

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2005/06:1)

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker samtliga förslag som regeringen lagt fram i budgetpropositionen för 2006 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Dessutom tillstyrker utskottet regeringens förslag inom utgiftsområde 24 om Teracom AB.

Mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17 (avsnitt 2.1)

Inledningsvis tar utskottet upp vissa frågor med anknytning till regeringens redovisning av mål och resultat inom utgiftsområde 17. Utskottet efterlyser i detta sammanhang en tydligare koppling mellan resultatredovisningen och de anslag som finns uppförda på utgiftsområdet, även i de fall politikområdena är delade på flera utskott. Utskottet efterlyser även en mer ändamålsenligt utformad resultatredovisning samt tydliga resultatindikatorer som belyser måluppfyllelsen på politikområdesnivå.

Museers och andra kulturinstitutioners lokalkostnader (avsnitt 2.2)

Utskottet föreslår att riksdagen gör ett tillkännagivande och upprepar sitt krav från förra året om en översyn av den nuvarande metoden för beräkning av myndigheters hyreskompensation. Utskottet förutsätter att denna översyn görs skyndsamt och att regeringen snarast återkommer till riksdagen med ett förslag till lösning.

Vidare ifrågasätter utskottet om det är en rimlig ordning att myndigheter som museer och andra kulturinstitutioner förutsätts kunna uppträda som jämbördiga motparter i hyresförhandlingar med Fastighetsverket. Utskottet föreslår att riksdagen begär att regeringen överväger även denna fråga.

Slutligen förutsätter utskottet att regeringen snabbt vidtar åtgärder som underlättar för Statens museer för världskultur att i det korta perspektivet komma över de problem som den minskade kompensationen för hyreskostnader fört med sig.

Regeringens information om vissa budgettekniska frågor (avsnitt 2.3)

För att underlätta utskottets arbete bör regeringen i de olika utgiftsområdesbilagorna redovisa vilka utgiftsbegränsade åtgärder som vidtagits på respektive utgiftsområde.

På utgiftsområde 17 har i budgetförslaget för 2006 sammanlagt 17 anslag omvandlats från obetecknade anslag till ramanslag. De på dessa anslag uppförda anslagsbeloppen motsvarar 54 % av utgiftsområdets hela ram.

Utskottet anser att regeringen borde ha kommenterat denna förändring tydligare. Vidare önskar utskottet bli informerat om hur dessa anslag kommer att hanteras framöver när det gäller möjligheterna till anslagskredit och anslags-sparande.

Budgetförslaget för 2006 (avsnitt 3)

Riksdagen har tidigare på förslag av regeringen fastställt ramen för utgiftsområde 17 till 9 582 miljoner kronor för 2006. Jämfört med innevarande år är det en höjning med drygt 625 miljoner kronor, varav 135 miljoner kronor förklaras av att anslagen på utgiftsområdet har inflationsanpassats genom olika pris- och löneomräkningar medan 467 miljoner kronor har sin grund i förslag till olika reformer.

Bland regeringens större satsningar på kulturpolitikens område under 2006 kan nämnas åtgärdspaketet för att minska arbetslösheten, vilket inom utgiftsområde 17 uppgår till 275 miljoner kronor såväl 2006 som 2007, det nya filmavtal som träffats för perioden 2006–2010 vilket nästa år väntas öka belastningen inom utgiftsområdet med 55 miljoner kronor, statens utökade åtaganden för tjänstepensionskostnaderna inom teater-, dans- och musikområdet som ökar utgifterna med 45 miljoner kronor, anslaget bidrag för kvinnors organisering som tillförs 26 miljoner kronor för 2006 samt den kyrkoantikvariska ersättningen som nästa år räknas upp med 35 miljoner kronor.

Dessa förslag liksom regeringens övriga förslag till medelsanvisning inom utgiftsområde 17 för 2006 tillstyrks av utskottets socialdemokratiska och vänsterpartistiska majoritet.

I och med att de fyra borgerliga partiernas budgetalternativ har fallit redan i första steget av budgetprocessen har dessa partiers företrädare i utskottet avstått från att ta ställning när frågan om anslagsfördelningen inom utgiftsområdet nu behandlats i budgetprocessens andra steg. Utskottsmajoritetens bedömning av regeringens och oppositionspartiernas budgetförslag redovisas i avsnitt 3 i betänkandet. Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet, som alltså avstått från att föra fram sina budgetalternativ till omröstning, har i var sitt särskilt yttrande redovisat vilken politik de skulle ha fört på utgiftsområdet om deras förslag fått riksdagens stöd i första steget av budgetprocessen.

Finansieringen av SR, SVT och UR (avsnitt 4.1)

Utskottet behandlar också frågor som rör finansieringen av de tre public service-företagens verksamhet och tillstyrker i det sammanhanget att TV-avgiften nästa år höjs med 48 kronor till 1 968 kronor per år.

Vidare tillstyrker utskottet att Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB samt Sveriges Utbildningsradio AB för 2006 tilldelas sammanlagt 6 142 miljoner kronor från rundradiokontot. Utskottet ansluter sig också till regeringens förslag att Sveriges Television AB samt Sveriges Utbildningsradio AB för nästa år dessutom ska tilldelas sammanlagt 480 miljoner kronor från det s.k. distributionskontot för att finansiera merkostnaderna för distribution med såväl analog som digital sändningsteknik.

Stödet till idrotten (avsnitt 4.2)

Statens stöd till idrotten utgörs av medel från dels statsbudgeten, dels AB Svenska Spels överskott. Med det av utskottet tillstyrkta budgetförslaget kommer idrottsstödet över statsbudgeten nästa år att uppgå till 445,6 miljoner kronor. Utskottet föreslår att riksdagen därutöver ska godkänna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 verkar för att stämman beslutar om stöd till idrotten i form av ett bidrag på 460 miljoner kronor, varav 400 miljoner kronor avser en särskild satsning på idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet, det s.k. Handslaget mellan staten, kommunerna och idrottsrörelsen.

Bemyndiganden (avsnitt 5)

Genom budgetpropositionen inhämtar regeringen vissa bemyndiganden för några av anslagen på utgiftsområdet. De går alla ut på att regeringen ska ges rätt att nästa år fatta långsiktigt bindande ekonomiska beslut som kommer att belasta statsbudgeten efter 2006. Utskottet tillstyrker att regeringen ges de begärda bemyndigandena.

Verksamhetsinriktningen för Teracom (avsnitt 6)

På utgiftsområde 24 föreslår regeringen vissa ändringar i Teracoms verksamhet. Dessutom föreslås bl.a. att utdelningen från Teracom ska tillföras en inkomsttitel på statsbudgeten. Utskottet biträder dessa förslag.

Motionsförslag med anknytning till statsbudgeten (avsnitt 7)

Utskottet tar i betänkandet också upp ett drygt femtiotal motionsyrkanden med anknytning till statsbudgeten utan att ha effekt på nästa års medelstilldelning. Samtliga dessa motionsyrkanden avstyrks av utskottet.

I betänkandet finns 22 *reservationer* och 10 *särskilda yttranden*.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	4
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	8
Utskottets överväganden	15
Inledning.....	15
1.1 Behandlade ärenden.....	15
1.2 Inhämtande av information.....	15
1.3 Uppföljning och utvärdering.....	15
1.4 Betänkandets disposition	15
2 Övergripande frågor	17
2.1 Mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17	17
2.2 Museers och andra kulturinstitutioners lokalkostnader.....	20
2.3 Kulturinstitutionernas överytor.....	28
2.4 Regeringens information om vissa budgettekniska frågor.....	29
3 Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17	34
3.1 Statens samlade stöd inom utgiftsområdet.....	34
3.2 Utskottets samlade bedömning av budgetalternativen	35
3.3 Genomgång av förslagen på anslagsnivå.....	38
Statens kulturråd (28:1)	38
Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (28:2).....	39
Nationella uppdrag (28:3).....	42
Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (28:4).....	43
Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter (28:5)	44
Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (28:6)	45
Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (28:7).....	48
Bidrag till biblioteksverksamhet (28:8)	49
Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (28:9).....	50
Sysselsättningsskapande åtgärder inom kulturområdet (28:10).....	52
Talboks- och punktskriftsbiblioteket (28:11).....	53
Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (28:12).....	54
Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (28:13)	55
Statens konstråd (28:14).....	56
Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (28:15).....	56
Nämnden för hemslöjdsfrågor (28:16).....	57
Främjande av hemslöjden (28:17)	58
Bidrag till bild- och formområdet (28:18)	59

Konstnärsnämnden (28:19)	60
Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:20).....	60
Riksarkivet och landsarkiven (28:21).....	61
Bidrag till regional arkivverksamhet (28:22)	62
Språk- och folkminnesinstitutet (28:23).....	63
Svenskt biografiskt lexikon (28:24)	64
Riksantikvarieämbetet (28:25)	64
Bidrag till kulturmiljövård (28:26).....	65
Kyrkoantikvarisk ersättning (28:27).....	66
Centrala museer: Myndigheter (28:28).....	67
Centrala museer: Stiftelser (28:29).....	70
Bidrag till regionala museer (28:30).....	72
Bidrag till vissa museer (28:31)	73
Stöd till icke-statliga kulturlokaler (28:32).....	75
Riksutställningar (28:33).....	75
Forum för levande historia (28:34).....	76
Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (28:35).....	77
Filmstöd (28:36).....	77
Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37).....	79
Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (28:38)	79
Stöd till trossamfund (28:39).....	79
Kulturell skolsatsning	81
Kultur i äldreården	82
Statens biografbyrå (27:1)	82
Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (27:2).....	83
Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (27:3).....	84
Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (27:4)	84
Ungdomsstyrelsen (29:1)	84
Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (29:2)	85
Stöd till idrotten (30:1).....	86
Bidrag till allmänna samlingslokaler (30:2)	87
Bidrag för kvinnors organisering (30:3).....	88
Stöd till friluftorganisationer (30:4).....	89
Bidrag till folkbildningen (25:1)	89
Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (25:2)	91
Bidrag till kontakttolkutbildning (25:3)	91
Statens ljud- och bildarkiv (26:1)	92
Anslaget till Lotteriinspektionen (2:1)	92
3.4 Utskottets samlade ställningstagande till budgetalternativen	93
4 Stöd vid sidan av statsbudgeten för 2006.....	95
4.1 Radio- och TV-frågor	95
4.1.1 Allmänt.....	95
4.1.2 Ändring i lagen om TV-avgift	95

4.1.3 Medelsberäkning för 2006 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av SVT, SR och UR	96
4.1.4 Granskningsnämndens medelstilldelning för 2006.....	97
4.1.5 Överföring av medel till och från distributionskontot.....	98
4.1.6 Bemyndigande om lån i Riksgäldskontoret	98
4.1.7 Ändring av public service-företagens sändningstillstånd	99
4.2 Svenska Spels stöd till idrotten.....	99
5 Bemyndiganden för 2007 och åren därefter.....	101
5.1 Beställningsbemyndigande för talböcker och punktskriftsböcker	101
5.2 Beställningsbemyndigande för inköp av konstverk	101
5.3 Bemyndigande att besluta om bidrag till kulturmiljövård	102
5.4 Bemyndigande att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor.....	102
6 Övriga förslag i budgetpropositionen inom kulturutskottets ansvarsområde	104
6.1 Teracom AB	104
6.2 Verksamhetsinriktning för Teracom	105
6.3 Förändrad utdelningsdestination för Teracom AB.....	105
6.4 Teracoms uppgifter i kris.....	106
7 Motionsyrkanden med budgeteffekt 2007 eller senare	108
7.1 Allmän kulturverksamhet	108
7.2 Teater, dans och musik	114
7.3 Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter.....	118
7.4 Bild och form samt konsthantverk	119
7.5 Ersättningar och bidrag till konstnärer.....	120
7.6 Arkivfrågor	121
7.7 Kulturmiljövård	122
7.8 Museer och utställningar.....	125
7.9 Mediepolitik	131
7.10 Trossamfund.....	131
7.11 Folkrörelsepolitik.....	132
Reservationer	133
1. Mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17 (punkt 1), (fp).....	133
2. Kulturinstitutionernas överytor (punkt 3), (m)	134
3. Ändring i lagen om TV-avgift (punkt 5), (m, fp).....	134
4. Scenkonstnärernas pensionsvillkor (punkt 18), (m, fp, kd, c).....	135
5. Centrumbildningar, allianser, länskonstnärer, internationellt kulturutbyte (punkt 19), (v)	136
6. Långsiktig ekonomisk planering för teatrarna (punkt 22), (fp).....	136
7. Göteborgsmusiken (punkt 24), (m, fp, c)	137
8. Malmö Opera och Musikteater (punkt 25), (m).....	137
9. Inläsning av all litteratur på ljudmedier (punkt 26), (c).....	138
10. Statens konstråds verksamhet (punkt 27), (m, fp, kd, c).....	139

11. Ett nationellt arkiv för folklig dans (punkt 29), (c)	140
12. Övergripande kulturarvs- och kulturmiljöfrågor (punkt 30), (m)	140
13. Skydd av kyrkstäder (punkt 31), (kd, c)	141
14. Kyrkoantikvarisk ersättning (punkt 32), (m, fp, kd, c)	141
15. Bevarandet av kyrkoantikvariskt kulturarv (punkt 33), (kd)	142
16. Museisektorns struktur (punkt 34), (m)	143
17. Plan för vården av museemas samlingar (punkt 35), (m, fp, kd, c)	143
18. Vården av den svenska fotoskatten (punkt 37), (fp)	144
19. Omlokalisering av Riksutställningar (punkt 40), (m, fp, kd)	145
20. Avskaffande av filmcensuren för vuxna (punkt 41), (m, fp)	145
21. Statsbidraget till sjukhuskyrkan (punkt 42), (kd, c)	146
22. Utökning av antalet stödberättigade friluftorganisationer (punkt 43), (kd)	146
Särskilda yttranden	148
1. Museers och andra kulturinstitutioners lokalkostnader (punkt 2), (v)	148
2. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (m)	148
3. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (fp)	152
4. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (kd)	156
5. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (v)	161
6. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4), (c)	162
7. Scenkonstnärernas pensionsvillkor (punkt 18), (v)	166
8. Centrubildningar, allianser, länskonstnärer, internationellt kulturutbyte (punkt 19), (v)	166
9. Göteborgsmusiken (punkt 24), (kd)	167
10. Museum Vandalorum (punkt 39), (m, fp, kd, c)	167
<i>Bilagor</i>	
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	168
Propositionen	168
Motioner från allmänna motionstiden 2004	171
Motioner från allmänna motionstiden 2005	171
<i>Bilaga 2</i>	
Propositionens lagförslag	186
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och partiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	187
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till medelsanvisning på anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	191
<i>Bilaga 5</i>	
Förteckning över avstyrkta motionsyrkanden i utskottets förslag till riksdagsbeslut, punkt 4	193

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen har den 23 november 2005 på förslag av finansutskottet (bet. 2005/06:FiU1) fastställt regeringens förslag att ramen för utgiftsområde 17 ska vara 9 582 406 000 kronor.

Övergripande frågor (avsnitt 2)

1. Mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr381 yrkande 1.

Reservation 1 (fp)

2. Museers och andra kulturinstitutioners lokalkostnader

Riksdagen ger som sin mening regeringen till känna vad utskottet anfört om dels en översyn av den nuvarande metoden för beräkning av myndigheternas hyreskompensation, dels kulturinstitutionernas förutsättningar att kunna uppträda som jämbördiga motparter i hyresförhandlingar med Statens fastighetsverk. Därmed avslår riksdagen motionerna 2005/06:Kr381 yrkande 4, 2005/06:Kr390 yrkande 13, 2005/06:Kr398 yrkande 2 och 2005/06:Kr417 yrkande 5.

3. Kulturinstitutionernas överytor

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr233 yrkandena 6 och 10.

Reservation 2 (m)

Budgetförslag (avsnitt 3)

4. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17

Riksdagen anvisar för budgetåret 2006 anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt specifikation i *bilaga 4*. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkterna 3 och 13 samt avslår de i *bilaga 5* upptagna motionsyrkandena.

Stöd vid sidan av statsbudgeten för 2006 (avsnitt 4).

5. Ändring i lagen om TV-avgift

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 2 och avslår motionerna 2005/06:Kr381 yrkande 51 och 2005/06:Kr408 yrkande 3.

Reservation 3 (m, fp)

6. Medelsberäkning för 2006 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av SVT, SR och UR

Riksdagen godkänner regeringens förslag till medelsberäkning för 2006 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 7.

7. Granskningsnämndens medelstillsättning för 2006

Riksdagen godkänner regeringens förslag till medelstillsättning för 2006 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 8.

8. Överföring av medel till och från distributionskontot

Riksdagen godkänner regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 10.

9. Bemyndigande om lån i Riksgäldskontoret

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 310 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 9.

10. Svenska Spels stöd till idrotten

Riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 000 000 kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 400 000 000 kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2005 från Nya Penningslotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till dessa ändamål enligt de närmare anvisningar som kan komma att beslutas av regeringen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 11.

*Bemyndiganden för 2007 och åren därefter (avsnitt 5)***11. Beställningsbemyndigande för talböcker och punktskriftsböcker**

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:11 *Talboks- och punktskriftsbiblioteket* beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 5 000 000 kronor under 2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 4.

12. Beställningsbemyndigande för inköp av konstverk

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kronor under 2007–2009. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 5.

13. Bemyndigande att besluta om bidrag till kulturmiljövård

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2007–2009. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 6.

14. Bemyndigande att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 12 000 000 kronor 2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 12.

*Övriga förslag i budgetpropositionen inom kulturutskottets ansvarsområde (avsnitt 6)***15. Verksamhetsinriktning för Teracom AB**

Riksdagen godkänner regeringens förslag om verksamhetsinriktning för Teracom AB. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 24 punkt 6.

16. Förändrad utdelningsdestination för Teracom AB

Riksdagen godkänner regeringens förslag att utdelning från Teracom AB ska tillföras en inkomstitel på statsbudgeten. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 24 punkt 7.

17. Teracoms uppgifter i kris

Riksdagen godkänner vad regeringen anför om Teracoms uppgifter i kris.
Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:1 utgiftsområde 24 punkt 8.

*MOTIONSYRKANDEN MED BUDGETEFFEKT 2007 ELLER SENARE**Allmän kulturverksamhet (avsnitt 7.1)***18. Scenkonstnärernas pensionsvillkor**

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr252 yrkande 9, 2005/06:Kr398 yrkandena 9 och 10 och 2005/06:Kr410 yrkande 3.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

19. Centrumbildningar, allianser, länskonstnärer, internationellt kulturutbyte

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr398 yrkandena 5, 8, 14 och 16.

Reservation 5 (v)

20. Nationella uppdrag

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr369 yrkande 4, 2004/05:Kr402, 2005/06:Kr205, 2005/06:Kr225, 2005/06:Kr278, 2005/06:Kr327, 2005/06:Kr365, 2005/06:Kr382 yrkande 42 och 2005/06:Kr399.

21. Kulturhuvudstad 2014

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr202 och 2005/06:Kr277.

*Teater, dans och musik (avsnitt 7.2)***22. Långsiktig ekonomisk planering för teatrarna**

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr381 yrkande 5.

Reservation 6 (fp)

23. Göteborgsoperan

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr404.

24. Göteborgsmusiken

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr408 och 2005/06:Kr311.

Reservation 7 (m, fp, c)

25. Malmö Opera och Musikteater

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr210 yrkandena 1 och 2.

Reservation 8 (m)

*Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (avsnitt 7.3)***26. Inläsning av all litteratur på ljudmedier**

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr212.

Reservation 9 (c)

*Bild och form samt konsthantverk (avsnitt 7.4)***27. Statens konstråds verksamhet**

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Kr361 yrkande 11, 2005/06:Kr382 yrkande 30 och 2005/06:Kr417 yrkande 15.

Reservation 10 (m, fp, kd, c)

*Ersättning och bidrag till konstnärer (avsnitt 7.5)***28. Konstnärsnämndens hotellverksamhet**

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr201.

*Arkivfrågor (avsnitt 7.6)***29. Ett nationellt arkiv för folklig dans**

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr203 och 2005/06:Kr363.

Reservation 11 (c)

*Kulturmiljövård (avsnitt 7.7)***30. Övergripande kulturarvs- och kulturmiljöfrågor**

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr233 yrkandena 7 och 8.

Reservation 12 (m)

31. Skydd av kyrkstäder

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr390 yrkande 4.

Reservation 13 (kd, c)

32. Kyrkoantikvarisk ersättning

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr211 och 2005/06:Kr213.

Reservation 14 (m, fp, kd, c)

33. Bevarandet av kyrkoantikvariskt kulturarv

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr390 yrkande 3.

Reservation 15 (kd)

*Museer och utställningar (avsnitt 7.8)***34. Museisektorns struktur**

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr233 yrkande 9.

Reservation 16 (m)

35. Plan för vården av museernas samlingar

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr381 yrkande 21.

Reservation 17 (m, fp, kd, c)

36. Fri entré-systemets geografiska spridning

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr243.

37. Vården av den svenska fotoskatten

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr227 och 2005/06:Kr381 yrkande 24.

Reservation 18 (fp)

38. Militärhistoriskt museum i Kristianstad

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr224.

39. Museum Vandalorum

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr388 och 2005/06:Kr389.

40. Omlokalisering av Riksutställningar

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr381 yrkande 23.

Reservation 19 (m, fp, kd)

*Mediepolitik (avsnitt 7.9)***41. Avskaffande av filmcensuren för vuxna**

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:K462 och 2005/06:Kr233 yrkande 22.

Reservation 20 (m, fp)

*Trossamfund (avsnitt 7.10)***42. Statsbidraget till sjukhuskyrkan**

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:Kr290, 2005/06:Kr334 yrkande 26 och 2005/06:Kr362.

Reservation 21 (kd, c)

*Folkrörelsepolitik (avsnitt 7.11)***43. Utökning av antalet stödberättigade friluftorganisationer**

Riksdagen avslår motion 2005/06:Kr373 yrkande 20.

Reservation 22 (kd)

Stockholm den 24 november 2005

På kulturutskottets vägnar

Lennart Kollmats

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Kollmats (fp), Lars Wegendal (s), Eva Arvidsson (s), Kent Olsson (m), Paavo Vallius (s), Nikos Papadopoulos (s), Gunilla Tjernberg (kd), Siv Holma (v), Göran Persson i Simrishamn (s), Birgitta Sellén (c), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Anna Lindgren (m), Rossana Dinamarca (v), Anita Sidén (m), Hans Backman (fp), Johan Andersson (s) och Yoomi Renström (s).

Utskottets överväganden

Inledning

1.1 Behandlade ärenden

Kulturutskottet behandlar i betänkandet regeringens samtliga förslag i budgetpropositionen för 2006 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid liksom punkterna 6–7 inom utgiftsområde 24 samt motioner från allmänna motionstiden 2005 med anknytning till dessa frågor.

1.2 Inhämtande av information

Under ärendets beredning har på begäran av kulturutskottet statssekreteraren i Utbildnings- och kulturdepartementet Claes Ånstrand informerat om förslagen i budgetpropositionen inom utgiftsområde 17.

Företrädare för Statens museer för världskultur har uppvaktat utskottet om museets lokalkostnader.

Principerna för museernas hyressättning och principerna för beräkningen av museernas kompensation för ändrade lokalkostnader har på utskottets begäran kommenterats av generaldirektör Bo Jonsson i Statens fastighetsverk respektive av statssekreteraren i Finansdepartementet Sten Olsson.

Företrädare för Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd (KLYS) har uppvaktat utskottet och informerat om sin syn på vissa frågor i budgetpropositionen.

Företrädare för projektet Museum Vandalorum har uppvaktat kulturutskottets presidium och redovisat sin syn på projektet och dess utvecklingsmöjligheter mot bakgrund av att regeringen har beslutat att inte längre beräkna medel för detta projekt.

1.3 Uppföljning och utvärdering

I anslutning till behandlingen av detta ärende har på kulturutskottets begäran riksdagens utredningstjänst (RUT) med Statens museer för världskultur som exempel belyst hur principerna för pris- och löneomräkningen av lokalkostnaderna påverkat myndighetens anslagsutveckling.

1.4 Betänkandets disposition

Betänkandet är indelat i sju huvudavsnitt. I avsnitt 2 behandlar utskottet vissa övergripande frågor. Det gäller hur redovisningen av mål och resultat inom utgiftsområde 17 bör vara utformad, den pris- och löneomräkning som görs

av myndigheternas lokalkostnader samt regeringens information om vissa budgettekniska frågor.

I avsnitt 3 behandlas regeringens budgetförslag för 2006 inom utgiftsområde 17 och de motionsförslag som står mot detta. Utskottet gör där först en samlad bedömning av de olika budgetalternativen och tar därefter upp förslagen på anslagsnivå i samma ordning som de finns redovisade i budgetpropositionen.

I avsnitt 4 behandlar utskottet regeringens förslag till medelsanvisning vid sidan av statsbudgeten till dels Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB, dels idrotten samt de motionsförslag som tar upp dessa frågor.

I avsnitt 5 behandlas vissa bemyndiganden som regeringen vill inhämta.

I avsnitt 6 tar utskottet upp vissa förslag inom utgiftsområde 24 rörande inriktningen på verksamheten vid Teracom AB.

I avsnitt 7 slutligen behandlar utskottet ett antal motioner väckta under allmänna motionstiden 2005 som tar upp frågor med anknytning till statsbudgeten dock utan att de har någon omedelbar budgeteffekt.

2 Övergripande frågor

2.1 Mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsyrkande om krav på uttryckliga, mätbara mål för de enskilda kulturpolitiska insatserna.

I detta sammanhang redovisar utskottet även sin syn på hur resultatredovisningen inom utgiftsområde 17 bör utformas.

Jämför reservation 1 (fp).

Propositionen

I finansplanen i budgetpropositionen (prop. 2005/06:1, volym 1 s. 256) lämnar regeringen sin syn på regeringens redovisning till riksdagen. Regeringen anser att det är angeläget att riksdagen får del av en resultatredovisning som speglar de effekter och resultat som uppnåtts inom olika verksamhetsområden. En fortsatt dialog mellan regeringen och riksdagen i dessa frågor är därför av stort värde, enligt propositionen. Enligt regeringens mening måste arbetet med att utveckla den ekonomiska styrningen i staten i syfte att bl.a. göra det möjligt att lämna en ändamålsenlig resultatredovisning till riksdagen dock ses i ett långsiktigt perspektiv. I propositionen framhålls att det återstår ett inte obetydligt utvecklingsarbete med att precisera mål, resultatmått och resultatindikatorer innan det är möjligt att fullt ut redovisa information om effekter och resultat inom skilda områden.

Motionen

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att de kulturpolitiska målen förändras så att de medger en kvalificerad uppföljning av politikens resultat. Nuvarande mål har mer karaktären av medel för kulturpolitiken än mål, anser motionärerna. De nationella målen bör även kompletteras med uttryckliga, mätbara mål för de enskilda kulturpolitiska insatserna (yrkande 1).

Utskottet

Kulturutskottet har under en lång rad år pekat på problem och brister i den resultatredovisning som ges i budgetpropositionen. Alltsedan hösten 2000, då politikområdena infördes i budgetpropositionen för 2001, har utskottet pekat på den bristande överensstämmelsen mellan indelningen i politikområden respektive utgiftsområden. Utskottet har vidare efterlyst en tydligare koppling mellan resultatredovisningen och förslagen om anslagstilldelning samt efterfrågat en tydligare koppling mellan resultatredovisningen och de mål som gäller för verksamheten.¹ I kulturutskottets betänkande över budgetpropositionen

¹ Bet. 2000/01:KrU12 s. 19–20, bet. 2002/03:KrU1 s. 37–43, bet. 2003/04:KrU1 s. 20–22.

för 2005 behandlade utskottet främst mål och behovet av resultatindikatorer (bet. 2004/05:KrU1). Utskottet framhöll att de övergripande målen för större områden har sitt värde eftersom de ger uttryck för riksdagens och regeringens vilja med den förda politiken. På en lägre nivå måste dock dessa övergripande mål konkretiseras i delmål som är mätbara. Utskottet var även av uppfattningen att resultatindikatorer borde utvecklas med en tydlig koppling till de övergripande målen. Dessa resultatindikatorer borde redovisas över en period på åtminstone tre år. Kulturutskottet har inte ändrat sin uppfattning i dessa frågor. I det följande redovisar utskottet sin syn på vilka förändringar som skulle kunna vidtas inför kommande budgetpropositioner så att bl.a. redovisningen av mål och resultat bättre skulle kunna anpassas till utskottets arbetsformer.

Bättre överensstämmelse mellan resultatredovisningen och utgiftsområdet

Kulturutskottet ska i enlighet med riksdagsordningen (RO 4.6.10) bereda ärenden om anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. Utgiftsområdet omfattar anslag som tillhör sju olika politikområden. Tre av dessa hör i sin helhet till utgiftsområde 17, nämligen politikområdena 28 Kulturpolitik, 29 Ungdomspolitik och 30 Folkrörelsepolitik. För dessa områden har regeringen lämnat resultatredovisning under utgiftsområde 17. De övriga fyra politikområdena hör endast delvis till utgiftsområde 17. Dessa är politikområdena 2 Finansiella system och tillsyn, 25 Utbildningspolitik, 26 Forskningspolitik och 27 Mediepolitik. Avseende mediepolitiken redovisar regeringen mål och resultat under utgiftsområde 17. I övriga tre fall återfinns vare sig mål eller resultatredovisning under utgiftsområdet. I ett fall, politikområde 25 Utbildningspolitik under utgiftsområde 17, hänvisar regeringen kulturutskottet till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning, vilket bereds av utbildningsutskottet. I övriga två fall finns inga sådana hänvisningar men information om mål, statliga insatser och resultatredovisning för de anslag som anvisas under utgiftsområde 17 återfinns inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning, vilket bereds av finansutskottet, respektive inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.

Utskottet anser alltså att politikområdesindelningen bör överensstämma med utgiftsområdesindelningen. Eftersom en sådan överensstämmelse inte hittills kunnat åstadkommas och det är oklart när den kan komma till stånd, anser utskottet att all information om mål, statens insatser, statens insatser utanför politikområdet, resultatredovisning, revisionens iakttagelser och politikens inriktning som hör till anslag under utgiftsområde 17 också ska redovisas i anslutning till dessa anslag i Kulturutskottets utgiftsområdesbilaga. Detta skulle underlätta utskottets arbete med budgetförslagen och även kortsiktigt delvis överbrygga de problem som finns med att politikområdena skär över utgiftsområdes- och utskottsgränserna. Resultatredovisningen bör således, enligt utskottets mening, återfinnas på det område som finansierar verksamheten i fråga och därmed även hos det utskott som behandlar förslag om verksamhetens ändamål och finansiering. Detta ligger också i linje med inriktningen

att en tydligare koppling bör finnas mellan resultatredovisningen och förslag om anslag.

En mer ändamålsenlig utformning av resultatredovisningen

För varje politikområde lämnar regeringen en redovisning som följer strukturen: mål, insatser, insatser utanför politikområdet, resultatredovisning, revisionens iakttagelser och politikens inriktning. Med undantag för målen, som redovisas på politikområdesnivå, sker redovisningen i normalfallet på verksamhetsområdesnivå. De resultatindikatorer som finns lämnas också i huvudsak på verksamhetsområdesnivå och är inte kopplade direkt till målen. Redovisningen per verksamhetsområde är av stort intresse vid utskottets bedömning av verksamheten och den föreslagna anslagsnivån. En åtgärd som härvidlag skulle underlätta utskottets arbete vore om redovisningen lämnades mer samlat per verksamhetsområde. Särskilt gäller detta redovisningen av de statliga insatserna och resultatredovisningen, då dessa avsnitt som regel följer samma indelning. Utskottet efterfrågar också regeringens sammanfattande bedömning av resultatet för verksamhetsområdet i förhållande till insatserna och, inte minst, i förhållande till de övergripande målen för politikområdet.

Utvecklingen av resultatindikatorer

Finansutskottet har låtit riksdagens utredningstjänst granska resultatredovisningen i budgetpropositionen för 2005 för att på ett kvantitativt och övergripande sätt bedöma om och i vilken utsträckning resultatredovisningen i budgetpropositionen utvecklas och ökar riksdagens möjligheter att bedöma olika verksamheters måluppfyllelse. I uppdraget ingick att gå igenom samtliga politikområden och bl.a. redovisa i vilken utsträckning resultatindikatorer används för att mäta måluppfyllelsen. Inom samtliga politikområden som kulturutskottet behandlar saknades resultatindikatorer knutna till de av riksdagen beslutade målen för politikområdet, enligt utredningstjänstens redovisning. Av redovisningen framgår dock att det inom ungdomspolitikerna pågår ett intensivt arbete med att ta fram indikatorer som belyser ungdomars levnadsvillkor. Kulturutskottet noterar att regeringen avser att fortsätta arbetet med att precisera mål och redovisa resultatindikatorer som beskriver i vilken grad målen uppfylls. Utskottet vill betona vikten av att detta arbete bedrivs med hög prioritet.

Utformningen av mål och delmål

De övergripande målen för politikområdena har oftast karaktären av inriktningsmål och är därför svåra att mäta. Likväl bör det, enligt utskottets mening, vara möjligt att följa upp dessa mål och ta fram kvantitativa eller kvalitativa indikatorer eller andra former av analyser som grund för att bedöma måluppfyllelsen. Skulle det visa sig att en sådan uppföljning inte är möjlig för ett mål bör regeringen överväga att återkomma till riksdagen med förslag till ändring av målet. Utskottet anser dock att det är angeläget att beslutade mål

för politikområdena får gälla under en längre tid. Inte minst gäller detta 1996 års nationella kulturpolitiska mål. Insatserna bör således i första hand inriktas mot att förbättra uppföljningen av målen snarare än mot att formulera om dessa mål.

När det gäller utformningen av delmål för enskilda kulturpolitiska insatser har utskottet tidigare uttalat att det är angeläget med uppföljningsbara delmål inom kulturpolitiken (bet. 2004/05:KrU1 s. 22). Utskottet kan konstatera att riksdagen har antagit mål för vissa verksamheter inom politikområdet, t.ex. mål för den statliga arkivverksamheten, mål för statens arbete med arkitektur, formgivning och design, mål för statens bidrag till trossamfund samt mål för arbetet för kulturmiljön. Regeringen bedriver också ett pågående arbete med att bl.a. precisera sådana verksamhetsmål. Mot denna bakgrund finner utskottet inte att något särskilt uttalande i denna fråga är påkallat och avstyrker därför *motion Kr381* (fp) yrkande 1.

2.2 Museers och andra kulturinstitutioners lokalkostnader

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen gör ett tillkännagivande och upprepar sitt krav från förra året om en översyn av den nuvarande metoden för beräkning av myndigheternas hyreskompensation. Utskottet förutsätter att denna översyn görs skyndsamt och att regeringen snarast återkommer till riksdagen med ett förslag till lösning.

Vidare ifrågasätter utskottet om det är en rimlig ordning att myndigheter som museer och andra kulturinstitutioner förutsätts kunna uppträda som jämbördiga motparter i hyresförhandlingar med Fastighetsverket. Utskottet föreslår att regeringen ska överväga även denna fråga.

Slutligen förutsätter utskottet att regeringen snabbt vidtar åtgärder som underlättar för Statens museer för världskultur att i det korta perspektivet komma över de problem som den minskade kompensationen för hyreskostnader fört med sig.

De i detta sammanhang behandlade motionerna avstyrks.

Jämför särskilt yttrande 1 (v).

Bakgrund

Den statliga budgetprocessen förändrades i grunden i början av 1990-talet. En tidigare mycket detaljerad styrning av myndigheternas resurstilldelning ersattes då av en mer övergripande mål- och resultatstyrning. Statsmakterna ställde upp mål för myndigheternas verksamhet, och som underlag för regeringens och riksdagens uppföljning och utvärdering blev myndigheterna skyldiga att återkommande rapportera hur den egna verksamheten utvecklades. Myndigheterna gavs samtidigt frihet att själv avgöra hur de tilldelade resurserna skulle utnyttjas för att på bästa sätt nå de uppställda målen.

Omläggningen ställde helt nya krav på den statliga ekonomiadministrationen. För att skapa förutsättningar för ett rationellt beslutsfattande på myndighetsnivå fick varje myndighet ansvar för myndighetens samtliga de kostnader som staten har för myndighetens verksamhet. Myndigheterna kunde då på ett smidigt sätt omfördela resurser från exempelvis egen personal till utomstående konsulter eller lokaler. En förutsättning för att detta skulle kunna ske var att man skapade så marknadslika och konkurrensneutrala förhållanden som möjligt i den statliga verksamheten.

Ett viktigt inslag i det nya ekonomistyrningssystemet var därför att myndigheterna gavs ansvar också för den egna lokalförsörjningen samtidigt som det slogs fast att man borde eftersträva en marknadsmässig hyressättning. Byggnadsstyrelsens monopol på lokalförsörjningsområdet avskaffades och den statliga fastighetsförvaltningen övertogs av Statens fastighetsverk och de båda fastighetsbolagen Vasakronan AB och Akademiska Hus AB.

För att säkerställa att anslagen på statsbudgeten inte urholkas av inflation och löneökningar görs varje år en teknisk pris- och löneomräkning av ett stort antal anslag på statsbudgeten. Av de 54 anslag som finns på utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid är det drygt 2/3 som återkommande räknas om på detta sätt.

När anslagen inom politikområdet Kulturpolitik räknas om använder sig regeringen av någon av följande tre metoder.

- *Förvaltningsanslagsomräkning*: Vid omräkningen anpassas anslaget till hur löner, lokalkostnader och övriga förvaltningskostnader har utvecklats var för sig. Denna omräkningsmetod tillämpas på myndigheter samt på vissa institutioner inom kulturområdet såsom Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska Rikskonserter och Dansens Hus.
- *Löneindex*: Metoden används för omräkning av vissa bidrag, däribland bidrag till regionala samt lokala teater-, dans- och musikinstitutioner. Någon prisomräkning av lokalkostnaderna görs inte på dessa anslag eftersom huvudansvaret för de regionala och lokala kulturinstitutionerna vilar på huvudmännen, dvs. landsting och kommuner.
- *Bidragomräkning*: Metoden tillämpas på vissa bidrag – t.ex. litteraturstödet och stödet till fria grupper – och innebär vanligtvis att någon pris- och löneomräkning inte görs.

Motionerna

I fyra motioner aktualiseras frågor som rör prisomräkningen av kulturinstitutionernas hyreskompensation.

Folkpartiet liberalerna tar i *motion Kr381* upp principerna för pris- och löneomräkningen av kulturinstitutionernas anslag som i tider med fallande hyresnivåer kan få till följd att anslagen sänks. Motionärerna vänder sig mot förslaget att regeringen räknar ned budgetanslagen innan hyran verkligen sänkts. De flesta berörda institutionerna har staten som hyresvärd genom Statens fastighetsverk. Om staten i sin roll som hyresvärd inte sänker hyran lika

snabbt som staten i rollen som anslagsgivare sänker anslaget är det i första hand institutionerna som kommer i kläm. Sänks anslagen innan parterna ens enats om att inleda förhandlingar om hyressänkningar kan följden bli att institutionerna tvingas omprioritera medel från verksamhet till hyreskostnader. Budgetpropositionens mål för institutionen kan alltså vara ohållbara och underfinansierade redan innan de är beslutade. Motionärerna begär att regeringen snarast lägger fram förslag som förebygger situationer av detta slag (yrkande 4).

Kristdemokraterna erinrar i *motion Kr390* om att kulturinstitutioner sedan 1993 ska betala vad Statens fastighetsverk kallar marknadshyror eller marknadsliknande hyror. När systemet infördes kompensterades institutionerna fullt ut för den hyreshöjning som marknadstänkandet ledde till. Med åren har denna kompensation i många fall urholkats och sedan 1994/95 ges ingen automatisk kompensation för ökade hyreskostnader. Motionärerna erinrar också om att Ändamålsfastighetskommittén överlämnat sitt betänkande i april 2004 och att kommittén konstaterat att hyressättningen för ändamålsfastigheter inom kultur- och högskolesektorn har många brister som måste åtgärdas. Motionärerna förväntar sig därför att regeringen snarast återkommer till riksdagen med förslag grundade på kommitténs betänkande (yrkande 13). Samma krav framför Kristdemokraterna i *motion Kr417* yrkande 5.

Vänsterpartiet framhåller i *motion Kr398* att scenkonsten kräver en väl utvecklad struktur av scener och andra spelplatser. Skyhöga lokalhyror i samhällsägda fastigheter är enligt motionärerna oacceptabelt. De lyfter fram Operan och Dramaten i Stockholm som två exempel på detta förhållande. Dessa byggnader kan knappast nyttjas till något annat än det de är byggda för, varför hyran, om den sattes marknadsmässigt, borde vara noll kronor, hävdar motionärerna som dessutom inte vill se annat än konstnärlig verksamhet i dessa byggnader. Även när det gäller samhällsägda fastigheter som hyser kulturverksamheter i regioner och på lokal nivå bör hyrorna hållas nere, kräver motionärerna och föreslår att riksdagen ska göra ett tillkännagivande av denna innebörd (yrkande 2).

Utskottet

När utskottet för ett år sedan behandlade regeringens budgetförslag för 2005 gick utskottet närmare in på vissa frågor som rör pris- och löneomräkningen (PLO) av anslagen. Utskottets överväganden utmynnade i att en majoritet bestående av socialdemokrater och vänsterpartister föreslog att riksdagen skulle begära av regeringen:

- dels att gjorda pris- och löneomräkningar på utgiftsområde 17 redovisas på ett tydligt sätt i budgetpropositionen,
- dels att regeringen utvärderar effekterna av det nuvarande pris- och löneomräkningssystemet för anslagen inom kultursektorn,

- dels att regeringen i samband med denna översyn också ser över den nu använda metoden för nivåanpassning av myndigheternas hyreskompensation i syfte att uppnå bättre följsamhet.

Riksdagen biträdde utskottets förslag och beslöt att göra ett tillkännagivande i denna fråga.²

Utskottet noterar därför med tillfredsställelse att redovisningen av gjorda pris- och löneomräkningar har förbättrats i olika avseenden i årets budgetproposition. Det gäller bl.a. prisomräkningen av hyreskompensationen. Budgetförslaget blir därigenom tydligare och lättare att förstå. Utskottet förutsätter att arbetet med att förtydliga viktigare inslag i budgeten kommer att drivas vidare och vara en ledstjärna för regeringen vid utformningen av kommande budgetförslag.

Frågor som rör pris- och löneomräkningssystemet för anslagen inom kultursektorn har utskottet för avsikt att behandla mer ingående i ett kommande betänkande. Med bistånd av Riksdagens utredningstjänst (RUT) driver utskottet sedan några år tillbaka ett uppföljningsprojekt avsett att belysa vilka konsekvenser pris- och löneomräkningen har för i första hand teater- och dansinstitutioner. RUT har i några fallstudier mer ingående undersökt dessa effekter för bl.a. några institutionsteatrar och fria grupper inom teater- och dansområdet. Resultatet av denna undersökning kommer att redovisas för utskottet under hösten 2005. I avvaktan på behandlingen av denna studie avstår utskottet från att i detta sammanhang närmare kommentera den andra delen av tillkännagivandet.

Bristar i nuvarande PLO-omräkningen av lokalkostnader

Vid behandlingen av förra årets budgetproposition tog utskottet också upp de principer som styr prisomräkningen av myndigheters och vissa institutioners kompensation för lokalkostnader. Utskottet hade noterat att denna kompensation var negativ för vissa institutioner som stod i begrepp att få sina hyresavtal omförhandlade. Denna omständighet hade även påtalats av företrädare för Nordiska museet, Tekniska museet och Livrustkammaren när utskottet vid en uppvaktning informerades om att de tre museerna väntades få ökade hyreskostnader samtidigt som prisomräkningen av deras hyreskompensation gått i rakt motsatt riktning och begränsats. I tillkännagivandets tredje dels-sats begärde utskottet därför att regeringen också skulle se över den nu använda metoden för nivåanpassning av myndigheternas hyreskompensation i syfte att uppnå bättre följsamhet.

Utskottet har vid en utfrågning av statssekreteraren i Finansdepartementet Sten Olsson den 10 november 2005 fått veta att regeringen inte hunnit åtgärda detta krav och således inte redovisat något förslag till lösning. Utskottet beklagar detta eftersom problemet kvarstår och även i år förorsakar komplikationer på några områden, däribland på anslaget för Statens museer för världs-

² Betänkande 2004/05:KrU1 s. 22–27, rskr. 2004/05:97 och 99.

kultur. Och inget talar för att problemet kommer att bortfalla nästa år utan då kan väntas dyka upp på nytt eftersom det ytterst handlar om något som enligt utskottets mening närmast kan liknas vid ett systemfel.

För att få en klarare bild av vilka principer som styr prisomräkningen av myndigheters och vissa institutioners kompensation för lokalkostnader tog utskottet förra året hjälp av Riksdagens utredningstjänst, som redovisade resultatet av sin undersökning i två promemorior. Inför behandlingen av årets budgetförslag har utskottet på nytt tagit hjälp av utredningstjänsten som ombetts att närmare analysera anslags- och hyreskostnadsutvecklingen för Statens museer för världskultur och Statens maritima museer 1995–2004. Resultatet av denna undersökning har redovisats i en promemoria som överlämnats till utskottet.³

Vid behandlingen av förra årets budgetförslag ansåg utskottet det rimligt att hyreskompensationen i någon form följer hyreskostnadernas utveckling så länge marknadshyror används som jämförelsenorm. Utskottet fann det också rimligt att denna hyreskompensation justeras varje år.

Den metod som Statskontoret använder sig av vid beräkningen av kompensationens storlek bygger på dessa principer. Likväl ger den inte önskat resultat. Enligt kulturutskottets mening beror detta på bl.a. följande omständigheter.

Dålig symmetri mellan Fastighetsverkets och Statskontorets beräkningar

För det första är Statskontorets beräkningar av hyreskompensationen inte symmetrisk med Fastighetsverkets hyressättning.

Den beräkningsmetod Statskontoret använder sig av utgår inte från den faktiska hyresnivån hos en enskild myndighet. I stället fångar den upp de förändringar som skett i den allmänna hyresnivån i det område myndigheten är belägen. Detta är i och för sig rimligt med tanke på att den generella anslagsomräkningen inte bör kompensera för dåligt ingångna hyresavtal, inte heller för utökade lokalytor. Att man använder sig av rikthyror i stället för faktiska hyror i dessa sammanhang beror närmast på att statsmakterna har velat främja en aktiv fastighetsförvaltning.

Problemet är i stället att Statskontorets beräkningsmetod främst är anpassad för myndigheter med marknadsmässiga hyror. Överensstämmelsen mellan denna metod och Fastighetsverkets hyressättning fungerar som bäst när det senast ingångna avtalet träffats på en nivå som Fastighetsverket bedömer som marknadsmässig. Är hyresnivån lägre, som fallet är för många kulturinstitutioner, uppstår emellanåt en diskrepans mellan den kompensation myndigheten får och de krav på hyreshöjningar som Fastighetsverket reser.

Fastighetsverket är nämligen som fastighetsförvaltande myndighet skyldigt att eftersträva en marknadsmässig hyressättning. Det framgår av förordningen (1993:527) om förvaltning av statliga fastigheter, m.m. där det i 12 § före-

³ Riksdagens utredningstjänsts promemoria *Hyres- och anslagsomräkning för två museer 2006*, daterad den 13 oktober 2005.

skrivs att ”upplåtelser skall ske på marknadsmässiga villkor. Om ersättningen inte kan fastställas på marknadsmässig grund skall den fastställas efter vad som kan anses skäligt”.

Kravet på marknadsanpassning eller motsvarande har funnits sedan förordningens tillkomst 1993, men enbart gällt hyressättningen. Den kompensation som myndigheterna får för sina lokaler räknades länge schablonmässigt upp med en faktor som motsvarade 70 % av konsumentprisindex (KPI). Först 2003 började man använda sig av ett mer marknadsanpassat synsätt även för hyreskompensationen, men det har hittills endast skett i samband med att ett hyresavtal har förhandlats om.

Eftersom övergången till det nya systemet gjordes vid en tidpunkt då den allmänna hyresnivån var som högst i Stockholmsområdet och marknadshyran därefter sjunkit med ungefär 20 % har förändringen fått en rad oönskade konsekvenser. Detta kan beläggas med ett exempel hämtat från Statens museer för världskultur där lokalerna för Medelhavsmuseet tidigare i år har varit aktuella för omförhandling.

För dessa lokaler hade någon marknadsanpassad anslagsuppräknning inte gjorts före 2005 års omförhandlingstillfälle. Det beror på att närmast föregående omförhandlingstillfälle för Medelhavsmuseet inföll 2002 och att regeringen då ännu inte börjat tillämpa det nya uppräknningssystemet. Fram till i år har alltså PLO-omräkningen av anslaget för Medelhavsmuseets lokaler varje år begränsats till 70 % av KPI trots att marknadshyran i Stockholm innanför tullarna ökade med ca 60 % mellan 1999 och 2002.

Eftersom den allmänna hyresnivån i Stockholmsområdet därefter sjunkit kraftigt har följden blivit att den justering som gjordes i samband med årets omförhandlingstillfälle minskade Medelhavsmuseets hyresdel av anslaget för 2006 med 21 % för 2006.

För dessa lokaler har alltså Statens museer för världskultur inte kunnat tillgodoräkna sig någon anslagsuppräknning motsvarande ökningen i den allmänna hyresnivån under 2000-talets tre första år. Däremot har museet belastats för det hyresfall som därefter inträffat.

Fastighetsverkets striktare tillämpning av kravet på marknadsmässighet

För det andra har Fastighetsverket länge underlåtit att ta ut marknadsmässiga hyror av bl.a. vissa kulturinstitutioner, men på senare år har verket i ökad utsträckning börjat driva sådana krav. Fastighetsverket har då krävt att hyran inte bara ska anpassas till de förändringar som skett i den allmänna hyresnivån under den gångna avtalsperioden, utan också att myndighetens hyra ska lyftas till marknadsmässig nivå eller åtminstone närma sig denna. Nivåanpassningar av det senare slaget har de senaste åren underlättats av att den allmänna hyresnivån sjunkit.

Eftersom myndigheten med Statskontorets beräkningsmetod inte får någon kompensation för marknadsanpassningen, blir följden att denna del av hyreshöjningen får betalas med medel avsedda för myndighetens verksamhet. Förhållandet framstår inte som rimligt eftersom myndigheten själv inte är orsak

till denna kostnadsökning, och dessutom kan ha svårt att motsätta sig Fastighetsverkets krav på marknadsanpassning eftersom dessa grundas på författningsmässigt reglerade villkor.

Enligt utskottets mening borde hyran ha marknadsanpassats på ett kostnadsmässigt neutralt sätt redan när det nuvarande hyreskostnadssystemet infördes i början av 1990-talet. Då borde också anslagsuppräknings av hyresdelen ha knutits till någon form av index för marknadshyror. Att så inte skedd är en brist, men denna brist får inte leda till att bl.a. museer tvingas begränsa sin verksamhet bara för att Fastighetsverket tillämpar fastighetsförvaltningsförordningens bestämmelser och i sina hyresförhandlingar eftersträvar att få en bättre marknadsanpassning av hyresnivåerna.

Dålig följsamhet i Statskontorets beräkningsmodell

För det tredje är följsamheten dålig i Statskontorets beräkningar av hyreskompensationen i tider med fallande allmän hyresnivå.

För myndigheter med fleråriga hyresavtal fastställs kompensationen sedan 2003 enligt två metoder, en förenklad schablonmetod under löpande avtalsperiod och en fördjupad beräkning i samband med omförhandlingstillfällena.

Under löpande avtalsperiod räknas kompensationen upp enligt en schablon som varje år motsvarar 70 % av konsumentprisindex. Det görs oavsett om den allmänna hyresnivån är stigande eller fallande. Skulle konsumentpriserna ett år öka med 1,5 % kommer alltså även myndigheternas hyreskompensation att öka, men endast med 1,05 %.

De år hyresavtalen ska förhandlas om gör Statskontoret en fördjupad beräkning av hur den allmänna hyresnivån för likvärdiga lokaler i regionen faktiskt har utvecklats under hela avtalsperioden. Detta ger ingångsvärdet för ersättningen under efterföljande avtalsperiod.

Under senare år har marknadshyror i Stockholmsområdet fallit. Samtidigt har den allmänna prisnivån fortsatt att stiga. Trots en sänkning av den allmänna hyresnivån har myndigheter under löpande avtalsperiod alltså erhållit en stigande hyreskompensation. När avtalsperioden är slut och Statskontoret gör sin fördjupade beräkning av hur hyreskostnaderna utvecklats under hela avtalsperioden bli avvikelserna därför desto större.

Skevheten i systemet blir alltså särskilt påtaglig i tider med fallande hyresnivåer, då de båda använda omräkningsmetoderna ger rakt motsatt resultat. Vid omförhandlingstillfällena anpassas kompensationen till de *fallande hyresnivåerna*, under mellanåren till de *stigande prisnivåerna*. Myndigheter och berörda institutioner bör kunna ställa rimliga krav på en långsiktig och förutsägbar finansiering även i detta avseende. De tvära kast som följer med nuvarande lösning motverkar detta syfte.

För det fjärde är det nuvarande systemet trubbigt. Det framgår av den analys som riksdagens utredningstjänst gjort för utskottets räkning. Analysen visar att den använda beräkningsmodellen förstärker effekterna av ändrade marknadshyror eftersom Statskontoret inte använder sig av myndigheternas riktiga hyror. I stället bygger beräkningsmodellen på Statskontorets uppskattningar

av hur marknadshyran förändrats inom ett relativt stort geografiskt område motsvarande Stockholm innanför tullarna och avser i första hand marknaden för kontorslokaler.

Trots att Fastighetsverket numera anser att hyran för Etnografiska museet på Djurgården är marknadsmässig, är denna faktiska hyresnivå (1 150 kr per m²) avsevärt lägre än den marknadshyra som statskontoret utgår ifrån (2 300 kr per m²). Det beror bl.a. på att Etnografiska museet ligger en bit utanför Stockholms centrum och att lokalerna är utställningslokaler, som betingar en lägre hyra än kontorslokaler.

Skillnaden mellan den faktiska hyran och rikthyran gör att Etnografiska museets lokaler får en större vikt i anslagsomräkningen än vad som hade varit fallet om den faktiska hyran använts. Detta får en negativ effekt för myndigheten när marknadshyran går ned och en positiv effekt när den går upp.

När utskottet för ett år sedan behandlade denna fråga slog utskottet fast att omräkningsmetodens följsamhet behövde förbättras såväl i förhållande till myndigheternas och institutionernas faktiska lokalkostnader som i förhållande till hur marknadshyrorna utvecklats. Utskottet förutsätter därför att regeringen skyndsamt överväger de problem som den nuvarande metoden för beräkning av hyreskompensationen för med sig och snarast återkommer till riksdagen med ett förslag till lösning.

Statens museer för världskultur är en av de myndigheter som i regeringens budgetförslag för 2006 har drabbats särskilt hårt av de av utskottet påtalade bristerna i prisomräkningen av lokalkostnaderna. Myndighetens anslag för nästa år uppgår till 139,2 miljoner kronor vilket är 3,5 miljoner kronor mindre än anslaget för innevarande år. Den prisomräkning som är gjord av hyresdelen i anslaget har resulterat i att kompensationen för myndighetens hyreskostnader nästa år minskar med 5,7 miljoner kronor trots att myndigheten då inte kan tillgodoräkna sig någon motsvarande hyressänkning. I hyresförhandlingarna har nämligen Fastighetsverkets linje varit att gällande hyresavtal för Medelhavsmuseet borde förlängas, vilket Statens museer för världskultur inte motsatt sig eftersom man ansett att det inte var möjligt att uppnå ett bättre avtal. Trots oförändrad hyra har hyresnivån för Medelhavsmuseet därmed kommit att regleras på en marknadsmässig nivå, vilket är en konsekvens av de senaste årens sänkta hyresnivåer. Fastighetsverket anser även att den aktuella hyresnivån för Etnografiska museet ligger på en marknadsmässig nivå.

Anslagsminskningen med 5,7 miljoner kronor har tvingat fram ett omfattande besparingsprogram hos Statens museer för världskultur vilket påverkar verksamheten negativt under 2006. Utskottet förutsätter att regeringen snabbt vidtar åtgärder som underlättar för Statens museer för världskultur att i det korta perspektivet komma över de problem som nivåanpassningen av hyreskostnadsdelen fört med sig.

Utskottet vill i detta sammanhang också ifrågasätta om det är en rimlig ordning att myndigheter som museer och andra kulturinstitutioner uppträder som motpart i hyresförhandlingarna med Statens fastighetsverk. Deras primära uppgift är att bedriva kulturpolitik, och många av dem saknar den administra-

tiva kompetens som krävs för att kunna uppträda som jämbördig part i förhandlingarna med Fastighetsverket. Enligt utskottets mening bör det ankomma på regeringen att överväga även denna fråga.

Utskottet anser att riksdagen som sin mening bör ge till känna vad utskottet här har framhållit om behovet av en skyndsam översyn av principerna för beräkning av hyreskompensationen samt om de mindre kulturinstitutionernas möjligheter att som jämbördiga parter föra hyresförhandlingar med Statens fastighetsverk.

Vad utskottet här har framhållit innebär att flera av de förslag som tas upp i motionerna har tillgodosetts. De bör därför inte föranleda någon åtgärd från riksdagens sida. Utskottet avstyrker således motionerna Kr381 (fp) yrkande 4, Kr390 (kd) yrkande 13, Kr398 (v) yrkande 2 och Kr417 (kd) yrkande 5.

2.3 Kulturinstitutionernas överytor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsförslag om att överytor i gamla byggnader inte ska ingå i underlaget för hyresberäkningen.

Jämför reservation 2 (m).

Motionen

Moderata samlingspartiet kräver i *motion Kr233* att frågan om hyressättningen för s.k. ändamålsfastigheter snarast får en lösning. Hyreskostnaderna är ett stort problem för kulturinstitutionerna vilket inte sällan går ut över verksamheten. Ökade hyreskostnader har medfört att underhåll har eftersatts och att kärnverksamhet har begränsats. Motionärerna anser att de överytor som finns i gamla byggnader av kulturella och historiska skäl inte bör belasta hyran. En översyn bör därför snarast göras för att kartlägga vilka ytor respektive institution behöver och vilka man inte har användning för i sin verksamhet. Denna översyn bör vara klar inom ett år (yrkandena 6 och 10).

Utskottet

Liksom motionärerna anser utskottet att det är rimligt att man vid hyressättningen tar hänsyn till sådana lokalytor som inte kan användas i verksamheten av hyresgästen på grund av att byggnaden av kulturella eller historiska skäl har en viss utformning som inte bör ändras. Utskottet förutsätter att så också sker i de förhandlingar Fastighetsverket har med myndigheterna och att detta även återspeglar sig i de hyresnivåer som fastställs i de enskilda fallen. Mot denna bakgrund framstår motionärernas förslag som både omständligt och krångligt och utskottet kan därför inte biträda det.

Med det anförda avstyrker utskottet motion Kr233 (m) yrkandena 6 och 10.

2.4 Regeringens information om vissa budgettekniska frågor

Utskottets bedömning

För att underlätta utskottsarbetet anser kulturutskottet att regeringen bör lämna en redovisning av utgiftsbegränsande åtgärder i respektive utgiftsområdesbilaga.

Utskottet anser även att regeringen borde ha kommenterat omvandlingen av obetecknade anslag till ramanslag i budgetpropositionen. Vidare efterfrågar utskottet information om hur de omvandlade anslagen under utgiftsområde 17 kommer att hanteras framöver avseende möjligheterna att använda anslagskredit och anslags-sparande.

Utgiftsbegränsande åtgärder

Propositionen

I budgetpropositionen för 2006 har regeringen gjort en generell reduktion med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål. Inom utgiftsområde 17 har detta inneburit att alla anslag utom fem har minskats med 0,6 % jämfört med 2005. Undantag har gjorts för anslagen 25:1 *Bidrag till folkbildningen*, 28:25 *Riksantikvarieämbetet*, 28:7 *Kyrkoantikvarisk ersättning*, 28:33 *Riksutställningar* och 28:35 *Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål*. Den generella reduktionen inom utgiftsområde 17 motsvarar 35,3 miljoner kronor varav 24,7 miljoner kronor avser bidragsanslag.

I finansplanen i budgetpropositionen redovisar regeringen ytterligare åtgärder för att undvika överskridanden av utgiftstaket 2006 (s. 215). De åtgärder som regeringen har vidtagit 2005, bl.a. genom att ställa 0,6 % av anslagsmedlen till regeringens disposition, innebär att stora anslagssparanden byggs upp. Om detta anslagssparande i sin helhet skulle förbrukas under 2006 skulle det, enligt regeringen, föreligga risk för att utgiftstaket överskrids. Regeringen avser därför att genomföra bl.a. följande åtgärder:

- strikt prövning av anslagssparande som överstiger 3 % av anslaget i enlighet med den s.k. 3-procentsregeln (dvs. anslagssparande över 3 % för 2005 dras in),
- indragning av den del (0,6 %) av anslagen för förvaltnings- och investeringsändamål som ställts till regeringens disposition 2005.

Dessa utgiftsbegränsningar har beaktats i utgiftsprognoserna på anslagen för 2005.

Bakgrund

Regeringen har i förväg informerat riksdagen om de utgiftsbegränsande åtgärder som vidtagits under 2005 och 2006. Informationen har lämnats i budgetpropositionen för 2005 och i 2005 års ekonomiska vårproposition.

I budgetpropositionen för 2005 aviserade regeringen åtgärder för 2005 för att hantera risken för ett överskridande av utgiftstaket (prop. 2004/05:1, finansplanen, s. 108). Dessa åtgärder skulle innebära en generell begränsning av tillgängliga medel på anslag för förvaltnings- och investeringsändamål. Som huvudregel skulle varken sparade medel från tidigare år eller någon anslagskredit få utnyttjas av myndigheterna 2005 utan särskilt beslut från regeringen. Regeringen hade vidare för flertalet anslag beslutat att ställa 0,6 % av 2005 års anslagsmedel till regeringens disposition.

Finansutskottet kommenterade de aviserade utgiftsbegränsningarna i sitt betänkande om utgiftsramar och beräkning av statsinkomster för 2005 (bet. 2004/05:FiU1, s. 144). Utskottet noterade att det i budgetpropositionen inte preciserats vilka utgiftsområden som skulle komma att påverkas under 2005 och att det inte heller var möjligt att utläsa av sifferredovisningen i propositionen. Vidare framhöll utskottet att den ansvarsfullhet som spar- och kreditmöjligheterna är tänkta att skapa riskerar att undergrävas av återkommande begränsningar i möjligheterna att använda sparade medel och att det åter blir rationellt för myndigheterna att göra av med pengarna före årsskiftet. De kort-siktiga åtgärderna för att klara utgiftstaket riskerar därför att få negativa konsekvenser för långsiktigheten och effektiviteten i myndigheternas sätt att använda sina anslagsmedel. Samtidigt gäller emellertid att regeringen är skyldig att vidta åtgärder som den har befogenhet till för att undvika att utgiftstaket överskrids.

I 2005 års ekonomiska vårproposition återkom regeringen till de åtgärder som aviserades i budgetpropositionen för 2005. Regeringen konstaterar att de utgiftsbegränsande åtgärderna kommer att leda till ett ökat anslagssparande under 2005. För att sprida ut förbrukningen av detta kommer regeringen att pröva en rad åtgärder som begränsar utgifterna under 2006. Det kan handla om vissa utgiftsbegränsningar, att dra in anslagssparande för myndigheterna eller att ge lägre anslagskrediter än normalt. Dessutom kommer den generella utgiftsbegränsningen på 0,6 % på anslag för förvaltnings- och investeringsändamål 2005 att permanentas 2006, genom en motsvarande anslagsminskning (prop. 2004/05:100, s. 20).

Riksrevisionen har i sin årliga rapport 2005 uppmärksammat regeringens ständigt ändrade styrsignaler till myndigheterna i den finansiella styrningen och de problem detta innebär för myndigheterna.

Av regleringsbrevet för 2005 som rör anslag inom utgiftsområde 17 framgår att regeringen har ställt 0,6 % av anslagen till regeringens disposition. Riksantikvarieämbetet och Riksställningar är inte undantagna 2005 och på vissa anslag har dessutom ytterligare utgiftsbegränsningar genomförts. Det gäller anslagen 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* (utgiftsbegränsning 25,3 % eller 10,2 miljoner kronor), 28:26 *Bidrag till kul-*

turmiljövård (utgiftsbegränsning 3,5 % eller 9 miljoner kronor) och 28:37 *Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet* (utgiftsbegränsning 11,1 % eller 3,9 miljoner kronor). Den totala utgiftsbegränsningen 2005 summerar till 57,9 miljoner kronor på utgiftsområde 17.

Utskottet

Regeringens rätt att avstå från att använda medel som riksdagen anvisat framgår av 8 § lagen (1996:1059) om statsbudgeten. Enligt bestämmelsen får regeringen besluta att medel på ett anvisat anslag inte ska användas, om detta är motiverat av särskilda omständigheter i en verksamhet eller av statsfinansiella eller andra samhällsekonomiska skäl. Av förarbetena till lagen (prop. 1995/96:220, s. 33) framgår att om regeringen beslutar att medel som riksdagen anvisat inte ska användas, ska regeringen redovisa detta så snart lämpligen kan ske t.ex. i en ekonomisk-politisk proposition, en tilläggsbudget eller i budgetpropositionen.

Finansutskottet har påtalat brister i regeringens redovisning av åtgärder som syftar till att begränsa användningen av anvisade medel (bet. 2003/04:FiU28). Regeringen har i Årsredovisningen för staten 2004 lämnat en redovisning av gjorda indragningar av anslagsmedel 2004 som överstiger 100 miljoner kronor och användningen av begränsningsbelopp 2004 (skr. 2004/05:101, s. 142–144).

Mot bakgrund av vad som anges i förarbetena till budgetlagen och de uttalanden som finansutskottet har gjort hade det, enligt utskottets mening, framstått som naturligt om regeringen för riksdagen på ett tydligt sätt redovisat beslut som syftat till att hålla inne anvisade medel under budgetåret. För att underlätta utskottsarbetet anser kulturutskottet att regeringen bör lämna en sådan redovisning i budgetpropositionens utgiftsområdesbilagor. De indragningar som regeringen beslutar om inom utgiftsområde 17 uppgår inte till 100 miljoner kronor per anslag och redovisas därmed inte i regeringens totalsammanställning i årsredovisning för staten. Även övriga utgiftsbegränsande åtgärder inom utgiftsområde 17 kan komma att utelämnas eller redovisas alltför summariskt i en totalsammanställning. Även om beloppen understiger 100 miljoner kronor per anslag inom utgiftsområdet kan det röra sig om väsentliga andelar av anvisade anslag.

Kulturutskottet ansluter sig även till finansutskottets syn att återkommande begränsningar i möjligheterna att använda sparade medel riskerar att få negativa konsekvenser för långsiktigheten och effektiviteten i verksamheten. Även Riksrevisionens iakttagelser om problemen för myndigheterna med ständigt ändrade styrsignaler i den finansiella styrningen bör, enligt utskottets mening, beaktas.

Omvandlingen av obetecknade anslag till ramanslag

Propositionen

Inom utgiftsområde 17 har 17 anslag i budgetförslaget för 2006 omvandlats från obetecknade anslag till ramanslag. Regeringen kommenterar inte denna omvandling i propositionen.

Bakgrund

I 2005 års ekonomiska vårproposition (prop. 2004/05:100, s. 151–152) redovisade regeringen att den hade för avsikt att i sitt budgetförslag för 2006 omvandla alla obetecknade anslag i statsbudgeten för 2005 till ramanslag. Skälen som angavs för detta var att det inte finns någon tydlig princip för när obetecknade anslag ska användas, att det endast är ett fåtal anslag som är obetecknade (36 av totalt 485 anslag 2005) samt att anslagssumman för dessa anslag är förhållandevis liten (7,5 miljarder kronor av totalt 730 miljarder kronor). Ett obetecknat anslag får inte överskridas och medel får inte föras över till följande år. För att behålla samma fasthet i styrningen, avsåg regeringen i regleringsbreven för berörda anslag att föreskriva att anslagssparande och anslagsskredit inte får förekomma. Finansutskottet hade inget att erinra mot detta (bet. 2004/05:FiU20).

Utskottet

Kulturutskottet kan konstatera att samtidigt som regeringen vidtar åtgärder som innebär att myndigheterna varken får utnyttja anslagsskrediter eller anslagssparanden avskaffar regeringen de obetecknade anslagen på statsbudgeten. Ordningen förefaller, enligt utskottets mening, något svårbegriplig.

Nästan hälften av de obetecknade anslagen på statsbudgeten 2005 återfinns inom utgiftsområde 17. Totalt finns 54 anslag inom utgiftsområdet, vilket innebär att drygt en tredjedel är obetecknade. Dessa svarar dessutom för drygt 5 miljarder kronor eller 54 % av utgiftsramen. Användningen av anslagstypen obetecknade anslag har således, enligt utskottets mening, varit en väsentlig del av den finansiella styrningen inom utgiftsområdet. I enlighet med vad regeringen anför har det dock inte funnits någon tydlig princip för när obetecknade anslag ska användas. Inom utgiftsområde 17 finns det exempelvis en rad bidragsanslag som är ramanslag sedan tidigare. Dessa är som regel anslag som tillkommit under senare år.

En konsekvens av omvandlingen av obetecknade anslag till ramanslag är, som utskottet ser det, att riksdagens årliga kontroll över de tidigare obetecknade bidragsanslagen minskar medan regeringens handlingsfrihet ökar. Ett ramanslag ger regeringen rätt att utnyttja en anslagsskredit på upp till 10 % och de 17 omvandlade anslagen kan i princip tillfälligt överskridas med sammantaget upp till 0,5 miljarder kronor inom utgiftsområde 17. Regeringen får dessutom rätt att använda anslagssparandet kommande år. Utskottet noterar att regeringen, enligt 2005 års ekonomiska vårproposition, inte har för avsikt

att utnyttja anslagskrediter eller anslagssparande för de anslag som i statsbudgeten för 2005 var uppförda som obetecknade anslag. Denna ordning kan möjligen fungera under 2006 men på sikt finns det risk för att den blir svår att upprätthålla. Särskilt som det inte, enligt vad regeringen själv anför, finns några tydliga principer för när obetecknade anslag ska användas, och därmed saknas även principer för när utnyttjande av anslagskredit eller anslagssparande inte ska tillåtas. Utskottet efterlyser därför information från regeringen om hur de anslag inom utgiftsområde 17 som omvandlats från obetecknade anslag till ramanslag kommer att hanteras framöver avseende möjligheterna att använda anslagskredit och anslagssparande. Utskottet anser även att regeringen borde ha kommenterat omvandlingen av obetecknade anslag till ramanslag under utgiftsområde 17 i den nu aktuella budgetpropositionen.

3 Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag till fördelning av anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trosamfund och fritid liksom förslaget om den kyrkoantikvariska ersättningsens storlek under 2006–2009.

Samtliga motioner som behandlas i detta sammanhang avstyrks.

Jämför de särskilda yttrandena 2 (m), 3 (fp), 4 (kd), 5 (v) och 6 (c).

3.1 Statens samlade stöd inom utgiftsområdet

Utskottet

Verksamheter som faller inom kulturutskottets ansvarsområde finansieras eller stöds av staten på fyra olika sätt, nämligen

- från statsbudgetens utgiftssida med anslag på utgiftsområde 17,
- med TV-avgifter som vid sidan av statsbudgeten kanaliseras till den offentligt finansierade radio- och TV-verksamheten över rundradiokontot och det s.k. distributionskontot,
- med medel från AB Svenska Spel som vid sidan av statsbudgeten fördelas av dels Riksidrottsförbundet till idrottsrörelsen och idrottsrörelsens lokala barn- och ungdomsverksamhet, dels Ungdomsstyrelsen till ungdomsorganisationernas lokala verksamhet,
- med s.k. skatteutgifter, dvs. en förmånligare statlig beskattning av vissa verksamheter än vad som gäller generellt.

För 2006 föreslår regeringen i budgetpropositionen att de samlade utgifterna på anslagen på utgiftsområde 17 ska uppgå till 9 582 miljoner kronor.

De tre public service-företagen – Sveriges Television, Sveriges Radio och Utbildningsradion – föreslås i budgetpropositionen bli tilldelade 6 142 miljoner kronor från rundradiokontot 2006. Från distributionskontot får Sveriges Television och Utbildningsradion samma år ytterligare 480 miljoner kronor.

Från AB Svenska Spel väntas nästa år sammanlagt 400 miljoner kronor överföras direkt till Riksidrottsförbundet för fördelning till barn- och ungdomsidrotten (det s.k. handslaget) samt 60 miljoner kronor till idrottsrörelsen. Till detta kommer idrottsrörelsens och ungdomsorganisationernas andel av överskottet från AB Svenska Spel som 2005 uppgick till 655 respektive 154 miljoner kronor.

Skatteutgifterna på kulturens område beräknas nästa år uppgå till närmare 7 300 miljoner kronor. Hälften av detta belopp – eller ca 3 650 miljoner kronor – motsvaras av det skattebortfall som är en följd av att mervärdesskatten på allmänna nyhetstidningar, böcker, tidskrifter och biografföreställningar har satts ned från 25 till 6 %. En lika stor nedsättning av mervärdesskatt gäller för kommersiell idrott vilket ger ett skattebortfall för staten på närmare 2 100

miljoner kronor. Detsamma gäller för vissa entréavgiftsbelagda kulturevenemang, vilket minskar statens skatteinkomster med 1 330 miljoner kronor.

Sammantaget uppgår således det statliga stödet till kultur, public service och idrott i dessa olika former till närmare 24 800 miljoner kronor.

I närmast efterföljande avsnitt 3.2–3.4 behandlar utskottet medelstilldelningen för 2006 till de verksamheter som finansieras med anslag över utgiftsområde 17. I avsnitt 4 behandlar utskottet stödet vid sidan av statsbudgeten, dvs. medelstilldelningen till radio och TV samt det icke anslagsfinansierade stödet till idrottsrörelsen samt barn- och ungdomsidrotten.

Idrottsrörelsens och ungdomsorganisationernas andel av överskottet från AB Svenska Spel fördelas enligt ett vinstdelningssystem som riksdagen tidigare lagt fast.⁴ Detta stöd är liksom skatteutgifterna inte föremål för riksdagens årliga prövning.

3.2 Utskottets samlade bedömning av budgetalternativen

Utskottet

På utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid finns sammanlagt sju politikområden av vilka fyra också finns uppförda på andra utgiftsområden.

De tre politikområden som odelat ligger inom utgiftsområdet är politikområdena 28 *Kulturpolitik*, 29 *Ungdomspolitik* och 30 *Folkrorelsepolitik*.

De fyra politikområden som spänner över flera utgiftsområden är politikområdena 25 *Utbildningspolitik*, där kulturutskottet svarar för bl.a. folkbildningen, liksom 26 *Forskningspolitik* med anslaget för Statens ljud- och bildarkiv, 27 *Mediepolitik* med bl.a. anslaget till Biografbyrån samt 2 *Finansiella system och tillsyn* med Lotteriinspektionens anslag.

Regeringens förslag till medelsanvisning för hela utgiftsområdet uppgår till 9 582,4 miljoner kronor. Nivån fördelar sig på politikområden och grupper av anslag på det sätt som framgår av efterföljande tabell. Av tabellen framgår också vilka alternativa prioriteringar som förordas av oppositionspartierna.

Regeringens förslag till medelsanvisningen för 2006 är drygt 625 miljoner kronor högre än den ram som riksdagen för ett år sedan lade fast för utgiftsområdet. Av uppräknningen förklaras 135 miljoner kronor av pris- och löneomräkningar av olika anslag, medan 467 miljoner kronor har sin grund i förslag om mer direkta anslagstillskott. Dessutom har 24 miljoner kronor omfördelats till utgiftsområdet från andra utgiftsområden.

För att säkerställa att utgiftstaket inte överskrids 2005 har regeringen i regleringsbrevet för innevarande år föreskrivit att 0,6 % av de medel som riksdagen anvisat ska ställas till regeringens disposition. På vissa anslag har ytterligare utgiftsbegränsningar vidtagits.

⁴ Prop. 1995/96:169, bet. 1995/96:FiU14, rskr. 1995/96:248.

I det nu aktuella budgetförslaget för 2006 har regeringen gjort en lika stor generell besparing på flertalet anslag. Skillnaden mot innevarande år är emellertid att reduktionen på 0,6 % denna gång har beaktats redan i de anslagsnivåer som finns angivna i budgetförslaget. Tillsammans motsvarar de på utgiftsområde 17 en besparing på 35,3 miljoner kronor.

På utgiftsområde 17 omfattas samtliga anslag utom fem av den generella reduktionen. Undantag har gjorts för anslagen 25:1 *Bidrag till folkbildningen*, 28:7 *Kyrkoantikvarisk ersättning* och 28:35 *Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål*. Dessutom har de båda myndigheter som helt eller delvis ska utlokaliseras till Gotland undantagits, dvs. anslagen 28:25 *Riksantikvarieämbetet* och 28:33 *Riksutställningar*.

Bland regeringens större satsningar på kulturpolitikens område under 2006 kan nämnas åtgärdspaketet för att minska arbetslösheten, vilket på utgiftsområde 17 uppgår till 275 miljoner kronor såväl 2006 som 2007, det nya filmavtal som träffats för perioden 2006–2010 vilket nästa år väntas öka belastningen på utgiftsområdet med 55 miljoner kronor, statens utökade åtaganden för tjänstepensionskostnaderna inom teater-, dans- och musikområdet som ökar utgifterna med 45 miljoner kronor, anslaget bidrag för kvinnors organisering som tillförs 26 miljoner kronor för 2006 samt den kyrkoantikvariska ersättningen som nästa år räknas upp med 35 miljoner kronor.

I tabellen redovisas förslagen avrundade till miljoner kronor i den ordning politikområdena behandlas i budgetpropositionen på utgiftsområdet. Regeringens förslag redovisas i absoluta värden. Oppositionspartiernas förslag återges som avvikelser i förhållande till regeringens förslag.

TABELL. FÖRSLAG TILL FÖRDELNING AV UTGIFTER PÅ UTGIFTSOMRÅDE 17
KULTUR, MEDIER, TROSSAMFUND OCH FRITID FÖR 2006
Miljoner kronor

Politikområde	Reg. förslag	Oppositionspartiernas förslag			
		m	fp	kd	c
Politikområde 28 Kulturpolitik	5 991,9	+270,0	+113,5	+88,0	-210,0
<i>varav:</i>					
Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)	436,4	–	+9,0	+2,0	+92,5
Teater, dans och musik (28:5–28:7)	1 789,7	+75,0	+41,0	+50,0	+32,0
Bibliotek, litteratur o kulturtidskr. (28:8–28:13)	533,3	–	+27,5	-73,0	-284,8
Bild, form o konsthantverk (28:14–28:18)	97,7	-11,0	-7,0	–	+0,8
Stöd till konstnärer (28:19–28:20)	310,1	-10,0	–	–	–
Arkiv (28:21–28:24)	359,8	–	+1,0	+2,0	–
Kulturmiljö (28:25–28:27)	691,0	+33,0	+15,0	+45,0	+15,0
Museer o utställningar (28:28–28:35)	1 394,5	+48,0	-11,0	-55,5	-70,0
Film (28:36)	289,3	–	–	–	+3,0
FoU inom kulturområdet (28:37)	36,0	–	–	–	–
Trossamfund (28:38–28:39)	53,9	–	+10,0	+15,0	+1,5
Övrigt	–	+135,0	+28,0	+102,5	–
Politikområde 27 Mediepolitik	33,2	–	-3,5	–	–
Politikområde 29 Ungdomspolitik	147,4	-5,0	-10,0	-40,0	–
Politikområde 30 Folkhälso- och kulturpolitik	528,2	+20,0	–	+5,0	+21,0
<i>varav:</i>					
Idrott (30:1)	445,6	+20,0	–	–	–
Allmänna samlingslokaler (30:2)	28,9	–	–	+5,0	+21,0
Kvinno- och friluftsförbund (30:3–30:4)	53,8	–	–	–	–
Politikområde 25 Utbildningspolitik	2 782,6	-300,0	–	–	+90,0
<i>varav:</i>					
Folkbildning (25:1)	2 688,6	-300,0	–	–	+90,0
Handikappatg. o kontakttolkutbildn. (25:2–25:3)	94,0	–	–	–	–
Politikområde 26 Forskningspolitik	56,2	–	–	–	–
Politikområde 2 Finansiella system och tillsyn	42,8	–	–	–	–
Totalt för utgiftsområde 17	9 582,4	-15,0	+100,0	+53,0	-99,0

I första steget av budgetprocessen har alltså riksdagen på förslag av finansutskottet (bet. 2005/06:FiU1) beslutat att ramen för utgiftsområde 17 ska vara 9 582,4 miljoner kronor för 2006. Det innebär att kulturutskottet i sin fortsatta beredning av anslagsfördelningen inom utgiftsområdet är förhindrat att föreslå lösningar som medför att anslagen summerar sig till högre belopp. Inget hindrar emellertid att utskottets förslag understiger denna nivå.

Förslag till alternativa anslagsnivåer har framförts av Moderata samlingspartiet, Folkpartiet liberalerna, Kristdemokraterna och Centerpartiet. Av förslagen är det bara det moderata och centerpartistiska alternativet som utan jämkningar kan tas upp till fortsatt beredning. Moderata samlingspartiets budgetalternativ understiger ramnivån med 15 miljoner kronor, Centerpartiets med 99 miljoner kronor. Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas budgetalternativ överstiger den fastställda ramen med 100 respektive 53 miljoner kronor.

Redan av denna anledning bortfaller de båda senare budgetalternativen. Utskottet har emellertid även vid en mer detaljerad prövning av dessa förslag funnit att de bärs upp av olika lösningar som utskottet inte kan ställa sig

bakom. Detsamma gäller Moderata samlingspartiets och Centerpartiets förslag på anslagsnivå.

Mot dessa förslag står regeringens och samarbetspartiernas förslag till anslagsfördelning, vilket enligt utskottets mening framstår som väl avvägt.

I det följande går utskottet igenom budgetförslagen på utgiftsområde 17 och prövar anslag för anslag de alternativa lösningar som regeringen och respektive oppositionsparti förordar. Liksom den tidigare återgivna tabellen följer genomgången samma ordning som den som används i budgetpropositionen vid redovisningen av anslagen.

Genomgången utmynnar i att utskottet i avsnitt 3.4 redovisar sitt samlade ställningstagande till de förslagspunkter i propositionen och de yrkanden i motionerna som har direkt inverkan på statsbudgeten för 2006 på utgiftsområde 17.

Övriga motionsförslag som berör frågor med anknytning till statsbudgeten men som väntas få budgeteffekt först 2007 eller senare behandlar utskottet längre fram i betänkandet i avsnitt 7.

3.3 Genomgång av förslagen på anslagsnivå

3.3.1 Politikområde 28 Kulturpolitik

Statens kulturråd (28:1)

Statens kulturråd ska som central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet följa utvecklingen och ge ett samlat underlag för den statliga kulturpolitiken samt bistå regeringen med genomförandet av denna. I den uppgiften ligger en skyldighet att samordna och effektivisera de statliga åtgärderna.

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att motsvarande 5,25 miljoner kronor ska avsättas för internationellt kulturutbyte under 2006. Dessa medel avser i första hand en utbyggnad av Statens kulturråds resurser för internationellt kulturutbyte. Till följd av det ökade uppdraget tillförs Kulturrådets förvaltningsanslag 0,5 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att 47,3 miljoner kronor anvisas på anslaget för 2006.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att Kulturrådets förvaltningsanslag ska minskas med 6 miljoner kronor (yrkande 52). Förslaget är föranlett av att partiet i sitt budgetalternativ omfördelar drygt 50 miljoner kronor till regional kulturverksamhet och att motionärerna därför anser att Kulturrådets verksamhet bör kunna minska (yrkande 9).

Kristdemokraternas budgetalternativ innebär enligt *motion Kr418* att anslaget minskas med 1 miljon kronor (yrkande 14).

Centerpartiet tillför i *motion Kr386* anslaget 120,5 miljoner kronor. Resurstillskottet är avsett för ungdomars kulturverksamhet och ska enligt mot-

ionärerna fördelas på ungdomars egna villkor oberoende av vuxnas idéer och ambitioner.

Utskottet

Utskottet finner inte anledning att ompröva regeringens förslag till medelsberäkning för Kulturrådet. Den av Folkpartiet föreslagna anslagsminskningen är föranledd av att partiet vill omfördela ytterligare resurser till regional kulturverksamhet, ett förslag som utskottet behandlar längre fram i detta betänkande och där avvisar. Utskottet avvisar därför även partiets förslag på detta anslag.

Kristdemokraterna motiverar inte sitt besparingsförslag, och utskottet finner därför inte anledning att ta upp det till närmare prövning. Centerpartiet vill göra en större satsning på ungdomars kulturverksamhet och tillför därför anslaget 120,5 miljoner kronor. Enligt utskottets mening framstår det som olämpligt att i en myndighets förvaltningsanslag lägga in anslagsmedel avsedda i första hand för transfereringar, i synnerhet som det tilltänkta stödet är 2,5 gånger så stort som det egentliga förvaltningsanslaget. Blandas transfereeringar med anslaget för Kulturrådets egen förvaltning försvåras uppföljningen av verksamheten.

Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (28:2)

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till en rad skilda ändamål på kulturområdet. Så t.ex. används anslaget för bidrag till länskonstnärer, bidrag till organisationer med mångkulturell inriktning, bidrag för att främja funktionshindrades deltagande i kulturlivet samt bidrag till nationella minoriteters språk och kultur. Inom anslaget beräknas också medel för kulturinsatser i arbetslivet, bidrag till länsbildningsförbund m.fl. för kultur- och föreläsungsverksamhet, bidrag till samisk kultur, bidrag till Svenska institutet, bidrag till centrala amatörorganisationer, centrumbildningar och lokalhållande organisationer för kulturverksamhet. Dessutom beräknas medel till Statens kulturråds disposition för tillfälliga insatser av utvecklingskaraktär eller insatser som på annat sätt är kulturpolitiskt angelägna.

Svenska statens bidrag till Voksenåsen i Oslo och Hanaholmen i Helsingfors finns också uppförda under anslaget.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget tillförs 45 miljoner kronor med anledning av statens utökade åtaganden för pensionskostnader för personal vid statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner.

Vidare tillförs anslaget 3,8 miljoner kronor avsedda för Kulturrådets internationella verksamhet.

För nästa år föreslår regeringen dessutom att anslaget ska räknas upp med 3 miljoner kronor för satsningen på Mångkulturåret, 1 miljon kronor till Sve-

rigefinska biblioteket, 5 miljoner kronor till Teateralliansen AB och 4 miljoner kronor till en nyinrättad dansallians.

Sammantaget innebär regeringens förslag att anslaget för efterföljande år förs upp med 235,0 miljoner kronor.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna anser i *motion Kr381* liksom Svensk Scenkonst och Teaterförbundet att regeringens tillskott till scenkonstnärernas pensionskostnader är otillräckligt för att scenkonstnärernas pensioner ska kunna jämföras med vad som gäller för offentliganställda (yrkande 13). Folkpartiet föreslår därför att anslaget ökas med ytterligare 15 miljoner kronor (yrkande 52). Samma krav framförs av Erling Bager (fp) i *motion Kr274* yrkande 1.

Kristdemokraterna tillför i *motion Kr418* anslaget 3 miljoner kronor. Bakom detta förslag ryms dels ökade resurser till amatörkulturens centralorganisationer på 5 miljon kronor, dels en minskning med 2 miljoner kronor av de medel som står till regeringens disposition (yrkande 14). Kristdemokraterna tar också upp amatörkulturens betydelse och ekonomiska villkor i *motion Kr411* yrkande 4.

Centerpartiet minskar i *motion Kr386* anslaget med netto 28 miljoner kronor. Bakom denna förändring döljer sig två förslag. I motionen hävdas att scenkonstnärernas pensioner bör jämföras med alla andra som har statlig pension. Centerpartiet tillför därför anslaget 15 miljoner kronor. Å andra sidan minskas anslaget med 43 miljoner kronor med hänvisning till att partiet i stället lägger 120,5 miljoner kronor på Kulturrådet som arbetar med i princip samma frågor.

Utskottet

Folkpartiet och Centerpartiet föreslår att 15 miljoner kronor ska tillföras anslaget för att scenkonstnärernas pensioner ska kunna jämföras med vad som gäller för statligt anställda.

Utskottet vill med anledning av detta framhålla följande. I samband med behandlingen av regeringens budgetförslag för 2005 gick utskottet närmare in på ett antal frågor med anknytning till kulturarbetarnas pensionsvillkor (bet. 2004/05:KrU1 s. 27–35). Ett problem som utskottet lyfte fram gällde de statsunderstödda scenkonstinstitutionernas pensionspremier. Men med de förslag regeringen redovisar i årets budgetproposition har denna fråga lösts. Från och med nästa år tillförs de berörda 63 institutionerna 45 miljoner kronor, vilket gör det möjligt för dem att fortsättningsvis själva bära kostnaderna för personalens premiepensioner.

Ett annat problem gällde de konsekvenser som omläggningen av det allmänna pensionssystemet fått för kulturarbetarnas pensionsvillkor.

Reformeringen av det allmänna pensionssystemet har medfört att ålderspensionen numera grundas på livsinkomsten, och inte längre på de 15 bästa inkomståren. Nyordningen missgynnar arbetstagare som har ett relativt kort

arbetsliv med ojämna inkomster. Det gäller bl.a. dansare vid de statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutionerna med avgångsrätt vid 41 års ålder samt korister och sångsolister med avgångsrätt vid 52 års ålder.

Väljer en dansare eller sångare att gå i pension vid dessa åldrar får de enligt PISA-förordningen en pension motsvarande 65–70 % av lönen fram till ordinarie ålderspension. Eftersom pensionen tas ut tidigt påverkar detta livsinkomsten och ålderspensionen negativt. Å andra sidan samordnas inte pensionen med andra inkomster, vilket innebär att den som övergår i annan anställning vid den tidiga pensionsåldern kan uppbära både pension och lön. Lönen berättigar då dessutom till ytterligare pensionspoäng, vilket förbättrar den allmänna pensionen.

Till bilden hör att en arbetstagare sedan september 2001 har rätt att arbeta till 67 års ålder. Denna rätt är ovillkorlig och kan enligt lagen (1982:80) om anställningsskydd inte avtalas bort genom kollektivavtal. Den konstnärliga personalens tidigare skyldighet att på anmaning av arbetsgivaren sluta sin anställning vid de tidiga pensionsåldrarna gäller därför inte längre. En enskild dansare eller sångare avgör själv om han eller hon vill fortsätta att arbeta fram till 67 års ålder.

För kulturarbetare med tidig pensionsavgång har övergången till ett nytt allmänt pensionssystem inneburit att pensionen efter 65 års ålder försämrats. Osäkerheten om den framtida pensionen har lett till att dansare och sångare fortsätter sin anställning i stället för att gå i pension vid de åldrar som tidigare varit vanliga. Konsekvenserna vid t.ex. Operan är att unga dansare inte får någon anställning.

Ytterligare en faktor av betydelse i detta sammanhang är frågan om en kompletterande ålderspension – Kåpa – för kulturarbetarna vid scenkonstitutionerna. Arbetstagarorganisationerna har krävt att de anställda vid dessa institutioner ska ges en kompletterande tjänstepension som är likvärdig med den som gäller för statsanställda.

I budgetpropositionen för 2005 tillfördes scenkonstens område därför 15 miljoner kronor avsedda att ge möjlighet till en sådan lösning. Utskottet såg detta resurstillskott som ett första viktigt steg för att komma till rätta med problemet. Resurstillskottet motsvarar emellertid endast ungefär halva det belopp som krävs för att berörda arbetstagare ska få en kompletterande ålderspension likvärdig den som gäller för statligt anställda. Till saken hör också att det ankommer på parterna att sluta kollektivavtal i frågan.

Av förra årets budgetproposition framgick också att regeringen hade för avsikt att kombinera denna satsning med åtgärder som främjar fortsatt yrkesverksamhet för yrkesgrupper med tidig pensionsålder, såsom sångare och dansare. Regeringen kommer därför att fortsätta diskussionen med arbetsmarknadens parter och göra en översyn av den s.k. PISA-förordningen. I översynen ska man bl.a. undersöka möjligheterna till en karriärväxling vid tidig pensionsavgång och försöka finna lösningar som innebär att karriärväxlingen leder till ett nytt förvärvsarbete. En sådan övergång ansågs viktig ef-

tersom det skulle kunna lösa problemet med den dåliga personalrörligheten bland dansare och sångare vid de statsunderstödda scenkonstinstitutionerna.

Enligt utskottets mening är det därför angeläget att den fortsatta hanteringen av dessa pensionsfrågor hålls ihop. Av årets budgetproposition framgår att regeringen har för avsikt att fullfölja arbetet med översyn av den s.k. PISA-förordningen. I det arbetet ska frågan om karriärväxling i samband med tidig pensionsavgång prövas. Utskottet förutsätter att detta arbete bedrivs skyndsamt och att regeringen om så behövs återkommer till riksdagen i frågan. I avvaktan på detta bör ytterligare medel inte anvisas på anslaget.

Centerpartiet föreslår dessutom en besparing på anslaget med 43 miljoner kronor och motiverar detta förslag med att partiet i stället lagt 120,5 miljoner kronor på Kulturrådet som uppges arbeta med i princip samma frågor. Vilka frågor som åsyftas framgår inte, och utskottet har även i övrigt svårt att genomskåda motivet till besparingen. Utskottet har emellertid nyss avvisat Centerpartiets ungdomspolitiska satsning med 120,5 miljoner kronor på Kulturrådet och avvisar därför även detta förslag liksom övriga motionsförslag rörande detta anslag.

Nationella uppdrag (28:3)

Under anslaget beräknas medel för tidsbegränsade nationella uppdrag. Sådana uppdrag ges till institutioner eller verksamheter som står för utveckling och förnyelse inom en konstriktning eller verksamhetsform. Varje institution som ges ett nationellt uppdrag tilldelas ett årligt bidrag under tre år. Riksdagen beslutar om ämnesområdena, medan regeringen utser innehavarna. Under 2005 fick åtta verksamheter dela på 8 miljoner kronor. Sju av dessa verksamheter har uppdrag för perioden 2003–2005. Ett av uppdragen, barnkulturforskning, löper t.o.m. 2006.

Nuvarande innehavare av de åtta ämnesområdena för nationella uppdrag redovisas nedan.

Ämnesområde (beslutas av riksdagen)	Innehavare (utses av regeringen)	Treårsperiod
Barn- och ungdomsteater	Dalateatern	2003–2005
Regional filmverksamhet	Film i Värmland	2003–2005
Ungdomskultur	Drömmarnas Hus i Malmö	2003–2005
Musik	Eric Ericsons kammarkör	2003–2005
Samtidskonst	Baltic Art Center i Visby	2003–2005
Museiverksamhet	Jämtlands läns museum	2003–2005
Barnkulturforskning	Slöjdcirkus	2004–2006
Samtida dans	Dansnät Sverige	2003–2005

Propositionen

Regeringen avser att genomföra en utvärdering av de nationella uppdragen under 2006 mot bakgrund av att riksdagen begärt en sådan utvärdering (bet. 2003/04:KrU1, rskr. 2003/04:87). Medan utvärderingen pågår har regeringen

för avsikt att hålla fem av de nationella uppdragen vilande och att tillfälligt omprioritera denna del av anslaget till andra delar inom utgiftsområde 17.

Utöver det nationella uppdraget till Slöjdcirkus om 1 miljon kronor 2006, beräknar regeringen 1 miljon kronor per år under 2006–2008 för ett nationellt uppdrag inom arkivområdet. Riksdagen tog ställning till detta nya område i samband med behandlingen av regeringens proposition om arkivfrågor.⁵ Dessutom avser regeringen att utse en ny mottagare av ett nationellt uppdrag inom området barn- och ungdomsteater under åren 2006–2008.

Regeringen föreslår att 3 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Nationella uppdrag* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 5 miljoner kronor jämfört med 2005. Minskningen förklaras i huvudsak av vilande nationella uppdrag under 2006. Dessutom har en reduktion gjorts med 0,6 % på anslaget.

Utskottet

Utskottet ser med intresse fram emot utvärderingen av de hittills genomförda nationella uppdragen och förutsätter att utvärderingen görs skyndsamt. Utskottet kan dock konstatera att den aviserade utvärderingen får till följd att flertalet ämnesområden inte kommer att ha någon innehavare av ett nationellt uppdrag under 2006. Utskottet menar att detta inte nödvändigtvis behöver följa av att de nationella uppdragen utvärderas. Mot bakgrund av att det är första gången en utvärdering sker har utskottet dock inget att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (28:4)

En försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning genomförs i Skåne län under tiden den 1 juli 1997–den 31 december 2010, i enlighet med lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning. Skåne läns landsting har fr.o.m. den 1 juli 1998 från Statens kulturråd övertagit befogenheten att besluta om fördelningen av statsbidrag till regional kulturverksamhet. Regeringen beslutar om vilka institutioner som ska vara bidragsberättigade. Under anslaget beräknas medel för försöksverksamheten.

Propositionen

Regeringen föreslår att 151,1 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 1,5 miljoner kronor jämfört med 2005. Av denna minskning utgör 0,6 miljoner kronor omprioriteringar inom utgiftsområdet och 0,9 miljoner kronor förklaras av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget.

⁵ Prop. 2004/05:124, bet. 2004/05:KrU9, rskr. 2004/05:242.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter (28:5)

Från anslaget beräknas medel för bidrag till fem riksinstitutioner på teater-, dans- och musikområdet, nämligen till de två nationalscenerna Operan och Dramaten samt till Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus.

Propositionen

Under anslaget redovisas att publiktillströmningen till Operan har varit fortsatt god under 2004 med en ökad beläggning för balett från 83 % 2003 till 87 % 2004.

För operaproduktioner ökade beläggningen från 73 % 2003 till 74 % 2004. Dramatens publiktillströmning minskade under 2004, främst på grund av minskad beläggning på Stora scenen. Den genomsnittliga beläggningen vid årets föreställningar var 78 %. Riksteatern redovisar fortsatt höga publiksiffror. Svenska rikskonserterns produktioner besöktes 2004 av 109 013 besökare. Den utländska publiken uppgick till 45 299 besökare. Dansens Hus hade under 2004 fortsatt höga publiksiffror.

Regeringen föreslår att det under anslaget för 2006 ska anvisas 874,7 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* en nettoökning av anslaget med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Förslaget innebär att bidragen till Operan och Dramaten ökas med sammanlagt 40 miljoner kronor, medel avsedda för att bl.a. säkra tillgången på kvalificerade dansare i Operabaletten och möjliggöra större uppsättningar på Dramaten. Samtidigt föreslås att bidraget till Rikskonserter ska minskas med 20 miljoner kronor (yrkandena 1 och 4).

I *motion Kr233* understryker Moderata samlingspartiet att både Operan och Dramaten har ett nationellt uppdrag att framföra såväl klassiska verk som nyskriven svensk och utländsk opera, balett och drama, men också opera, balett och drama för barn och ungdom. I motionen framhålls vidare att de ekonomiska problemen för nationalscenerna under de senaste åren har blivit allt mer akuta. Inte minst hyreskostnaderna tär på institutionernas ekonomi. Den publika verksamheten måste komma i första hand menar motionärerna. Den ökning om 40 miljoner kronor som de båda institutionerna föreslås tillföras ska användas för produktion och fördelas proportionellt mellan de båda institutionerna. Det innebär att Operan bör få ett tillskott på 25 miljoner kronor per år och Dramaten ett tillskott på 15 miljoner kronor per år, utöver det ordinarie statliga stödet (yrkande 2).

I *motion Kr381* föreslår Folkpartiet liberalerna en nettoökning av anslaget med 3 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Förslaget innebär att bidraget till Rikskonserter minskas med 10 miljoner kronor, medan Operans och Dramatens bidrag ökas med 5 miljoner kronor vardera. Vidare räknas bidraget till Dansens Hus upp med 2 miljoner kronor och bidraget till Riksteatern med 1 miljon kronor (yrkande 52).

Som skäl för förslaget anger Folkpartiet att både Operan och Dramaten har otillräckliga resurser. Det konstnärliga utvecklingsarbetet på teaterns, dansens och operans område vilar i stor utsträckning på nationalscenerna. Det är viktigt att de har reella möjligheter att genomföra gästspel och turnéer både i Sverige och i andra länder. Då det gäller Dansens Hus anför motionärerna att verksamheten där har tillfört danskonsten i Sverige mycket. Redan från början har Dansens Hus medverkat i flera projekt för att utveckla och sprida dansen som konststart i Sverige (yrkande 10). Uppräkningen av bidraget till Riksteatern syftar till att teatern ska engagera sig aktivt i den verksamhet med utvecklingsstörda som med goda resultat bedrivs vid Moomsteatern i Malmö (yrkande 11).

Utskottet

Utskottet har vid flera tidigare tillfällen tagit ställning till förslag om neddragningar av anslaget till Rikskonserter, senast i anslutning till budgetbehandlingen inför 2005.⁶ Utskottet anser nu liksom tidigare att neddragning i enlighet med förslagen skulle medföra stora förändringar av Rikskonserterns uppdrag, vilket skulle vara olyckligt.

Då det gäller Moderata samlingspartiets och Folkpartiets förslag om öknings av bidragen till Operan och Dramaten hänvisar utskottet till det statsfinansiella läget och kan således inte förorda någon uppräknings av anslaget som de båda partierna föreslagit. Av samma skäl kan utskottet inte heller biträda förslaget från Folkpartiet om att räkna upp anslaget till Riksteatern.

Utskottet ställer sig således bakom regeringens förslag till medelsanvisning under detta anslag.

Utskottet vill i sammanhanget erinra om att regeringen under anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* föreslår att särskilda medel, 45 miljoner kronor, ska anvisas för pensionskostnader för personal vid statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner.

Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (28:6)

Under anslaget anvisas medel för statsbidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner.

⁶ Bet. 2004/05:KrU1 s. 43 f.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget ska minskas med 3,1 miljoner kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Sammantaget innebär dock regeringens förslag – efter pris- och löneomräkning och efter den generella reduktionen om 0,6 % – en ökning av anslaget med drygt 13,4 miljoner kronor till 755,6 miljoner kronor för 2006.

Motionerna

I flera motionsyrkanden föreslås en ökning av anslaget utöver regeringens förslag.

I *motion Kr408* föreslår Moderata samlingspartiet att anslaget ska ökas med 40 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Enligt motionärerna har det under det senaste året blivit alltmer uppenbart att såväl Göteborgsoperan som Malmöoperan inte klarar sig ekonomiskt. Särskilt akut har situationen varit för den sistnämnda scenen. Det är väsentligt att de båda scenerna får goda ekonomiska förutsättningar redan nu. Stödet till Göteborgsoperan bör därför ökas med 12 miljoner kronor, medan stödet till Malmöoperan bör ökas med 8 miljoner kronor. Vidare bör stödet till länsmusikorganisationen ökas med 20 miljoner kronor (yrkandena 1 och 4).

Behovet av stöd till Göteborgsoperan och Malmöoperan framhålls även i *motion Kr233* (m) yrkande 2. I samma motion, Kr233, utvecklar Moderaterna skälen bakom några av de föreslagna satsningarna. Bland annat erinrar motionärerna om att länsmusikinstitutionerna är organiserade på olika sätt i olika delar av landet. Förutsättningarna har varit mycket skiftande vid deras tillkomst och medelsfördelningen haltar. Camerata Roman i Kalmar län är exempel på en kammarorkester som missgynnas (yrkande 18).

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att anslaget ska ökas med 35 miljoner kronor. Av ökningen ska 10 miljoner kronor avsättas för Göteborgsoperan, medan resterande medel fördelas mellan länsmusikinstitutionerna och de regionala teatrarna (yrkande 52).

I samma motion, Kr381, utvecklar Folkpartiet skälen till att de begär en omfördelning av de statliga medlen och en förstärkning av den regionala kulturverksamheten. Enligt motionen har regionernas kulturansvar utvecklats mycket positivt, vilket bl.a. innebär att det inte behöver finnas samma styrning längre från statsmaktens sida. Det pågår försök med en s.k. kulturpåse i Region Skåne, som därigenom får större möjlighet att själv avgöra inom vilka områden kulturpengarna ska användas. Det är rimligt att denna utveckling fortsätter, anser motionärerna. Anslaget bör därför räknas upp med 35 miljoner kronor, medel avsedda för regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, medan 16,5 miljoner kronor är avsedda för regionala museer. Av ökningen bör 10 miljoner kronor avsättas för Göteborgsoperan och resterande medel fördelas mellan länsmusiken och de regionala teatrarna. Motionärerna föreslår även att reglerna för fördelning av statsbidrag till regionerna ska ändras (yrkande 8).

Även förslaget i *motion Kr274* (fp) av Erling Bager innebär att bidraget till Göteborgsoperan ska höjas med 10 miljoner kronor (yrkande 2).

Kristdemokraterna föreslår i sin *budgetmotion Kr418* att anslaget ska ökas med 40 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 14). Av *motion Kr417* (kd) framgår att partiet anser att den regionala kulturen bör förstärkas med tanke på de stora nedskärningar som har gjorts tidigare. Vidare sägs i samma motion att en del av satsningen ska gå till Göteborgsoperan som fått stor betydelse för kulturlivet i sin region. Sedan invigningen 1994 har den uppnått mycket goda resultat och nått ut till en bred publik (yrkande 7).

I *motion Kr386* föreslår Centerpartiet att anslaget ska ökas med 17 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Ökningen är avsedd att förbättra läns-teatrarnas möjligheter att göra produktioner som är anpassade för mindre spelplatser och för att de ska kunna genomföra turnéer runt om i länen. Anslagshöjningen innebär att bidragen till var och en av länsteatrarna kan höjas med 1 miljon kronor.

I *motion Kr308* av Agne Hansson och Sven Bergström (c) anför motionärerna att statsbidragen till länsmusikorganisationerna i Kalmar och Gävleborgs län är avsevärt lägre än till övriga länsmusikorganisationer. Det finns inte några sakliga skäl till att dessa båda län ska diskrimineras, anser motionärerna. Yrkandet synes syfta till att en omprioritering ska göras inom utgiftsområdet, så att bidraget till länsmusikverksamheten kan förstärkas och de båda aktuella institutionerna kan erhålla 4–5 miljoner kronor i årligt bidrag, vilket skulle motsvara vad övriga jämförbara län har i dag.

Utskottet

Utskottet anser nu liksom tidigare att det är av största betydelse att de statligt stödda regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna har en finansiering som möjliggör ett rikt utbud av produktioner och att de når en stor publik. Ansvaret för det delas av beslutsfattare på central, regional och lokal nivå. I budgetpropositionen föreslås en ökning av anslaget med 13,4 miljoner kronor. Utöver detta kan utskottet – med hänvisning till det statsfinansiella läget – inte förorda någon uppräknings av anslaget som föreslagits i motionerna. Utskottet kan inte heller tillstyrka att reglerna för fördelningen av de regionala statsbidragen ändras som föreslås i *motion Kr381* (fp) *yrkande 8*.

Utskottet vill i sammanhanget erinra om att regeringen under anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* föreslår att särskilda medel, 45 miljoner kronor, ska anvisas för pensionskostnader för personal vid statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner.

Utskottet är inte heller berett att förorda en omprioritering inom anslaget som föreslås i *motion Kr308* (c). Det ankommer på Kulturrådet som fördelar bidragsmedlen till de regionala musikorganisationerna att avgöra hur bidragsfördelningen ska göras. Det kan tilläggas att den pågående utredningen om orkesterverksamheten i Sverige (Ku 2004:06), den s.k. orkesteröversynen, inom ramen för sitt uppdrag torde inbegripa länsmusikinstitutionerna.

Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (28:7)

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar, stöd till produktion och distribution av fonogram, bidrag till viss teaterverksamhet av nationellt intresse såsom Drottningholms slottsteater, Ulriksdals slottsteater (Confidencen), Internationella Vadstena-akademien, Dalhalla och Orienteatern, bidrag till Musikaliska Akademien för lokalhyra och viss administration, bidrag till skådebaneverksamhet samt bidrag till verksamheten vid Eric Sahlström-institutet. Från anslaget lämnas även särskilda bidrag till Musikaliska Akademien och Svenska tonsättares internationella musikbyrå (STIM – Svensk Musik) för notutgivning, information m.m.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget ska förstärkas med 20 miljoner kronor, varav 12 miljoner kronor är engångsvis. Förstärkningen är avsedd att ge aktörerna inom den fria scenkonsten bättre förutsättningar att få rimliga arbetsvillkor. Den ska också främja vidareutvecklingen av den professionella dansen, Dansnät Sverige och vissa musikgenrer såsom jazz, nutida konstmusik samt folk- och världsmusik. Anslaget förstärks dessutom med ytterligare 2 miljoner kronor för Drottningholmsteatern och Strindbergsteatern. Till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet görs även en minskning av anslaget med 0,6 miljoner kronor. Sammantaget innebär regeringens förslag – efter pris- och löneomräkning och efter den generella reduktionen om 0,6 % – en ökning av anslaget med drygt 20,6 miljoner kronor till 159,4 miljoner kronor för 2006.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i sin *budgetmotion Kr408* att anslaget ska tillföras 15 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Som skäl för förslaget anförs bl.a. att de fria teatergrupperna lever under mycket knappa villkor med låga löner samtidigt som idealiteten är hög. Deras arbete för att sprida teaterkultur är oerhört viktigt, dels för att de ofta står för en förnyelse av scenkonsten, dels för att de når personer som annars kanske inte skulle besöka en teater (yrkandena 1 och 4).

Även i *motion Kr233* framhåller Moderaterna att mycket av förnyelsearbetet inom teatern sker genom oberoende fria grupper. De svarar också för en mycket stor del av det utbud som riktas till skolor och ungdomsgrupper. Det bör därför vara en självklarhet att dessa grupperns innovativa verksamheter underlättas (yrkande 14). Enligt motionärerna bör anslaget till de fria teatergrupperna ökas (yrkande 15). Vidare framgår det av samma motion, Kr233, att Moderaterna anser att stödet till de fria dansgrupperna bör höjas. I motionen sägs att de fria dansgrupperna i Sverige har ökat sin publik kraftigt och att de står – jämfört med dansinstitutionerna – för 50 % av publiken och 70 % av föreställningarna. Däremot får de bara en bråkdel av det offentliga stödet (yrkande 17).

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att anslaget ska ökas med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av ökningen avser 2 miljoner kronor Drottningholms slottsteaters föreställningsverksamhet och 1 miljon kronor Sveriges Teatermuseum, tidigare Drottningholms teatermuseum (yrkandena 12 och 52). Motionärerna yrkar dessutom att den av regeringen föreslagna satsningen på fria grupper ska vara permanent (yrkande 14).

Kristdemokraterna föreslår i *motion Kr418* en uppräknings av anslaget med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 14).

I *motion Kr417* utvecklar Kristdemokraterna skälen för den föreslagna uppräkningsen. Där framhålls att anslaget till de fria grupperna inte kompenseras för pris- och löneökningar trots att en stor del av anslaget går till löner. Eftersom de flesta fria grupper är anslutna till gällande kollektiv- och pensionsavtal är den bristande löneomräkningen ett stort problem. För att de ska kunna leva upp till sina åtaganden tvingas Kulturrådet stödja ett allt färre antal grupper, vilket naturligtvis inneburit ett dråpslag för många av dem. För att kompensera de fria grupperna för den bristande pris- och löneomräkningen och för att möjliggöra nya satsningar på detta område föreslår Kristdemokraterna att regeringens föreslagna satsning ska vara permanent (yrkande 10).

Centerpartiet föreslår i *motion Kr386* en höjning av anslaget med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna framhåller att de fria teatergrupperna ofta har en besvärlig ekonomisk situation och att de får avsevärt mindre anslag från stat, kommun och landsting än vad institutionsteatrarna får.

I *motion Kr334* (c) lämnas ytterligare motiveringar till att anslaget bör förstärkas. Där framhålls bl.a. att den fria scenkonsten är av utomordentlig betydelse för svenskt kulturliv och att det offentliga stödet till dessa grupper inte står i rimlig relation till deras betydelse. Utan de fria teatergrupperna skulle antalet scenföreställningar per år minska med närmare en tredjedel, för barn och ungdom med ungefär hälften, hävdar motionärerna. Vidare står den fria scenkonsten dessutom ofta för nytänkande och experiment. Därigenom har den fria scenkonsten en stor och växande kulturpolitisk betydelse (yrkande 36).

Utskottet

Utskottet välkomnar den ökning av anslaget som regeringen har föreslagit. Utskottet – som i övrigt hänvisar till det statsfinansiella läget – kan inte tillstyrka motionsförslagen om ytterligare uppräknings av anslaget utan ställer sig bakom regeringens förslag till medelsanvisning.

Bidrag till biblioteksverksamhet (28:8)

Från anslaget utgår statsbidrag till länsbibliotek, tre lånecentraler, en invandrarlånecentral samt ett depåbibliotek. Den statliga invandrarlånecentralen utgör även bas för det internationella bibliotek som bildades i Stockholm under 2000 och som inrymmer böcker på mer än 100 språk. Syftet med bidraget till

den regionala biblioteksverksamheten är att fjärrlån ska kunna förmedlas och att utvecklingsverksamhet ska kunna stödjas. Stöd till folkbibliotek utgår fr.o.m. 2002 för biblioteksservice för vuxenstuderande.

Propositionen

Anslaget minskas, förutom den generella reduktionen med 0,6 %, med 193 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet.

Regeringen föreslår att det under anslaget för 2006 ska anvisas 46,8 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till medelsanvisning

Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (28:9)

Anslaget är nytt och har bildats genom att de nuvarande anslagen 28:9 *Litteraturstöd* och 28:10 *Stöd till kulturtidskrifter* slagits ihop.

Under detta anslag beräknas medel för stöd till utgivning och distribution av litteratur, stöd för inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek, stöd till läsfrämjande insatser, stöd till En bok för alla AB för utgivning och spridning av kvalitetslitteratur till lågpris, stöd till Expertkommittén för översättning av finsk facklitteratur till svenska samt sortimentsstöd till bokhandeln. Vidare anvisas medel för ett internationellt litteraturpris till Astrid Lindgrens minne. Inom ramen för anslaget utgår även medel för utgivning av klassisk litteratur för skolans behov, utgivning av August Strindbergs samlade verk och stöd till författarverkstäder. Medel utgår även till utgivning av en barnbokskatalog inom ramen för de läsfrämjande insatserna. Därutöver beräknas medel för produktionsstöd och utvecklingsstöd till kulturtidskrifter. Inom utvecklingsstödet utgår även verksamhetsbidrag till tidskriftsverkstäder samt distributionsstöd för att möjliggöra marknadsföring och kommissionsförsäljning. Vidare utgår ett särskilt prenumerationsstöd till biblioteken. Under anslaget får också Statens kulturråd disponera medel för administration.

Propositionen

Regeringen avser att ge Statens kulturråd i uppdrag att göra ytterligare insatser för att främja läsning. I propositionen Bästa språket – en samlad svensk språkpolitik (prop. 2005/06:2) föreslås att det nuvarande litteraturstödet fr.o.m. 2006 ska utvidgas för att inrymma en ny utgivning av serien Alla Tiders Klassiker för bruk i grund- och gymnasieskolan. Statens kulturråd bör enligt regeringen få i uppdrag att stödja en utgivning av moderna klassiker från olika språkområden och världsdelar i svensk översättning. Mot denna bakgrund beräknar regeringen en förstärkning av litteraturstödet med 2 miljoner kronor.

Anslaget minskas med 0,5 miljoner kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att det under anslaget för 2006 ska anvisas 124,3 miljoner kronor.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att anslaget ökas med 27,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 52). Förslaget innebär att stödet för inköp av litteratur till folkbiblioteken ökas med 28 miljoner kronor, varav 24,5 miljoner kronor ska gå till små bibliotek, samt att stödet till kulturtidskrifter ökas med 3 miljoner kronor avseende produktionsstöd. Satsningarna finansieras delvis genom en minskning med 3,5 miljoner kronor av stödet till utgivning av En bok för alla. Vidare nämns i motionen att Folkpartiet liberalerna för 2007 och 2008 avser att anslå medel för att tillvarata kulturtidskrifternas upphovsrättsliga intressen (yrkandena 16 och 17).

Kristdemokraterna föreslår i *motion Kr418* en ökning av anslaget med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag (yrkande 14). I *motion Kr416* anför samma motionärer att det inte längre är motiverat att staten finansierar En bok för alla utgivning av vuxenlitteratur till lågpris. Tack vare den kraftigt expanderande pocketbokmarknaden finns det nu en stor mängd kvalitetslitteratur för vuxna tillgänglig till ett lågt pris. Detta föranleder enligt motionärerna en minskning av stödet till En bok för alla med 5 miljoner kronor (yrkande 7). Samtidigt konstaterar motionärerna att det statliga stödet till kulturtidskrifterna legat still i många år, vilket motiverar en ökning av stödet till kulturtidskrifter med 6 miljoner kronor (yrkande 9).

Centerpartiet föreslår i *motion Kr386* en minskning av anslaget med 36 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Minskningen motiveras delvis med att stödet till En bok för alla är onödigt högt.

Utskottet

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt yrkanden som syftar till en minskning av stödet till En bok för alla (senast i bet. 2004/05:KrU1 s. 50). Liksom tidigare år anser utskottet att den verksamhet som bedrivs av En bok för alla med spridning av kvalitetslitteratur till lågpris och med lässtimulerande insatser utgör en betydelsefull del av satsningarna på litteratur, språk och läsande. Utskottet anser därmed att det inte finns godtagbara skäl för att minska medelstilldelningen till En bok för alla som föreslås motionsvägen.

Beträffande motionsförslag om ökade medel till kulturtidskrifter vill utskottet påminna om att riksdagen hösten 2004 beslutade att förstärka distributionsstödet till kulturtidskrifter med 2 miljoner kronor för ytterligare insatser i form av marknadsföring och kommissionsförsäljning. Utskottet är därmed inte berett att nu förorda ytterligare en ökning av anslaget avseende kulturtidskrifter. Utskottet anser inte heller att det i övrigt finns möjlighet att inom ramen för utgiftsområdet biträda förslag som innebär en utökning av anslaget i enlighet med motionsförslagen. Utskottet ansluter sig således till regeringens förslag till anslagsnivå för 2006.

Sysselsättningsskapande åtgärder inom kulturområdet (28:10)

Propositionen

Regeringen föreslår en bred satsning på sysselsättningsåtgärder inom kultursektorn och för av denna anledning upp ett nytt anslag på 275 miljoner kronor på statsbudgeten för 2006. Ett lika stort belopp avdelas för samma ändamål 2007. Av de båda årens tillskott är 25 miljoner kronor per år ämnade för Statens fastighetsverk och dess arbete med underhållsåtgärder på verkets fastigheter.

I propositionen räknar man med att ca 650 personer ska kunna engageras i denna satsning, vars syfte är att komma till rätta med museernas eftersatta vård och göra samlingarna mer lättillgängliga.

Motionerna

Moderata samlingspartiet godtar regeringens förslag. I *motion Kr408* ger motionärerna dock uttryck för en oro över vad som kommer att hända när de båda åren gått till ända. Regeringen bör därför i god tid före utgången av 2007 återkomma med förslag om hur vården ska säkerställas i fortsättningen (yrkande 2).

Kristdemokraterna avvisar i *motion Kr390* regeringens förslag som man anser vara en arbetsmarknadspolitisk satsning och inte en museisatsning. Motionärerna vill i stället att det ska vara museernas behov som styr verksamheten. Resurserna ska kunna satsas på såväl personal som lokaler eller konserveringsinsatser. Museerna ska själva styra satsningens utformning (yrkande 14). För detta ändamål satsar Kristdemokraterna i *motion Kr418* 200 miljoner kronor per år under såväl 2006 som 2007 (yrkande 14). Motionärernas förslag innebär således att den av regeringen föreslagna satsningen begränsas med 75 miljoner kronor per år och ges en delvis annan inriktning.

Även Centerpartiet avvisar regeringens förslag som i *motion Kr386* anses vara både ogenomtänkt och orealistiskt med tanke på det korta tidsperspektivet. Motionärerna vill i stället att satsningen ska vara långsiktig och genomsyrd av ett kvalitetstänkande. De föreslår därför att ett permanent anslag på 23,2 miljoner kronor inrättas för detta ändamål.

Utskottet

I den senaste lågkonjunktorens spår har antalet arbetslösa med högskoleutbildning ökat. Risker är stora att många av dem inte får chansen att tillämpa sina kunskaper på arbetsmarknaden. Utskottet anser därför att det är värdefullt att regeringen i budgetpropositionen föreslagit en rad åtgärder för att minska arbetslösheten bland högskoleutbildade. Med denna satsning ges nyutexaminerade möjlighet att få fäste på arbetsmarknaden samtidigt som viktiga samhällsbehov blir tillgodosedda.

På kulturens område är satsningen inriktad på värnet av den svenska kulturskatten. Under 2006 och 2007 kommer 600 personer att få anställning för

att registrera, restaurera och konservera museisamlingarna. Statens fastighetsverk får samtidigt möjlighet att anställa ytterligare 50 personer.

En betydande satsning görs alltså på vården av museisamlingarna. Som förbild står det s.k. Sesamprojektet från mitten av 1990-talet som var en sysselsättningsåtgärd kombinerad med en nationell räddningsaktion för kulturarvet i museerna och arkiven. Erfarenheterna från detta projekt är goda. Det främjade sysselsättningen samt bidrog till att värdefulla samlingar räddades och kunde göras tillgängliga för allmänheten.

Kristdemokraterna och Centerpartiet avvisar regeringens förslag och redovisar i stället egna alternativa lösningar. Kristdemokraterna har finansierat en tvåårig satsning och vill att denna utgår från museernas behov och begränsas till 200 miljoner kronor per år. Centerpartiet föreslår att satsningen görs permanent men att anslaget begränsas till 23,2 miljoner kronor, dvs. till mindre än 1/10 av den nivå regeringen föreslagit för nästa år.

Enligt utskottets mening bör man bygga vidare på de positiva erfarenheter som Sesamprojektet gett. Utskottet kan därför inte ställa sig bakom Kristdemokraternas och Centerpartiets förslag, i synnerhet inte som dessa skulle leda till kraftigt begränsade insatser.

Utskottet utgår ifrån att regeringen i sina kommande budgetförslag redovisar för riksdagen hur den föreslagna satsningen har utfallit och att man i det sammanhanget också överväger vilka eventuella åtgärder på detta område som kan te sig motiverade efter utgången av 2007. Det finns därför inte anledning för riksdagen att göra ett uttalande av den innebörd som Moderata samlingspartiet förordar.

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (28:11)

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) är en statlig myndighet som i samverkan med andra bibliotek ska tillgodose synskadades och andra läshandikappades behov av litteratur. Biblioteket ska särskilt framställa och låna ut talböcker och punktskriftsböcker, sälja punktskriftsböcker samt ge upplysningar och råd till främst folkbibliotek. Biblioteket har en central utskrivningstjänst för dövblinda och synskadade punktskriftsläsare samt svarar för framställning av studielitteratur för högskolestuderande med synskador eller andra läs- och skrivsvårigheter.

Propositionen

I propositionen redovisas att TPB under 2004 förvärvade talböcker motsvarande ca 30 % av den årliga bokutgivningen. Det sammanlagda antalet förvärvade talbokstitlar under 2004 var 3 288 och TPB:s totala talboksbestånd uppgick därmed till 86 589 titlar. Produktionen och försäljningen av punktskriftsböcker ligger på en fortsatt hög nivå liksom punktskriftsutlåning och utskrivningstjänster.

Anslaget föreslås minskas med 0,4 miljoner kronor fr.o.m. 2006 till följd av den generella reduktionen med 0,6 %.

Regeringen föreslår att 69 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2006.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet kommer senare i detta betänkande i avsnitt 5 att behandla regeringens förslag om ett bemyndigande avseende TPB:s beställningar av talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som medför utgifter under 2007.

Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (28:12)

Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (LL-stiftelsen/Centrum för lättläst) har till ändamål att äga och ge ut en nyhetstidning för begåvningshandikappade samt att ge ut lättlästa böcker (LL-böcker). Verksamheten bedrivs utan vinstsyfte och inom ramen för ett avtal som träffats mellan staten och stiftelsen. Gällande avtal avser perioden den 1 januari 2003–den 31 december 2005.

Propositionen

Regeringen redovisar att Centrum för lättläst under 2004 har fortsatt att bredda utgivningen och öka läsaranpassningen. Omsättningen vad gäller nyhetstidningen 8 SIDOR har enligt regeringen ökat 2004 jämfört med 2003.

Anslaget föreslås minskas med 0,1 miljoner kronor fr.o.m. 2006 till följd av den generella reduktionen med 0,6 %.

Regeringen föreslår att anslaget för 2006 ska uppgå till 15,4 miljoner kronor.

Motionerna

Kristdemokraterna föreslår i *motion Kr418* att anslaget ska tillföras 1 miljon kronor utöver regeringens förslag (yrkande 14). Partiet motiverar sitt förslag i *motion Kr416*. Där anför motionärerna att LL-stiftelsen för några år sedan startade utgivning av lättläst barn- och ungdomslitteratur i begränsad skala. Uppräkningen av anslaget behövs för att denna verksamhet ska kunna utvecklas och för att antalet utgivna titlar ska kunna utökas utan att utgivningen av vuxenlitteratur drabbas (yrkande 8).

Utskottet

I budgetpropositionen för 2001 förstärktes anslaget med 0,5 miljoner kronor för att LL-stiftelsen skulle kunna påbörja en utgivning med lättlästa böcker riktade till ungdomar. Detta var en följd av regeringens förslag i propositionen Från patient till medborgare – en nationell handlingsplan för handikappolitiken (prop. 1999/2000:79, bet. 1999/2000:SoU14), där regeringen föreslog

en mängd åtgärder som syftade till att öka tillgängligheten inom kultursektorn för funktionshindrade personer.

Utskottet anser att regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget har en väl avpassad nivå som gör det möjligt för stiftelsen att klara sina åligganden. Motionsförslagen kan därför inte biträdas av utskottet utan utskottet ansluter sig till regeringens förslag.

Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (28:13)

Under anslaget anvisas medel för bidrag till Svenska språknämndens och Sverigefinska språknämndens verksamheter. Syftet med statens bidrag till Svenska språknämnden är att nämnden ska följa utvecklingen av det svenska språket i tal och skrift och med denna kunskap som utgångspunkt ge råd till språkanvändarna för att främja gott språkbruk. Sverigefinska språknämnden ska vårda och utveckla finska språket i Sverige.

Propositionen

Regeringen har nyligen överlämnat en språkpolitisk proposition till riksdagen (prop. 2005/06:2). I propositionen föreslås mål för en nationell språkpolitik. Det föreslås också att den statligt finansierade språkvården förstärks och organiseras tillsammans med myndigheten Språk- och folkminnesinstitutet, SOFI. Detta innebär att den verksamhet som i dag bedrivs av Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden och som finansieras genom statligt verksamhetsbidrag fortsättningsvis kommer att bedrivas inom ramen för en ny organisation. Regeringen avser under 2005 att tillsätta en organisationskommitté med uppgift att förbereda och genomföra bildandet av myndigheten med målsättningen att denna ska börja sin verksamhet den 1 juli 2006. Statens verksamhetsbidrag till nämnderna kommer samtidigt att upphöra och motsvarande statligt bidrag ingå i den nya språkvården. Medel motsvarande sex månader, dvs. 2,8 miljoner kronor, har därför överförts från anslaget 28:13 till anslaget 28:23 *Språk- och folkminnesinstitutet* för 2006. Medel motsvarande tolv månader, 5,7 miljoner kronor, ska överföras 2007.

Regeringen föreslår att 2,8 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2006.

Motionen

Centerpartiet vill i *motion Kr386* avsätta 3 miljoner kronor till de nationella minoriteterna för att de ska kunna driva en aktiv utvecklingspolitik för sina språk.

Utskottet

Regeringen har i den språkpolitiska propositionen (prop. 2005/06:2) gjort bedömningen att den nya föreslagna språkvårdsorganisationen bör ges i uppgift

att utveckla och främja vården av nationella minoritetsspråk. Detta föreslås ske i samverkan med de nationella minoriteternas organisationer.

Utskottet anser att man bör avvakta resultatet av detta samarbete och ansluter sig därmed till regeringens förslag till medelsanvisning för 2006.

Statens konstråd (28:14)

Statliga insatser för den offentliga konsten görs främst genom Statens konstråd. Statens konstråd har till uppgift att verka för att konsten blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön genom att förvärva god samtidskonst till statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet, att medverka till att konst tillförs även andra gemensamma miljöer än sådana som brukas av staten och att sprida kunskap om konstens betydelse för en god samhällsmiljö. Sedan januari 2004 har Statens konstråd tillsynsansvaret för statligt ägd konst.

Propositionen

Regeringen föreslår att 7,4 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Statens konstråd* för budgetåret 2006. En reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget jämfört med 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (28:15)

Under anslaget beräknas medel för konstförvärv som beslutas av Statens konstråd. Vidare beräknas medel som fördelas av Statens kulturråd till folkparkerna och vissa samlingslokalhållande organisationer för konstinköp.

Propositionen

Regeringen föreslår att 40 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 0,4 miljoner kronor jämfört med 2005. Av denna minskning förklaras 0,2 miljoner kronor av omprioriteringar inom utgiftsområdet och 0,2 miljoner kronor av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget. Utgiftsprognosen för 2005 är 28,2 miljoner kronor, vilket innebär ett beräknat anslagssparande på 10,5 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* att anslaget ska minskas med 11 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna anser att staten inte ska svara för all offentlig utsmyckning utan att statens ansvar bör renodlas till de statliga miljöerna (yrkandena 1 och 4).

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att anslaget ska minskas med 7 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna anser att landsting och kommuner bör ta ett ökat ansvar för utsmyckning av det offentliga rummet och att statens ansvar därmed bör minska (yrkandena 33 och 52).

Utskottet

Utskottet erfar att det beräknade anslagssparandet vid utgången av 2005 är 10,5 miljoner kronor, vilket motsvarar 26 % av anslaget. Av 2005 års regeringsbrev avseende Statens konstråd respektive Statens kulturråd framgår att regeringen har ställt 10,2 miljoner kronor till regeringens disposition, vilket förklarar det stora anslagssparandet. I enlighet med vad som anges i förarbetena till budgetlagen (prop. 1995/96:220) bör regeringen för riksdagen redovisa beslut som syftar till att anvisade medel inte ska användas under budgetåret. Mot bakgrund av utgiftsbegränsningens storlek anser utskottet att regeringen särskilt borde ha redogjort för beslutet och skälen för beslutet under detta anslag. Av intresse är också huruvida de sparade medlen kommer att användas under 2006.

Angående motionerna har utskottet tidigare tagit ställning till frågan om det statliga engagemanget i utsmyckning av andra miljöer än de statliga.⁷ Utskottet anser, liksom tidigare år, att staten bör ta ett visst ansvar även för den gemensamma miljö som inte är statligt ägd eller nyttjad och förutsätter att landsting och kommuner fortsatt tar en betydande del av kostnadsansvaret. Utskottet har därmed inget att erinra mot regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget.

Nämnden för hemslöjdsfrågor (28:16)

Nämnden för hemslöjdsfrågor ska ta initiativ till, planera, samordna och göra insatser för att främja hemslöjd i den mån sådana uppgifter inte ankommer på annan statlig myndighet. Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde fördela statligt stöd till hemslöjdsfrämjande verksamhet. Vidare samordnar nämnden hemslöjdskonsulentverksamheten och prövar frågan om huvudmannaskap för konsulenterna.

Propositionen

Regeringen föreslår att 1,9 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Nämnden för hemslöjdsfrågor* för budgetåret 2006. En reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget jämfört med 2005.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget.

⁷ Bl.a. bet. 2002/03:KrU1, 2003/04:KrU1 och 2004/05:KrU1.

Främjande av hemslöjden (28:17)

Under anslaget beräknas medel för bidrag till hemslöjdskonsulenternas verksamhet, Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund och projekt inom hemslöjdsområdet.

Propositionen

Det finns fem rikskonsulenter (tre inom sameslöjd, en spetskonsulent och en konsulent för barn och ungdom). I fråga om rikskonsulenterna avser regeringen att låta Nämnden för hemslöjdsfrågor bestämma inriktningen för den konsulent som i dag verkar som spetskonsulent.

Regeringen föreslår att 20,8 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Främjande av hemslöjden* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 0,2 miljoner kronor jämfört med 2005. Av denna minskning förklaras 0,1 miljon kronor av omprioriteringar inom utgiftsområdet och 0,1 miljon kronor förklaras av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget. Utgiftsprognosen för 2005 är 20,1 miljoner kronor, vilket innebär ett beräknat anslagssparande på 0,3 miljoner kronor.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att Nämnden för hemslöjdsfrågor inte ska få bestämma inriktningen för den rikskonsulent som verkar som spetskonsulent eftersom landets enda spetskonsulent då riskerar att dras in (yrkande 38).

Centerpartiet föreslår i *motion Kr386* att anslaget ökas med 0,8 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna anger att Hemslöjden tidigare haft egna resurser men att dessa nu är förbrukade. I *motion Kr286* av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (båda c) föreslås att anslaget ökas med 0,8 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Medlen ska användas till ökat stöd till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund så att förbundet får en rimlig chans att bedriva sin verksamhet. I *motion Kr326* av Birgitta Carlsson m.fl. (c, m, fp, kd) föreslår motionärerna ökade resurser med 0,8 miljoner kronor till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund i syfte att säkerställa dess verksamhet.

Utskottet

Utskottet ser med tillfredsställelse att intresset för hemslöjd ökat i hela landet och att hemslöjdskonsulentverksamheten medverkat till detta. Gemensamt för de fem rikskonsulenterna inom hemslöjdsområdet är att de arbetar inom ett speciellt fackområde och med hela landet som verksamhetsfält, vilket skiljer dem från de hemslöjdskonsulenter som verkar i varje län. Rikskonsulenterna är för närvarande specialiserade inom fackområdena sameslöjd, spetsar samt barn och ungdom. Utskottet har inhämtat att avsikten med den aviserade förändringen för spetskonsulenten är att Nämnden för hemslöjdsfrågor ska kunna använda denna konsulent även inom andra områden. Utskottet förutsät-

ter att detta inte innebär att rikskonsulentverksamheten inom området spetsar avvecklas utan att denna verksamhet även fortsättningsvis kommer att finnas kvar som tidigare.

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund är en ideell organisation för svenska hemslöjdsföreningar. Förbundets arbete syftar till att främja den svenska hemslöjden och dess utveckling. Förbundet har ca 16 000 medlemmar. Utskottet finner det angeläget att Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund kan fortsätta bedriva sin verksamhet. Utskottet kan konstatera att det bidrag förbundet får från anslaget, motsvarande 2,9 miljoner kronor 2005, utgör en mindre del av anslaget och att det åligger regeringen att göra prioriteringar inom anslaget. Utöver bidrag under anslaget har Slöjdcirkus hos Svenska Hemslöjdsföreningars Riksförbund ett nationellt uppdrag, vilket innebär ett bidrag på 1 miljon kronor under 2006. Utskottet förutsätter att regeringen följer förbundets verksamhet och vidtar åtgärder vid behov. Utskottet stöder därmed regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget.

Bidrag till bild- och formområdet (28:18)

Under anslaget beräknas medel för bidrag till organisationer m.m. på bild- och formområdet, bl.a. verksamhetsbidrag till Folkrorelsernas konstfrämjande, utrustningsbidrag till konstnärers kollektivverkstäder, bidrag till Akademien för de fria konsterna och verksamhetsstöd till vissa fristående utställningsarrangörer. Se även anslaget 28:20 *Ersättningar och bidrag till konstnärer*.

Propositionen

Regeringen föreslår att 27,7 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Bidrag till bild- och formområdet* budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 0,3 miljoner kronor jämfört med 2005. Av denna minskning förklaras 0,1 miljon kronor av omprioriteringar inom utgiftsområdet och 0,2 miljoner kronor av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget. Utgiftsprognosen för 2005 är 27,6 miljoner kronor, vilket innebär ett beräknat anslags-sparande på 0,4 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget.

Konstnärsnämnden (28:19)

Konstnärsnämnden har till uppgift att besluta om statliga ersättningar och bidrag till bild-, form-, ton-, scen- och filmkonstnärer samt att främja internationellt konstnärsutbyte. Nämnden ska vidare hålla sig underrättad om konstnärernas ekonomiska och sociala förhållanden. Syftet med verksamheten är att genom fördelning av ersättningar och bidrag verka för att förbättra konst-

närernas villkor. Konstnärsnämnden fördelar även stöd till produktion av kortfilm under anslaget 28:36 *Filmstöd*.

Propositionen

Regeringen föreslår att 14,2 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Konstnärsnämnden* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 0,1 miljon kronor jämfört med 2005 till följd av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget. Utgiftsprognosen för 2005 är 13,8 miljoner kronor, vilket innebär ett beräknat anslagssparande på 0,3 miljoner kronor. Konstnärsnämndens avgiftsinkomster uppgick till 2,6 miljoner kronor 2004.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget.

Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:20)

Under anslaget beräknas medel för ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek (bibliotekersättning). Vidare beräknas medel för ersättning till bild- och formkonstnärer för att deras verk i offentliga institutioners ägo visas för allmänheten eller används på annat allmännyttigt sätt (visningsersättning). Medlen fördelas efter beslut av styrelsen för Sveriges bildkonstnärsfond. Vidare fördelas en del av visningsersättningen individuellt. Den individuella visningsersättningen fördelas på basis av det offentliga innehavet av konstnärens verk i enlighet med kriterier vilka fastställts av upphovsrättsorganisationen Bildkonst Upphovsrätt i Sverige (BUS). Från anslaget betalas även inkomstgarantier för konstnärer enligt förordningen (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer samt bidrag enligt förordningen (1976:528) om bidrag till konstnärer som fördelas av Styrelsen för Sveriges författarfond respektive av Konstnärsnämnden. De som enligt lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde fördelar bidrag under anslaget disponerar medel för administration under anslaget.

Propositionen

Regeringen föreslår att 295,9 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Konstnärsnämnden* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 2,4 miljoner kronor jämfört med 2005. Av denna minskning förklaras 0,7 miljoner kronor av omprioriteringar inom utgiftsområdet och 1,7 miljoner kronor av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget. Utgiftsprognosen för 2005 är 286,2 miljoner kronor, vilket innebär ett beräknat anslagssparande på 6,1 miljoner kronor.

Motionen

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* (yrkandena 1 och 4) att anslaget ska minskas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Minskningen föreslås mot bakgrund av en lång rad förslag i motion Kr258 på andra områden som syftar till att göra den ekonomiska situationen enklare, stabilare och mer förutsägbar för konstnärer.

Utskottet

Enligt propositionen får de som enligt lagen (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde fördeklarar bidrag under anslaget disponera medel för administration under anslaget. Hur mycket som får disponeras för administration är inte angivet. För att underlätta riksdagens uppföljning och bedömning av effektiviteten i bidragsgivningen är det enligt utskottets mening önskvärt att det finns en övre gräns för hur mycket av anslaget som får användas för administration. Nivån på administrationskostnadernas andel av anslaget bör också återkommande redovisas för riksdagen. Med nuvarande ordning är det oklart hur mycket av anslaget som kommer konstnärerna till del. Utskottet förutsätter att en ny ordning kan komma till stånd utan några särskilda åtgärder från riksdagens sida.

Vid utskottets möte med statssekreteraren i Utbildnings- och kulturdepartementet Claes Ånstrand framkom att man inom ramen för regleringsbrevet kommer att stärka den delen av anslaget som behandlar den individuella visningsersättningen.

I motsats till motionärerna anser utskottet att anslaget inte kan minskas. Utskottet ansluter sig således till regeringens förslag till anslagsnivå.

Riksarkivet och landsarkiven (28:21)

Riksarkivet och landsarkiven är statliga arkivmyndigheter med särskilt ansvar för den statliga arkivverksamheten och för arkivvården i landet. Riksarkivet är chefsmyndighet för landsarkiven, som finns i Göteborg, Härnösand, Lund, Uppsala, Vadstena, Visby och Östersund. Landsarkiven är arkivmyndigheter inom sina distrikt. Stockholms stadsarkiv och Värmlandsarkiv har funktion som landsarkiv inom Stockholms respektive Värmlands län. I Riksarkivet ingår bl.a. Krigsarkivet, Svensk arkivinformation (SVAR) och en enhet för museitjänster. Krigsarkivet fullgör uppgiften som arkivmyndighet för de myndigheter som lyder under Försvarsdepartementet. SVAR är en delvis avgiftsfinansierad verksamhet som arbetar med att bearbeta och sprida arkivinformation. SVAR riktar sig framför allt till allmänheten, i första hand släktforskarna.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 3 miljoner kronor för arbetet med att ta emot, bevara och tillhandahålla folkbokföringsmaterial. Medlen förs från utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution. Inom Statens försvarshistoriska

museers anslag har hittills 460 000 kronor avsatts för föreningen Armé-, Marin- och Flygfilm för restaurering, arkivering och arkivförvaltning av kulturhistoriskt försvarsanknuten film. Eftersom arkivfrågor bör hanteras av arkivmyndigheterna, föreslås att medlen ska överföras till Riksarkivet fr.o.m. 2006.

För stöd till Arbetarrörelsens Arkiv beräknar regeringen en ökning av anslaget med 1,2 miljoner kronor genom överföring från utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning anslaget 25:28 *Stockholms universitet: Forskning och forskarutbildning*.

Sammantaget föreslår regeringen att det under anslaget ska anvisas drygt 313,5 miljoner kronor för 2006.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till medelsanvisning.

Bidrag till regional arkivverksamhet (28:22)

Syftet med bidraget är att främja den regionala arkivverksamheten och att bättre integrera folkrörelsearkiven i den regionala kulturpolitiken. Medlen fördelas av Riksarkivet genom Nämnden för enskilda arkiv.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget ska minskas med 25 000 kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Sammantaget innebär dock regeringens förslag – efter pris- och löneomräkning och efter den generella reduktionen om 0,6 % – en ökning av anslaget med drygt 0,1 miljon kronor till drygt 6 miljoner kronor för 2006.

Motionen

Kristdemokraterna föreslår i *motion Kr418* att anslaget ska ökas med 2 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 14). I motion Kr390 anför partiet att folkrörelsearkiven behöver få en permanent anslagshöjning. Folkrörelsearkiven har sedan länge arbetat konkret med industrisamhällets kulturarv och kan ge en god bild av hur arbetare, tjänstemän, barn och hemarbetande hade det i sitt arbete och på sin fritid. Detta ger en helhetsbild av arbetarnas historia och det industriella kulturarvet. Det är mot denna bakgrund partiets satsning på den regionala arkivverksamheten ska ses (yrkande 9).

Utskottet

Utskottet är inte berett att förorda en ökning av anslaget i enlighet med förslaget i motionen.

Utskottet ansluter sig således till regeringens förslag till medelsanvisning.

Språk- och folkminnesinstitutet (28:23)

Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI) har till uppgift att samla in, bevara samt vetenskapligt bearbeta och ge ut material om dialekter, folkminnen, folkmusik, ortnamn och personnamn. Vidare ska institutet avge yttranden i ärenden om fastställande av ortnamn. Institutet ska också granska förslag till namn på allmänna kartor samt yttra sig i fråga om personnamn.

Propositionen

Som berörts ovan föreslår regeringen i den språkpolitiska propositionen (prop. 2005/06:2), att den statligt finansierade språkvården förstärks och organiseras tillsammans med myndigheten Språk- och folkminnesinstitutet SOFI.

Som en följd av dessa förslag tillför regeringen anslaget 3 miljoner kronor för 2006. Av beloppet föreslås 0,8 miljoner kronor avsättas för att främja dialekter inom ramen för Språk- och folkminnesinstitutets verksamhet och 2,2 miljoner kronor för insatser för en ny språkvård under 2006.

Anslaget föreslås vidare minskas med 0,2 miljoner kronor till följd av den generella reduktionen med 0,6 %.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att det på anslaget anvisas 35,8 miljoner kronor för 2006.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motionerna Kr381* yrkandena 29 och 52 samt *Kr8* yrkande 13 att anslaget ökas med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag. Motionärerna anser att medel behöver öronmärkas för arbetet med en ordbok över Sveriges dialekter.

Samma fråga tas upp av Centerpartiet i motion *Kr4* där motionärerna framhåller att arbetet med projektet Ordbok för Sveriges dialekter bör återupptas (yrkande 10). Liknande synpunkter framförs i motion *Kr1* av Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (båda c). Motionärerna framhåller också att merparten av regeringens avsatta medel för att främja dialekter bör gå till projektet.

Utskottet

Som ovan anges föreslår regeringen att 0,8 miljoner kronor ska avsättas till att främja dialekter inom ramen för SOFI. I den språkpolitiska propositionen gör regeringen bedömningen att ett sådant arbete bör ske t.ex. i samarbete med skolor, bibliotek och museer.

I ett svar på en skriftlig fråga i juli i år av Lennart Kollmats (fp) om Ordbok över Sveriges dialekter (2004/05:1961) skriver utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky följande.

Lennart Kollmats har frågat mig vilka åtgärder jag ämnar vidta för att se till att arbetet med Ordbok över Sveriges dialekter vid Språk- och folk-

minnesinstitutet fortsätter. Bakgrunden till frågan är uppgifter om att arbetet med ordboken ska läggas ned.

Språk- och folkminnesinstitutet har inom ramen för sin verksamhet beslutat att Ordbok över Sveriges dialekter i nuläget är ett vilande projekt. Det åligger myndigheten själv att utifrån givna ramar fördela resurser till olika verksamheter.

Jag vill trots detta klargöra att arbetet med att tillgängliggöra den viktiga del av kulturarvet som dialekterna utgör för forskare och allmänhet fortskrider. Som påpekades i svaret på en liknande fråga av Lennart Kollmats den 27 oktober 2004 sker arbetet genom bland annat uppbyggandet av en Internetversion av Ordbok över Sveriges dialekter. Språk- och folkminnesinstitutet driver även projektet Svenskt dialektlexikon som med utgångspunkt i de befintliga samlingarna ska tillgängliggöra ett urval av ord ur det centrala dialektala ordförrådet.

När det gäller framtida insatser bereds dessa inom ramen för den årliga budgetprocessen och jag kan naturligtvis inte föregripa regeringens överväganden i höstens budgetproposition. Sedvanliga avvägningar måste göras mellan olika angelägna ändamål.

Utskottet delar statsrådets uppfattning att det åligger SOFI att utifrån givna ramar fördela resurser till olika verksamheter. Utskottet ansluter sig således till regeringens förslag rörande medelsanvisningen.

Svenskt biografiskt lexikon (28:24)

Svenskt biografiskt lexikon har till uppgift att fortsätta och slutföra utgivandet av verket Svenskt biografiskt lexikon. Med gällande vetenskaplig kvalitet ska minst ett band ges ut vartannat år.

Propositionen

Regeringen föreslår att drygt 4,3 miljoner kronor ska anvisas för 2006.

Utskottet

Utskottet har inte något att erinra mot regeringens förslag till medelstilldelning.

Riksantikvarieämbetet (28:25)

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är central förvaltningsmyndighet för frågor om kulturmiljön och kulturarvet. RAÄ har bl.a. till uppgift att värna om kulturvärdena i bebyggelsen och i landskapet, att bevaka kulturmiljöintresset vid samhällsplanering och byggande samt att verka för att hoten mot kulturmiljön möts. Dessutom ska RAÄ utföra arkeologiska undersökningar samt hålla ett specialbibliotek för forskning och utveckling inom området.

RAÄ:s avgiftsinkomster uppgick under 2004 till närmare 185 miljoner kronor och kom främst från arkeologisk uppdragsverksamhet.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget anvisas med 195,4 miljoner kronor för 2006, vilket är 2,7 miljoner kronor mer än för innevarande år (punkt 13). Anslaget omfattas inte av den generella reduktionen på 0,6 %, vilket sammanhänger med att 140 av myndighetens årsarbetsplatser kommer att omlokaliseras till Gotland. Av propositionen framgår att regeringen har för avsikt att underlätta omlokaliseringen genom att kompensera RAÄ för de kostnader som utbetalningen av den särskilda pensionsersättningen medför. Om kostnader ökar med anledning av flytten kan RAÄ också komma att få utnyttja ett eventuellt anslagssparande och en ökad anslagskredit.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag utan tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

Bidrag till kulturmiljövård (28:26)

Bidrag till kulturmiljövård lämnas för insatser som bidrar till att kulturmiljön bevaras och görs tillgänglig. Anslaget används också för att täcka kostnaderna för vissa arkeologiska undersökningar och för arbetet med att ta till vara fornfynd. Dessutom används det som bidrag till ombyggnad, renovering och underhåll av kulturhistoriskt värdefull bostadsbebyggelse.

Propositionen

Av budgetpropositionen framgår (utg.omr. 17 s. 41) att RAÄ med stöd av anslaget Bidrag till kulturmiljövård kunnat medverka till finansieringen av drygt 1 900 projekt inom områdena byggnadsvård, kulturlandskapsvård och fornvård.

Regeringen har i sitt budgetförslag tillfört anslaget 9,4 miljoner kronor för insatser som syftar till att uppnå miljökvalitetsmålet i enlighet med miljömålspropositionen (prop. 2004/05:150). Samtidigt har anslaget minskats med 8,1 miljoner kronor till följd av den generella reduktionen på 0,6 % och omprioriteringar inom utgiftsområdet. Som en följd av detta föreslår regeringen att anslaget för 2006 förs upp med 260,6 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* att anslaget för 2006 ska tillföras ytterligare 18 miljoner kronor (yrkande 1). Motionärerna hänvisar till det omfattande arbete som bedrivs runt om i landet för att bevara vårt kulturarv och framhåller att behovet av resurser är mycket stort (yrkande 4).

Kristdemokraterna avdelar i *motion Kr418* ytterligare 30 miljoner kronor till kulturmiljövården under 2006 (yrkande 14). I *motion Kr390* erinrar partiet om att antalet byggnader som faller inom RAÄ:s ansvarsområde för kulturmiljövård har ökat utan att någon motsvarande höjning av anslagen gjorts.

Enligt motionärerna innebär det att en viktig del av vårt kulturarv bokstavigt står och förfaller. För att kunna öka insatserna på detta område avdelar Kristdemokraterna därför 30 miljoner kronor. Motionärerna vill dessutom omfördela 1 miljon kronor inom anslaget till förmån för landets hembygds- och fornminnesföreningar (yrkande 2).

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelsberäkning och biträder därför varken det moderata förslaget eller Kristdemokraternas förslag om ytterligare resurser.

Kristdemokraterna vill dessutom omfördela 1 miljon kronor av anslaget till förmån för landets hembygds- och fornminnesföreningar. Enligt utskottets mening kan anslaget dock inte användas för stöd till föreningar. Det strider mot det av riksdagen fastlagda ändamålet med anslaget, vilket finns närmare preciserat i förordningen (1993:379) om bidrag till kulturmiljövård. Av den framgår att anslaget är avsett för stöd till bl.a. ombyggnad och vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse samt vissa arkeologiska undersökningar. Utskottet avvisar därför även detta förslag.

Kyrkoantikvarisk ersättning (28:27)

Enligt tidigare riksdagsbeslut⁸ får Svenska kyrkan sedan 2002 en viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena. Ersättningen som avser kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser ska fördelas av Svenska kyrkan efter samråd med myndigheter inom kulturmiljöområdet.

Stödet ska enligt det tidigare beslutet räknas upp enligt ett fastställt schema med i princip 50 miljoner kronor per år fram till slutåret 2009 då nivån ska ha nått 460 miljoner kronor.

Propositionen

Enligt riksdagens beslut 1999 ska ersättningen för 2006 uppgå till 250 miljoner kronor, för 2007 till 300 miljoner kronor, för 2008 till 390 miljoner kronor och för 2009 till 460 miljoner kronor.

I budgetpropositionen föreslår regeringen en tillfällig neddragning av anslaget med 15 miljoner kronor under 2006, och att detta belopp därefter läggs tillbaka på anslaget med 5 miljoner kronor per år under perioden 2007–2009. Avsikten är att medlen ska användas för andra ändamål inom kulturområdet, vilket enligt regeringens bedömning kan ske utan att det påverkar vård och underhållet av de kyrkliga kulturminnena (punkt 3).

⁸ Prop. 1998/99:38 om Staten och trossamfunden – begravningsverksamheten, kulturminnena, personalen, avgiftsbetalningen, m.m., bet. 1998/99:KU18, rskr. 1998/99:176.

Motionerna

Moderata samlingspartiet avvisar i *motion Kr408* regeringens förslag att minska stödet till den kyrkoantikvariska ersättningen med 15 miljoner kronor under 2006 (yrkande 4). Ersättningen är en del av den uppgörelse som slöts när Svenska kyrkan separerades från staten. Motionärerna ser därför förslaget som ett rent avtalsbrott och föreslår att 15 miljoner kronor ska tillföras anslaget.

Samma uppfattning ger Folkpartiet liberalerna uttryck för i *motion Kr381* yrkandena 19 och 52 och anvisar för detta ändamål 15 miljoner kronor.

Detsamma gör Kristdemokraterna som i *motion Kr418* tillför anslaget 15 miljoner kronor (yrkande 14).

Även Centerpartiet motsätter sig i *motion Kr386* den föreslagna begränsningen av den fastlagda anslagsuppräkningsen och anvisar därför ytterligare 15 miljoner kronor på anslaget.

Utskottet

Regeringens förslag innebär i princip att 15 miljoner kronor tillfälligt lånas från anslaget för 2006 och att detta belopp betalas tillbaka i tre lika stora delar under vart och ett av åren 2007–2009. Av propositionen framgår att detta bedöms kunna ske utan att det påverkar vården och underhållet av de kyrkliga kulturminnena. Utskottet noterar också att anslaget är ett av de få på utgiftsområdet som har undantagits från regeringens generella besparingskrav på 0,6 %.

Utskottet har mot denna bakgrund inget att erinra mot regeringens förslag (punkt 3).

Centrala museer: Myndigheter (28:28)

Av de statliga, centrala museerna är det tio som har ställning som myndighet. De är:

- Statens historiska museer bestående av Statens historiska museum samt Kungl. myntkabinettet – Sveriges ekonomiska museum,
- Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde,
- Naturhistoriska riksmuseet,
- Statens museer för världskultur bestående av Världskulturmuseet i Göteborg samt Etnografiska museet, Medelhavsmuseet och Östasiatiska museet,
- Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet,
- Statens maritima museer bestående av Sjöhistoriska museet och Vasamuseet samt Marinmuseum i Karlskrona,
- Arkitekturmuseet,
- Statens musiksamlingar,
- Statens försvarshistoriska museer bestående av Armémuseum samt Flygvapenmuseum i Linköping,
- Moderna museet.

Fem av museimyndigheterna är också ansvarsmuseer inom sina respektive verksamhetsområden. Det innebär att de inom sina områden bl.a. ska främja samordningen mellan museer och utveckla kontakter med omvärlden. Ansvarsmuseer är Statens historiska museum, Nationalmuseum, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur och Moderna museet.

Förutom med anslag finansieras de centrala museimyndigheternas verksamhet med bl.a. avgifter. Under 2003 uppgick avgiftsintäkterna till 235 miljoner kronor. Av detta belopp svarade Vasamuseet och Naturhistoriska riksmuseets Cosmonova för 58 respektive 23 miljoner kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget Centrala museer: Myndigheter förs upp med 870,7 miljoner kronor för 2006 (punkt 13). Det är 5 miljoner kronor mer än för innevarande år.

För 2006 tillförs 3 miljoner kronor i ökade medel till Prins Eugens Waldemarsudde. Medlen är avsedda att ge Waldemarsudde bättre förutsättningar att vidareutveckla sin verksamhet. Vidare får Statens maritima museer en förstärkning av anslaget med 2 miljoner kronor avsett för arbetet med att bevara regalskeppet Vasa.

Statens försvarshistoriska museers anslag minskas med 0,5 miljoner kronor med hänsyn till att arbetet med restaurera och arkivera kulturhistorisk försvarsanknuten film förs över till Riksarkivet.

Pris- och löneomräkningen av museernas hyreskostnader har medfört att anslagen till Statens museer för världskultur har minskats med 5,7 miljoner kronor, Statens maritima museer med 5,1 miljoner kronor och Arkitektmuseet med 0,2 miljoner kronor.

Resurstillskottet till respektive museum framgår av efterföljande sammanställning.

TABELL. REGERINGENS FÖRSLAG TILL MEDELSTILLDELNING TILL CENTRALA MUSEER: MYNDIGHETER

Tusental kronor

	2005	2006	Ökning
Statens historiska museer	77 783	79 477	+1 694
Nationalmuseum med Prins Eugens			
Waldemarsudde	88 753	93 171	+4 418
Naturhistoriska riksmuseet	148 885	151 280	+2 395
Statens museer för världskultur	142 762	139 225	-3 537
Livrustkammaren, Skoklosters slott och			
Hallwylska museet	42 859	43 550	+691
Statens maritima museer	103 382	101 862	-1 520
Arkitekturmuseet	35 379	35 717	+338
Statens musiksamlingar	43 239	47 010	+3 771
Statens försvarshistoriska museer	64 323	64 893	+570
Moderna museet	113 072	114 583	+1 511
Summa	685 631	870 768	+185 137

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr233* att drygt 80 miljoner kronor ska tillföras de nationella museerna och där användas till att säkra vårt kulturarv och de unika skatter som landets nationella museer hyser (yrkande 4). I samma motion kritiserar partiet också systemet med fri entré för vuxna på vissa statliga museer som enligt motionärerna bör avskaffas (yrkande 11). Samma krav framför partiet även i *motion Kr408* där motionärerna framhåller att de statliga museerna dock bör ha fri entré för barn och ungdomar under 19 år. Nivån på anslaget kan som en följd av detta minskas med 49 miljoner kronor (yrkandena 1 och 4). I denna motion avdelar Moderata samlingspartiet också 4 miljoner kronor för omhändertagandet av den bärgade DC-3:an.

Folkpartiet liberalerna erinrar i *motion Kr381* om att partiet i förra årets kulturmotion föreslog att reformen med fri entré på de statliga museerna skulle avskaffas. Nu föreslår partiet att museerna själva ska få avgöra om de ska fortsätta med fri entré eller inte. Motionärerna ser dock gärna att alla of- fentligfinansierade museer har fri entré för barn och ungdomar upp till 19 år (yrkande 31). För detta anvisar de 24 miljoner kronor under ett särskilt anslag.

I stället för en generell fri entré vid vissa statliga museer bör man enligt Folkpartiet satsa på vården av museernas samlingar (yrkande 20). Partiet god- tar regeringens satsning på sysselsättningsskapande åtgärder på kulturens om- råde men föreslår dessutom att en permanent satsning görs på vården av sam- lingarna. Dessutom vill Folkpartiet öka Moderna museets anslag med 3 mil- joner kronor (yrkande 52).

Även Kristdemokraterna är kritiska till den fria entrén. I *motion Kr390* vidhåller partiet sitt tidigare krav på att reformen ska begränsas till barn och ungdom under 19 år men samtidigt utökas till att gälla även de regionala mu- seerna (yrkande 12). För detta ändamål anvisar partiet 10 miljoner kronor un-

der anslaget 28:30 *Bidrag till regionala museer*. Partiet lyfter i sin motion också fram problemet med museernas säkerhet både när det gäller stöld och brand (yrkande 15).

Likaså Centerpartiet vill att den fria entrén begränsas till barn och ungdom. I *motion Kr386* framhålls att den fria entrén snedvrider konkurrenssituationen gentemot de museer som inte har detta.

Linnéa Darell (fp) understryker i *motion Kr236* vikten av att Flygvapenmuseum i Linköping får en framtida permanent lösning och att staten tar sin del av ansvaret för att åstadkomma detta.

Utskottet

Vid årsskiftet 2004/05 utökades antalet museer med fri entré från 3 till 19. Hittills gjorda erfarenheter visar att reformen varit mycket framgångsrik och bidragit till en kraftigt ökad publiktillströmning.

De fyra oppositionspartierna motsätter sig reformen och godtar den endast som en lösning för barn och ungdomar. Utskottet ser för egen del ingen anledning att ompröva denna reform som öppnat våra museer för besökare i en omfattning som överträffar alla förväntningar.

Moderata samlingspartiet och Folkpartiet godtar regeringens förslag till satsning på sysselsättningsskapande åtgärder men vill gå längre och tillför därför 68 respektive 11 miljoner kronor till anslaget avsett för vård av samlingarna. Som utskottet redan har berört – se anslag 28:10 – avvisar Kristdemokraterna och Centerpartiet regeringens satsning på sysselsättningsskapande åtgärder och förordar i stället alternativa lösningar. Utskottet är inte berett att gå utöver den omfattande satsning på vården av samlingarna som regeringen föreslagit för de båda närmaste åren, i synnerhet inte om ett sådant resurstillskott förutsätts bli finansierat genom försämringar i fri entré-reformen. De erfarenheter regeringens satsning på vården av samlingarna ger bör avvaktas innan eventuellt nya åtgärder övervägs.

Liksom Linnéa Darell (fp) anser utskottet att det är viktigt att det militära flygplan av modell DC-3 som sköts ned över Östersjön 1952 bevaras. Samma uppfattning ger regeringen uttryck för i budgetpropositionen. Av den framgår (utg.omr. 17 s. 27) att regeringen vill bevara DC-3:an bl.a. som ett tidsdokument för det kalla kriget och efterkrigstidens Sverige. I budgetpropositionen erinras också om att Statens försvarshistoriska museer bereder ett förslag på hur planet ska kunna förvaras samtidigt som myndigheten ser över sin långsiktiga lokalförsörjning. Något initiativ från riksdagens sida behövs därför inte.

Utskottet är inte heller berett att föreslå att Moderna museet ska tillföras ytterligare medel.

Centrala museer: Stiftelser (28:29)

Det finns fyra centrala stiftelsemuseer, nämligen Nordiska museet, Skansen, Tekniska museet samt Arbetets museum. För Arbetets museum, som är belä-

get i Norrköping, fastställs stadgarna av dess huvudmän. För de tre övriga stiftelsemuseerna gäller stadgar som har fastställts av regeringen.

Nordiska museet är inom sitt verksamhetsområde ansvarsmuseum.

Anslagen till de fyra museerna är ungefär dubbelt så höga som deras avgiftsintäkter. Under 2004 uppgick intäkterna från avgifter till sammanlagt 104 miljoner kronor. Av detta belopp svarar Skansen för 72 miljoner kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget förs upp med 220,8 miljoner kronor för 2006. Det är 1,5 miljoner kronor mer än innevarande års anslag. För att undersöka förutsättningarna för att etablera en resursenhet för genusfrågor på museerna tillförs Arbetets museum 0,5 miljoner kronor extra för 2005.

Resurstillskottet till respektive stiftelsemuseum framgår av efterföljande sammanställning.

TABELL. REGERINGENS FÖRSLAG TILL MEDELSTILLDELNING TILL CENTRALA MUSEER: STIFTELSE

Tusental kronor

	2005	2006	Ökning
Nordiska museet	109 267	110 307	+1 040
Skansen	54 631	55 469	+838
Tekniska museet	42 113	41 015	-1 098
Arbetets museum	13 350	14 027	+677
Summa	219 361	220 818	+1 457

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* yrkande 4 att anslaget tillförs 6 miljoner kronor. Ökningen förklaras av att partiet tillför anslaget 21 miljoner kronor avsedda för förbättring av arkiv och brandsäkerhet i lokaler. Samtidigt begränsas anslaget med 8 respektive 7 miljoner kronor eftersom partiet motsätter sig att fri entré införts för vuxna vid Nordiska museet och vill avveckla stödet till Arbetets museum, i ett första steg genom en halvering av statsbidraget.

Folkpartiet liberalerna vill i *motion Kr381* yrkande 52 avskaffa fri entréverksamheten för vuxna på Nordiska museet. Däremot är motionärerna öppna för att stödja de museer som önskar införa fri entré för barn och ungdom. Dessutom satsar partiet 5 miljoner kronor på ökat stöd till vård av stiftelsemuseernas samlingar.

Även Kristdemokraterna ger i *motion Kr418* yrkande 14 uttryck för kritik mot fri entré-reformen. Motionärerna motsätter sig en generell fri entré men godtar det för barn och ungdomar.

Utskottet

Även beträffande detta anslag är det i första hand synen på den fria entrén som skiljer regeringens förslag från Moderata samlingspartiets, Folkpartiets

och Kristdemokraternas. Moderata samlingspartiet vill därutöver helt avveckla stödet till Arbetets museum samt tillföra resurser för att förbättra museernas arkiv och brandskydd.

Utskottet motsätter sig även dessa förslag.

Bidrag till regionala museer (28:30)

Bidrag till regionala museer syftar till att stödja museerna i deras uppgift att samla in, bearbeta och förmedla kunskaper om regionens kulturarv, dess konstutveckling samt om samhället och miljön i övrigt. Statsbidraget ska ge museerna möjlighet att ta ansvar för sin del av det regionala kulturmiljöarbetet.

Under anslaget anvisas även medel för kostnader för lönebidragsanställda vid de regionala museerna.

Propositionen

För ett år sedan tillfördes anslaget 7,5 miljoner kronor i syfte att permanenta en tidigare genomförd museipedagogisk satsning bland de regionala museerna. Avsikten var att tillföra ytterligare 7,5 miljoner kronor för 2006 då en slutlig utvärdering av den museipedagogiska satsningen skulle vara gjord. Av propositionen framgår att en fullständig utvärdering har fördröjts. Samtidigt bör enligt regeringens mening den föreslagna satsningen på sysselsättningsfrämjande åtgärder – anslag 28:10 – komma de regionala museerna till godo. Regeringen vill därför avvakta med att tillföra ytterligare medel till anslaget.

I propositionen föreslås att anslaget nästa år förs upp med 152,2 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* yrkande 4 att ytterligare 15 miljoner kronor ska tillföras anslaget för 2006 och där användas för att förstärka läns museernas pedagogiska arbete bland barn och ungdom.

Folkpartiet liberalerna anvisar i *motion Kr381* yrkandena 25 och 52 ytterligare 16,5 miljoner kronor på anslaget för 2006. Av tillskottet är 14 miljoner kronor avsedda för vård av samlingar, 2 miljoner kronor för stöd till Nordiska Akvarellmuseet och 0,5 miljoner kronor för Marionettmuseet.

Kristdemokraterna ökar i *motion Kr418* yrkande 14 anslaget med 10 miljoner kronor. Beloppet ska göra det möjligt att införa fri entré för barn och ungdomar på de regionala museerna.

Utskottet

Liksom regeringen anser utskottet att det är angeläget att stärka det pedagogiska arbetet inom museiområdet. Under 2001–2003 har en särskild satsning på museipedagogik genomförts på såväl regionala som statliga museer, vilken enligt Kulturrådets preliminära bedömningar fallit väl ut. Det föranledde regeringen att i budgetpropositionen för 2005 föreslå att den museipedagogiska

satsningen skulle permanentas inom en årlig ram på 15 miljoner kronor räknat från den 1 juli 2005. Innan verksamheten byggdes ut i full skala skulle man dock först avvakta en slutlig utvärdering som väntades bli redovisad under första halvåret 2005. Eftersom en fullständig utvärdering har fördröjts anser utskottet att det är rimligt att nu avvakta med ytterligare tillskott till anslaget. Av betydelse i sammanhanget är också regeringens satsning på sysselsättningsfrämjande åtgärder som även de regionala museerna kommer att få del av.

Utskottet finner det dock inte motiverat att gå utöver vad regeringen förordat vare sig det gäller den museipedagogiska satsningen, vården av museernas samlingar eller övriga motionsförslag som rör detta anslag.

Bidrag till vissa museer (28:31)

Under anslaget beräknas medel för bidrag till ett antal museer och andra institutioner, de flesta med viss formell anknytning till staten.

Regeringen har fastställt stadgar för stiftelserna Dansmuseifonden (Dansmuseet), Drottningholms teatermuseum, Carl och Olga Milles Lidingöhem (Millesgården), Thielska galleriet och Föremålsvård i Kiruna. Av de övriga står stiftelserna Strindbergsmuseet och Rooseum delvis under kommunalt huvudmannaskap, medan stiftelserna Judiska museet, Röhsska museet, Bildmuseet och Zornsamlingarna har bildats av organisationer och andra intressenter.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget förs upp med 54,7 miljoner kronor för 2006. Det är knappt 3 miljoner kronor mer än innevarande år.

För 2006 tillför regeringen Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna 2,5 miljoner kronor i syfte att kunna bibehålla verksamheten på en hög nivå.

Medelstildelningen till de olika museerna och institutionerna framgår av efterföljande sammanställning.

TABELL. REGERINGENS FÖRSLAG TILL FÖRDELNING AV ANSLAGET BIDRAG
TILL VISSA MUSEER*Tusental kronor*

	2005	2006	Ökning
Dansmuseet	9 451	9 585	+134
Drottningholms teatermuseum	7 035	7 107	+72
Millesgården	2 265	2 300	+35
Thielska galleriet	2 665	2 673	+8
Föremålsvård i Kiruna	11 987	14 683	+2 696
Nobelmuseet	5 000	4 952	-48
Svensk Form	8 069	8 201	+132
Röhsska museet	1 012	1 002	-10
Rooseum	2 050	2 030	-20
Strindbergsmuseet	587	581	-6
Judiska museet	608	602	-6
Bildmuseet	750	743	-7
Zornsamlingarna	205	204	-1
Summa	51 740	54 663	+2 923

Motionerna

Kristdemokraterna avdelar i *motion Kr418* ytterligare 1,5 miljoner kronor till Sveriges teatermuseum (yrkande 14).

I *motion Kr217* av Eva Flyborg (fp) föreslås att projektet Ostindienfararen Götheborg ska lyftas till nationell nivå. Motionären vill att projektets framtid ska säkerställas med ett rejält tillskott från statskassan på ungefär 100 miljoner kronor (yrkande 1), att all dokumentation, kunskap och erfarenhet som framkommit bevaras för att i framtiden kunna förmedla ett svenskt kulturarv (yrkande 2) samt att regeringen ”inom ramen” omfördelar resurser så att projektet får tillräckligt med resurser för att kunna marknadsföra Sverige i Kina (yrkande 3).

I *motion Kr242* av Eva Flyborg och Axel Darvik (fp) föreslås att stiftelsen Emigranternas Hus ska tilldelas 2 miljoner kronor som ska tillskjutas stiftelsen ”genom omfördelning inom ram”.

Utskottet

Utskottet finner inte anledning att avvika från regeringens medelsberäkning och kan därför inte biträda Kristdemokraternas förslag om ytterligare resurser till Teatermuseet.

I motionerna Kr217 (fp) och Kr242 (fp) föreslås att staten ska stödja projektet Ostindienfararen Götheborg och stiftelsen Emigranternas Hus i Göteborg. Båda förslagen saknar finansiering och ryms inte utan omprioriteringar inom den ekonomiska ram som riksdagen lagt fast för utgiftsområde 17. Utskottet kan därför inte biträda motionerna.

Stöd till icke-statliga kulturlokaler (28:32)

Anslaget används för att stödja ny- eller ombyggnad inklusive handikappanpassning av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten. Beslut om bidrag fattas av Boverkets samlingslokalsdelegation efter samråd med Statens kulturråd.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget förs upp med 9,9 miljoner kronor för 2006.

Motionerna

Kristdemokraterna föreslår i *motion Kr418* yrkande 14 att ytterligare 3 miljoner kronor ska anvisas på anslaget nästa år. I *motion Kr411* framhåller motionärerna att det är motiverat att se över nivån på anslaget med tanke på de behov som finns. I avvaktan på denna översyn anser man att det av dem föreslagna resurstillskottet på 3 miljoner kronor ska användas till handikappanpassning av lokaler (yrkande 6).

Utskottet

Vid utgången av 2004 fanns på anslaget ett anslagssparande som till sin omfattning var 7,3 miljoner kronor större än själva anslaget. Den i budgetpropositionen redovisade utgiftsprognosen för 2005 tyder på att anslagssparandet kommer att ligga kvar på denna nivå under detta år. Utskottet ser med hänsyn till detta inte någon anledning att tillföra anslaget ytterligare medel och biträder därför inte Kristdemokraternas förslag.

Riksutställningar (28:33)

Riksutställningar har till uppgift att främja utställnings- och konstbildningsverksamheten genom att förmedla och ordna utställningar samt bistå med råd och annan service. Myndigheten ska också utveckla och förnya utställningen som medium för kunskapsförmedling, debatt och upplevelse.

Riksutställningars verksamhet finansieras till viss del med avgifter. Intäkterna från sådana avgifter uppgick under 2004 till närmare 6 miljoner kronor.

Propositionen

Riksutställningar ska med 70 årsarbetsplatser omlokaliseras till Gotland. Anslaget är undantaget från den generella reduktionen på 0,6 %. Av propositionen framgår att regeringen har för avsikt att underlätta omlokaliseringen genom att kompensera Riksutställningar för de kostnader som utbetalningen av den särskilda pensionsersättningen medför. Om kostnader ökar med anledning av flytten kan Riksutställningar också komma att få utnyttja ett eventuellt anslagssparande och en ökad anslagskredit.

Regeringen föreslår att 46,0 miljoner kronor anvisas för 2006 på anslaget.

Motionerna

Moderata samlingspartiet vill i *motion Kr408* minska stödet till Riksutställningar och i stället föra över mer resurser till regional kulturverksamhet. Bland annat vill motionärerna öka stödet till regionmusiken. Anslaget 28:33 minskas därför i det moderata budgetalternativet med 16 miljoner kronor (yrkande 4).

Folkpartiet liberalerna minskar i *motion Kr381* yrkandena 22 och 52 anslagsnivån med 5 miljoner kronor. Enligt motionärerna bör Riksutställningars ansvar för att producera utställningar kunna överföras på de större kommunala och regionala museerna. Riksutställningar bör enligt deras mening i stället inrikta sig på att förmedla andra museers produktioner till övriga delar av landet. Motionärerna vill därför minska Riksutställningars anslag för att i stället öka tilldelningen till de regionala museerna.

Utskottet

Utskottet finner inte anledning att frångå regeringens förslag till medelsberäkning och avstyrker därför förslagen i de båda motionerna.

Forum för levande historia (28:34)

Forum för levande historia har till uppgift att främja arbetet med frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter. Verksamheten ska ta sin utgångspunkt i Förintelsen och stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde. Arbetet ska bedrivas i nära kontakt med pågående forskning och andra institutioner verksamma med liknande frågor.

Propositionen

Anslaget minskas med 2,75 miljoner kronor främst till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet. Regeringen föreslår att anslaget förs upp med 40,1 miljoner kronor för 2006. Det är 2,1 miljoner kronor mindre än föregående år.

Motionerna

Moderata samlingspartiet vill i *motion Kr408* avsätta 20 miljoner kronor per år till en särskild upplysningskampanj om nationalsocialismens, kommunismens och fascismens brott mot mänskligheten (yrkandena 1 och 4). I det moderata budgetalternativet har dessa medel tillförts anslaget 28:34 *Forum för levande historia*.

Folkpartiet föreslår i *motion Kr381* att ett permanent nordiskt-baltiskt fredsmuseum inrättas för undervisning och forskning om 1900-talets historia i Norden och Baltikum och tillför av denna anledning 2,5 miljoner kronor till anslaget (yrkande 52).

Centerpartiet anser i *motion Kr386* att den verksamhet som Forum för levande historia bedriver inte når alla människor. Denna typ av verksamhet

borde i stället vara integrerad i all samhällelig verksamhet. Av denna anledning minskar motionärerna anslaget med 20 miljoner kronor.

Utskottet

Forum för levande historia har ett så vidsträckt uppdrag att myndigheten mycket väl – om den finner det lämpligt – kan ägna sig åt frågor av det slag som Moderata samlingspartiet tar upp i sin motion. Utskottet har ställt sig bakom regeringens förslag till medelsanvisning på utgiftsområdet och är inte berett att därutöver anvisa särskilda medel för detta ändamål. Utskottet kan därför inte biträda detta förslag, inte heller Folkpartiets förslag om ett nordisk-baltiskt fredsmuseum.

Centerpartiet hävdar att Forum för levande historia inte når alla med sin verksamhet. Den påstådda omständigheten tas till intäkt för att halvera myndighetens anslag. Utskottet delar inte motionärernas uppfattning utan anser att Forum för levande historia har en viktig uppgift att fylla. Utskottet finner ingen anledning till att frånga regeringens förslag till medelstilldelning.

Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (28:35)

Under anslaget beräknas medel för inköp av kulturföremål som har sådant konstnärligt, historiskt eller vetenskapligt värde att det är av synnerlig vikt att de införlivas med offentliga samlingar.

Anslaget belastas också med kostnaderna för eventuellt infriade garantier enligt förordningen (1998:200) om statliga utställningsgarantier.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget förs upp med oförändrade 80 000 kr. Anslaget omfattas inte av den generella reduktionen med 0,6 %.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag.

Filmstöd (28:36)

Under anslaget beräknas medel för statens stöd till svensk filmproduktion m.m. Syftet med stödet är att främja värdefull svensk filmproduktion, att främja spridning och visning av värdefull svensk film, att främja bevarande och tillgängliggörande av film och material av kulturhistoriskt intresse. Syftet är också att verka för internationellt samarbete i dessa avseenden samt att förbättra kvinnliga filmskapares villkor. Under anslaget beräknas även medel för ett filmarkiv för film på filmbas i Grängesberg och för Konstnärsnämndens filmstöd.

Propositionen

Regeringen beräknar att anslaget ska tillföras 55 miljoner kronor fr.o.m. 2006 i enlighet med det filmavtal som staten och övriga parter träffat för perioden 2006–2010. Regeringen föreslår att det under anslaget – efter generell reduktion om 0,6 % – ska anvisas drygt 289,3 miljoner kronor för 2006.

Motionerna

Centerpartiet föreslår i *motion Kr386* att anslaget ska tillföras 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Medlen är avsedda för utveckling av verksamheten vid Filmarkivet i Grängesberg. Arkivet bör få ansvar för att teknisk och laboratorieteknisk kompetens byggs upp och hålls vid liv.

I *motion Kr310* av Kenneth Johansson (c) hänvisar motionären till Centerpartiets förslag om en ökning av stödet till Filmarkivet i Grängesberg. Motionären föreslår att regeringen ska fortsätta att utveckla verksamheten där. Han anser också att Statens ljud- och bildarkiv ska lokaliseras till Grängesberg.

Utskottet

Regeringen har i sin filmpolitiska proposition (prop. 2005/06:3 Fokus på film – en ny svensk filmpolitik) redovisat innehållet i och målet med det nya filmavtal som träffats mellan staten, filmbranschen och en rad TV-företag och som ska gälla för tiden 2006–2010. Parterna bakom avtalet bidrar till finansieringen av en rad stöd inom kategorierna produktionsstöd till svensk film, stöd till distribution och visning av svensk film och stöd till internationell lansering av ny svensk film. Stödformerna administreras även i fortsättningen av Svenska Filminstitutet. Regeringen beräknar att de intäkter som avtalet genererar för 2006 kommer att uppgå till sammanlagt 337 miljoner kronor. Av beloppet svarar staten för 175 miljoner kronor det första avtalsåret. Övriga filmpolitiska stödändamål, i huvudsak filmkulturella, ligger utanför avtalets ram. För dessa stöd föreslår regeringen att 115 miljoner kronor ska anvisas över statsbudgeten.

Till de filmkulturella stödändamålen räknas bidraget till Filmarkivet i Grängesberg, som för 2005 uppgår till nära 5 miljoner kronor. Av den filmpolitiska propositionen framgår att regeringen anser att satsningen på uppbyggnaden av arkivet bör fortsätta i minst samma omfattning som tidigare (s. 52).

Utskottet välkomnar den ökning av filmstödet som regeringen har föreslagit. Utskottet är inte berett att förorda en ytterligare ökning av stödet utöver regeringens förslag som föreslås i motionerna Kr310 (c) och Kr386 (c). Det ankommer på regeringen att inom ramen för de medel som avsätts för filmkulturella satsningar besluta hur stort bidraget till Filmarkivet i Grängesberg ska vara för 2006. Enligt utskottets uppfattning bör således 289,3 miljoner kronor anvisas under anslaget för 2006.

Den filmpolitiska propositionen behandlas av kulturutskottet i betänkande 2005/06:KrU5.

Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37)

Under anslaget beräknas medel för forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet. Medlen används för projekt inom Statens kulturråds, ansvarsmuseernas, Riksarkivets, Riksantikvarieämbetets samt Språk- och folkminnesinstitutets ansvarsområden. Vidare beräknas under anslaget medel för del av kostnaderna för grundforskning inom naturvetenskap vid Naturhistoriska riksmuseet.

Propositionen

Regeringen föreslår att 36 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 0,3 miljoner kronor jämfört med 2005. Av denna minskning förklaras 0,1 miljon kronor av omprioriteringar inom utgiftsområdet och 0,2 miljoner kronor av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget. Utgiftsprognosen för 2005 är 31,1 miljoner kronor, vilket innebär ett beräknat anslagssparande på 4,2 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet konstaterar att det beräknade anslagssparandet 2005 är förhållandevis högt (12 %). Utskottet anser att det hade varit värdefullt om regeringen hade förklarat det stora anslagssparandet och huruvida de sparade medlen kommer att användas under 2006. Utskottet har i övrigt inget att erinra mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Under rubriken Politikområde 26 Forskningspolitik under utgiftsområde 17 behandlar utskottet anslaget 26:1 Statens ljud- och bildarkiv.

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (28:38)

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund har till uppgift att pröva frågor om statsbidrag till trossamfund.

Propositionen

Regeringen föreslår att det på anslaget anvisas 3,7 miljoner kronor för 2006.

Utskottet

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Stöd till trossamfund (28:39)

Målet för det statliga stödet till trossamfund är att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg. Statligt stöd till trossamfund kan lämnas i form av statsbidrag och avgiftshjälp till registrerade trossamfund.

Propositionen

Antalet personer som enligt Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfundens (SST) statistik var betjänade i de statsbidragsberättigade trossamfund den 31 december 2003 uppgick till ca 778 000. Totalt har 38 trossamfund möjlighet att få statsbidrag.

Anslaget föreslås minskas, förutom med 0,3 miljoner kronor till följd av den generella reduktionen med 0,6 %, med 0,2 miljoner kronor till följd av omprioriteringar inom utgiftsområdet.

Regeringen föreslår att det på anslaget anvisas 50,2 miljoner kronor för 2006.

Motionerna

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motionerna Kr381* yrkandena 42 och 52 samt *Kr341* att anslaget ökas med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Anslagsökningen ska bl.a. användas till utökat stöd till sjukhuskyrkans verksamhet.

Kristdemokraterna föreslår i *motionerna Kr418* yrkande 14 och *Kr411* yrkande 8 att trossamfundens verksamhetsbidrag ökas med 10 miljoner kronor och att trossamfundens lokalbidrag ökas med 5 miljoner kronor. En del av det ökade stödet till trossamfund ska enligt sistnämnda motion yrkande 9 användas till sjukhuskyrkans verksamhet.

Centerpartiet föreslår i *motion Kr386* att stödet till sjukhuskyrkan och fängelsekyrkan under anslaget Stöd till trossamfund ökas med 1,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Även i *motion Kr302* av Birgitta Carlsson m.fl. (c) framhålls behovet om ett ökat stöd till sjukhuskyrkan.

Utskottet

Enligt inhämtad uppgift avser regeringen att under våren 2006 besluta om en översyn som bl.a. ska omfatta formerna för stödet till trossamfund och sammansättningen av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund samt frågan om det register över trossamfund som förs av Kammarkollegiet.

Utskottet anser att den översyn av statsbidragen till trossamfund som är aviserad bör avvaktas och biträder därför inte de aktuella motionsyrkandena. Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till anslagsnivå. När det gäller stödet till fängelsekyrkan noterar utskottet att dessa medel inte fördelas via anslaget 28:39, Stöd till trossamfund, på utgiftsområde 17 utan via utgiftsområde 4 anslaget 4:6 Kriminalvården.

Frågan om en översyn av statsbidraget till sjukhuskyrkan tas även upp i avsnitt 7 längre fram i detta betänkande.

Kulturell skolsatsning

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motionerna Kr233* (yrkande 5) och i *Kr408* (yrkandena 1 och 4) ett nytt anslag för kultursatsning på landets grundskolor i form av ett statligt stöd till olika kulturella aktiviteter för skolbarn, som skolor runtom i landet får söka. Motionärerna har i budgeten satt av 170 miljoner kronor för denna satsning. För 2006 räknar man dock med att verksamheten kommer i gång först till höstterminen, varför 85 miljoner kronor bör anvisas detta första år.

Ett snarlikt förslag framförs av Kristdemokraterna som i *motionerna Kr417* (yrkande 1) och *Kr418* (yrkande 14) föreslår ett nytt anslag för statliga bidrag till kultur för barn och unga. Bidraget föreslås uppgå till 170 miljoner kronor per år, vilket motsvarar ungefär 130 kronor per barn och år. Syftet är att stärka förskolebarns och grundskoleelevers tillgång till professionell kulturell verksamhet. För 2006 föreslår motionärerna att 85 miljoner kronor anvisas eftersom verksamheten beräknas komma i gång först till höstterminen.

Utskottet

Enligt utskottets mening är det av stor vikt att barn och unga på olika sätt har tillgång till kultur i och utanför skolan. Tillgång till kultur utvecklar barns och ungas förmåga till eget skapande, det främjar lärandet och har positiva effekter på hälsan. Det finns således goda skäl till att främja tillgången till kultur. Regeringen redovisar också en lång rad åtgärder som regeringen eller myndigheter under regeringen vidtar i syfte att ge barn och unga god tillgång till kultur såväl i skolan som utanför denna. I det följande redovisas några exempel på sådana åtgärder.

Myndigheten för skolutveckling har fått i uppdrag att utveckla förskolans och skolans kulturuppdrag i samverkan med Statens kulturråd, Malmö högskola, Sveriges Musik- och Kulturskoleråd och Aktionsgruppen för barnkultur. Till grund för arbetet ligger erfarenheter från regeringens satsning Kultur i skolan som genomfördes under åren 1999–2003. Inom ramen för den nationella satsningen för att öka barns och ungas fysiska aktivitet har Kulturrådet tillsammans med Nationellt centrum för främjande av fysisk aktivitet, Myndigheten för skolutveckling och Elevorganisationen i Sverige tagit initiativ till ett utvecklingsprogram för dans i skolan. Målet är att få dans på skolschemat för att öka barns tillgång till dans och därigenom främja lärande. Vidare genomförs många angelägna insatser för barn- och ungdomskultur inom bibliotekens och litteraturens ramar. Det s.k. inköpsstödet till folkbiblioteken är ett läsfrämjande bidrag som Kulturrådet fördelar. För att få stöd ska kommunerna bl.a. upprätta läsplaner som är gemensamma för skola, förskola och bibliotek. Många av länsbibliotekens utvecklingsprojekt riktar sig mot skola och förskola. Under anslaget 28:9 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* finns medel för utgivning av klassisk litteratur för skolans behov. Regeringen har vidare avsatt 1 miljard kronor 2006 i form av ett särskilt statsbidrag för att

höja skolornas resultat i förhållande till mål uttryckta i läroplan och kursplaner. Inom ramen för satsningen har kommunerna möjlighet att utöka personalresurser på skolbiblioteken och att anställa personal med kulturpedagogisk kompetens till skolor och förskolor.

Mot denna bakgrund gör utskottet bedömningen att barn och unga redan i dag är en prioriterad målgrupp inom kulturområdet. Formerna för satsningarna på kultur i skolan bör självfallet kontinuerligt prövas inom ramen för tillgängliga resurser. Ytterligare satsningar på kultur i förskolan och skolan budgetåret 2006 ryms dock inte inom utgiftsramen för utgiftsområde 17. Utskottet kan därmed inte stödja motionsförslagen.

Kultur i äldreården

Kristdemokraterna föreslår i *motionerna Kr415* (yrkande 7) och *Kr418* (yrkande 7) ett nytt anslag för en ekonomisk satsning på kultur för äldre. Motionärerna föreslår 17,5 miljoner kronor 2006 och 35 miljoner kronor 2007 för att nå ut med kulturella upplevelser till de äldre. Satsningen riktas huvudsakligen till dem som bor i serviceboenden eller som har hemtjänst.

Utskottet

På motsvarande sätt som kultur är viktig för barn och unga är tillgången till kultur även viktig för de äldre. Ett av de nationella målen för kulturpolitiken är också att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande. De insatser som görs för att främja kulturen inom äldreården görs i dag främst inom ramen för landstingens och kommunernas verksamhet och utskottet kan konstatera att detta i första hand är en kommunal angelägenhet. Motionärernas förslag ryms inte heller inom den ram som riksdagen har lagt fast för utgiftsområde 17. Utskottet kan därmed inte stödja motionsförslagen.

3.2.2 Politikområde 27 Mediepolitik

Statens biografbyrå (27:1)

Statens biografbyrå ska granska filmer och videogram som är avsedda att visas vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning. På begäran förhandsgranskas även filmer och videogram för enskilt bruk. Biografbyrån fastställer åldersgränser för de filmer som granskats. Vidare kan byrån besluta om att klipp ska göras i filmer samt om visningsförbud.

Biografbyrån utövar tillsyn över videogrammarknaden och efterlevnaden av bestämmelserna i brottsbalken om olaga våldsskildring och otillåten utlämning av teknisk upptagning när det gäller rörliga bilder. Biografbyrån ska enligt brottsbalken yttra sig till Justitiekanslern (JK) i åtalsärenden som rör olaga våldsskildring samt ge medgivande till åtal som rör otillåten utlämning av teknisk upptagning.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2006 ska uppgå till 9,9 miljoner kronor.

Motionen

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att anslaget ska minskas med 3,5 miljoner kronor. Besparingen åstadkommes genom att vuxencensuren avskaffas och en ny åldersgräns på 18 år införs. Enligt motionärerna skulle Bio-grafbyråns uppgifter härigenom minska avsevärt, varför anslaget således kan dras ned (yrkandena 48, 49 och 52).

Utskottet

Utskottet är inte berett att tillstyrka förslag som innebär att förhandsgranskningen av vuxenfilm avskaffas. Därmed kan utskottet inte heller förorda en minskning av anslaget med 3,5 miljoner kronor som föreslås av Folkpartiet liberalerna. Utskottet ansluter sig till regeringens förslag till anslagsnivå, vilket innebär att det under anslaget bör anvisas 9,9 miljoner kronor för 2006.

Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (27:2)

Under anslaget anvisas medel för de kostnader Teracom AB har för rundradiosändningar i Storstockholmsområdet av finländska TV-program, de kostnader Sveriges Television AB har för tillhandahållande och överföring av en svensk programkanal till Finland, de kostnader Com Hem AB har för tillhandahållande av den finska programkanalen till kabelnät på ett antal orter i Sverige samt Sverigefinska Riksförbundets kostnader i samband med utsändning av den finska programkanalen i Sverige. De sistnämnda kostnaderna baserar sig på överenskommelser mellan riksförbundet och förhandlingsorganisationen Copyswede som företräder vissa rättighetshavarorganisationer.

Det svensk-finska televisionsutbytet bedrivs enligt en princip om ömsesidighet. Finland ansvarar för kostnaderna för utsändningen av en svensk programkanal i Finland och för överföringen av en finsk programkanal till Sverige. På motsvarande sätt ansvarar Sverige för kostnaderna för utsändningen av en finsk programkanal i Sverige och för överföringen av en svensk programkanal till Finland.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2006 ska uppgå till 20,5 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag.

Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (27:3)

Under anslaget anvisas medel för svensk medverkan i Europeiska Audiovisuella Observatoriet, ett forsknings- och statistikinstitut som samlar in och distribuerar information om den europeiska film-, TV- och videoindustrin. Observatoriet driver dessutom ett utvecklingsarbete i syfte att skapa jämförbar europeisk statistik på det audiovisuella området.

Propositionen

Regeringen uttalade i budgetpropositionen för 2004 sin avsikt att använda 400 000 kronor årligen av anslaget till att förstärka Granskningsnämnden för radio och TV under perioden 2004–2006. Det är sannolikt att behovet kvarstår även för 2007 och 2008.

Regeringen föreslår att 816 000 kronor ska anvisas under anslaget för 2006.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag.

Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (27:4)

Under anslaget anvisas medel för stöd till Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning (Nordicom) vid Göteborgs universitet för information om forskningsresultat och utarbetande av mediestatistik, bl.a. genom Mediebarometern.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för 2006 ska höjas med 0,2 miljoner kronor för att Nordicom ska kunna bredda sin urvalsram och därmed säkra kvaliteten i sin undersökning för Mediebarometern. Efter den generella reduktionen om 0,6 % föreslår regeringen att 2 miljoner kronor ska anvisas under anslaget för 2006.

Utskottet

Utskottet ansluter sig till regeringens förslag.

3.2.3 Politikområde 29 Ungdomspolitik**Ungdomsstyrelsen (29:1)**

Ungdomsstyrelsen är central myndighet inom ungdomspolitikens område med uppgift att verka för att målen för den nationella ungdomspolitikerna uppnås.

Propositionen

Regeringen föreslår att 19,1 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Ungdomsstyrelsen* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en minskning med 0,1 miljon kronor jämfört med 2005 till följd av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* att anslaget ska minskas med 5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 1 och 4).

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att anslaget ska minska med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 52).

Utskottet

Utskottet har tidigare tagit ställning i frågan om Ungdomsstyrelsens roll, bl.a i betänkande 2004/05:KrU2 där utskottet har angett att Ungdomsstyrelsens roll bör stärkas. Utskottet kan därmed inte ställa sig bakom motioner med förslag till minskning av anslaget utan ansluter sig till regeringens medelsberäkning.

Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (29:2)

Under anslaget beräknas medel för statsbidrag till ungdomsorganisationer enligt förordningen (2001:1060) om statsbidrag till ungdomsorganisationer, medel för satsningar på unga i riskmiljöer samt även för visst övrigt stöd till nationell och internationell ungdomsverksamhet.

Propositionen

Regeringen föreslår att 128,4 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en ökning med 40 miljoner kronor, vilken dock reduceras med 0,5 miljoner kronor till följd av att en reduktion har gjorts med 0,6 % på anslaget. Totalt föreslås således anslaget öka med 39,5 miljoner kronor jämfört med 2005. Utgiftsprognosen för 2005 är 87,7 miljoner kronor, vilket innebär ett beräknat anslagssparande på 2 miljoner kronor.

Inom anslaget föreslår regeringen att 40 miljoner kronor avsätts för satsningar på ungdomar i riskmiljöer. För 2007 beräknas satsningar på 85 miljoner kronor. Av de medel som beräknas för satsningarna får högst 5 % användas för Ungdomsstyrelsens administration. Administrationskostnaderna ska fördelas så att 3 miljoner kronor får användas under 2006 och högst 3 miljoner kronor under 2007.

Utöver anvisade anslagsmedel under anslaget 29:2 har regeringen ställt särskilda medel ur Allmänna arvsfonden till Ungdomsstyrelsens förfogande för stöd till utvecklingsprojekt. Ungdomsstyrelsen ger stöd för projekt som syftar till att bryta ungdomars utanförskap på arbetsmarknaden. Vidare genomför Arvfondsdelegationen en satsning på ungdomar och kultur och ytterligare en satsning på att förebygga ungdomars psykiska ohälsa.

Ett vinstdelningssystem infördes 2004, vilket innebär att ungdomsorganisationerna tillförs en andel av AB Svenska Spels totala vinst. Under 2005 får Ungdomsstyrelsen 153,6 miljoner kronor att fördela till ungdomsorganisationernas lokala verksamheter.

Ungdomsstyrelsen disponerar även medel under anslaget 30:2 *Bidrag till allmänna samlingslokaler* för informationsinsatser och utredningsarbete med inriktning på ungdomars nyttjande av samlingslokaler.

Motionen

Kristdemokraterna föreslår i *motion Kr418* att anslaget ska minskas med 40 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 14). Neddragningen förklaras genom att partiet sagt nej till den föreslagna satsningen på ungdomar i riskmiljöer. Detta motiveras med att behovet tillgodoses genom andra insatser i partiets politik.

Utskottet

Stöd och bidrag till ungdomar och ungdomsverksamhet lämnas från olika anslag inom olika politikområden och genom stöd som ligger utanför statsbudgeten. Enligt utskottets mening försvårar detta en bedömning av anslagsnivån. Den verksamhet som finansieras från anslaget finner dock utskottet vara angelägen och utskottet välkomnar även den särskilda satsning som ska göras på ungdomar i riskmiljöer under 2006 och 2007. Utskottet kan därmed inte ansluta sig till en minskning av anslaget.

3.2.4 Politikområde 30 Folkrorelsepolitik

Stöd till idrotten (30:1)

Från anslaget utgår bidrag till Sveriges Riksidrottsförbund (RF) för den verksamhet som bedrivs av förbundet och till förbundet anslutna organisationer. Under anslaget disponerar regeringen även medel för bl.a. bidrag till förberedelser av och till svenskt deltagande vid olympiska spel och Paralympics.

Propositionen

Regeringen har för avsikt att senare i år tillsätta en utredning med uppgift att utvärdera effekterna av statens stöd till idrotten.

Anslaget föreslås minskas med 2,7 miljoner kronor till följd av den generella reduktionen på 0,6 %.

Regeringen föreslår att det på anslaget anvisas 445,6 miljoner kronor för 2006.

Motionen

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* att anslaget ökas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkandena 1 och 4). Motionärerna påpekar att den minskning av stödet till idrotten som skedde

2004 inte har kompenserats, vilket särskilt drabbat de mindre förbunden. De ökade medlen bör enligt motionärerna först och främst användas till ledarutbildning och stöd till idrottsledare.

Utskottet

Utskottet vill påminna om att statens samlade stöd till idrotten har ökat kraftigt under de senaste åren. År 2004 uppgick stödet till 1 316 miljoner kronor, varav 445 miljoner kronor över statsanslaget. Under 2005 uppgår statens samlade stöd till 1 463 miljoner kronor, varav 448 miljoner kronor över statsanslaget. Ökningen har i första hand tillfallit idrottens barn- och ungdomsverksamhet.

Med hänsyn till att statens samlade stöd till idrotten ökat under senare år och då en utvärdering av effekterna av statens stöd till idrotten snart ska påbörjas vill utskottet inte förorda någon annan medelsanvisning än den som regeringen föreslagit.

Bidrag till allmänna samlingslokaler (30:2)

Bidrag till allmänna samlingslokaler lämnas för köp, ny- eller ombyggnad, standardhöjande reparationer eller för handikappanpassning som utförs utan samband med andra bidragsberättigande åtgärder. Boverkets samlingslokaldelegation fördelar bidragen.

Vidare finns inom anslaget medel till Ungdomsstyrelsen för fördelning av bidrag till informationsinsatser och utredningsarbete med inriktning på ungdomars nyttjande av samlingslokaler. Därtill finns medel som regeringen disponerar för utvecklingsarbete.

Propositionen

En särskild utredare har sett över stödet och i betänkandet Allmänna samlingslokaler – demokrati, kultur, utveckling (SOU 2003:118) lämnat förslag om förändringar av detta. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Regeringen föreslår att det på anslaget anvisas 29 miljoner kronor för 2006.

Motionerna

Kristdemokraterna föreslår i *motionerna Kr411* yrkande 7 och *Kr418* yrkande 14 att stödet till allmänna samlingslokaler höjs med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Motionärerna anför att lokalerna har en avgörande betydelse för ett levande kulturliv och att stödet därför bör ökas.

Centerpartiet föreslår i *motion Kr386* att anslaget ska höjas med 21 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Även i *motion Kr334* föreslår Centerpartiet en ökning av anslaget (yrkande 32). I motionen påpekas också att partiets krav på bredband i hela landet självklart även omfattar samlingslokaler-
nas Internetkommunikation (yrkande 33).

I *motionerna Kr335* av Annelie Enochson (kd) yrkande 1 och *Kr248* av Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (båda c) föreslås att anslaget ska höjas till 50 miljoner kronor, vilket är i enlighet med det förslag som redovisats i den ovan nämnda utredningen (SOU 2003:118).

Utskottet

Med anledning av att betänkandet Allmänna samlingslokaler – demokrati, kultur, utveckling (SOU 2003:118) för närvarande bereds inom Regeringskansliet är utskottet inte nu berett att förorda en medelsanvisning som går utöver den som regeringen har föreslagit.

Bidrag för kvinnors organisering (30:3)

Anslaget disponeras för bidrag till kvinnors organisering. Under 2005 benämns anslaget Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet. Bidragssystemet har setts över av en särskild utredare som i juni 2004 redovisade sitt uppdrag genom betänkandet Kvinnors organisering (SOU 2004:59). Utredningen har remissbehandlats och regeringen har i propositionen Statligt stöd för kvinnors organisering (prop. 2005/06:4) lämnat förslag om ett nytt statsbidrag för kvinnors organisering.

Propositionen

I enlighet med vad som angivits i 2005 års ekonomiska vårproposition (prop. 2004/05:100 s. 25) föreslår regeringen att bidraget för kvinnors organisering ska öka. Regeringen föreslår att 28,9 miljoner kronor anvisas under ramanslaget *Bidrag för kvinnors organisering* för budgetåret 2006. Förslaget innebär en ökning med 25,5 miljoner kronor jämfört med 2005. Anslaget får även användas för att finansiera administration rörande bidragshanteringen.

Utskottet

Regeringens proposition Statligt stöd för kvinnors organisering (prop. 2005/06:4) ligger till grund för regeringens förslag till ändring av anslagets ändamål och den föreslagna höjningen av anslagsnivån. Utskottet behandlar propositionen i ett särskilt betänkande (bet. 2005/06:KrU6). Regeringen har hittills disponerat anslaget och prövat ansökningarna om bidrag. Av propositionen Statligt stöd för kvinnors organisering (prop. 2005/06:4) framgår att regeringen avser att inrätta en särskild delegation för handläggning och beslut i avvaktan på en mer permanent myndighetslösning. Där framgår också att högst 10 % av anslagsmedlen får användas för finansiering av delegationens verksamhet och sekretariat. Utskottet välkomnar att regeringen har för avsikt att delegera bidragshanteringen till en delegation. Utskottet har funnit att den tilltänkta delegationen, enligt vad regeringen föreslår under utgiftsområde 14, även ska administrera anslaget 24:2 *Särskilda jämställdhetsåtgärder*. Information om detta borde ha lämnats även under utgiftsområde 17.

Utskottet erfar vidare att anslaget 24:2 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* får användas för delvis samma ändamål som anslaget 30:3 *Bidrag för kvinnors organisering*, dvs. för stöd till kvinnoorganisationer. Utskottet förutsätter att de båda anslagen hålls isär på ett tydligt sätt i bidragsgivningen.

Stöd till friluftorganisationer (30:4)

Friluftorganisationerna har en värdefull roll när det gäller att erbjuda barn och ungdom bra och meningsfulla aktiviteter, utifrån såväl miljö- som folkhälsoaspekter. Vidare har dessa organisationer en roll att fylla i det breda arbetet för att nå miljömålen, inte minst det föreslagna nya miljökvalitetsmålet Ett rikt växt- och djurliv.

Anslaget disponeras för statsbidrag till friluftorganisationer. Från och med 2004 fördelas dessa medel av Friluftsrådet som regeringen under 2003 inrättat vid Naturvårdsverket.

Propositionen

För att förstärka friluftorganisationernas arbete överförs 10 miljoner kronor per år fr.o.m 2006 från utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård anslaget 34:3 *Åtgärder för biologisk mångfald*.

Anslaget minskas med 0,1 miljon kronor till följd av den generella reduktionen med 0,6 %.

Regeringen föreslår sammanfattningsvis att 24,9 miljoner kronor anvisas på anslaget för 2006.

Motionen

I *motion Kr314* av Ronny Olander m.fl. (s) anförs att en del av statsbudgetens ökade anslag för stöd till friluftorganisationerna bör kunna tilldelas trädgårdssodlingens organisationer.

Utskottet

Utskottet har inget att erinra mot regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget.

Utskottet vill också påminna om att det ankommer på Friluftsrådet att inom ramen för tillgängliga medel pröva och väga ansökningar om bidrag mot varandra. Fritidsodlingens riksorganisation tillhör i dag inte Friluftsrådets organisation. Utskottet ställer sig därför inte bakom motionärernas förslag.

3.2.5 Politikområde 25 Utbildningspolitik under utgiftsområde 17

Bidrag till folkbildningen (25:1)

Folkbildningsverksamheten ska göra det möjligt för män och kvinnor att ändra sin livssituation och skapa ett intresse för att delta i samhällsutvecklingen. Den ska också höja utbildningsnivån i samhället och utjämna utbildningsklyftor. Vidare ska verksamheten stärka och utveckla demokratin. Folk-

bildningen ska bidra till ett breddat kulturintresse i samhället och en ökad delaktighet i kulturlivet samt främja kvinnors och mäns kulturupplevelser och eget skapande. Verksamheter som riktar sig till personer med utländsk bakgrund, deltagare med funktionshinder och arbetslösa ska prioriteras.

Statsbidrag utbetalas till Folkbildningsrådet (FBR) som ett samlat finansiellt stöd till folkbildningen. Rådet beslutar vilka studieförbund och folkhögskolor som ska tilldelas statsbidrag samt fördelar tillgängliga medel till dem.

Propositionen

Regeringen avser att lämna en proposition om folkbildningen under 2006.

Som en följd av regeringens särskilda utbildningssatsning på folkhögskoleutbildningen i Gävleborgs län inom ramen för regeringens särskilda insatser för Södra Norrlandskusten ökas anslaget med 0,7 miljoner kronor under 2006.

Verksamheten undantas från den generella reduktionen med 0,6 % av företrädesvis anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Regeringen föreslår sammanfattningsvis att riksdagen anvisar ett anslag för 2006 om 2 688,6 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr408* en besparing på 300 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna anför att aktiva insatser för att öka andelen uppdragsutbildning och annan icke-bidragsberoende utbildning bör kunna göras även fortsättningsvis (yrkandena 1 och 4).

I *motion Kr386* föreslår Centerpartiet att anslaget ökas med totalt 90 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av beloppet är 70 miljoner kronor avsedda för folkbildningen och resterande 20 miljoner kronor för amatörkulturen. I *motion Kr334* framhåller partiet att alltfler människor söker sig till folkbildningens verksamhet. Utan en ekonomisk prioritering blir det enligt motionärerna svårt att upprätthålla kvaliteten i verksamheten och att möta de nya behov som ständigt uppstår (yrkande 25). Även i *motion Ub426* framhåller Centerpartiet att folkbildningen bör tillföras resurser för att klara existerande behov (yrkande 56).

Utskottet

Utskottet anser att stödet till folkbildningen är viktig i det långsiktiga arbetet med att främja den demokratiska utvecklingen och öka människors deltagande i samhällslivet. Folkbildningen är av stor betydelse för många människors lärande och utveckling. De är uppskattade aktörer i det livslånga lärandet och spelar en viktig roll i lokalsamhället, inte minst för att bredda kulturintresset. Att som Moderaterna föreslår göra en besparing på folkbildningsanslaget med 300 miljoner kronor, är uteslutet för utskottet att ställa sig bakom. Med anledning av regeringens aviserade proposition under våren 2006, är ut-

skottet samtidigt inte nu berett att förorda en medelsanvisning som går utöver den som regeringen har föreslagit utan utskottet biträder regeringens förslag.

Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (25:2)

Under anslaget anvisas medel till Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus) för vissa åtgärder för studerande med funktionshinder inom folkbildningen.

Vidare anslås medel till Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) vid Stockholms universitet, som ansvarar för fördelningen av statsbidrag till folkhögskoleförlagd teckenspråksutbildning, utbildning av tolkar för döva, dövblinda och vuxendöva samt teckenspråkslärarutbildning. Dessa utbildningar ska planeras i samverkan med berörda handikapporganisationer. Anslaget finansierar också utgifter för administration, utvärdering och utveckling av denna verksamhet.

Även utgifter för bidrag och administration till Synskadades riksförbund för teknisk anpassning av studiematerial för synskadade och dövblinda finansieras från anslaget.

Propositionen

Anslaget minskas med 0,5 miljoner kronor fr.o.m. år 2006 till följd av den generella reduktionen med 0,6 %.

Regeringen anför att antalet funktionshindrade inom folkbildningen och därmed medelsbehovet förväntas även 2006 ligga på ungefär samma nivå som tidigare år och föreslår att 79,4 miljoner kronor anvisas på anslaget för 2006.

Utskottet

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet kommer i ett senare avsnitt i detta betänkande att behandla regeringens förslag om bemyndigande avseende stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter under 2007.

Bidrag till kontakttolkutbildning (25:3)

Studieförbund och folkhögskolor kan erhålla bidrag från anslaget till kontakttolkutbildning. Frågor om bidrag prövas av Tolk- och översättningsinstitutet (TÖI) vid Stockholms universitet.

Propositionen

Behovet av kontakttolkar bedöms enligt regeringen öka kraftigt under 2006 med anledning av regeringens proposition Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden (prop. 2004/05:170). Anslaget föreslås därför ökas med 4,2 miljoner kronor 2006 och med 5 miljoner kronor därefter. Beloppen är beräknade med utgångspunkt i betänkandet Tolkutbild-

ning – nya former för nya krav (SOU 2005:37) från utredningen om kontakt-tolkar (U 2004:05). Betänkandet remissbehandlas för närvarande.

Regeringen föreslår att riksdagen ska anvisa anslag om 14,5 miljoner kronor för 2006.

Utskottet

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag till medelsanvisning.

3.2.6 Politikområde 26 Forskningspolitik under utgiftsområde 17

Statens ljud- och bildarkiv (26:1)

Statens ljud- och bildarkiv (SLBA) har till uppgift att samla in, bevara och tillhandahålla den del av medieutbudet i Sverige som offentliggörs i form av ljud och rörliga bilder. Målet med verksamheten är att förbättra informationsförsörjningen inom forskningen och öka tillgängligheten till svenskt ljud och rörliga bilder.

Propositionen

SLBA har förvärvat stora bestånd under de drygt 25 år som myndigheten verkat. Den mycket snabba tekniska utvecklingen på medieområdet förändrar förutsättningarna för myndighetens verksamhet i grunden. SLBA bedriver ett aktivt utvecklingsarbete för att möta den nya tekniken. Det rör sig bl.a. om insatser för digitala leveranser av material, insamling av material samt överföring av analogt material till digital form, s.k. migrering. Det är viktigt att myndigheten ges förutsättningar att fortsatt utföra sitt uppdrag med god måluppfyllelse. Regeringen föreslår att anslaget ska tillföras 5 miljoner kronor för 2006 för att möta den tekniska utvecklingen. Dessutom föreslås myndigheten få en tillfällig resursförstärkning på 10 miljoner kronor för överföring av insamlat material från public service-sändningar till ny teknik.

Sammantaget föreslår regeringen att det under anslaget – efter pris- och löneomräkning och generell reduktion om 0,6 % – ska anvisas drygt 56,2 miljoner kronor för 2006.

Utskottet

Utskottet biträder regeringens förslag till medelsanvisning.

3.2.7 Politikområde 2 Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17

Anslaget till Lotteriinspektionen (2:1)

Lotteriinspektionen är tillsynsmyndighet på spel- och lotteriområdet. Myndighetens uppgifter omfattar bl.a. tillståndsgivning och typgodkännande samt övergripande tillsyn och kontroll av spelmarknaden. Verksamheten avser bl.a. åtgärder för att motverka illegalt spel, utfärdande av förelägganden samt yttranden till domstol. Lotteriinspektionen ansvarar även för utbildning och in-

formation bl.a. till handläggare hos länsstyrelser och kommuner. Inspektionen ska också informera regeringen om utvecklingen på spelmarknaden såväl nationellt som internationellt.

Under 2005 finansieras inspektionens verksamhet från anslaget 2:1 med 42, 2 miljoner kronor. Samtidigt redovisas som prognos intäkter för statsbudgeten genom avgifter om drygt 31 miljoner kronor. Målet för inspektionen är emellertid att det ska råda balans mellan avgiftsintäkterna och kostnaderna. Lotteriinspektionen har redovisat ett förslag till författningsförändringar i syfte att uppnå full kostnadstäckning. Förslaget bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Mot bakgrund av utvecklingen på spelmarknaden, som bl.a. kännetecknas av ökad internationell konkurrens, har regeringen tillsatt en utredning. Utredningen ska redovisa sitt uppdrag till regeringen senast den 15 december 2005.

Propositionen

Anslaget minskas med 0,25 miljoner kronor fr.o.m. 2006 till följd av den generella reduktionen på 6 %.

Regeringen föreslår att det på anslaget för 2006 anvisas 42,8 miljoner kronor.

Utskottet

Utskottet har ingen erinran mot regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

3.4 Utskottets samlade ställningstagande till budgetalternativen

Vad utskottet här har framhållit med anledning av beräkningen av anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 innebär sammanfattningsvis att utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning, dvs. punkt 17 i propositionen. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag i punkt 3 som innebär att en omfördelning över tiden görs av den kyrkoantikvariska ersättningen under 2006–2009.

De i detta sammanhang behandlade motionsförslagen avstyrks. Det gäller följande motioner:

Moderata samlingspartiets motioner

- Kr233 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m), yrkandena 2, 4, 5, 11, 14, 15, 17 och 18
- Kr408 av Kent Olsson m.fl. (m), yrkandena 1, 2 och 4

Folkpartiet liberalernas motioner

- Kr381 av Lars Leijonborg m.fl. (fp), yrkandena 8–14, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 29, 31, 33, 38, 42, 48, 49 och 52
- Kr8 av Lennart Kollmats m.fl. (fp), yrkande 13

Kristdemokraternas motioner

- Kr390 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkandena 2, 9, 12, 14 och 15
- Kr411 av Kenneth Lantz m.fl. (kd), yrkandena 4 och 6–9
- Kr415 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkande 7
- Kr416 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkandena 7–9
- Kr417 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkandena 1, 7 och 10
- Kr418 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd), yrkandena 7 och 14

Centerpartiets motioner

- Kr4 av Birgitta Sellén m.fl. (c), yrkande 10
- Kr334 av Birgitta Sellén m.fl. (c), yrkandena 25, 32, 33 och 36
- Kr386 av Birgitta Sellén m.fl. (c)
- Ub426 av Birgitta Sellén m.fl. (c), yrkande 56

Dessutom avstyrker utskottet de enskilda motionerna

- Kr1 av Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (c)
- Kr217 av Eva Flyborg (fp), yrkandena 1–3
- Kr236 av Linnéa Darell (fp)
- Kr242 av Eva Flyborg och Axel Darvik (fp)
- Kr248 av Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (c)
- Kr274 av Erling Bager (fp), yrkandena 1 och 2
- Kr286 av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (c)
- Kr302 av Birgitta Carlsson och Rigmor Stenmark (c)
- Kr308 av Agne Hansson och Sven Bergström (c)
- Kr310 av Kenneth Johansson (c)
- Kr314 av Ronny Olander m.fl. (s)
- Kr326 av Birgitta Carlsson m.fl. (c, m, fp, kd)
- Kr335 av Annelie Enochson (kd), yrkande 1
- Kr341 av Erling Bager och Anita Brodén (fp)

4 Stöd vid sidan av statsbudgeten för 2006

4.1 Radio- och TV-frågor

4.1.1 Allmänt

Frågor om finansieringen av verksamheten inom radio och TV i allmänhetens tjänst har utretts av en särskild utredare som i början av 2005 överlämnade betänkandet Radio och TV i allmänhetens tjänst – Finansiering och skatter (SOU 2005:2) till regeringen. I utredarens uppdrag ingick att se över samtliga frågor om TV-avgiften. Vidare har en parlamentarisk kommitté, Kommittén om radio och TV i allmänhetens tjänst, tagit fram ett underlag för de villkor som ska gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst under nästa tillståndspe-riod. Kommitténs förslag finns i betänkandet Radio och TV i allmänhetens tjänst – Riktlinjer för en ny tillståndspe-riod (SOU 2005:1). Båda betänkan-dena har remissbehandlats. Regeringen avser att under våren 2006 lämna för-slag till riksdagen gällande radio och TV i allmänhetens tjänst för kommande tillståndspe-riod.

Inför den väntade propositionen anordnade kulturutskottet den 24 maj 2005 en offentlig utfrågning med rubriken Public service – visioner för fram-tiden. En stenografisk utskrift från utfrågningen finns utlagd på riksdagens webbplats.

4.1.2 Ändring i lagen om TV-avgift

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att TV-avgiften ska höjas med 48 kronor per helår till 1 968 kronor fr.o.m. den 1 januari 2006. Två motionsförslag avstyrks.

Jämför reservation 3 (m, fp).

Propositionen

Regeringen redovisar att det ackumulerade resultatet för rundradiokontot vid utgången av 2004 uppgick till 8 miljoner kronor. I proposition 2000/01:94 Radio och TV i allmänhetens tjänst 2002–2005 angav regeringen att den räk-nade med att TV-avgiften skulle komma att behöva höjas under de kom-mande åren för att rundradiokontot skulle komma i balans under tillståndspe-rioden.

I budgetpropositionen föreslår regeringen att TV-avgiften ska höjas med 48 kronor till 1 968 kronor per helår fr.o.m. den 1 januari 2006.

Regeringens förslag om TV-avgiften förutsätter en ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.

Motionerna

I två motioner yrkas att regeringens förslag till ändring av TV-avgiften ska avslås av riksdagen.

Moderata samlingspartiet avvisar i *motion Kr408* förslaget till höjning av TV-avgiften (yrkande 3).

Även Folkpartiet liberalerna anser att förslaget ska avslås. I *motion Kr381* hävdar motionärerna att det är otidsenligt att betala en avgift för innehav av TV-mottagare, eftersom begreppet mottagare är mycket vidare numera. Det går t.ex. att se TV-program på datorn (yrkande 51).

Utskottet

Utskottet anser nu liksom tidigare att det är angeläget att rundradiokontot är i balans under tillståndsperioden. För att uppnå denna balans är det nödvändigt att förstärka rundradiokontot genom den föreslagna avgiftshöjningen. Utskottet tillstyrker därför att en höjning i enlighet med regeringens förslag träder i kraft den 1 januari 2006. Därmed anser utskottet att riksdagen ska godkänna regeringens förslag till *lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift*. Regeringens lagförslag finns i *bilaga 2*. Utskottet biträder därmed punkt 2 i budgetpropositionen på utgiftsområde 17. Motionerna Kr381 (fp) yrkande 51 och Kr408 (m) yrkande 3 avstyrks således.

Som redovisats i inledningen till detta avsnitt har en särskild utredare sett över samtliga frågor om TV-avgiften. Resultatet av regeringens överväganden med anledning av betänkandet Radio och TV i allmänhetens tjänst – Finansiering och skatter (SOU 2005:2) kommer att presenteras för riksdagen våren 2006.

4.1.3 Medelsberäkning för 2006 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av SVT, SR och UR

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att SR, SVT och UR tillsammans tilldelas 6 141,6 miljoner kronor från rundradiokontot som finansiering av verksamheten för 2006.

Propositionen

För 2006 föreslås att de tre public service-företagen ska tilldelas 6 141,6 miljoner kronor från rundradiokontot. Av den samlade medelstillsdelningen utgör 200 miljoner kronor reformmedel. I enlighet med riksdagens beslut våren 2001 har den ordinarie medelstillsdelningen till programföretagen räknats upp med 2 % i förhållande till 2005.

Den s.k. fördelningsnyckeln bör, menar regeringen, behållas oförändrad, vilket innebär att de samlade medlen för 2006 fördelas med 3 545,6 miljoner kronor (57,73 %) till SVT, 2 304,3 miljoner kronor (37,52 %) till SR och 291,7 miljoner kronor (4,75 %) till UR.

En förutsättning för att den årliga prisuppräknningen ska betalas fullt ut är enligt riksdagens beslut våren 2001 att TV-avgiftsskolket minskas med 25 miljoner kronor per år eller med 75 miljoner kronor över en treårsperiod. Pro-

gramföretagen har till regeringen redovisat att skolket har minskat med sammanlagt 90 miljoner kronor under åren 2002 till 2004, vilket med god marginal överträffar de krav som ställts. Ingen justering av prisuppräknningen föreslås därför.

Utskottet

Utskottet har då det gäller medelsberäkningen till programföretagen inte något att erinra mot förslagen i propositionen. Riksdagen bör således godkänna vad regeringen föreslår om medelsberäkning för 2006 för SR, SVT och UR, dvs. punkt 7 i budgetpropositionen på utgiftsområde 17.

4.1.4 Granskningsnämndens medelstilldelning för 2006

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att statsbudgetens inkomstsida tillförs 6,6 miljoner kronor från rundradiokontot som delfinansiering av Granskningsnämndens verksamhet.

Propositionen

Granskningsnämnden för radio och TV ska enligt riksdagens beslut finansieras med medel från ett anslag på statsbudgetens utgiftssida. Som bidrag till denna finansiering ska en överföring göras från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida. Regeringens förslag till medelstilldelning till Granskningsnämnden för radio och TV lämnas under utgiftsområde 1 anslaget 27:5 *Granskningsnämnden för radio och TV*. Nämndens totala anslag för 2006 föreslås uppgå till drygt 9,8 miljoner kronor. Av beloppet ska enligt regeringens förslag drygt 6,6 miljoner kronor överföras från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida som bidrag till finansieringen av nämndens verksamhet.

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att riksdagen ska godkänna medelstilldelningen för 2006 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV. Utskottet föreslår således att riksdagen bifaller punkt 8 på utgiftsområde 17 i budgetpropositionen.

4.1.5 Överföring av medel till och från distributionskontot

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att 480,2 miljoner kronor överförs från rundradiokontot till distributionskontot. Vidare tillstyrker utskottet att SVT tillförs 460,2 miljoner kronor och UR 19,8 miljoner kronor för 2006.

Propositionen

Riksdagen har beslutat att ett särskilt distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution ska inrättas. Bakgrunden är att distributionskostnaderna kommer att vara höga på grund av att distributionen under en övergångsperiod sker parallellt med både äldre analog och ny digital sändningsteknik. Till distributionskontot förs medel från rundradiokontot motsvarande kostnaderna för SVT:s och UR:s analoga distribution. Från distributionskontot förs medel till programföretagen motsvarande kostnaderna för TV-distribution via både analoga och digitala marksändningar för SVT och UR. Successivt uppkommer ett allt större underskott på distributionskontot, vilket under uppbyggnadsskedet täcks genom lån i Riksgäldskontoret. När TV-sändningarna i det analoga marknätet upphör ska betalningarna från rundradiokontot till distributionskontot fortsätta till dess att underskottet är avvecklat.

Regeringen föreslår att för 2006 480,2 miljoner kronor ska föras från rundradiokontot till distributionskontot. Vidare föreslås att från distributionskontot ska överföras 460,2 miljoner kronor till SVT och 19,8 miljoner kronor till UR för 2006.

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att för 2006 överföra 480,2 miljoner kronor från rundradiokontot till distributionskontot. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag att från det senare kontot utbetala 460,2 miljoner kronor till SVT och 19,8 miljoner kronor till UR för 2006. Riksdagen bör således godkänna punkt 10 på utgiftsområde 17 i budgetpropositionen.

4.1.6 Bemyndigande om lån i Riksgäldskontoret

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen nästa år får besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för 2006 intill ett belopp av 1 310 miljoner kronor.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen ska bemyndiga regeringen att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret i syfte att för 2006 täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett be-

lopp av 1 310 miljoner kronor. Regeringen bedömer nämligen att det ackumulerade underskottet på distributionskontot kommer att uppgå till högst detta belopp vid utgången av 2006.

Utskottet

Utskottet tillstyrker att riksdagen ska bemyndiga regeringen att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret intill ett belopp av 1 310 miljoner kronor för att täcka underskott på distributionskontot. Därmed bifaller riksdagen punkt 9 på utgiftsområde 17 i budgetpropositionen.

4.1.7 Ändring av public service-företagens sändningstillstånd

Enligt de sändningstillstånd som för närvarande gäller för SR, SVT och UR ska programföretagen köpa utsändningstjänster för analoga marksändningar från Teracom AB. Regeringen har gentemot Europeiska kommissionen utfäst sig att ta bort dessa villkor, som indirekt ger Teracom en monopolställning för marksänd analog radio och TV. För det digitala marknätet finns inte motsvarande tillståndsvillkor och digital marksänd distribution kan därför redan nu anses vara öppen för konkurrens. Från årsskiftet 2005/06 kommer därför Teracoms samtliga verksamheter att bedrivas under konkurrens.⁹

Regeringens förslag rörande Teracom AB behandlas i avsnitt 6 i detta betänkande.

4.2 Svenska Spels stöd till idrotten

4.2.1 Överföringar från Svenska Spels överskott

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att låta AB Svenska Spel stödja idrotten med 460 miljoner kronor, varav 400 miljoner kronor fördelas enligt de närmare anvisningar som regeringen beslutar. Dessutom ska 1/26 av bolagets överskott för 2005 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål fördelas inom dessa områden enligt de närmare anvisningar som regeringen beslutar.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 verkar för att bolagsstämman beslutar om dels ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 miljoner kronor, dels ett bidrag på 400 miljoner kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen. En förutsättning för att 400 miljoner kronor tillförs idrotten är att idrottsrörelsen fortsätter och inten-

⁹ Prop. 2005/06:1 utgiftsområde 24 s. 71.

sifierar sitt arbete med att nå nya grupper av främst barn och ungdomar, att hålla tillbaka avgifterna, att förbättra möjligheterna för flickors deltagande, att motverka droger samt att vidareutveckla samarbetet med skolorna.

Regeringen föreslår vidare att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 verkar för att bolagsstämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2005 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till ifrågavarande ändamål enligt närmare anvisningar som beslutas av regeringen.

Utskottet

Riksdagen bör enligt utskottets mening godkänna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 verkar för att stämman beslutar om dels ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 miljoner kronor, dels ett bidrag på 400 miljoner kronor att fördelas till idrotten under de förutsättningar som angivits i propositionen. Slutligen bör enligt utskottets mening riksdagen godkänna att regeringen vid bolagsstämman verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2005 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till dessa ändamål enligt de närmare anvisningar som regeringen beslutar. Utskottet tillstyrker således punkt 11 på utgiftsområde 17 i budgetpropositionen.

5 Bemyndiganden för 2007 och åren därefter

5.1 Beställningsbemyndigande för talböcker och punktskriftsböcker

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under 2006 ska kunna beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 5 miljoner kronor under 2007.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen för ramanslag 28:11 *Tal- boks- och punktskriftsbiblioteket* gällande beställningar av talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial. Bemyndigandet innebär att beställningar får göras under 2006 som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför utgifter på högst 5 miljoner kronor under 2007 (punkt 4 i propositionen).

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 4).

5.2 Beställningsbemyndigande för inköp av konstverk

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under 2006 ska kunna beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 miljoner kronor under 2007–2009.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande från riksdagen för ramanslag 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* för beställning av konstverk. Bemyndigandet innebär att beställningar får göras under 2006 som, inklusive tidigare åtaganden, medför utgifter på högst 10 miljoner kronor under 2007–2009 (punkt 5 i propositionen).

Utskottet

Av den redovisade bemyndigandetabellen framgår att regeringen beräknar de utestående åtagandena vid utgången av 2006 till 8,6 miljoner kronor. Med detta som underlag begär regeringen ett bemyndigande på 10 miljoner kronor, vilket innebär en marginal på 1,4 miljoner kronor eller 14 %. Enligt utskottets mening är denna marginal påfallande hög. Särskilt mot bakgrund av att bemyndigandet innebär att riksdagen förbinder sig att anvisa motsvarande be-

lopp i form av anslag under kommande år. Utskottet förutsätter att regeringen framöver eftersträvar en större överensstämmelse mellan beräknade utestående åtaganden och begärd bemyndiganderam. I och med detta kan utskottet tillstyrka regeringens förslag (punkt 5).

5.3 Bemyndigande att besluta om bidrag till kulturmiljövård

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under 2006 ska kunna besluta om bidrag till kulturmiljövård som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 miljoner kronor under 2007–2009.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen för ramanslag 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård*. Bemyndigandet innebär att åtaganden om bidrag får göras under 2006 som, inklusive tidigare åtaganden, medför utgifter på högst 100 miljoner kronor under 2007–2009 (punkt 6 i propositionen).

Utskottet

Av den redovisade bemyndigandetabellen framgår att regeringen beräknar de utestående åtagandena vid utgången av 2006 till 89,6 miljoner kronor. Med detta som underlag begär regeringen ett bemyndigande på 100 miljoner kronor, vilket innebär en marginal på 10,4 miljoner kronor eller 10 %. I likhet med vad utskottet anför under avsnitt 5.2 anser utskottet att denna marginal är påfallande hög. Utskottet förutsätter att regeringen framöver eftersträvar en större överensstämmelse mellan beräknade utestående åtaganden och begärd bemyndiganderam. I och med detta kan utskottet tillstyrka regeringens förslag (punkt 6).

5.4 Bemyndigande att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att regeringen under 2006 ska kunna besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 12 miljoner kronor under 2007.

Propositionen

Regeringen begär ett bemyndigande av riksdagen för ramanslag 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* gällande stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor. Bemyndigandet gäller beslut under 2006 som medför utgifter på högst 12 miljoner kronor under 2007 (punkt 12 i propositionen).

Utskottet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag (punkt 12).

6 Övriga förslag i budgetpropositionen inom kulturutskottets ansvarsområde

6.1 Teracom AB

Teracom AB är ett statligt ägt aktiebolag som verkar på grossistmarknaderna för utsändningstjänster för TV och radio samt för vissa andra tjänster inom området för elektronisk kommunikation. Marknaden för utsändning och telekom-tjänster genomgår för närvarande kraftiga förändringar till följd av den snabba utvecklingen av ny teknologi. Konkurrenter tillkommer och erbjuder telefoni, bredband och TV tillgängligt i samma nät.

Enligt nuvarande bolagsordning ska Teracom bedriva utsändning och överföring av radio- och TV-program. Bolaget kan också vidareutveckla, marknadsföra och utföra andra tjänster med stöd av de resurser som har byggts upp för radio- och TV-verksamheten eller som på annat sätt är förenliga med verksamheten inom radio- och TV-området. Teracom ska också enligt nuvarande bolagsordning som oberoende distributör av radio- och TV-sändningar skapa förutsättningar för att målet för mediepolitiken uppfylls samt för att svenska folket kan få information vid höjd beredskap och vid svåra påfrestningar på samhället i fred.

Det regelverk som gäller för elektronisk kommunikation finns i lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation och förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation. Post- och telestyrelsen (PTS) har såsom tillsynsmyndighet i uppdrag att identifiera operatörer med betydande inflytande på marknader med konkurrensproblem samt att besluta om skyldigheter för sådana operatörer. Myndigheten kan ställa krav på prissättning och särredovisning av de delar av verksamheten där myndigheten anser att konkurrensen är otillfredsställande. PTS har under sommaren 2005 beslutat att Teracom ska betraktas som företag med betydande inflytande på marknaden vid överföring av analoga och digitala TV-sändningar och nationell analog radio via marknätet. PTS har i ett preliminärt beslutsutkast samtidigt föreslagit att Teracom ska vara skyldigt att öppna sina nät för andra operatörer samt tillgodose varje rimlig begäran om tillträde till det digitala marknätet för TV-sändningar.

PTS har enligt förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation uppdraget att meddela föreskrifter om planering i fredstid för totalförsvarets behov av elektronisk kommunikation. Detta innebär att PTS genom föreskrift kan ålägga Teracom att planera för höjd beredskap. PTS ges också enligt förordningen rätt att förpliktiga aktörer, som tillhandahåller nät eller tjänster av särskild allmän betydelse, att mot ersättning som svarar mot kostnaderna beakta totalförsvarets behov av elektronisk kommunikation under höjd beredskap.

6.2 Verksamhetsinriktning för Teracom

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om verksamhetsinriktning för Teracom.

Propositionen

Med hänvisning till marknadens utveckling och Teracom's ökade finansiella stabilitet samt den nya lagstiftningen om elektronisk kommunikation föreslår regeringen att bolagets verksamhetssyfte ska förtydligas. Förslaget innebär att bolagets syfte ska vara att bedriva utsändning och överföring av radio- och TV-program samt därmed förenlig verksamhet. Vidare ska Teracom sälja de tjänster som är affärsmässigt motiverade och prissätta sina tjänster utifrån affärsmässiga principer. Utsändnings- och överföringstjänster ska på likvärdiga villkor erbjudas till samtliga programbolag som erhållit sändningstillstånd. Bolaget ska säkerställa att det förfogar över en sådan grundläggande infrastruktur att det kan erbjuda programbolagen att sända eller överföra till hela eller viss del av landet. Detta gäller under förutsättning att programbolagen enligt sina sändningstillstånd är skyldiga att sända eller överföra med den efterfrågade räckvidden i ett marknät. Bolaget ska utifrån dessa utgångspunkter agera uteslutande affärsmässigt. Något ytterligare krav på att Teracom ska skapa förutsättningar för att målen för mediepolitiken uppfylls behövs inte.

PTS kan i enlighet med lagen om elektronisk kommunikation förplikta ett företag som har en dominerande ställning att tillämpa viss prissättning och särredovisning. Därmed finns inte längre behov av någon särskild reglering av hur Teracom prissätter vissa tjänster.

Mot bakgrund av den föreslagna verksamhetsinriktningen bör tidigare beslut som avser prissättning, särredovisning samt forsknings- och utvecklingsarbete inte längre gälla.

Utskottet

Utskottet har inte något att erinra mot vad regeringen anför om Teracom AB:s verksamhet. Utskottet tillstyrker således punkt 6 på utgiftsområde 24.

6.3 Förändrad utdelningsdestination för Teracom AB

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att utdelning från Teracom ska tillföras en inkomsttitel på statsbudgeten.

Propositionen

Regeringen föreslår att utdelning från Teracom AB ska tillföras en inkomsttitel på statsbudgeten.

I enlighet med gällande riksdagsbeslut ska eventuell utdelning från Teracom AB tillföras rundradiokontot. Till detta konto förs i övrigt TV-avgifter från landets alla TV-innehavare, medel som i sin tur framför allt finansierar verksamheterna inom SVT och SR. SVT och SR är stora kunder hos Teracom AB och står genom fleråriga leveransavtal tillsammans för en betydande andel av bolagets omsättning. En ordning där SVT och SR har ett kundförhållande till Teracom och samtidigt finansieras genom bolagets vinster stimulerar inte till en sund affärsrelation, anser regeringen. Att överföra utdelningen från Teracom till rundradiokontot överensstämmer vidare inte med reglerna i lagen (1996:1059) om statsbudgeten när det gäller bruttoredovisning av inkomster och utgifter.

Utskottet

Utskottet har inte något att invända mot förslaget att utdelningen från Teracom AB ska tillföras en inkomsttitel på statsbudgeten. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner regeringens förslag i punkt 7 på utgiftsområde 24.

6.4 Teracoms uppgifter i kris

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om Teracoms uppgifter i kris.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen ska godkänna vad regeringen i budgetpropositionen anför om Teracoms uppgifter i kris (förslagspunkt 8 utgiftsområde 24).

PTS får i enlighet med förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation meddela föreskrifter om planering i fredstid för totalförsvarets behov av elektronisk kommunikation. Innan föreskrifter meddelas ska PTS samråda med Försvarmakten och Krisberedskapsmyndigheten. Detta innebär att PTS i föreskrifter kan ålägga Teracom och andra operatörer att planera för höjd beredskap.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att det inte längre finns skäl att från ägarens sida ställa riktade krav på bolaget vad gäller beredskapsåtgärder. Regeringen avser att återkomma till riksdagen i frågor som rör Teracoms uppgifter i kris i en proposition om krishantering i början av 2006.

Utskottet

Regeringen begär i förslagspunkt 8 (utgiftsområde 24) att riksdagen ska godkänna vad som anförts om Teracoms uppgifter i kris. Utskottet noterar att regeringen inte redovisar något förslag i detta avseende. Innebörden av vad regeringen anför torde vara att Teracoms bolagsordning kommer att ändras då det gäller bolagets uppgifter i kris.

Utskottet, som inte har något att erinra mot en sådan förändring, föreslår att riksdagen godkänner vad regeringen anfört om Teracoms uppgifter i kris.

Utskottet tillstyrker således punkt 8 på utgiftsområde 24.

7 Motionsyrkanden med budgeteffekt 2007 eller senare

7.1 Allmän kulturverksamhet

7.1.1 Scenkonstnärernas pensionsvillkor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett antal motioner som tar upp dels vissa pensionsproblem vid de statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutionerna, dels de fria gruppernas pensioner.

Jämför reservation 4 (m, fp, kd, c) och särskilt yttrande 7 (v).

Motionerna

Utskottet har tidigare i detta betänkande – avsnitt 3.3, anslag 28:2 – behandlat yrkanden från Folkpartiet liberalerna och Centerpartiet med förslag om att ytterligare 15 miljoner kronor ska avdelas nästa år för att kulturarbetarna vid scenkonstinstitutionerna ska få en kompletterande tjänstepension som är likvärdig med den som gäller för statsanställda. De tre efterföljande motioner som behandlas i detta sammanhang tar upp i princip samma problematik, men förslagen är så utformade att de inte väntas få någon budgeteffekt under 2006.

Moderata samlingspartiet erinrar i *motion Kr252* om att regeringen i årets budgetproposition har tillfört 45 miljoner kronor till pensionspremier för personal vid statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner. Tillskottet ser emellertid motionärerna endast som en kompensation för tidigare felräkningar. Problemet med scenkonstnärernas pensioner kvarstår och behöver snarast lösas. Det gäller framför allt för personer som är verksamma inom de fria dans- och teatergrupperna (yrkande 9).

Pensionsproblematiken tas också upp i *motion Kr410* av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd, m, fp, c), i vilken de fyra borgerliga partierna gemensamt lyfter fram två frågor som kvarstår olösta. Det gäller för det första den kompletterande tjänstepensionen. De anställda vid sceninstitutionerna har i dag inte samma kompletterande tjänstepension som övriga statsanställda, vilket motionärerna anser vara orimligt. Det gäller för det andra frågorna kring det s.k. PISA-avtalet som ger dansare och sångare möjlighet att pensionera sig redan i fyrtioårsåldern. Motionärerna finner det upprörande att år efter år får gå utan att regeringen löser dessa problem (yrkande 3).

Vänsterpartiet anser i *motion Kr398* att regeringen ska se över frågan om en kompletterande ålderspension – Kåpa – för scenkonstarbetarna vid institutionerna (yrkande 9). En genomgående princip i det statliga regelverket har varit att de scenkonstanställda ska ha samma pensionsvillkor som statsanställda i övrigt. Redan i förra årets budgetproposition aviserade regeringen att den tillsammans med parterna på området hade för avsikt att komma fram till en

lösning. Vänsterpartiet föreslår att riksdagen genom ett tillkännagivande på nytt ska aktualisera behovet av en sådan översyn.

Vänsterpartiet anser också att det är viktigt att den fria scenkonsten inte glöms bort när nu teater-, dans- och musikinstitutionernas pensioner ses över. I samma motion föreslår partiet därför att regeringen även ska se över pensionsförhållandena inom den fria scenkonsten (yrkande 10).

Utskottet

De pensionsvillkor som är en följd av det nya allmänna pensionssystemet har i vissa avseenden påverkat pensionsförhållandena negativt för kulturarbetare verksamma vid scenkonstinstitutioner. Främst gäller det villkoret att ålderspensionen ska grundas på livsinkomsten, och inte längre på de 15 bästa inkomståren. Detta drabbar bl.a. dansare vid de statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutionerna med avgångsrätt vid 41 års ålder samt korister och sångsolister med avgångsrätt vid 52 års ålder.

Till bilden hör också att kulturarbetare vid scenkonstinstitutionerna har en kompletterande ålderspension som inte är likvärdig med den som gäller för statsanställda. För att komma till rätta med detta förhållande sköt regeringen till 15 miljoner kronor i förra årets budgetproposition. Regeringen framhöll också att den hade för avsikt att kombinera denna satsning med åtgärder som främjar fortsatt yrkesverksamhet för yrkesgrupper med tidig pensionsålder, såsom sångare och dansare.

Som utskottet framhållit tidigare i detta betänkande är det angeläget att den fortsatta hanteringen av dessa pensionsfrågor hålls ihop. Av årets budgetproposition framgår att regeringen har för avsikt att fullfölja arbetet med översyn av den s.k. PISA-förordningen. I det arbetet skall frågan om karriärväxling i samband med tidig pensionsavgång prövas. Utskottet förutsätter att detta arbete bedrivs skyndsamt och anser därför att det inte är motiverat att riksdagen gör något uttalande i denna fråga.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Kr252 (m) yrkande 9, Kr398 (v) yrkande 9 och Kr410 (kd, m, fp, c) yrkande 3.

I motion Kr 398 föreslår Vänsterpartiet även att regeringen ska se över pensionsförhållandena inom den fria scenkonsten (yrkande 10). Utskottet vill med anledning av detta framhålla följande.

De fria gruppernas verksamhet är betydelsefull för den konstnärliga förnyelsen inom teater- och dansområdet. Denna uppfattning delas av regeringen som i årets budgetproposition stärker statens stöd till den fria scenkonsten – anslag 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* – med 20 miljoner kronor för att bl.a. ge dessa kulturarbetare bättre förutsättningar för rimliga arbetsvillkor.

För de fria teater- och dansgruppernas pensioner gäller dock andra förutsättningar än för personalen vid de statligt stödda institutionerna. Ett avtal har träffats mellan Teaterförbundet och Svensk Scenkonst, Teatercentrum och Danscentrum, som innebär att en grupp frilansande konstnärer numera omfattas av kompletterande avtalspensioner av annat slag än den s.k. PISA-

förordningen och det statliga pensionsavtalet PA03. Enligt uppgifter från Statens kulturråd tillämpar de fria teatergrupperna i mycket stor utsträckning det nya kollektivavtalet. Regeringen har också understrukit vikten av att Statens kulturråd i dialog med de fria grupperna analyserar möjligheterna till förbättringar av villkor som avtalsenliga löner, pensionsåtaganden m.m.

Liksom motionärerna anser utskottet att det är viktigt att också de fria gruppernas pensionsproblem får en lösning. Regeringen har sin uppmärksamhet riktad på frågan och har för Kulturrådet även framhållit vikten av att rådet och de fria grupperna undersöker förutsättningarna för att förbättra bl.a. pensionsåtagandena. Enligt utskottets mening är det därför inte påkallat att riksdagen nu på nytt gör ett uttalande i denna fråga.

Utskottet avstyrker därför motion Kr398 (v) yrkande 10.

7.1.2 Centrumbildningar, allianser, länskonstnärer, internationellt kulturutbyte

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om ökat stöd till centrumbildningar, om utredning om ytterligare allianser, om uppdrag till alla län om länskonstnärer och om internationellt kulturutbyte.

Jämför reservation 5 (v) och särskilt yttrande 8 (v).

Motionerna

I Vänsterpartiets *motion Kr398* framhåller motionärerna vikten av att det ekonomiska stödet från samhällets sida ökar avseende bidrag till centrumbildningar inom kulturområdet för både deras verksamhet och de arbetsförmedlande uppdragen. Enligt motionärerna fyller centrumbildningarna en viktig funktion för det icke-institutionsbundna kulturlivet och de fria teater- och dansgrupperna/koreograferna i form av samarbetsorgan, informatörer, opinionsbildare samt uppdrags- och arbetsförmedlare (yrkande 5).

Vänsterpartiet föreslår vidare att regeringen ska utreda om motsvarande lösningar som teater- och dansalliansen även kan byggas ut i flera delar av kultursektorn. Motionärerna ser verksamheten inom Teateralliansen AB som mycket lyckad och värdefull och hänvisar även till den satsning som görs i budgetpropositionen på att starta en dansallians (yrkande 8).

Ytterligare ett förslag i Vänsterpartiets motion är att alla län ska få i uppdrag att inrätta länskonstnärer och konsulenter på områdena teater och dans. Motionärerna anser att länskonstnärerna också ska vara en resurs för amatörkulturen och fungera som en länk mellan amatörer och professionella (yrkande 14).

Slutligen framhålls i motionen vikten av att Sverige på olika sätt stöder det kulturella utbytet av scenkonst genom att i EU och FN arbeta för ökat internationellt kulturutbyte (yrkande 16).

Utskottet

Budgetåret 2001 genomfördes en större satsning (40 mkr) på olika stödinsatser för att förbättra konstnärernas villkor. Inom arbetsmarknadspolitiken inrebar satsningen både att de tidigare tidsbegränsade stödinsatserna till centrubildningarna och Teateralliansen permanentades och att bidragen till dessa organisationer ökade. Centrubildningar inom kulturområdet är intresse- och förmedlingsorganisationer för de fria professionella utövarna inom respektive konstområde. Verksamhetsbidrag och bidrag för arbetsförmedlande verksamhet utgår för närvarande till 11 centrubildningar. Statens kulturråd ansvarar för fördelningen av bidragen. Bidragen finansieras från en särskild anslagspost under anslag 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete*. Tilldelade medel 2005 uppgår till 24,6 miljoner kronor. Av regleringsbrevet framgår att minst 10,5 miljoner kronor av beloppet ska användas för bidrag till arbetsförmedlande verksamhet vid centrubildningarna, organisationen Folkets Hus och Parker samt studieförbunden. I budgetpropositionen finns ingen särskild ytterligare satsning på centrubildningarna utan 2006 års satsning görs på Teateralliansen AB som får en ökning med 5 miljoner kronor och inrättandet av en ny dansallians för 4 miljoner kronor. Enligt utskottets mening har regeringen under 2006 prioriterat områden som ligger nära centrubildningarnas verksamhetsområde och som fyller samma arbetsmarknadspolitiska syfte. Detta hindrar inte att ytterligare satsningar görs på centrubildningarna i framtiden, men ställningstagande till en sådan prioritering bör då göras i ett framtida sammanhang och med ett nytt beslutsunderlag. Motion Kr398 (v), yrkande 5 avstyrks därmed.

Inrättandet av en dansallians 2006 har föregåtts av ett utredningsarbete som bedrivits hos Statens kulturråd, vilket ledde till ett särskilt förslag från Kulturrådet till regeringen om en dansallians. Allianser inom andra områden har ännu inte varit föremål för utredning. Utskottet anser att den nya dansalliansen bör få verka under en tid så att erfarenheter kan vinnas innan ytterligare allianser skapas. Utskottet avstyrker därmed motion Kr398 (v) yrkande 8.

Stöd till verksamhet med länskonstnärer är inrättat för att sprida, stimulera och öka kunskapen om konst och kultur samt för att höja kvaliteten inom amatörkulturen. Begreppet länskonstnärer används i budgetpropositionen som ett samlingsnamn för såväl konstkonsulentverksamheten som danskonsulentverksamheten. För närvarande finns det 16 konstkonsulenter fördelade på elva regioner och två kommuner. Vidare finns det 18 danskonsulenter fördelade på 14 regioner, inklusive Gotlands kommun och Göteborgs kommun. Det var också försöksverksamheten med regionala danskonsulenter som fungerade särskilt väl under den försöksperiod som inleddes 1992. Verksamheten med konst- och danskonsulenter permanentades 1997, och stödet utökades samtidigt kraftigt från 1,7 miljoner kronor till 6,7 miljoner kronor, efter förslag i regeringens proposition om kulturpolitik (prop. 1996/97:3) och i budgetpropositionen för 1997 (prop. 1996/97:1, bet. 1996/97:KrU1). Av regeringen tilldelade medel som avser länskonstnärer har alltsedan 1997 uppgått till 6,7 mil-

joner kronor per år. Verksamheten bygger på ett regionalt ansvarstagande, och ett villkor för att statsbidrag ska betalas till verksamhet med länskonstnär är att bidrag från landsting, kommun eller någon annan huvudman uppgår till minst motsvarande det statliga stödbeloppet.¹⁰ Utskottet har inhämtat att Kulturrådet ständigt informerar alla regioner om att de kan söka statsbidrag för dans- och konstkonsulentverksamhet. Enligt utskottets mening medger det nuvarande stödsystemet att länskonstnärer och konsulenter inrättas i alla län. Det är dock inte möjligt att uppdra åt länen att inrätta länskonstnärer utan länen måste själva ta initiativ till och ansvara för denna verksamhet, varvid staten tillskjuter en väsentlig del av beloppet. Utskottet har tidigare behandlat en motion om att länskonstnärerna främst bör vara en resurs för amatörkulturen och då anför att den inriktning som länskonstnärsverksamheten har tillgodoser detta önskemål (motion 1996/97:Kr20 [v], bet. 1996/97:KrU1). Utskottet avstyrker därmed motion Kr398 (v) yrkande 14.

Ett av målen för den nationella kulturpolitiken är att främja internationellt kulturutbyte och möten mellan olika kulturer inom landet. Det internationella kulturutbytet behandlas också på ett utförligt sätt i budgetpropositionen. Sverige deltar löpande i EU-arbetet på kulturområdet, vilket domineras av Kultur 2000-programmet och MEDIA-programmet. Programmen syftar bl.a. till att stärka de europeiska aktörernas konkurrenskraft och öka spridningen av europeiska verk. Sverige deltar vidare i FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco) som arbetar med kulturfrågorna. Unescos 33:e generalkonferens har den 20 oktober 2005 antagit en konvention om skydd av den kulturella mångfalden som bl.a. behandlar medlemsstaternas skyldighet att aktivt verka för ett internationellt kulturutbyte. En stor del av konventionen rör internationell solidaritet till stöd för utvecklingsländerna. Förutom arbetet inom EU och FN är Sverige även aktivt inom bl.a. det informella nätverket INCP (Informal Network on Cultural Policy) och i Nordiska ministerrådet. I budgetpropositionen beräknar regeringen att motsvarande 5,25 miljoner kronor avsätts för internationellt kulturutbyte under 2006. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en särskild redovisning av hur förändringar inom landet och utomlands påverkar politiken på bl.a. kulturområdet och med riktlinjer för hur kulturlivets internationalisering ska främjas i ett långsiktigt perspektiv. Mot denna bakgrund gör utskottet bedömningen att Sverige i olika internationella sammanhang aktivt arbetar för ett ökat kulturutbyte och att motionens förslag därmed i huvudsak är tillgodosedda. Motion Kr398 (v) yrkande 16 avstyrks därmed.

7.1.3 Nationella uppdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om nya innehavare av nationella uppdrag samt utökad tid för dessa.

¹⁰ 2 § förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Motionerna

I åtta motioner förs förslag fram på nya innehavare av nationella uppdrag. Textilmuseet i Borås föreslås få ett nationellt uppdrag i följande motioner: *motionerna 2004/05:Kr369* (yrkande 4) av Anita Brodén m.fl. (fp), *2004/05:Kr402* av Anne-Marie Ekström (fp), *Kr205* av Ulf Sjösten (m), *Kr225* av Else-Marie Lindgren (kd), *Kr327* av Arne Kjörnsberg och Ann-Christin Ahlberg (båda s) och *Kr399* av Mona Jönsson m.fl. (mp, m, fp, kd, v, c). Motionärerna menar att textilmuseets samlingar och samlade kunskap kring textilhistoria och det industriella kulturarvet är av intresse för hela landet. Ett nationellt uppdrag skulle ge museet möjlighet att arbeta vidare från dagens uppgifter med bl.a. dokumentation och förmedling av textilindustrins utveckling samt göra det möjligt för museet att vidareutveckla efterfrågad expert hjälp till andra.

Säters film- och biografmuseum föreslås få ett nationellt uppdrag i *motionerna Kr278* av Kenneth Johansson (c) och i *Kr365* av Ulrik Lindgren (kd). Motionärerna menar att Säters film- och biografmuseum är en unik plats för gestaltning av filmens och televisionens historia och att ett nationellt uppdrag skulle ge möjlighet att utveckla denna kulturrekurs ytterligare, bl.a. genom att utveckla internationella kontakter med utländska filmmuseer och arkiv.

I Miljöpartiet de grönas *motion Kr382* föreslås att tiden för de nationella uppdragen för att driva kulturprojekt utökas till fem år (yrkande 42). Motionärerna anser att nuvarande tidsperiod för nationella uppdrag på tre år är för kort eftersom det tar längre tid än så att bygga nätverk och sprida kunskap.

Utskottet

Sedan de nationella uppdragen först inrättades, 1996, har en beslutsordning tillämpats som innebär att riksdagen beslutar om ämnesområdena medan regeringen beslutar om innehavarna för de nationella uppdragen. Riksdagen har tidigare gjort ett tillkännagivande till regeringen och framhållit att denna beslutsordning ska vara tydlig och att nya ämnesområden alltid ska föreslås av regeringen och beslutas av riksdagen i separata förslagspunkter.¹¹ Motionerna *2004/05:Kr369* (fp) yrkande 4, *2004/05:Kr402* (fp), *Kr205* (m), *Kr225* (kd), *Kr278* (c), *Kr327* (s), *Kr365* (kd) och *Kr399* (mp, m, fp, kd, v, c), med förslag till nya innehavare av nationella uppdrag avstyrks därmed.

Angående tiden för de nationella uppdragen bör det vara en fråga som behandlas i den förestående utvärderingen. Utskottet avstyrker därmed motion *Kr382* (mp) yrkande 42.

7.1.4 Kulturhuvudstad 2014

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om kulturhuvudstäder 2014.

¹¹ Bet. 2003/04:KrU1, rskr. 2003/04:88.

Motionerna

I *motion Kr202* av Cecilia Wigström (fp) föreslås att Göteborg nomineras till europeisk kulturhuvudstad 2014. Med anledning av att Sverige och Lettland ska inneha kulturhuvudstäder 2014 föreslår motionären att Göteborg nomineras av den svenska regeringen till europeisk kulturhuvudstad. Stockholm var kulturhuvudstad 1998. År 2014 är Göteborg, med sitt rika kulturliv med europeisk anknytning, den mest lämpade svenska staden enligt motionären. I *motion Kr277* av Yvonne Ångström (fp) föreslås att Umeå nomineras till europeisk kulturhuvudstad 2014. Umeå har ett mycket rikt kulturliv och kan bli den nordligaste europeiska kulturhuvudstaden, enligt motionären.

Utskottet

Utskottet har tagit del av en faktagenommemoria från Regeringskansliet om europeisk kulturhuvudstad (2004/05:FPM78). Av denna framgår att Europaparlamentet och rådet beslutat inrätta en gemenskapsåtgärd för evenemanget europeisk kulturhuvudstad åren 2005 till 2019. Enligt detta beslut fastställs kulturhuvudstäderna av rådet, på grundval av en rekommendation från kommissionen, som i sin tur väger in den bedömning som gjorts av en jury bestående av sju oberoende medlemmar. Städerna som önskar vara värdar för evenemanget konkurrerar på nationell nivå. Enligt förslaget bör vidare urvalsprocessen ta sin början sex år före arrangemangets början, och rådet bör kunna utse kulturhuvudstaden fyra år i förväg. Sverige har välkomnat kommissionens förslag. Utskottet finner därmed att det är upp till Göteborg och Umeå att inkomma med ansökningar om att utnämnas till kulturhuvudstäder. Utskottet avstyrker därmed motionerna Kr202 (fp) och Kr277 (fp).

7.2 Teater, dans och musik

7.2.1 Långsiktig ekonomisk planering för teatrarna

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsförslag om långsiktig ekonomisk planering för teatrarna. Utskottet hänvisar bl.a. till vikten av att statens utgifter ligger under det s.k. utgiftstaket.

Jämför reservation 6 (fp).

Motionen

Folkpartiet tar i *motion Kr381* upp teatrarnas behov av långsiktig ekonomisk planering. Långsiktigheten får enligt motionärerna t.ex. inte omintetgöras av en kortsiktig möjlighet att spara eller omfördela pengar. Långsiktigheten försvåras i hög grad om staten drar in ett ekonomiskt överskott från ett verksamhetsår. Teatrar planerar på betydligt längre sikt än ett år. Huvudinriktningen måste enligt motionärerna vara att de kan planera för 3–4 år framåt. För Operan kan planeringstiden vara ända upp till 8–10 år. Detta innebär att institut-

ionerna måste få behålla överskott från ett år, liksom de måste få täcka underskott under kommande år (yrkande 5).

Utskottet

Utskottet erinrar om att regeringen vidtagit olika åtgärder för att hantera risken för att utgiftstaket ska överskridas för 2005. Exempelvis beslutade regeringen i december 2004 att 0,6 % av anslagsmedlen under flertalet anslag på statsbudgeten skulle ställas till regeringens disposition. Detta gällde samtliga tre anslag inom utgiftsområde 17 som innefattar bidrag till teatrar, dvs. anslag 28:5 *Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus*, 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* och 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål*. Regeringen föreslår en motsvarande reduktion för 2006 på dessa anslag.

Utskottet anser att det är av stor vikt att statsfinanserna utvecklas positivt och att budgetdisciplinen upprätthålls, bl.a. genom att statens utgifter ligger under den högsta nivå som riksdagen beslutat om, dvs. under utgiftstaket. Det är givetvis alltid önskvärt att ändrade ekonomiska styrsignaler når ut till institutionerna i så god tid att de hinner anpassa sin planering efter de nya förutsättningarna. Samtidigt gäller att regeringen är skyldig enligt budgetlagen att vidta de åtgärder som krävs för att hålla utgiftstaket. Den neddragning om 0,6 % som föreslås för 2006 har aviserats i god tid i 2005 års ekonomiska vårproposition (prop. 2004/05:100) och torde därför vara känd av institutionerna. Med det anförda avstyrker utskottet motion Kr381 (fp) yrkande 5.

7.2.2 Göteborgsoperan

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker ett motionsförslag om framtida ökade statsbidrag till Göteborgsoperan.

Motionen

Förslaget i *motion Kr404* av Claes-Göran Brandin m.fl. (s) syftar till att statens framtida bidrag till Göteborgsoperan ska öka. Göteborgsoperans finansiering har enligt motionärerna redan från starten varit ett problem. För institutionens framtid är det mycket otillfredsställande att den inte har en ekonomi som är i långsiktig balans. Det omöjliggör rationell planering och effektiv användning av befintliga resurser.

Utskottet

Utskottet är väl medvetet om den betydelse som Göteborgsoperan har för Västsverige och för musikteaterns utveckling i hela landet. Utskottet kan – liksom vid föregående riksmöte – konstatera att Göteborgsoperan väl motsva-

rar de förväntningar som fanns när riksdagen hösten 1990 beslutade stödja byggandet av ett operahus med 347 miljoner kronor.¹²

Utskottet påminner om att det ankommer på Kulturrådet att göra avvägningar mellan de olika regionala och lokala institutioner som regeringen har förklarat vara stödberättigade och att därefter besluta om bidragsfördelningen i enlighet med förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Det kan tilläggas att Göteborgsoperan för 2005 tilldelats 88 miljoner kronor i verksamhetsbidrag. Därutöver har operan erhållit 1 miljon kronor för projektet Göteborgsoperan i regionen.

Utskottet är med hänvisning till det anförda inte berett att föreslå riksdagen att göra ett uttalande om den framtida resurstilldelningen till Göteborgsoperan. Motion Kr404 (s) bör avslås av riksdagen.

7.2.3 Göteborgsmusiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att den pågående orkesterutredningen ska få tilläggsdirektiv om Göteborgsmusikens finansiering.

Jämför reservation 7 (m, fp, c) och särskilt yttrande 9 (kd).

Motionerna

I två motioner, 2004/05:Kr408 och Kr311 av Erling Bager m.fl. (fp, m, kd, c) behandlas Göteborgsmusikens ekonomiska situation. Enligt motionärerna finns det risk för att Försvarsmusikcentrum, som genom uppdragsupphandling står för en tredjedel av Göteborgsmusikens intäkter, kan komma att behöva dra ned på uppdragets omfattning. Motionärerna föreslår att den statliga utredare som ser över de svenska orkestrarnas resurssituation ska ges tilläggsdirektiv att utreda om Kulturrådet kan ta ett större ansvar för Göteborgsmusikens ekonomi om försvarsmusikuppdragen skulle minska eller upphöra.

Utskottet

Våren 2002 begärde riksdagen i ett tillkännagivande för regeringen att en orkesteröversyn skulle genomföras. Regeringen har uppdragit åt en särskild utredare att göra en översyn av de professionella orkestrarna i landet. I uppdraget ingår att utredaren ska analysera orkestrarnas regionala verksamhet liksom den övriga regionala musikverksamheten, arrangörernas, Rikskonserter samt radions och televisionens roll för spridningen av orkestermusik i hela landet. Vidare ska utredaren undersöka orkestrarnas ekonomiska villkor och pröva hur ändamålsenliga de nuvarande statliga insatserna på orkesterområdet är samt föreslå hur de framtida statliga insatserna kan utformas. Roll- och an-

¹² Prop. 1990/91:25 bil. 4, bet. 1990/91:KrU9, rskr. 1990/91:98.

svarsfördelningen mellan staten, landstingen och kommunerna ska särskilt uppmärksammas. Utredaren ska redovisa sitt uppdrag senast den 31 mars 2006 (dir. 2004:116 och 2005:103).

De frågor som tas upp i här aktuella motioner om Göteborgsmusiken torde ligga inom ramen för utredarens översynsuppdrag. Utskottet anser därför inte att det är påkallat att riksdagen ska begära att regeringen utfärdar tilläggsdirektiv för denna fråga. Motionerna 2004/05:Kr408 (fp, m, kd, c) och Kr311 (fp, m, kd, c) bör avslås av riksdagen.

7.2.4 Malmö Opera och Musikteater

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om Malmö Opera och Musikteater med hänvisning till att det är en uppgift för Region Skåne att lösa Malmöoperans långsiktiga finansiering.

Jämför reservation 8 (m).

Motionen

Förslaget i *motion Kr210* av Tobias Billström (m) syftar till att åstadkomma en långsiktigt hållbar finansiering av Malmö Opera och Musikteater, som är av central betydelse för operakonsten i södra Sverige (yrkande 1). Vidare yrkar motionären att särskilda medel ska satsas på Operaverkstaden vid Malmö Opera. Operaverkstaden vänder sig till barn och ungdomar med skolföreställningar, operalektioner, introduktioner, seminarier m.m. och är en föregångare inom dagens musikliv. Staten har ett avgörande ansvar för vad som händer i Malmö och måste nu visa att den förmår att leva upp till detta ansvar (yrkande 2).

Utskottet

Under anslag 28:4 *Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel* anvisas medel till det regionala självstyrelseorganet Region Skåne som får lämna bidrag till en rad kulturinstitutioner i Skåne. Medlen betalas ut enligt bestämmelserna i förordningen (1998:305) om försöksverksamhet med ändrad fördelning av statsbidrag till regional kulturverksamhet. Av bestämmelserna framgår att bidrag får betalas ut till institutioner som regeringen i särskilt beslut har förklarat berättigade till bidrag. Malmö Opera och Musikteater är en sådan bidragsberättigad institution. Ett villkor för att bidrag ska betalas ut är att verksamheten också finansieras av det regionala självstyrelseorganet, en kommun eller någon annan huvudman.

Utskottet anser att finansieringen av Malmö Opera och Musikteater bör lösas inom ramen för försöksverksamheten och således är en fråga i första hand för Region Skåne. Motion Kr210 (m) avstyrks av utskottet.

7.3 Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter

7.3.1 Inläsning av all litteratur på ljudmedier

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om inläsning av all litteratur som ges ut.

Jämför reservation 9 (c).

Motionen

Lars-Ivar Ericson m.fl. anför i *motion Kr212 (c)* att det vore rimligt att undersöka förutsättningarna för ett beslut med innebörden att all litteratur som ges ut i Sverige ska genom utgivarens försorg också läsas in som talbok med tal-syntes.

Utskottet

Av Talboks- och punktskiftsbibliotekets regleringsbrev framgår att målet är att produktionen av talböcker ska uppgå till minst 25 % av den årliga bokutgivningen i Sverige

I propositionen redovisas att TPB under 2004 förvärvade talböcker motsvarande ca 30 % av den årliga bokutgivningen. Det sammanlagda antalet förvärvade talbokstitlar under 2004 var 3 288 och TPB:s totala talboksbestånd uppgick därmed till 86 589 titlar.

Till detta ska läggas de ljudböcker som ges ut på kommersiella villkor, ut-anför TPB:s försorg.

Vidare kan nämnas att de nya bestämmelserna i upphovsrättslagen, som trädde i kraft den 1 juli 2005, vidgat möjligheterna att ge ut bl.a. talböcker. Tidigare fanns en restriktion att talböcker inte fick framställas av verk som kommit ut i handeln som ljudböcker. Denna restriktion är nu borta. En annan ändring är att talböcker sedan den 1 juli i år kan köpas, inte bara lånas, av gruppen funktionshindrade som de är avsedda för.

Med hänvisning till det stora antalet böcker som ges ut i form av talböcker och ljudböcker, och då staten inte bör gå in och reglera utgivningen av ljudböcker, eftersom de inte har statligt stöd, avstyrker utskottet motion Kr212 (c).

7.4 Bild och form samt konsthantverk

7.4.1 Statens konstråds verksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet förutsätter att regeringen lämnar en utförlig redovisning till riksdagen av genomförd översyn av Statens konstråds verksamhet och avstyrker därmed motionerna om Statens konstråds verksamhet.

Jämför reservation 10 (m, fp, kd, c).

Motionerna

I tre motioner framförs förslag om Statens konstråds verksamhet. I två motioner från Kristdemokraterna, *motionerna 2004/05:Kr361* (yrkande 11) och *Kr417* (yrkande 15), begär motionärerna att regeringen återkommer med information till riksdagen om resultatet av den översyn av Statens konstråd som riksdagen har begärt samt att regeringen lämnar förslag till förändringar av Statens konstråds organisation och uppgift. I Miljöpartiet de grönas *motion Kr382* föreslår motionärerna ett ökat medborgarinflytande i valet av den offentliga miljöns estetiska utformning. Statens konstråd bör som sin uppgift ha registrering av inköpt konst, bildbibliotek, främjande av konst vid ny- och ombyggnation på det statliga området samt fördelning av pengar till regionerna (yrkande 30).

Utskottet

Riksdagen har i ett tillkännagivande uttalat att en förutsättningslös översyn av Statens konstråd bör genomföras (bet. 2001/02:KrU18, rskr. 2001/02:211). Statskontoret har haft regeringens uppdrag att utvärdera Statens konstråds organisation och verksamhet. Statskontoret har redovisat sitt uppdrag i rapporten *Nya former för Statens konstråds verksamhet* (2005:9). Enligt budgetpropositionen gör regeringen bedömningen att rapporten inte bör leda till någon åtgärd avseende Statens konstråds nuvarande uppdrag avseende upphandling av konst till offentliga miljöer, pedagogik, tillsyn av statligt ägd konst samt information. Statskontorets rapport väcker dock, enligt regeringen, berättigade frågor om det framtida ansvaret för fördelning av bidraget för konstnärlig gestaltning i andra miljöer än sådana som brukas av staten. Enligt Statskontoret bör detta statliga stöd i framtiden hanteras av Statens kulturråd. Regeringen avser att närmare pröva denna fråga och därefter återkomma till riksdagen.

Utskottet har tagit del av Statskontorets rapport och finner att den riktar allvarlig kritik mot Statens konstråds verksamhet på några väsentliga punkter, bl.a. vad gäller urvalet av konstnärer och brukarinflytandet. Vidare menar Statskontoret att behovet av inköpt konst har blivit alltmer begränsat. Utskottet finner det självklart att regeringen inkommer till riksdagen med en utförlig redovisning av den översyn av Statens konstråds verksamhet som riksdagen har efterfrågat samt regeringens bedömning och eventuella förslag med anledning av översynen. Utskottet förutsätter att regeringen skyndsamt lämnar en sådan redovisning. Motionernas yrkanden kan därmed i huvudsak anses tillgodosedda. Någon särskild åtgärd från riksdagens sida med anledning härav är enligt utskottets mening inte nödvändig varför motionerna 2004/05:Kr361 (kd) yrkande 11, Kr417 (kd) yrkande 15 och Kr382 (mp) yrkande 30 avstyrks.

7.5 Ersättningar och bidrag till konstnärer

7.5.1 Konstnärsnämndens hotellverksamhet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om Konstnärsnämndens hotellverksamhet.

Motionen

I *motion Kr201* av Rolf Gunnarsson (m) föreslås att Konstnärsnämndens hotellverksamhet upphör. Motionären menar att de anslag som staten ger till Konstnärsnämnden inte ska användas till hotellverksamhet samt att verksamheten är förkastlig från konkurrenssynpunkt.

Utskottet

Av budgetpropositionen framgår att Konstnärsnämnden hade intäkter av avgifter och andra ersättningar på 2,6 miljoner kronor 2004. Av nämndens årsredovisning framgår att dessa intäkter hänför sig till hyresintäkter av Art Hotel. Hotellet är beläget i en fastighet på Johannesgatan 12 i centrala Stockholm och inrymmer 12 lägenheter och 19 hotellrum. Hyresgäster är främst utländska och svenska stipendiater som deltar i Iaspis internationella ateljéprogram. I mån av plats görs kompletterande korttidsuthyrning till i första hand företrädare för internationellt och nationellt kulturliv samt i andra hand även till gäster utanför kulturkretsen. Konstnärsnämnden hyr fastigheten och nuvarande hyresavtal löper på sex år och gäller till den 30 juni 2009. Konstnärsnämnden har upphandlat en entreprenör som driver hotellet. Konstnärsnämnden har ett särskilt bemyndigande från regeringen att hyra ut lägenheter och rum. Art Hotel är en egen resultatenhet inom Konstnärsnämnden med ett eget bokslut.

Regeringen har i den konkurrenspolitiska propositionen (prop. 1999/2000:140) anfört bl.a. att när offentliga aktörer agerar på konkurrensmarknader får det inte ske på ett sådant sätt att det privata företagandet hämmas; myndighetsuppgifter ska hållas isär från kommersiell verksamhet. Statligt stöd får inte snedvrider konkurrensen (s. 43). I propositionen framhålls vidare att ekonomisk åtskillnad alltid bör gälla mellan avgiftsbelagd verksamhet och sådan verksamhet som är finansierad med anslag (s. 156). I riksdagens betänkande med anledning av propositionen sägs bl.a. att när offentliga aktörer agerar på konkurrensmarknader får detta inte ske på ett sådant sätt att det privata företagandet hämmas (bet. 2000/01:NU4, rskr. 2000/01:16).

Då Art Hotel är ett eget resultatområde där hotellets intäkter ska finansiera hotellets kostnader innebär det att anslagsmedel inte används för att finansiera verksamheten. Art Hotel är vidare en mycket liten aktör på hotellmarknaden i Stockholm, och verksamheten är nära knuten till Konstnärsnämndens Iaspisprogram. Konstnärsnämnden har i ett anbudsförfarande upphandlat en entre-

prenör som driver hotellet. Sammantaget innebär detta, enligt utskottets mening, att verksamheten inte kan bedömas som olämplig från konkurrenssynpunkt. Utskottet avstyrker därmed motion Kr201 (m).

I propositionen (1995/96:220) till lagen om statsbudgeten anger regeringen att den avser att ge en god presentation av bl.a. den del av statens verksamhet som inte redovisas mot inkomstitlar och anslag (s. 44). Art Hotel är ett eget resultatområde inom Konsthälsnämnden, och utskottet anser därmed att regeringen borde ha redovisat en avgiftsbudget med både intäkter och kostnader samt redogjort för innehållet i denna budget.

7.6 Arkivfrågor

7.6.1 Ett nationellt arkiv för folklig dans

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motioner om att staten ska stödja uppbyggnaden av ett nationellt arkiv för folklig dans. Enligt utskottets uppfattning ankommer det på initiativtagarna till ett sådant arkiv att ansvara för dess finansiering.

Jämför reservation 11 (c).

Bakgrund

Föreningen Folkmusikens hus har i uppgift att svara för långsiktig finansiering, drift och utveckling av Folkmusikens hus i Rättvik. Enligt föreningens vision ska Folkmusikens hus som regional kulturinstitution vara regionens ledande folkmusikcentrum och samtidigt skapa ett nordiskt folkmusikcentrum inom områdena dokumentation och pedagogik. Föreningen eftersträvar att Folkmusikens hus som nordiskt centrum för folkmusikdokumentation ska bygga upp ett lokalt, regionalt, nationellt och nordiskt digitalt folkmusikarkiv och göra detta brett tillgängligt. Av föreningens verksamhetsberättelse för 2004 framgår att Samarbetsnämnden för folklig dans har beslutat att ställa sig bakom ett förslag som innebär att ett nationellt arkiv för folklig dans byggs upp i Folkmusikens hus i Rättvik.

Samarbetsnämnden för folklig dans är en samarbetsorganisation för de institutioner och organisationer som är verksamma inom folkdansområdet. I nämnden ingår bl.a. Danshögskolan, Dansmuseet, Eric Sahlström-institutet och Folkmusikens hus i Rättvik.

Motionerna

I två motioner, nämligen *motion Kr203* av Kenneth Johansson och Birgitta Sellén (c) och *motion Kr363* av Ulrik Lindgren (kd), föreslås att regeringen ska stödja uppbyggnaden av ett nationellt arkiv för folklig dans vid Folkmusikens hus i Rättvik.

Av motion Kr363 framgår att det finns material om folklig dans vid olika arkiv såsom Folkminnesarkivet på Nordiska museet, Dialekt-, ortnamns- och folkminnesarkivet i Umeå och Smålands musikarkiv i Växjö. Vidare nämns Arkivet för folklig dans som numera Samarbetsnämnden för folklig dans ansvarar för.

Utskottet

Enligt utskottets uppfattning ankommer det på initiativtagarna till ett arkiv för folklig dans att också finna en lösning på hur uppbyggnaden av arkivet ska finansieras. Utskottet är således inte berett att biträda här aktuella motionsförslag. Motionerna Kr203 (c) och Kr363 (kd) avstyrks.

Utskottet vill tillägga att en särskild utredare nyligen fått i uppdrag att göra en översyn av scenkonstens dokumentation. Inom ramen för uppdraget ska utredaren lämna förslag till hemvist för samlingarna hos Samarbetsnämnden för folklig dans. Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2006 (dir. 2005:111).

7.7 Kulturmiljövård

7.7.1 Övergripande kulturarvs- och kulturmiljöfrågor

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion i vilken Moderata samlingspartiet redovisar sin principiella syn på kulturarvet och kulturmiljön.
Jämför reservation 12 (m).

Motionen

Moderata samlingspartiet redovisar i *motion Kr233* sin principiella syn på kulturarvet (yrkande 7) och kulturmiljön (yrkande 8).

Enligt motionärerna kan inget ersätta ett folkligt och frivilligt engagemang. Staten har dock ett stort ansvar för att Riksantikvarieämbetet, länsstyrelserna och länsmuseumerna får goda ekonomiska förutsättningar att värna vårt kulturarv.

Motionärerna betonar också det enskilda ägandets betydelse för att kulturarvet ska kunna bevaras. Privata fastighetsägare bör kunna få renoveringsstöd för att bevara byggnader som är värdefulla för vår kulturmiljö, och taxeringsvärdena bör kunna skrivas ned. Ägaransvaret utgör en positiv kraft i kulturvårdsarbetet men kan ibland behöva förstärkas, anser motionärerna.

Vidare föreslår motionärerna att Riksantikvarieämbetet (RAÄ) roll renodlas. RAÄ bör enbart vara central sektorsmyndighet och ska inte ägna sig åt arkeologiska undersökningar i egen regi. Lagen om offentlig upphandling (LOU) ska tillämpas vid upphandling av arkeologiska undersökningar. Privata alternativ som kan bidra till metodutveckling och rationaliseringar ska uppmuntras.

Motionärerna pekar också på behovet av hantverkare som kan vårda våra kulturmiljöer. I dag saknas t.ex. kakelugnsmakare, tenngjutare och stuckatörer. Det är enligt motionen en uppgift för regeringen att säkra olika utbildningar inom hantverksområdena.

Avslutningsvis konstaterar motionärerna också att flytten av Riksantikvarieämbetet till Visby är olycklig och ogenomtänkt eftersom flytten i sig riskerar att utarma myndigheten, vilket i sin tur riskerar att menligt påverka RAÄ:s uppgifter att värna vårt kulturarv.

Utskottet

Utskottet har så sent som i oktober i år behandlat två snarlika motionsyrkanden. Med de motiveringar som utskottet har redovisat i betänkande 2005/06:KrU2 avstyrker utskottet även de nu aktuella förslagen.

Riksdagen bör således avslå motion Kr233 (m) yrkandena 7 och 8.

7.7.2 Skydd av kyrkstäder

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion om skyddet av våra kyrkstäder.
Jämför reservation 13 (kd, c).

Motionen

Kristdemokraterna föreslår i *motion Kr390* att skyddet av våra kyrkstäder ska stärkas (yrkande 4). Motionärerna påminner om att Kulturbelyggelseutredningen föreslagit ett förstärkt skydd för kyrkstäderna och deras tradition och begär nu att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett förslag till lagändring i enlighet med utredningens förslag.

Utskottet

Tidigare denna höst har utskottet prövat ett likartat förslag. Med den motivering som utskottet har redovisat i betänkande 2005/06:KrU2 avstyrker utskottet även det nu aktuella förslaget.

Riksdagen bör således avslå motion Kr390 (kd) yrkande 4.

7.7.3 Kyrkoantikvarisk ersättning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motioner med krav på utökad kyrkoantikvarisk ersättning.
Jämför reservation 14 (m, fp, kd, c).

Motionerna

I *motion Kr211* av Lars-Ivar Ericson och Margareta Andersson (båda c) erinras om att staten ska betala ut viss ersättning för kulturhistoriskt motiverade

kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga byggnaderna. Denna ersättning utgår t.o.m. 2009. Vad som händer därefter är ännu inte beslutat. Underhållet av byggnader ställer till stora problem för pastoraten, och motionärerna anser därför att det är rimligt att nu höja den kyrkoantikvariska ersättningen och att ge besked om vad som kommer att hända med ersättningen efter 2009.

I *motion Kr213* av Helena Bargholtz (fp) påtalas också behovet av ytterligare medel för kyrkoantikvarisk ersättning. Motionären anser att det är av största vikt att det snarast klargörs i förhandlingar mellan regeringen och Svenska kyrkan om den kyrkoantikvariska ersättningen ska fortsätta även efter 2009.

Utskottet

Förslag snarlika dem som tas upp i de nu aktuella motionerna har utskottet prövat tidigare denna höst. Med de motiveringar som utskottet har redovisat i betänkande 2005/06:KrU2 avstyrker utskottet även de nu aktuella förslagen.

Riksdagen bör således avslå motionerna Kr211 (c) och Kr213 (fp).

7.7.4 Bevarandet av kyrkoantikvariskt kulturarv

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion med krav på att regeringen ska lämna en redogörelse för behovet av att bevara det kyrkoantikvariska kulturarvet.

Jämför reservation 15 (kd).

Motionen

Kristdemokraterna begär i *motion Kr390* att regeringen ska återkomma med en redogörelse för behoven av att bevara det kyrkoantikvariska kulturarvet (yrkande 3). Den i budgetpropositionen föreslagna neddragningen av stödet med 15 miljoner kronor är enligt motionärerna olycklig mot bakgrund av den debatt som förts rörande församlingarnas bristande förmåga att sköta underhållet av sina kyrkor. Regeringsrätten har gett Hammarlövs församling i Trelleborg rätt att riva kyrkan i Maglarp eftersom församlingen inte har råd med underhållet. På andra håll i landet har kyrkor lagts i malpåse och står mer eller mindre och förfaller. Det är, anser motionärerna, därför rimligt att ifrågasätta om den statliga kyrkoantikvariska ersättningen är tillräcklig. Regeringen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för vilka behov som finns för att bevara vårt kyrkliga kulturarv och hur väl detta uppfylls av den kyrkoantikvariska ersättningen.

Utskottet

Svenska kyrkan ansvarar för fördelningen av den kyrkoantikvariska ersättningen och ska i dessa frågor samråda med Riksantikvarieämbetet och berörd

länsstyrelse. Ersättningen för åttaårsperioden 2002–2009 har fastställts till 1,9 miljarder kronor. Utskottet anser det inte motiverat att av regeringen begära en redogörelse av det slag som motionärerna föreslår. Utskottet avstyrker därför motion Kr390 (kd) yrkande 3.

7.8 Museer och utställningar

7.8.1 Museisektorns struktur

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion med Moderata samlingspartiets principiella syn på de statliga museernas struktur.

Jämför reservation 16 (m).

Motionen

Moderata samlingspartiet anser i *partimotion* Kr233 yrkande 9 att den statliga museisektorn bör få en tydligare struktur. Myndighetsfunktioner kan samordnas, samtidigt som man låter den utåtriktade verksamheten präglas av decentralisering och fördelat ansvar. Behovet av stödfunktioner, som administration och lönehantering men också magasinering och konservering, kan lösas genom upphandling. Gemensamma magasin skulle kunna erbjuda rationella förvaringsmöjligheter för känsliga föremål.

Motionärerna anser vidare att begreppet nationella uppdrag behöver utvecklas på museiområdet, samarbetet mellan museerna öka och den statliga finansieringen regleras i fleråriga avtal.

Moderata samlingspartiet vill slutligen också avskaffa reformen med fri entré för vuxna vid vissa statliga museer eftersom den snedvrider förutsättningarna på museiområdet på ett sätt som motionärerna inte kan godta.

Utskottet

Utskottet har återkommande behandlat motionsförslag av samma innebörd väckta av Moderata samlingspartiet. Senast gjorde utskottet det tidigare i år. Med den motivering som utskottet har redovisat i betänkande 2004/05:KrU7 avstyrker utskottet även det nu aktuella förslaget.

Riksdagen bör således avslå motion Kr233 (m) yrkande 9.

7.8.2 Plan för vården av museernas samlingar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion med krav på att regeringen ska utarbeta en plan för hur staten ska stödja vården av museernas samlingar i framtiden.

Jämför reservation 17 (m, fp, kd, c).

Motionen

Folkpartiet föreslår i *partimotion Kr381* att regeringen ska lägga fram ett förslag till plan för hur det eftersatta underhållet av museernas samlingar ska åtgärdas och hur samlingarna ska vårdas i framtiden (yrkande 21).

Utskottet

Tidigare i år har utskottet prövat ett snarligt förslag. Med den motivering som utskottet har redovisat i betänkande 2004/05:KrU7 avstyrker utskottet även det nu aktuella förslaget.

Riksdagen bör således avslå motion Kr381 (fp) yrkande 21.

7.8.3 Fri entré-systemets geografiska spridning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion med kritik mot att fri entré-reformen i så hög grad gynnar Stockholm.

Motionen

I *motion Kr243* begär Johan Linander (c) att det ska föras en kulturpolitik för hela landet. Motionären ser det som positivt att systemet med fria entré medfört att alltfler besökare hittar till museerna. Samtidigt är han kritisk till att denna satsning i så hög grad gynnar Stockholm, och han finner det fullständigt oacceptabelt att 16 av 20 statliga museer med fri entré finns där. Sverige behöver en kulturpolitik för hela landet, inte bara för Stockholm, anser motionären.

Utskottet

Såsom motionären framhåller har många nya besökare sökt sig till de statliga museer som infört fri entré. Självklart hade det varit önskvärt om samtliga statliga, regionala och kommunala museer hade kunnat bli delaktiga i denna reform. Dess effekt hade då nått ut över hela landet. Samtidigt skulle emellertid kostnaderna för reformen ha ökat i sådan omfattning att den hade blivit omöjlig att genomföra.

Fri entré-reformen är förbehållen de centrala statliga museerna. Av dessa ligger av historiska och andra skäl merparten i Stockholm. Totalt finns det 24 centrala, statliga museer av vilka 19 har fri entré. Av de museer som har fri entré ligger sammanlagt 15 i Stockholmsområdet. Undantagen är Världskulturmuseet i Göteborg, Marinmuseum i Karlskrona, Flygvapenmuseum i Linköping samt Skokloster.

Med det anförda avstyrker utskottet motion Kr243 (c).

7.8.4 Vården av den svenska fotoskatten

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motioner om bevarandet av den svenska fotoskatten.

Jämför reservation 18 (fp).

Motionen

Folkpartiet liberalerna föreslår i *motion Kr381* att det i Sverige ska skapas en nationell mötesplats som tar ett samlat ansvar för att bevara den svenska fotoskatten (yrkande 24). I motionen erinras om att Nordiska museet är ansvarsmuseum för svensk kulturhistorisk fotografi medan länsmuseumerna har motsvarande regionala ansvar. Alla har stora samlingar och alla saknar personella och ekonomiska resurser för att tillfredsställande kunna utföra sina uppdrag, påpekar motionärerna. Motionärerna föreslår att riksdagen ska ge detta till känna för regeringen.

Ett snarlikt förslag framförs i *motion Kr227* av Torkild Strandberg (fp).

Utskottet

Ett förslag snarlikt det som förs fram i dessa båda motioner har utskottet prövat tidigare i år. Med den motivering som utskottet har redovisat i betänkande 2004/05:KrU7 avstyrker utskottet även de nu aktuella förslagen.

Riksdagen bör således avslå motionerna Kr227 (fp) och Kr381 (fp) yrkande 24.

7.8.5 Militärhistoriskt museum i Kristianstad

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion med ett förslag om att lokalisera ett militärhistoriskt museum till Kristianstad.

Motionen

Lars-Ivar Ericson (c) och Christer Nylander (fp) föreslår i *motion Kr224* att ett militärhistoriskt museum ska lokaliseras till Kristianstad. Museet skulle kunna fokusera mera på folkets historia och visa det civila livet i en av Sveriges bäst bevarade befästningsstäder samtidigt som vi får en redovisning av den krigshistoria som inte berör enbart Skåne utan hela Sverige. Därför bör det vara av riksintresse att ett militärhistoriskt museum lokaliseras till Kristianstad.

Utskottet

Tidigare denna höst har utskottet prövat ett likartat förslag. Med den motivering som utskottet har redovisat i betänkande 2005/06:KrU2 avstyrker utskottet även det nu aktuella förslaget.

Riksdagen bör således avslå motion Kr224 (fp, c).

7.8.6 Museum Vandalorum

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker två motioner i vilka föreslås att staten fortsatt ska stödja museiprojektet Vandalorum i Värnamo.

Jämför särskilt yttrande 10 (m, fp, kd, c).

Motionerna

I två motioner ifrågasätts regeringens beslut att återkalla en tidigare gjord utfästelse att stödja museiprojektet Vandalorum i Värnamo.

I *motion Kr388* av Maria Larsson m.fl. (kd, m, fp, c) säger sig motionärerna vara förundrade över att regeringen inte anslår medel med hänvisning till två skäl som motionärerna inte kan betrakta som adekvata. Att förseningar äger rum är knappast ovanligt för den här typen av projekt och att projektet ändrat inriktning stämmer enligt deras mening inte heller. De ursprungliga intentionerna är fortfarande grunden i projektet även om Pontus Hulténs konst-donation inte går till Museum Vandalorum.

I *motion Kr389* av Carina Hägg m.fl. (s) framhålls att projektet bl.a. är inriktat på konst, konstindustri och design samt på en småländsk konstsamling. En som motionärerna ser det intressant inriktning är också att Vandalorum ska bli en mötesplats för näringsliv på både lokal, regional och skandinavisk nivå. I samarbete med universitet och högskolor har även en designutbildning kommit till stånd.

Motionärerna anser att Vandalorum har goda förutsättningar att förverkligas enligt de uppgjorda planerna. Men det förutsätter att staten är beredd att också i fortsättningen ge sitt stöd. Regeringen bör därför överväga i vilka former staten kan fortsätta att bidra till att detta projekt kan komma till stånd.

Utskottet

I årets budgetproposition (utg.omr. 17, s. 59) kommenterar regeringen projektet Museum Vandalorum på följande sätt:

I vårpropositionen 2000 konstaterade regeringen att projektet Museum Vandalorum i Värnamo var ett intressant initiativ för att stärka utvecklingsmöjligheterna inom konst- och designområdet. Förutsatt att projektet realiserades beräknade regeringen ett årligt verksamhetsstöd med ca 8 miljoner kronor fr.o.m. 2003. I budgetpropositionen för 2003 konstaterade regeringen att projektet fortfarande befann sig i en planerings- och utvecklingsfas. Regeringen föreslog därför att 1,5 miljoner kronor skulle ställas till regeringens disposition i syfte att anvisas till Museum Vandalorum när verksamheten kommit i gång under 2003. Regeringen har därefter följt utvecklingen av projektet. Inga statliga medel har utbetalats eftersom villkoren inte varit uppfyllda. Regeringen gör nu bedömningen att det inte längre går att motivera ett statligt åtagande för Museum Vandalorum enligt de ursprungliga intentionerna. Verksamheten har fortfarande inte kommit i gång och den verksamhet som nu planeras motsvarar inte det ursprungliga projektets intentioner. Regeringen beräknar därför inga medel för detta ändamål.

Ledningen för projektet Museum Vandalorum har den 20 oktober 2005 uppvaktat utskottets presidium och redovisat sin syn på projektet och dess utvecklingsmöjligheter.

Utskottet vill med anledning av de båda motionerna framhålla följande.

Som framgår av citatet har regeringen på ett tidigt stadium sett Museum Vandalorum som ett så intressant projekt att det i 2000 års vårproposition tillförsäkrades ett årligt verksamhetsstöd på ca 8 miljoner kronor fr.o.m. 2003, förutsatt att det då hade kommit till stånd. Några medel har emellertid inte betalats ut eftersom projektet ännu inte har förverkligats. Den planerade verksamheten har nu också en delvis annan inriktning.

Enligt utskottets mening bör staten kunna stödja intressanta projekt som bärs upp av ett nytänkande av det slag som Museum Vandalorum representerar. Sådana projekt kan ge värdefulla impulser inom konst- och designområdet. Om ett projekt inte förverkligas på det sätt som förutskickats måste emellertid staten självklart förbehålla sig rätten att ompröva en gjord utfästelse. De resurser som finns tillgängliga för stöd är begränsade och bör användas så effektivt som möjligt. Inte annat än övergångsvis bör de låsas i projekt med en osäker utgång. Projektet Museum Vandalorum har av olika skäl försenats flera år och har dessutom nu en delvis annan inriktning. I det läget är det enligt utskottets mening fullt rimligt att regeringen tills vidare inte beräknar några medel för detta ändamål. Det är nu upp till projektledningen att visa vilka positiva effekter projektet kan tillföra i sin nya form och att man från ledningsgruppens sida också kan föra det i hamn innan frågan om ett eventuellt nytt statsbidrag bör kunna tas upp till prövning. Utskottet ser positivt på en fortsatt dialog mellan projektledningen och regeringen.

Med det anförda avstyrker utskottet motionerna Kr388 (kd, m, fp, c) och Kr389 (s).

7.8.7 Omlokaliseringen av Riksställningar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker en motion med kritik mot den beslutade omlokaliseringen av Riksställningar till Gotland.

Jämför reservation 19 (m, fp, kd).

Motionen

I motion Kr381 vänder sig Folkpartiet liberalerna med kraft mot att Riksställningar ska omlokaliseras till Gotland (yrkande 23). Enligt motionärerna kommer omlokaliseringen inte bara att föra med sig stora kostnader i sig, den kommer med all säkerhet också att fördyra Riksställningars verksamhet i övriga delar av landet. Motionärerna anser dessutom att värdefull kompetens riskerar att gå till spillo genom omlokaliseringen.

Utskottet

Arbetsmarknadsregioner som Gotland, Östersund, Arvidsjaur samt Karlstad/Kristinehamn har drabbats särskilt hårt av neddragningen och omlokaliseringen av Sveriges försvar. Enligt utskottets mening är det naturligt att dessa regioner får hjälp av andra delar av landet för att klara påfrestningarna. Urvalet av myndigheter som ska omlokaliseras till drabbade områdena får ses som en avvägning mellan å ena sidan de regionala behoven och hela Sveriges intresse av att de berörda regionerna inte hamnar i en ond spiral med ökad arbetslöshet, sociala problem och ekonomisk tillbakagång, å andra sidan kraven på att statliga verksamheter ska bedrivas effektivt och ta ansvar för viktiga samhällsfunktioner. På samma sätt som hänsyn måste tas till dem som riskerar arbetslöshet ute i regionerna måste hänsyn också tas till dem som i dag är anställda i de statliga verksamheter som kan bli föremål för omlokalisering.

Regeringen är självklart medveten om att omlokaliseringen av Riksställningar med 70 årsarbetsplatser till Gotlands län kommer att innebära vissa omställningskostnader. Den uppskattning som för närvarande kan göras för Riksställningar grundas på antaganden om hur många ur den befintliga personalen som kommer att följa med till Gotlands län. I budgetpropositionen (utg.omr. 17, s. 88) framhåller regeringen följande beträffande kostnaderna för Riksställningars flytt till Gotland.

För att möjliggöra en omlokalisering avser regeringen att kompensera Riksställningar för de kostnader som utbetalningen av den särskilda pensionsersättningen medför. Anslaget undantas även från den generella reduktionen med 0,6 procent som företrädesvis genomförs på anslag avsedda för förvaltnings- eller investeringsändamål.

Om Riksställningars kostnader ökar med anledning av flytten kommer regeringen senare att ta ställning till disposition av eventuellt anslagssparande samt till behov av en ökad anslagskredit. Vidare avser regeringen att noga följa utvecklingen av Riksställningars ekonomiska situation så att verksamheten långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet.

Mot bakgrund av vad utskottet här har framhållit om Riksställningars utlokalisering till Gotland finns det enligt utskottets mening ingen anledning för riksdagen att göra ett uttalande av den innebörd Folkpartiet föreslår.

Utskottet avstyrker därför motion Kr381 (fp) yrkande 23.

7.9 Mediepolitik

7.9.1 Avskaffande av filmcensuren för vuxna

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att filmcensuren ska avskaffas för vuxna.

Jämför reservation 20 (m, fp).

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i *motion Kr233* (m) att filmcensuren för vuxna ska avskaffas (yrkande 22).

Även förslaget i *motion K462* av Tasso Stafilidis (v) syftar till att vuxencensuren ska avskaffas. Av motivtexten framgår att motionären kan tänka sig att en 18-årsgräns införs.

Utskottet

Kulturutskottet avstyrkte våren 2005 motionsyrkanden med samma innehåll som de nu aktuella. Utskottet hänvisade då till att regeringen i budgetpropositionen för 2005 anfört att filmcensuren alltjämt fyller en viktig funktion, både som en markering från samhällets sida när det gäller vad som är acceptabelt att visa offentligt och som en motvikt till utvecklingen av våldsinslagen i medierna. Utskottet gjorde samma bedömning som regeringen.¹³ Utskottet har även tidigare i detta betänkande – avsnitt 3.3 anslag 27:1 Statens biografbyrå – avvisat ett budgetförslag från Folkpartiet av snarlik innebörd. Utskottet ser därför inte någon anledning att ompröva sitt tidigare ställningstagande. Motionerna Kr233 (m) yrkande 22 och K462 (v) avstyrks.

7.10 Trossamfund

7.10.1 Statsbidraget till sjukhuskyrkan

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag med begäran om en översyn av statsbidraget till sjukhuskyrkan.

Jämför reservation 21 (kd, c).

Motionerna

Centerpartiet anser i *motion Kr334* att en översyn av statsbidraget till sjukhuskyrkan behöver göras (yrkande 26). Liknande synpunkter förs fram i *motionerna Kr290* av Torsten Lindström och Else-Marie Lindgren (båda kd) och *Kr362* av Sven Brus och Yvonne Andersson (båda kd) där också den ekumeniska sjukhuskyrkans roll i vården och omsorgen lyfts fram.

Utskottet

Enligt inhämtad uppgift avser regeringen att under våren 2006 besluta om en översyn som bl.a. omfattar formerna för stödet till trossamfund och sammansättningen av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund samt frågan om det register över trossamfunden som förs av Kammarkollegiet. Med hänsyn härtill avstyrker utskottet motionerna Kr290 (kd), Kr334 (c) yrkande 26 och Kr362 (kd).

¹³ Bet. 2004/05:KrU4 s. 20.

7.11 Folkrörelsepolitik

7.11.1 Utökning av antalet stödberättigade friluftorganisationer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att utvidga antalet friluftorganisationer som erhåller stöd.

Jämför reservation 22 (kd).

Motionen

I *motion Kr373* av Kenneth Lantz m.fl. (kd) framförs att stödet till friluftorganisationer även måste kunna innefatta stöd till andra organisationer som bedriver friluftsverksamhet än de som hittills fått medel från anslaget (yrkande 20).

Utskottet

Utskottet anförde i budgetbetänkandet förra året följande:

Vad gäller stödet till friluftorganisationer vill utskottet påminna om de kriterier som ställts upp i förordningen (2003:133) om statsbidrag till friluftorganisationer. För att en organisation ska komma i fråga krävs att den är riksomfattande och har bedrivit verksamhet under minst två år före ansökan om bidrag. Vidare krävs att den är självständig, demokratiskt uppbyggd och öppen för medlemskap. Även om dessa förutsättningar inte är uppfyllda, finns det enligt förordningen möjlighet att lämna bidrag till organisationer som bidrar till förnyelse inom friluftsområdet. Det får enligt utskottets mening ankomma på Friluftsrådet att i enlighet med dessa bestämmelser och inom ramen för tillgängliga medel pröva och väga ansökningar om bidrag mot varandra.

Utskottet har ingen annan uppfattning i dag, varför motion Kr373 av Kenneth Lantz m.fl. (kd) yrkande 20 avstyrks.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17 (punkt 1)

av Lennart Kollmats (fp) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr381 yrkande 1.

Ställningstagande

Kulturpolitiken är, enligt vår uppfattning, politikens mest ödmjuka gren, samtidigt som den är ett politiskt område som kräver energi och beslutsamhet. Kulturpolitiken får och kan inte sträva efter att styra kulturlivets utveckling. Den ska däremot ge starka impulser, bestämt försvara de demokratiska principerna om tanke- och yttrandefrihet samt garantera förutsättningarna – ekonomiska och organisatoriska – för en sund vardag när det gäller produktion, distribution och mottagning av kultur. Därför måste kulturpolitiken struktureras av tydliga mål. Flera av de kulturpolitiska mål som riksdagen beslutade om 1996 har snarare karaktären av medel för kulturpolitiken än mål. De nuvarande målen bör därför ändras för att uppnå större klarhet.

Vidare anser vi att målen för kulturpolitiken endast i liten utsträckning medger någon kvalificerad uppföljning av politikens resultat. Enligt vår uppfattning måste det kunna gå att avgöra om kulturpolitiken fyllt sitt syfte eller inte. De nationella målen för kulturpolitiken bör därför kompletteras med uttryckliga, mätbara mål för de enskilda kulturpolitiska insatserna.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om mål och resultatredovisning inom utgiftsområde 17. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr381 (fp) yrkande 1.

2. Kulturinstitutionernas överytor (punkt 3)

av Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m) och Anita Sidén (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kulturinstitutionernas överytor. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr233 yrkandena 6 och 10.

Ställningstagande

Hyreskostnaderna är ett stort problem för kulturinstitutionerna och går inte sällan ut över verksamheterna. Vi moderater anser att frågan om hyressättningen för s.k. ändamålsfastigheter snarast måste få en lösning som ger berörda institutioner större möjlighet att påverka sina lokalkostnader. De ökande hyreskostnaderna har inneburit att underhåll har eftersatts och att kärnverksamhet begränsats även för våra ansvarsmuseer. Moderata samlingspartiet anser att de överytor som finns i gamla byggnader av kulturella och historiska skäl inte ska belasta hyran. En översyn bör snarast göras för att kartlägga vilka ytor respektive institution behöver och vilka man kan undvara i sin verksamhet. Denna översyn bör vara klar inom ett år.

Vad vi här har sagt bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr233 (m) yrkandena 6 och 10.

3. Ändring i lagen om TV-avgift (punkt 5)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Kr381 yrkande 51 och 2005/06:Kr408 yrkande 3 och avslår proposition 2005/06:1 utgiftsområde 17 punkt 2.

Ställningstagande

I budgetpropositionen föreslår regeringen att TV-avgiften ska höjas med 48 kronor till 1 968 kronor per år. I enlighet med vad som framförs i våra motioner avvisar vi den föreslagna höjningen.

Vi föreslår att riksdagen med bifall till motionerna Kr381 (fp) yrkande 51 och Kr408 (m) yrkande 3 avslår proposition 1 utgiftsområde 17 punkt 2.

4. Scenkonstnärernas pensionsvillkor (punkt 18)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om scenkonstnärernas pensionsvillkor. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Kr252 yrkande 9 och 2005/06:Kr410 yrkande 3, bifaller delvis motion 2005/06:Kr398 yrkande 9 samt avslår motion 2005/06:Kr398 yrkande 10.

Ställningstagande

Konstnärer påverkas ofta av beslut som fattas inom andra politikområden än kulturpolitiken. Den nödvändiga och politiskt brett förankrade pensionsreformen som genomfördes för ett par år sedan fick flera negativa konsekvenser för konstnärer. Särskilt hårt drabbades konstnärer inom dans- och musikområdena. På grund av låg pensionsålder missgynnas de av nyordningen i pensionssystemet att samtliga yrkesaktiva år ska ligga till grund för den framtida pensionen. Det förorsakar stora problem för dessa grupper. Andra olösta frågor för konstnärernas pensioner har varit de uteblivna kompletterande tjänstepensionerna för anställda vid sceninstitutionerna, pensionerna för de fria grupperna och de kraftigt höjda pensionspremierna.

Regeringen har nu till sist i budgetpropositionen för 2006 tillfört 45 miljoner kronor i ekonomisk kompensation för höjda pensionspremier för personal vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna. Kvar finns emellertid fortfarande två olösta frågor.

För det första den kompletterande tjänstepensionen. De anställda vid sceninstitutionerna får i dag enbart en procent i kompletterande tjänstepension till skillnad från övriga statsanställda som får två procent. Det är inte rimligt.

För det andra gäller det frågorna kring det s.k. PISA-avtalet som ger dansare och sångare möjlighet att gå i pension redan i fyrtioårsåldern.

Det är upprörande att år efter år får gå utan att regeringen finner en lösning på dessa problem. I årets budgetproposition sägs återigen att regeringen ska återkomma i frågan. Det är ett hån mot de konstnärer som väntar på ett besked från regeringen.

Den kritik vi här riktar mot regeringens saktfärdiga hantering av dessa frågor bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör biträda motionerna Kr252 (m) yrkande 9 och Kr410 (kd, m, fp, c) yrkande 3. I och med det tillgodoses också i allt väsentligt förslagen i motion Kr398 (v) yrkande 9.

5. Centrumbildningar, allianser, länskonstnärer, internationellt kulturutbyte (punkt 19)

av Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om centrumbildningar, allianser, länskonstnärer, internationellt kulturutbyte om att utreda ifall de lösningar som används för teater- och dansalliansen även bör tillämpas inom fler delar av kultursektorn. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr398 yrkande 8 och avslår motion 2005/06:Kr398 yrkandena 5, 14 och 16.

Ställningstagande

Medel inom arbetsmarknadsområdet spelar en väsentlig roll för konstnärernas försörjning. Vi anser därför att man bör pröva att föra över pengar från arbetsmarknadsåtgärder för att skapa riktiga jobb inom kultursektorn, med kulturmålen som övergripande riktlinjer. Vi vill satsa ytterligare på den tredje anställningsformen och ser verksamheten inom Teateralliansen som mycket lyckad och värdefull. I budgetpropositionen för 2006 har vi tillsammans med regeringen och Miljöpartiet gjort en satsning som ska möjliggöra startandet av en dansallians. Vi anser att frågan om motsvarande lösningar bör utredas inom fler delar av kultursektorn.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad vi anfört om att utreda ifall de lösningar som används för teater- och dansalliansen även bör tillämpas inom fler delar av kultursektorn. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr398 (v) yrkande 8 och avslå yrkandena 5, 14 och 16 i samma motion.

6. Långsiktig ekonomisk planering för teatrarna (punkt 22)

av Lennart Kollmats (fp) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om långsiktig ekonomisk planering för teatrarna. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr381 yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser i likhet med motionärerna bakom motion Kr381 (fp) att långsiktighet, effektivitet och kvalitetsmedvetande måste prägla politiken på kulturområdet i ännu högre grad än andra områden. Kulturverksamhet kräver längre planeringshorisont än många andra verksamheter. Långsiktigheten försvåras i

hög grad, om staten drar in ett ekonomiskt överskott från ett verksamhetsår. Teatrarna planerar på betydligt längre sikt än ett år. Huvudinriktningen från statens sida måste därför vara att de kan planera för de kommande tre, fyra åren. För Operan kan planeringstiden vara ännu längre, ibland ända upp till tio år.

Institutionerna måste få möjlighet att använda outnyttjade medel under följande budgetår och att överskrida anslaget genom att utnyttja anslagskrediten.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr381 (fp) yrkande 5.

7. Göteborgsmusiken (punkt 24)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Göteborgsmusiken. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr408 och 2005/06:Kr311.

Ställningstagande

Vi påminner om att Försvarsmusikcentrum genom uppdragsupphandling står för en tredjedel av Göteborgsmusikens intäkter. Vi anser i likhet med motionärerna bakom motionerna 2004/05:Kr408 (fp, m, kd, c) och Kr311 (fp, m, kd, c) att det finns risk för att Försvarsmusikcentrum kan komma att behöva dra ner på uppdragets omfattning. Vi föreslår därför att den utredare som på regeringens uppdrag ser över de svenska orkestrarnas resurssituation ska ges tilläggsdirektiv att utreda om Kulturrådet kan ta ett större ansvar för Göteborgsmusikens ekonomi om försvarsmusikuppgifterna skulle minska eller upphöra.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna 2004/05:Kr408 (fp, m, kd, c) och Kr311 (fp, m, kd, c).

8. Malmö Opera och Musikteater (punkt 25)

av Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m) och Anita Sidén (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Malmö Opera och Musikteater. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr210 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi anser liksom motionären bakom motion Kr210 (m) att Malmö Opera och Musikteater är av central betydelse för operakonsten i södra Sverige och att det därför är nödvändigt att en långsiktigt hållbar finansiering av verksamheten kommer till stånd. Utan Malmöoperan finns det inte något nav för operakonsten i södra Sverige.

Det är också angeläget att särskilda medel satsas på Operaverkstaden vid Malmö Opera. Operaverkstaden vänder sig till barn och ungdomar med skolföreställningar, operalektioner, seminarier m.m. och är en föregångare inom dagens musikliv. Staten har ett avgörande ansvar för vad som händer i Malmö och måste nu visa att den förmår att leva upp till detta ansvar.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr210 (m) yrkandena 1 och 2.

9. Inläsning av all litteratur på ljudmedier (punkt 26)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 26 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inläsning av litteratur på ljudmedier. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr212.

Ställningstagande

Att ha tillgång till aktuell litteratur både för studier och för avkoppling är en viktig rättighet som tyvärr inte gäller för dem med synskador och lässvårigheter. Talböcker finns men i alltför liten omfattning. Att vidta olika åtgärder för att öka tillgängligheten till litteratur är viktigt. I målet för handikappolitiken anges att samhället ska utformas så att människor med funktionshinder i alla åldrar blir fullt delaktiga i samhällslivet. Jag anser det därför rimligt att undersöka förutsättningarna för ett beslut med innebörden att all litteratur som ges ut i Sverige ska genom utgivarens försorg också läsas in som talbok med talsyntes.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anført om inläsning av litteratur på ljudmedier. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr212 (c).

10. Statens konstråds verksamhet (punkt 27)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 27 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Statens konstråds verksamhet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr361 yrkande 11 och 2005/06:Kr417 yrkande 15 och avslår motion 2005/06:Kr382 yrkande 30.

Ställningstagande

Statens konstråd har till uppgift att förvärva god samtidskonst till statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet, medverka till att konst tillförs även andra gemensamma miljöer och sprida kunskap om konstens betydelse för en god samhällsmiljö. Statens konstråd är därigenom en av de viktigaste konstbeställarna i landet. Kritik har dock riktats mot det sätt på vilket Statens konstråd genomför sitt uppdrag. Kritiken fick till följd att riksdagen begärde att regeringen skulle göra en översyn av Konstrådets verksamhet. Regeringen har därför gett Statskontoret i uppdrag att göra en sådan översyn. I Statskontorets rapport riktas kritik mot bl.a. upphandlingen av konsten och brukarinflytandet. Denna kritik bekräftar vad som tidigare lyfts fram i olika sammanhang.

Mot bakgrund av Statskontorets mycket omfattande kritik är det anmärkningsvärt att regeringens enda kommentar till översynen i budgetpropositionen är att den inte bör leda till någon åtgärd angående Konstrådets uppdrag. Vi menar att regeringen måste återkomma till riksdagen med information om resultatet av utvärderingen av Statens konstråd samt lämna förslag till förändringar av Konstrådets organisation och uppgift.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om Statens konstråds verksamhet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Kr361 (kd) yrkande 11 och Kr417 (kd) yrkande 15 och avslår motion Kr382 (mp) yrkande 30.

11. Ett nationellt arkiv för folklig dans (punkt 29)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 29 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ett nationellt arkiv för folklig dans. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Kr203 och 2005/06:Kr363.

Ställningstagande

I likhet med vad som framförts motionsvägen anser jag att det är angeläget att rädda den del av vårt kulturarv som utgörs av den folkliga dansen. Regeringen bör därför – som föreslås i motionerna Kr203 (c) och Kr363 (kd) – stödja uppbyggnaden av ett nationellt arkiv för folklig dans vid Folkmusikens hus i Rättvik. Folkmusikens hus har stor kompetens inom området och ett engagemang som ger ett dansarkiv bästa tänkbara förutsättningar att lyckas.

Vad jag här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna Kr203 (c) och Kr363 (kd).

12. Övergripande kulturarvs- och kulturmiljöfrågor (punkt 30)

av Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m) och Anita Sidén (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 30 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om övergripande kulturarvs- och kulturmiljöfrågor. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr233 yrkandena 7 och 8.

Ställningstagande

Vi moderater anser att inget kan ersätta ett folkligt och frivilligt engagemang i arbetet med att bevara vårt kulturarv. Staten har dock ett stort ansvar för att Riksantikvarieämbetet, länsstyrelserna och länsmuseerna får goda ekonomiska förutsättningar att kunna arbeta med dessa frågor.

Av betydelse för att kulturarvet ska kunna bevaras är också det enskilda ägandet. Privata fastighetsägare bör kunna få renoveringsstöd för att bevara byggnader som är värdefulla för vår kulturmiljö, och taxeringsvärdena bör kunna skrivas ned. Ägaransvaret utgör en positiv kraft i kulturvårdsarbetet men kan ibland behöva förstärkas, anser Moderata samlingspartiet.

Vi anser också att Riksantikvarieämbetets (RAÄ) roll ska renodlas. RAÄ bör enbart vara central sektorsmyndighet och ska inte ägna sig åt arkeologiska undersökningar i egen regi. Lagen om offentlig upphandling (LOU) ska till-

lämpas vid upphandling av arkeologiska undersökningar. Privata alternativ som kan bidra till metodutveckling och rationaliseringar ska uppmuntras.

Vi vill även peka på behovet av hantverkare som kan vårda våra kulturmiljöer. I dag saknas t.ex. kakelugnsmakare, tenngjutare och stuckatörer. Det är en uppgift för regeringen att säkra olika utbildningar inom hantverksområdena.

Omlokaliseringen av delar av Riksantikvarieämbetet till Visby är enligt vår mening olycklig och ogenomtänkt, eftersom flytten i sig riskerar att utarma myndigheten, vilket i sin tur riskerar att menligt påverka RAÄ:s uppgift att värna vårt kulturarv.

Vad vi här har sagt bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr233 (m) yrkandena 7 och 8.

13. Skydd av kyrkstäder (punkt 31)

av Gunilla Tjernberg (kd) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 31 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om skydd av kyrkstäder. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr390 yrkande 4.

Ställningstagande

Vi anser att kyrkstäderna och kyrkstadstraditionen är i behov av ett förstärkt skydd, vilket också har föreslagits av Kulturbbyggelseutredningen som avgav sitt betänkande De norrländska kyrkstäderna (SOU 2003:81) i början av hösten 2003. Regeringen bör snarast återkomma till riksdagen med ett förslag till lagändring som ligger i linje med utredningens förslag och som således ger kyrkstäderna ett förstärkt skydd.

Vad vi här har sagt om skyddet av kyrkstäder bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr390 (kd) yrkande 4.

14. Kyrkoantikvarisk ersättning (punkt 32)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kyrkoantikvarisk ersättning. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr211 och bifaller delvis motion 2005/06:Kr213.

Ställningstagande

I kulturminneslagen är det reglerat att staten ska betala ut viss ersättning för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga byggnaderna. Denna ersättning utgår t.o.m. 2009. Vad som händer därefter är ännu inte beslutat.

Överläggningar har förts mellan representanter för Svenska kyrkan och staten om hur den kyrkoantikvariska ersättningen ska bestämmas i fortsättningen. Våra kyrkor är en viktig del av Sveriges kulturhistoria och bör bevaras på bästa sätt. Många församlingar äger flera medeltida kyrkor som kräver mer underhåll än församlingen har råd med. Alla kyrkor, även de som inte är i bruk, liksom gamla kyrkogårdar är viktiga kulturminnen för alla, även för dem som inte tillhör kyrkan. Det är därför av största vikt att det snarast klargörs i förhandlingar mellan regeringen och Svenska kyrkan att den kyrkoantikvariska ersättningen ska fortsätta även efter 2009.

Vi föreslår mot denna bakgrund att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad vi här har sagt om den kyrkoantikvariska ersättningen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr211 (c). Förslagen i motion Kr213 (fp) blir därigenom i allt väsentligt tillgodosedda.

15. Bevarandet av kyrkoantikvariskt kulturarv (punkt 33)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 33 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om bevarandet av kyrkoantikvariskt kulturarv. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr390 yrkande 3.

Ställningstagande

Trots att kyrkan har skilts från staten har staten ett fortsatt ansvar för det värdefulla kulturarv som våra kyrkor utgör. Det är ett kulturarv som har betydelse för hela samhället och inte enbart för Svenska kyrkans medlemmar. Den kyrkoantikvariska ersättningen är en överenskommelse mellan staten och kyrkan gällande statens åtagande för att underhålla och bevara Svenska kyrkans kyrkobyggnader.

I årets budgetproposition föreslår regeringen att den kyrkoantikvariska ersättningen ska begränsas. Neddragningen är enligt vår mening olycklig, inte minst mot bakgrund av den debatt som förts rörande församlingarnas bristande förmåga att sköta underhållet av sina kyrkor. Särskilt uppmärksammat har ett fall blivit i Trelleborg där regeringsrätten gett Hammarlövs församling rätt att riva kyrkan i Maglarp eftersom församlingen inte har råd med underhållet. På andra håll i landet har kyrkor lagts i malpåse och står mer eller mindre och förfaller. Det är därför rimligt att ifrågasätta om den statliga kyrkoantikvariska ersättningen är tillräcklig.

Vi anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med en redogörelse för vilka behov som finns för att bevara vårt kyrkliga kulturarv och hur väl detta uppfylls av den kyrkoantikvariska ersättningen.

Vi föreslår mot denna bakgrund att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad vi här har sagt om den kyrkoantikvariska ersättningen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr390 (kd) yrkande 3.

16. Museisektorns struktur (punkt 34)

av Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m) och Anita Sidén (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om museisektorns struktur. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr233 yrkande 9.

Ställningstagande

Vi moderater anser att den statliga museisektorn bör få en tydligare struktur. Myndighetsfunktioner kan samordnas, samtidigt som man låter den utåtriktade verksamheten präglas av decentralisering och fördelat ansvar. Behovet av stödfunktioner, som administration och lönehantering men också magasinering och konservering, kan lösas genom upphandling. Gemensamma magasin skulle kunna erbjuda rationella förvaringsmöjligheter för känsliga föremål.

Vi anser också att begreppet nationella uppdrag behöver utvecklas på museiområdet. De nuvarande ansvarsmuseerna bör ersättas med en ordning där olika museer, oberoende av huvudman, tilldelas väldefinierade nationella ansvarsuppdrag och där den statliga finansieringen regleras i fleråriga avtal. Stor flexibilitet måste finnas när detta system utvecklas, det kan gälla ansvar för allt från samordningen av en hel museisektor till att vårda och visa ett enskilt föremål av stort nationellt värde. En liknande metod bör kunna användas när det gäller det regionala och lokala ansvaret.

Museerna har stor betydelse för forskningen och bör därför ges goda förutsättningar att kunna bedriva forskning av hög klass.

Vi föreslår mot denna bakgrund att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad vi här har sagt om museisektorns struktur. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr233 (m) yrkande 9.

17. Plan för vården av museernas samlingar (punkt 35)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om plan för vården av museernas samlingar. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr381 yrkande 21.

Ställningstagande

Sverige har länge brustit i vården av det kulturarv som speglar äldre tiders livs- och samhällsformer. Det finns enligt vår mening ett stort behov av kompetent personal för att inventera, vårda och göra samlingarna på museer tillgängliga. Dessutom måste satsningar göras för att garantera säkerheten på museerna. Regeringen bör återkomma till riksdagen med en plan för hur samlingarnas eftersatta underhåll ska åtgärdas och hur de ska vårdas i framtiden. Detta bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motion Kr381 (fp) yrkande 21.

18. Vården av den svenska fotokatten (punkt 37)

av Lennart Kollmats (fp) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om plan för vården av museernas samlingar. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Kr227 och 2005/06:Kr381 yrkande 24.

Ställningstagande

Fotografiets värde är obestridligt. Fotografiet skildrar vårt land, människorna och samhället från 1860-talet och framåt. Fotografiets värde som informationsbärare och historiskt dokument är lika betydelsefullt som andra historiska dokument och föremål som finns på museer, i arkiv och på bibliotek.

Nordiska museet är ansvarsmuseum för svensk kulturhistorisk fotografi medan läns museerna har motsvarande regionala ansvar. Alla har stora samlingar och, men ingen har personella och ekonomiska resurser för att tillfredsställa kunna utföra sitt uppdrag. Fotografin har en ojämfrölig genomslagskraft. Den påverkar hela vår kultur och förändrar ständigt vår världsbild. Att analysera, utveckla och bevara detta kräver ett nationellt ansvarstagande. Flera förebilder för hur detta kan organiseras finns utomlands. Vi föreslår därför att det i Sverige skapas en nationell mötesplats som tar ett samlat ansvar för bevarandet av den svenska fotokatten.

Vad vi här har sagt om den svenska fotokatten bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna Kr227 (fp) och Kr381 (fp) yrkande 24.

19. Omlokalisering av Riksutställningar (punkt 40)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om omlokaliseringen av Riksutställningar. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr381 yrkande 23.

Ställningstagande

Vi vänder oss med kraft mot att Riksutställningar ska omlokaliseras till Gotland. Åtgärden kommer med all säkerhet att fördyra Riksutställningars verksamhet i övriga landet, förutom de stora kostnaderna som omlokaliseringen för med sig. Mycket av den kunskap och erfarenhet som i dag finns hos Riksutställningar kommer att gå förlorad. Beslutet är också fattat av regeringen helt utan riksdagens hörande vilket är oacceptabelt.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge till känna för regeringen. Det innebär att riksdagen bör biträda motion Kr381 (fp) yrkande 23.

20. Avskaffande av filmcensuren för vuxna (punkt 41)

av Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 41 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om avskaffande av filmcensuren för vuxna. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:K462 och 2005/06:Kr233 yrkande 22.

Ställningstagande

Vi anser i likhet med vad som anförs i motion Kr233 (m) att det är dags att avskaffa förhandsgranskningen för vuxna. Samma förslag finns i yrkande 48 i motion Kr381 (fp), som behandlats i budgetavsnittet i detta betänkande.

Vad vi här har framhållit bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Det innebär att riksdagen bör bifalla motionerna Kr233 (m) yrkande 22 och K462 (v).

21. Statsbidraget till sjukhuskyrkan (punkt 42)

av Gunilla Tjernberg (kd) och Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 42 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om statsbidraget till sjukhuskyrkan. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:Kr290, 2005/06:Kr334 yrkande 26 och 2005/06:Kr362.

Ställningstagande

Sjukhuskyrkan är uppskattad av alla som kommer i kontakt med den. Det gäller inte enbart patienter utan även anhöriga och personal. Alltmer har sjukhuskyrkan kommit att fungera som ett starkt stöd för sjukhusens personal, bl.a. med fortbildning, krishantering och samtalsstöd. I en tid av stress och oro behövs alla goda krafter i vårt samhälle – inte minst inom vården. Mot bakgrund av det anförda föreslår jag att en översyn görs av stödet till sjukhuskyrkan.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anført om statsbidraget till sjukhuskyrkan. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna Kr290 (kd), Kr334 (c) yrkande 26 och Kr362 (kd).

22. Utökning av antalet stödberättigade friluftorganisationer (punkt 43)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 43 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utökning av antalet stödberättigade friluftorganisationer. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:Kr373 yrkande 20.

Ställningstagande

Från och med 2000 har statens stöd formen av ett eget anslag riktat direkt till friluftorganisationer. Ett friluftsråd har inrättats vid Naturvårdsverket som ska fördela detta riktade anslag. Hittills har Friluftsförbundet, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Svenska Livräddningssällskapet, Simförbundet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska båtunionen, Cykelförbundet samt Frisam fått bidrag. I Idrottsutredningen (SOU 1998:76) talades om att målet för det statliga stödet ska vara att stärka sådan allmännyttig, ideellt organiserad verksamhet som har till syfte att främja ett aktivt friluftsliv. Kristdemokraterna anser att anslaget måste kunna innefatta även andra organisationer som bedriver friluftsverksamhet än de som hittills fått bidrag.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anført om en utökning av antalet stödberättigade friluftorganisationer. Därmed bör riksdagen bifalla motion Kr373 (kd) yrkande 20.

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Museers och andra kulturinstitutioners lokalkostnader (punkt 2)

Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v) anför:

Vi tycker det är bra att utskottet kräver en översyn av de principer som ligger till grund för beräkningen av myndigheternas hyreskompensation. Det är en orimlig ordning vi sett exempel på under senare år när museer fått krav på kraftigt höjda hyror samtidigt som deras hyreskompensation minskat drastiskt. Trots att Vänsterpartiet egentligen förordar helt andra lösningar har vi därför avstått från att reservera oss.

Vänsterpartiets uppfattning är annars att de grundläggande förutsättningarna för scenkonsten kräver en väl utvecklad struktur av scener och andra spelplatser. Det är enligt vår mening oacceptabelt med skyhöga lokalhyror i samhällsägda fastigheter. Operan och Dramaten i Stockholm är bara två exempel på detta. Dessa byggnader kan knappast nyttjas till något annat än det de är byggda för, varför hyran borde vara kostnadsneutral. Vi vill heller inte se annat än konstnärlig verksamhet i dessa byggnader. Även när det gäller samhällsägda fastigheter som hyser kulturverksamheter i regioner och på lokal nivå bör hyrorna hållas nere.

2. Anslaget för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Kent Olsson (m), Anna Lindgren (m) och Anita Sidén (m) anför:

En riksdagsmajoritet bestående av socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister beslutade den 23 november att fastställa ekonomiska ramar för de olika utgiftsområdena i den statliga budgeten och att godkänna en beräkning av statens inkomster för 2006. Samtidigt fastställdes utgiftstaket för staten inklusive ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för 2006 och 2007.

Moderaterna har i partimotion Fi240 Politik för arbete och välfärd och i kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Våra förslag syftar till att återupprätta den svenska arbetslinjen, bryta bidragsberoende och utanförskapskap, ge fler medborgare makt över den egna vardagen samt trygga goda statsfinanser och en värdig välfärd. Vi vill satsa på offentliga kärnverksamheter som sjukvård, rättstrygghet och skola i stället för på bidragssystem.

Vi föreslår en växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst för låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har

små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna ska tillföras resurser för att på ett bättre sätt än i dag kunna genomföra de uppgifter som måste vara gemensamma.

När riksdagens majoritet genom rambeslutet valt en annan inriktning av politiken har vi avstått från att ta ställning i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17. Det har vi gjort trots att våra förslag ryms inom den fastlagda ramen för utgiftsområdet. Anledningen till detta är att vi ser vårt budgetalternativ som en odelbar helhet där ingen del kan brytas ut och behandlas isolerat från de övriga.

För kulturpolitiken är vår utgångspunkt att staten ska koncentrera sina insatser till i princip tre områden, nämligen att värna vårt gemensamma kulturarv, att ge landets kulturskapare ordentliga förutsättningar att kunna bedriva sitt konstnärliga arbete samt att främja barn- och ungdomskultur.

Kultur handlar om kreativitet, om upplevelser, om tankeutbyte, om bildning och om engagemang. Kultur handlar alltid om människor och deras liv. Det handlar om att uppleva, om att bli berörd, om att värna och om att skapa.

Hade vårt budgetalternativ fått riksdagens stöd den 23 november skulle vi i den fortsatta budgetbehandlingen ha förordat följande lösningar för utgiftsområde 17. Vår politik på detta område finns mer ingående beskriven i motionerna Kr233 (m), Kr252 (m) och Kr408 (m).

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Vi föreslår att de nationella scenerna får 40 miljoner kronor per år de kommande tre åren. Tillskottet bör användas för att säkra bl.a. tillgången på kvalificerade dansare i Operabaletten och för att möjliggöra större uppsättningar på Dramaten. Samtidigt föreslår vi att bidraget till Rikskonsert sänks med 20 miljoner kronor. Ett lika stort belopp tillför vi i stället till regionmusiken.

På senare år har det blivit alltmer uppenbart att såväl Göteborgsoperan som Malmöoperan inte klarar sig ekonomiskt. Särskilt akut har situationen varit för Malmöoperan. Vi anser att det är väsentligt att de båda scenerna får goda ekonomiska förutsättningar redan nu. I vårt budgetalternativ tillförs Göteborgsoperan ytterligare 12 miljoner kronor per år under perioden 2006–2008 medan bidraget till Malmöoperan under samma period ökar med 8 miljoner kronor per år.

De fria teatergrupperna lever under mycket knappa villkor. Lönerna är minst sagt låga och idealiteten är mycket hög. Samtidigt är de fria teatergruppernas arbete och insats för att sprida teaterkultur oerhört viktiga, dels för att de ofta står för en förnyelse av scenkonsten, dels för att de når personer som annars kanske inte skulle besöka en teater. För de tre kommande åren vill vi därför öka bidraget till de fria teatergrupperna med 45 miljoner kronor fördelade med 15 miljoner kronor per år.

Sysselsättningsskapande åtgärder inom kulturområdet (28:10)

I årets kulturbudget presenterar regeringen ett nytt anslag som ska ge arbetslösa inom kulturområdet arbete. Åtgärderna ska räcka till ca 650 personer och sträcka sig över en tvåårsperiod. Vi moderater har länge efterlyst resurser till främst värnet och vården av bl.a. kulturarvet. Vi har också anslagit medel för detta utöver det som regeringen föreslagit. Vad gäller denna satsning är vi dock oroade över vad som händer efter de två år som medel finns avsatta för. Det är väsentligt att regeringen i god tid innan åtgärderna upphör i och med 2007 års utgång återkommer med en strategi för hur vården och tillgängligheten av vårt kulturarv ska säkras framgent. Vi anser att dessa extra medel i första hand ska användas på ett sätt som utgår från museernas behov.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Vi motsätter oss att de statliga bidragen för konstnärlig utsmyckning i den offentliga miljön också ska kunna användas för andra miljöer än statliga. Vår uppfattning är att staten bör renodla sitt ansvar för olika kulturverksamheter och inte ta på sig ytterligare ansvar och utgifter. Vi föreslår därför att detta stöd ska minskas med 11 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:19–28:20)

I vårt budgetalternativ ingår en lång rad förslag som gör att konstnärers ekonomiska situation blir enklare, stabilare och mer förutsägbar. Konstnärer måste ges villkor som gör det möjligt för dem att leva på sitt arbete. För det krävs en politik som undanröjer skatter, byråkrati och regler som i dag missgynnar denna grupp. Med vårt budgetalternativ visar vi hur en sådan politik kan utformas. Dessa förslag gör det samtidigt möjligt att minska den av regeringen föreslagna nivån på ersättningar och bidrag till konstnärer med 10 miljoner kronor.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Det arbete som bedrivs runtom i landet för att bevara vårt kulturarv är omfattande. Inte minst landets läns museer arbetar med sådana frågor på ett förtjänstfullt sätt. Vi vet att behovet av resurser för detta arbete är mycket stort och tillför därför kulturmiljöanslaget ytterligare 18 miljoner kronor.

Vi moderater avvisar förslaget att minska stödet till det kyrkoantikvariska arbetet 2006 med 15 miljoner kronor. Ersättningen är en del av den uppgörelse som slöts mellan staten och Svenska kyrkan i samband med att Svenska kyrkan skiljdes från staten. Vi ser därför förslaget som ett rent avtalsbrott.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Vi vill avskaffa systemet med fria entréerna för vuxna på de statliga museerna men behålla det för barn och ungdomar under 19 år. Staten ”erbjuder” fri entré med hjälp av skatteintäkter, vilket är ogörligt för andra museer. Den fria

entrén snedvrider villkoren på museiområdet på ett sätt som vi inte kan acceptera. Det är viktigt att hushålla med skattebetalarnas pengar, och för oss moderater är det viktigare att satsa resurser på forskning, vård av föremål och utveckling av museipedagogik än på fri entré för vuxna. Vi motsätter oss att 56 miljoner kronor läggs på fri entré för vuxna.

Brandrisken är överhängande även på många av våra stora nationella museer. Vårt nationella arv kan bokstavligt talat lätt försvinna upp i rök. Många museer saknar också goda och ändamålsenliga arkiv- och lagringsmöjligheter, vilket innebär risk för att föremål förstörs och kunskaper försvinner för alltid. Vi föreslår därför att drygt 89 miljoner kronor per år tillförs de nationella museerna att fördelas dem emellan efter ansökan.

Regeringen anvisar för nästa år inga medel för att den bärgade DC-3:an ska kunna bevaras. För nästa år avdelar vi därför 4 miljoner kronor, varav halva beloppet i form av ett engångsbelopp, för dokumentation, bevarande och levandegörande av DC-3:an.

En minskning av anslaget med 7 miljoner kronor gör vi eftersom vi anser att statsbidraget till Arbetets museum ska upphöra. I ett första steg halverar vi därför bidraget. Museet har skapats på initiativ av olika intressegrupper som inte sett till att verksamheten har de medel som behövs för att fortleva av egen kraft. Av politiska skäl har sedan det ekonomiska ansvaret för verksamheten övertagits av staten, vilket vi vänder oss emot av principiella skäl.

Staten bör enligt vår mening satsa på bättre museipedagogik för att nå barn och ungdomar. I detta syfte avdelar vi ytterligare 15 miljoner kronor till läns museernas pedagogiska arbete.

Anslaget till Riksställningar bör enligt vår mening minskas med 16 miljoner kronor. Vi vill i stället föra över mer resurser till regional kulturverksamhet, däribland till regionmusiken.

Slutligen föreslår vi på detta område att anslaget till Forum för levande historia ska tillföras ytterligare 20 miljoner kronor för att där användas till en särskild upplysningskampanj om nationalsocialismens, kommunismens och fascismens brott mot mänskligheten.

Kulturell skolsatsning (nytt anslag)

Tillgången på kultur varierar kraftigt mellan kommunerna och även inom kommunerna. Vi föreslår därför en kultursatsning på landets grundskolor i form av ett statligt stöd som skolor runtom i landet får ansöka om för olika kulturella aktiviteter för skolbarn såsom teater, dans, litteratur, konst och museiverksamhet. Satsningen, som är permanent, ska föra in kulturen som ett naturligt och viktigt inslag i barns vardag. Vi har i budgeten satt av 170 miljoner kronor för denna kulturella satsning. Nästa år räknar vi med att verksamheten inte kommer i gång förrän till höstterminen och därför anslår vi för detta år bara 85 miljoner kronor.

Bidrag till hyreskostnader för kulturlokaler (nytt anslag)

Hyreskostnaderna är ett stort problem för kulturinstitutionerna och går inte sällan ut över verksamheterna. Frågan om hyressättningen för s.k. ändamålsfastigheter måste snarast få en lösning och berörda institutioner ges större möjlighet att påverka sina lokalkostnader. De ökande hyreskostnaderna har medfört att underhållet eftersatts och kärnverksamhet inskränkts även för våra ansvarsmuseer. Vi anser att de överytor som finns i gamla byggnader av kulturella och historiska skäl, inte bör belasta hyran. En översyn bör snarast göras för att kartlägga vilka ytor respektive institution behöver och vilka man inte har användning för i sin verksamhet. Översynen bör vara klar redan inom ett år. I avvaktan på detta tillför vi i ett första steg 50 miljoner kronor för att minska hyreskostnaderna.

Ungdomspolitik (29:1–29:2)

Moderata samlingspartiet anser att bidraget till Ungdomsstyrelsen bör minskas med 5 miljoner kronor.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

Den minskning av stödet till idrotten som genomfördes 2004 har inte kompensrats. Som en följd av detta har Riksidrottsförbundets möjligheter att stödja special- och distriktsförbunden begränsats. Detta har särskilt drabbat de mindre förbunden, vilket vi anser vara oroväckande då de redan har en pressad ekonomisk situation. Vi vill därför öka stödet till idrotten med 20 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Folkbildning (25:1–25:3)

Studieförbundens roll har kommit att ändras med tiden. En hel del av folkbildningsuppdraget har förskjutits mot mer hobbybetonade verksamheter och studiecirklar som i praktiken har stora likheter med intresseföreningar inom hobby-, kultur- och fritidssektorn. Enligt vår mening borde dessa cirklar kunna bära sina egna kostnader, i stället för att tränga undan samhällsnyttiga funktioner som rimmar bättre med folkbildningens grundläggande syften. Vi anser att de offentliga bidragen till studieförbunden kan minskas utan att folkbildningsuppdraget behöver försämrats. Tvärtom kan detta stärkas om uppdraget som följer bidragen till folkbildningen blir tydligare. De delar av studieförbundens verksamhet som inte kan betecknas som folkbildning ska inte finansieras med skattemedel. Av dessa skäl föreslår vi att anslaget till folkbildning ska minskas med 300 miljoner kronor.

3. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Lennart Kollmats (fp) och Hans Backman (fp) anför:

Folkpartiet liberalernas budgetförslag för år 2006 syftar till att förändra de ekonomiska förutsättningarna så att Sveriges potential kan komma till sin rätt. Det handlar om förslag som förbättrar förutsättningarna för den dryga miljon

människor som står utanför arbetsmarknaden att få en möjlighet att komma in och bidra med en egen arbetsinsats och förslag som leder till nya jobb. Vi föreslår en stor inkomstskattereform för alla som arbetar och skattelättnader för företagare så att det ska bli lättare att anställa. Vi föreslår vidare reformer av arbetsmarknadspolitiken, sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen. Vi föreslår ett antal åtgärder för att underlätta företagande och nya jobb. Våra utgiftsökningar avser ökade resurser för en stärkt rättssäkerhet, bättre utbildning och forskning, satsningar på vård och omsorg särskilt för äldre samt förbättringar för handikappade. Vi uppnår utrymme för detta genom ett antal besparingsåtgärder.

Vårt budgetförslag har emellertid avslagits av riksdagen i budgetprocessens första steg. Då Folkpartiets budgetförslag är en helhet är det inte meningsfullt att delta i fördelningen på anslag inom utgiftsområde 17.

Vårt förslag till ramnivå ligger 100 miljoner kronor över regeringens förslag. I det följande redovisar vi i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområdet som det presenterats i vår motion Kr381.

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

I Folkpartiet liberalernas budgetmotion föreslår vi att anslaget till Kulturrådet ska minskas med 6 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Denna minskning är föranledd av att vi vill omfördela totalt 51,5 miljoner kronor till regional verksamhet. Regionerna bör enligt vår mening själva få avgöra hur resurserna ska användas. Genom att styrningen från statens sida därmed minskar kan anslaget till Kulturrådet dras ned med det föreslagna beloppet.

Vidare föreslår vi att anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* ökar med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag för pensionskostnaderna vid institutionsteatrarna. Vi anser nämligen i likhet med Svensk Scenkonst och Teaterförbundet att den ökning av anslaget som regeringen föreslår är otillräcklig för att scenkonstnärernas pensioner ska kunna jämföras med vad som gäller för offentliganställda.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Vi föreslår en nettoökning av anslaget 28:5 *Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter* med 3 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Vårt förslag innebär att bidragen till Operan och Dramaten ökas med 5 miljoner kronor till vardera institutionen. Vi menar att det konstnärliga utvecklingsarbetet på teaterns, dansens och operans område i stor utsträckning vilar på nationalscenerna.

I detta betänkande har utskottet föreslagit ett tillkännagivande om lokal-kostnader för kulturinstitutioner. Som exempel påvisas situationen för Statens museer för världskultur. Dramaten har också kommit i en ohållbar situation genom det nuvarande hyressystemet. Folkpartiets anslagsökning om 5 miljo-

ner kronor till Dramaten skulle rädda situationen för teatern och dessutom medverka till att ytterligare utveckla det konstnärliga arbetet.

Vidare ökas bidraget till Dansens Hus med 2 miljoner kronor, eftersom den verksamhet som bedrivs där är viktig för danskonsten i hela landet. Vi vill också öka bidraget till Riksteatern med 1 miljon kronor. Vi menar nämligen att Riksteatern bör engagera sig aktivt i den verksamhet med utvecklingsstörda som med goda resultat bedrivs vid Moomsteatern i Malmö. Samtidigt föreslår vi en minskning av anslaget till Rikskonserter med 10 miljoner kronor.

Som nämnts i det föregående har vi i vår budgetmotion föreslagit en förstärkning av den regionala kulturverksamheten. Vi föreslår även att reglerna för fördelning av de regionala anslagen ska ändras. I motionen hänvisar vi till det pågående försöket med s.k. kulturpåse i Region Skåne, vilket innebär att regionen själv får avgöra inom vilka områden kulturpengarna ska användas. Regionernas ansvar bör enligt vår uppfattning utvecklas ytterligare. Mot denna bakgrund och i avvaktan på ett beslut om en samlad kulturpåse för regionernas egna beslut föreslår vi att anslaget 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* ska tillföras 35 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av beloppet avsätter vi 10 miljoner kronor för Göteborgsoperan. Resten av ökningen bör användas för att förstärka länsmusikorganisationerna och de regionala teatrarna.

Vi har också föreslagit att anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* ska ökas med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av denna ökning vill vi att 1 miljon kronor tillförs Sveriges Teatermuseum, tidigare benämnt Drottningholms teatermuseum, och att 2 miljoner kronor tillförs Drottningholms slottsteater för att teatern ska kunna bedriva en föreställningsverksamhet som ligger på högsta internationella nivå.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

I vår budgetmotion föreslår vi att anslaget 28:9 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* ökas med 27,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Vårt förslag innebär att 28 miljoner kronor anvisas för folk- och skolbibliotekens bokinköp. I motionen utvecklar vi våra tankar om vikten av att barn och ungdomar läser skönlitteratur. Förslaget innebär också att vi satsar 3 miljoner kronor på kulturtidskriftsstödet. Denna ökning bör kunna möjliggöra en uppräkning av bidraget till tidskrifterna samtidigt som antalet titlar som beviljas stöd bör kunna utökas i viss utsträckning. Samtidigt minskar vi bidraget till utgivningen av En bok för alla med 3,5 miljoner kronor genom att utgivningen av vuxenlitteratur upphör.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Vi har i budgetmotionen föreslagit en minskning i förhållande till regeringens förslag av anslaget 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* med 7 miljoner kronor med motiveringen att kommuner och landsting bör öka

sitt ansvar för konstnärlig utsmyckning och att staten därmed bör kunna dra ned sitt ansvar i motsvarande grad.

Arkivfrågor (28:21–28:24)

Vi har föreslagit att anslaget till Språk- och folkminnesarkivet ska ökas med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag för arbetet med att ge ut en ordbok över Sveriges dialekter.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Vi har i vår motion vänt oss mot att regeringen minskar anslaget Kyrkoantikvarisk ersättning med 15 miljoner kronor för nästa budgetår, något som enligt vår mening är ett avtalsbrott från statens sida. Vi har därför föreslagit att anslaget ska tillföras 15 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Museer och utställningar (28:28–28:34)

Vi har i vår motion föreslagit en rad förstärkningar på museiområdet som syftar till väsentliga kvalitetshöjningar då det gäller insatser för vård av museernas eftersatta samlingar. För detta ändamål vill vi tillföra de centrala museerna sammanlagt 16 miljoner kronor, de regionala museerna 14 miljoner kronor och övriga museer ("vissa museer") 4 miljoner kronor. Dessutom föreslår vi ett särskilt anslag om 4 miljoner kronor för att en bevarandeplan ska komma till stånd och för vård av arkivalier m.m. Vi vill också öka anslaget till Moderna museet med 3 miljoner kronor och satsa särskilda medel på Marionettmuseet (0,5 miljoner kronor) respektive Nordiska Akvarellmuseet på Tjörn (2 miljoner kronor).

Våra här beskrivna satsningar finansieras på följande sätt. Vi motsatte oss i föl regeringens förslag att satsa 96 miljoner kronor för att de centrala museerna skulle kunna införa fri entré. Av vår motion framgår att vi ser fri entré-reformen som en gökunge som tränger undan betydligt mer angelägna kulturpolitiska uppgifter. Vi anser att museerna inte ska tvingas att ha fri entré för alla besökare. Det är i stället enligt vår mening en fråga som de själva ska få fatta beslut om. Vi föreslår i vår motion att centralmuseerna ska få behålla hälften av det belopp som anvisades för reformen. Därmed minskar vi de båda anslagen för centrala museer med sammanlagt 48 miljoner kronor.

Eftersom vi gärna ser att alla offentligt finansierade museer har fri entré för barn och ungdomar upp till 19 år vill vi för det ändamålet anvisa 24 miljoner kronor under ett särskilt anslag.

Vidare föreslår vi en minskning i förhållande till regeringens förslag med 5 miljoner kronor av anslaget 28:33 *Riksutställningar*. Vi anser nämligen att Riksutställningars uppdrag att producera utställningar delvis bör kunna överföras på de större kommunala och regionala museerna och att myndigheten i stället ska koncentrera sig på att bistå övriga delar av museiväsendet genom att aktivt medverka till att produktioner från andra museer når ut i landet i största möjliga utsträckning.

Slutligen framgår det av vår motion att vi vill öka anslaget 28:34 *Forum för levande historia* med 2,5 miljoner kronor för att ett permanent nordiskt-baltiskt fredsmuseum ska inrättas för undervisning och forskning om 1900-talets historia i Norden och Baltikum.

Trossamfund (28:38–28:39)

Vi har i budgetmotionen föreslagit en ökning i förhållande till regeringens förslag av anslaget 28:39 *Stöd till trossamfund* med 10 miljoner kronor. Vi hänvisar i motionen till trossamfundens stora ansvarsområde och att det är angeläget att sjukhuskyrkan kan få ökat statsbidrag.

Mediepolitik (27:1–27:4)

Folkpartiet liberalerna anser att förhandsgranskningen av vuxenfilmer ska avskaffas. En sådan åtgärd skulle minska arbetet vid Statens biografbyrå och därmed byråns kostnader. Mot denna bakgrund har vi föreslagit att anslaget 27:1 *Statens biografbyrå* ska minskas med 3,5 miljoner kronor.

Ungdomspolitik (29:1–29:2)

Vi föreslår att anslaget till Ungdomsstyrelsen ska minskas med 10 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

4. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Kristdemokraterna har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken än den regeringen och dess stödpartier föreslår. Kristdemokraternas budgetalternativ tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer för fler människor i arbete, minskad ohälsa, förbättrad lönebildning och strategiska skattesänkningar. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen ska kunna öka i en sådan utsträckning att statens finanser och därmed den gemensamma välfärden tryggas för alla.

Inom ramen för marknadsekonomin vill vi förena frihet med solidaritet och omtanke. Grundläggande är frihet under ansvar. Enskilda initiativ och personligt ansvarstagande ska uppmuntras. Statens uppgift är att sörja för att alla får tillgång till vård och omsorg och därtill säkra en grundläggande ekonomisk trygghet för alla som inte klarar sin egen försörjning. Det sker genom socialpolitiken, skattesystemet, lagar och den offentliga verksamheten.

Kulturen har en självklar plats i den kristdemokratiska ideologin och där hämtar vår kulturpolitik sin näring. Här finns de tre grundprinciper som utgör basen för vår syn på kulturen och kulturpolitikens ansvar.

För det första grundas vår kulturpolitik i den kristdemokratiska synen på människan – hennes förutsättningar, behov och uppgift. Kristdemokraterna menar att människan kräver tillfredsställelse av mer än sina materiella behov för att överleva. För att växa och bli hel krävs en immateriell, andlig och kul-

turell dimension liksom relationer och gemenskap med andra. Den politik vi formar utgår ifrån hela människan och ser till alla hennes behov. Att värna om människans immateriella inre liv är därför lika självklart för oss som att garantera hennes materiella behov. Kulturen utgör en avgörande del i människans tillvaro och kan vara en väg att uppfylla hennes immateriella behov. Genom kulturen kan människor finna mening i tillvaron och utvecklas både som individer och i sina relationer med andra. Att värna kulturen är därför en grundläggande uppgift för politiken.

Den kristdemokratiska ideologin handlar också om ansvar och förvalterskap. Vi menar att vi som lever i dag har en skyldighet att efter bästa förmåga förvalta det som lämnats till oss. Det handlar naturligtvis om att värna jordens materiella tillgångar men också om att bevara det immateriella arv av tankar, värderingar och idéer som lämnats till oss från tidigare generationer. Bevarandet av kulturarvet, såväl det andliga som det materiella, är därför självklart för oss. Det handlar både om de kulturvärden som lämnats till oss från tidigare generationer och om de som tillkommer i vår egen tid.

Den tredje principen i den kristdemokratiska ideologin som ligger till grund för vår kulturpolitik handlar om subsidiaritet. Alla beslut ska fattas så nära den enskilda människan som möjligt. Endast i de fall man kan motivera att det är mest effektivt att besluten fattas på en högre nivå ska besluten flyttas dit. Grundprincipen är att högre nivåer ska vara ett stöd för de lägre. Kulturpolitiken ska utifrån detta synsätt utgå ifrån den enskilda människan och hennes behov. Kulturen ska inte styras av beslut uppifrån utan frodas bland de människor som utgör hennes kärna.

Med människan i centrum och med aktning för kulturens oersättliga betydelse för hennes välbefinnande bygger vi den kristdemokratiska kulturpolitiken.

Riksdagen har den 23 november 2005 beslutat om fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2006 i enlighet med regeringens förslag. Ramen för utgiftsområde 17 har därvid fastställts till 9 582,4 miljoner kronor. Vårt förslag till ramnivå ligger 53 miljoner kronor över denna nivå och har därmed fallit. Jag har därför avstått från att ta ställning när kulturutskottet nu beslutat om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17.

Kristdemokraternas budgetförslag rörande utgiftsområde 17 finns närmare beskrivet i motionerna Kr390, Kr411, Kr415, Kr417 och Kr418.

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

Vi kristdemokrater föreslår i vår budgetmotion, Kr418, att anslaget till *Statens kulturråd* (28:1) ska minskas med 1 miljon kronor och att den del av anslaget *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* (28:2) som avser medel till regeringens disposition ska minskas med 2 miljoner kronor. Samtidigt föreslås i motionen att anslaget 28:2 ska tillföras 5 miljoner kronor för en satsning på amatörkulturens centralorganisationer, vilket innebär att detta anslag totalt borde öka med netto 3 miljoner kronor.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Anslaget 28: 6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* föreslås i vår budgetmotion tillföras 40 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av motion Kr417 (kd) framgår att vi anser att den regionala kulturen bör förstärkas med tanke på de stora nedskärningar som har gjorts tidigare. Vidare säger vi i samma motion att en del av satsningen ska gå till Göteborgsoperan som fått stor betydelse för kulturlivet i sin region. Sedan invigningen 1994 har den uppnått mycket goda resultat och nått ut till en bred publik.

Vi föreslår i vår budgetmotion att anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* ska förstärkas med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag. I motion Kr417 (kd) utvecklar vi skälen för den föreslagna uppräkningsen. Där framhåller vi att anslaget till de fria grupperna inte kompenseras för pris- och löneökningar trots att en stor del av anslaget går till löner. Eftersom de flesta fria grupper är anslutna till gällande kollektiv- och pensionsavtal är den bristande löneomräkningen ett stort problem. För att de ska kunna leva upp till sina åtaganden tvingas Kulturrådet stödja ett allt färre antal grupper, vilket naturligtvis inneburit ett dräpdrag för många av dem.

Vi anser också att regeringens engångsvisa satsning under anslaget bör permanentas. De fria grupperna bör nämligen kompenseras för utebliven pris- och löneomräkning, och de bör ges möjlighet att göra nya satsningar.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:9, 28:11–28:13)

I vår budgetmotion, Kr418, föreslår vi en ökning av anslaget *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* (28:9) med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag. Vår motivering återfinns i motion Kr416 (kd). Vi anser att det inte längre finns skäl att staten finansierar En bok för allas utgivning av vuxenlitteratur till lågpris. Tack vare den kraftigt expanderande pocketboksmarknaden finns det nu en stor mängd kvalitetslitteratur för vuxna tillgänglig till ett lågt pris. Vi minskar därför anslaget med 5 miljoner kronor. Samtidigt uppmärksammar vi att det statliga stödet till kulturtidskrifterna har legat stilla i många år, vilket inneburit att stödets realvärde har sjunkit. Som en följd av detta har Kulturrådet tvingats minska antalet tidskrifter som ges statligt stöd. Kostnader för tryckning och distribution har under samma tid ökat. Vi föreslår därför en ökning av stödet till kulturtidskrifter med 6 miljoner kronor.

Vi föreslår vidare att anslaget *Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur* (28:12) ska tillföras 1 miljon kronor utöver regeringens förslag. Skälet till höjningen är att LL-stiftelsen för några år sedan startade en utgivning i begränsad skala av lättläst barn- och ungdomslitteratur, och att uppräkningsen av anslaget behövs för att denna verksamhet ska kunna utvecklas och för att antalet utgivna titlar ska kunna ökas utan att utgivningen av vuxenlitteratur drabbas.

Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet (28:10)

Regeringen anslår 275 miljoner kronor för att anställa 650 arbetslösa akademiker för att tillgängliggöra och vårda museernas samlingar. Vi anser att denna satsning framför allt ska ses om en arbetsmarknadspolitisk satsning och inte som en museisatsning. Kristdemokraterna föreslår i stället en stor satsning på museernas samlingar där museernas behov bör styra verksamheten. Resurserna ska kunna satsas på såväl personal som lokaler eller konserveringsinsatser, och museerna ska själva styra satsningens utformning. För detta ändamål satsar vi 200 miljoner kronor. Regeringens satsning begränsas således med 75 miljoner kronor och ges en delvis annan inriktning.

Arkiv (28:21–28:24)

Vi kristdemokrater föreslår i motion Kr418 att anslaget 28:22 *Bidrag till regional arkivverksamhet* ska ökas med 2 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Som framgår av motion Kr390 behöver folkrörelsearkiven få en permanent anslagshöjning. Folkrörelsearkiven har sedan länge arbetat konkret med industrisamhällets kulturarv och kan ge en god bild av hur arbetare, tjänstemän, barn och de hemarbetande hade det både i sitt arbete och på sin fritid.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Under årens lopp har antalet byggnader som faller inom ramen för Riksantikvarieämbetets ansvarsområde för kulturmiljövård ökat. Det har dock tidigare inte skett någon motsvarande höjning av anslagen, vilket inneburit att en viktig del av vårt kulturarv bokstavligen står och förfaller. Kristdemokraterna satsar därför 30 miljoner kronor utöver regeringens förslag för att möjliggöra ökade insatser på detta område. Vi föreslår vidare en omfördelning inom anslaget så att ytterligare 1 miljon kronor kommer de ideella organisationerna till del.

För 2006 föreslår regeringen en neddragning av den kyrkoantikvariska ersättningen med 15 miljoner kronor för att möjliggöra andra satsningar inom utgiftsområdet. Kristdemokraterna anser att neddragningen är ett brott mot det avtal som reglerar ersättningen mellan staten och Svenska kyrkan. Vi ökar därför den kyrkoantikvariska ersättningen med 15 miljoner kronor.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Kristdemokraterna avvisar i motionerna Kr390 och Kr418 regeringens generella satsning på fritt inträde till de statliga museerna. Vi menar att denna reform framför allt gynnar dem som bor i Stockholmsområdet. Dessutom riskerar den att slå ut privata eller stiftelsedrivna museer. Vi anser också att den stora kostnaden för reformen måste ställas mot andra kulturpolitiska prioriteringar. Våra förslag på museiområdet innebär i stället att vi begränsar regeringens satsning på fri entré-reformen till att avse barn och ungdomar upp till 19 år. Vidare innebär vårt förslag att det regionala museianslaget utökas med

10 miljoner kronor så att också de regionala museerna kommer att omfattas av fri entré-reformen för barn och unga. Genom våra förslag skapas dessutom utrymme för att avsätta särskilda medel för vård av samlingarna och för museernas säkerhet.

För anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter* innebär vårt förslag att medlen för fri entré minskas med 62 miljoner kronor.

För anslaget 28:29 *Centrala museer: Stiftelser* innebär förslaget att medlen för fri entré minskas med 8 miljoner kronor.

För anslaget 28:30 *Bidrag till regionala museer* innebär förslaget att anslaget ökas med 10 miljoner kronor för fri entré för barn och unga.

Vi har också föreslagit en ökning av anslaget 28:31 *Bidrag till vissa museer* med 1,5 miljoner kronor, medel som vi avsatt för Sveriges Teatermuseum.

Anslaget 28:32 *Stöd till icke-statliga kulturlokaler* föreslår vi ska tillföras 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Trossamfund (28:38–28:39)

Jag vill påminna om att Kristdemokraterna i sin budgetmotion samt i motion Kr411 har föreslagit att trossamfundens verksamhetsbidrag ska ökas med 10 miljoner kronor och att trossamfundens lokalbidrag ska ökas med 5 miljoner kronor. En del av ökningen ska – föreslår vi – användas för sjukhuskyrkans verksamhet. Totalt sett bör anslaget *Stöd till trossamfund (28:39)* ökas med 15 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Kulturell skolsatsning (nytt anslag)

Kulturen främjar det kreativa tänkandet och fantasin och därmed inlärningsförmågan. Kulturverksamhet gör det också möjligt för människor med olika bakgrund att mötas på lika villkor. Kristdemokraterna anser därför att det är viktigt att förskolan och skolan kan erbjuda olika former av kulturaktiviteter för eleverna. Mot denna bakgrund vill vi införa ett nytt statligt bidrag för kultur för barn och unga. Bidraget är på 170 miljoner kronor, vilket motsvarar ungefär 130 kronor per barn och år. Syftet är att stärka förskolebarns och grundskoleelevers tillgång till professionell kulturell verksamhet. Vi räknar med att verksamheten kommer i gång först till höstterminen 2006 varför vi avsätter 85 miljoner kronor för 2006.

Kultur i äldreboenden (nytt anslag)

Att kultur ger bättre hälsa har flera forskningsprojekt visat de senaste åren. Inte minst bland äldre kan kulturen ha en avgörande betydelse för såväl den fysiska som psykiska hälsan. Äldre som är beroende av hemtjänst eller som bor på ett äldreboende har ofta svårt att själva ta sig ut för att delta i olika kulturevenemang. Därför vill Kristdemokraterna satsa 17,5 miljoner kronor för 2006 och 35 miljoner kronor för 2007 för att nå ut med kulturella upplevelser till de äldre. Satsningen riktas huvudsakligen till dem som bor i serviceboen-

den eller som har hemtjänst. Resurserna kan användas till allt från högläsning och musikevenemang till målerikurser.

Ungdomspolitik (29:1–29:2)

Vi anser att anslaget *Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet* (29:2) ska minskas med 40 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Neddragningen förklarar vi med att vi sagt nej till regeringens föreslagna satsning på ungdomar i riskmiljöer. Detta behov tillgodoser vi genom andra insatser i Kristdemokraternas politik.

Folkrorelsepolitik (30:1–30:4)

I flera motioner har Kristdemokraterna föreslagit att anslaget *Bidrag till allmänna samlingslokaler* (30:29) ska ökas. Partiet anser att lokalerna har en avgörande betydelse för ett levande kulturliv. I motionerna Kr411 (kd) och Kr418 (kd) föreslår vi att stödet ska tillföras 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

5. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v) anför:

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna bedriver vård och konservering av museiföremål, böcker och arkivalier. Verksamheten bedrivs i Kiruna, Grängesberg och Strömsund och sysselsätter omkring 70 personer av vilka de flesta är lönebidragsanställda.

Stiftelsen tillförs i årets budgetproposition ytterligare 2,7 miljoner kronor i bidrag från anslaget 28:31 *Bidrag till vissa museer* vilket är värdefullt och ger verksamheten bättre förutsättningar. Tillskottet är dock otillräckligt för att verksamheten långsiktigt ska kunna upprätthållas på oförändrad nivå, och under hösten har ett 10-tal arbetshandikappade tvingats sluta efter uppsägning.

Det finns enligt vår mening ingen långsiktighet i verksamheten. Förutsättningarna för detta saknas. Regeringen måste klargöra vad man vill att stiftelsen ska åstadkomma och ge den ekonomiska möjligheter att långsiktigt utforma sin verksamhet enligt dessa riktlinjer. Den hittillsvarande ryckigheten i finansieringen går inte att förena med en verksamhet som i så stor utsträckning bygger på arbetshandikappade. Vi förutsätter att regeringen i ett kommande budgetförslag tillför ytterligare medel till verksamheten och i fortsättningen dessutom klargör vilka finansieringsförutsättningar som kommer att gälla under den närmast efterföljande treårsperioden på motsvarande sätt som gäller för statliga myndigheter.

I anslutning till behandlingen av anslaget till *Forum för levande historia* vill vi påminna om den reservation Vänsterpartiet hade i budgetbetänkandet hösten 2003 (bet. 2003/04:KrU1 res. 13) där vi kritiserade den uppgift som denna myndighet blivit tilldelad.

Historieskrivning är en i högsta grad politisk verksamhet och tjänar olika syften beroende på hur den utförs. Den ideologiska och politiska striden om hur historiska skeenden bör beskrivas står mellan partier, organisationer, folkrörelser och debattörer från olika riktningar och med olika intressen. Vänsterpartiets uppfattning är därför att det är av principiellt stor betydelse att staten inte ägnar sig åt officiell historieskrivning, utan att det överläts på forskarsamhället att självständigt belysa och analysera den tid som varit utan politisk styrning.

Staten roll är inte att skriva historia eller bilda opinion i frågor som står under debatt.

Vi var kritiska till att Forum för levande historia inrättades. Liksom flera remissinstanser ifrågasatte vi om inte en myndighet under statsmaktens kontroll skulle komma att ägna sig åt en politiserad historieskrivning. Dessvärre tycks vi inte ha saknat fog för vår skepsis. Enligt vår mening har verksamheten vid Forum för levande historia haft en skev inriktning som utmärks av att ämnen som är besvärande för västvärlden har undvikits.

Vänsterpartiet anser att det viktiga uppdraget att sprida och fördjupa kunskap om vår nutidshistoria inte bör ske i myndighetsform, utan i stället överlåtas åt forskarsamhället. Arbetet för en breddad och djupare historisk kunskap bör föras vidare i andra former. Detta kan ske exempelvis genom att bättre ekonomiska förutsättningar för en fri och oberoende forskning skapas, genom stöd till föreningsliv och organisationer och genom en förstärkning av historieämnets roll i skolan.

6. Anslagen för 2006 inom utgiftsområde 17 (punkt 4)

Birgitta Sellén (c) anför:

Inledning

Centerpartiet har utvecklat sin syn på kulturpolitiken dels i motion Kr334, dels i budgetmotion Kr386. Jag vill bl.a. framhålla följande:

Vi i Centerpartiet anser att satsningar på kultur är samhällsekonomiskt lönsamma och ger många positiva effekter även utanför kulturområdet. Alla människor i landet ska kunna ta del av ett levande kulturliv. Kulturen ska finnas i vardagslivet – i folkrörelser, föreningsliv, på arbetsplatser, i bostadsområden etc. Vår välfärd beror inte bara på tekniska och ekonomiska faktorer. Kulturen utvecklar det civila samhället och håller det demokratiska samtalet levande. Förutom att kulturen har ett värde i sig, som inte nog kan betonas, är den kreativitet som stimuleras ur kulturen avgörande för samhällets utveckling.

Centerpartiet anser att kulturpolitiken i huvudsak ska styras lokalt och regionalt. Människor måste själva få vara med och bestämma hur de vill utforma och ta del av kulturen. Om människor får mer makt över hur de kan påverka och ta del av kulturutbudet på sin ort kan ett levande kulturliv i hela landet skapas. För att stärka människors möjlighet att ge liv åt kulturen och för att få

ett levande kulturliv nära människor i hela landet behövs ökade satsningar på verksamheter som gynnar detta ändamål.

I motion Ub426 (c) har vi utvecklat vår syn på folkbildningen. Centerpartiet anser att folkrörelserna och folkbildningen, även på 2000-talet, är den breda allmänhetens möjlighet att skaffa kunskap och få inflytande i samhället och över den egna situationen. Den som vill stärka det genuina folkstyret har därför starka skäl att ge folkrörelser och studieförbund goda arbetsförutsättningar även framöver.

Centerpartiets budgetalternativ avspeglar det synsätt jag här har redovisat.

Riksdagen har den 23 november beslutat om fördelningen av utgifter på utgiftsområden för 2006 i enlighet med regeringens förslag. Ramen för utgiftsområde 17 har därvid fastställts till 9 582 miljoner kronor. Vårt förslag till utgiftsram ligger 99 miljoner kronor lägre än denna nivå och har därmed fallit. Jag har därför avstått från att ta ställning när kulturutskottet nu beslutat om anslagsfördelningen inom utgiftsområde 17.

I det följande påminner jag om innehållet i vårt budgetförslag.

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

I vår budgetmotion föreslår vi att anslaget *Statens kulturråd* (28:1) ska ökas med 120,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. De ökade resurserna skulle ha använts för ungdomars kulturverksamhet, på ungdomars egna villkor och oberoende av vuxnas idéer och ambitioner. Ungdomarna bör ges ökad makt att själva bestämma över och skapa sin kultur. Det ökade anslaget kallar vi för KUL-miljoner, vilket står för ”kultur till unga i hela landet – av unga, med unga, för unga”.

Vidare föreslår vi i budgetmotionen att anslaget 28:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* ska minskas med 28 miljoner kronor. Minskningen är en nettoförändring genom att vi tillför anslaget 15 miljoner kronor för att möjliggöra att scenkonstnärernas pensioner jämföras med annan statlig pension. Samtidigt minskar vi anslaget med 43 miljoner kronor som en besparingsåtgärd till följd av den ökade satsningen på anslaget 28:1.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

I budgetmotionen föreslår vi att anslaget 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* ska ökas med 17 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Ökningen skulle ha använts till att förbättra länsteaternas möjligheter att göra produktioner för mindre spelplatser samt att genomföra turnéer runt om i hela länet. Genom en sådan anslagshöjning skulle bidraget till var och en av länsteaternas kunna höjas med 1 miljon kronor.

Vi föreslår också att anslaget 28:7 *Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål* ska ökas med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Ökningen var avsedd för de fria teatergrupperna, vilka ofta har en besvärlig ekonomisk situation då de får avsevärt mindre anslag från stat, kom-

mun och landsting än vad institutionsteatrarna får. Samtidigt svarar de för nästan hälften av teaterutbudet i Sverige.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:9, 28:11–28:13)

I budgetmotionen föreslår vi att anslaget 28:9 *Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter* ska minskas med 36 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Minskningen motiverar vi delvis med att stödet till En bok för alla är onödigt högt till följd av den sänkta bokmomsen.

Vi föreslår vidare att anslaget 28:13 *Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden* ska ökas med 3 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Medlen skulle ha använts för att ge de nationella minoriteterna möjlighet att driva en aktiv utvecklingspolitik för sina språk. Vad de nationella minoriteterna behöver och inte behöver för att utveckla sina respektive språk är enligt Centerpartiets mening något som de själva ska fatta beslut om, inte riksdag och regering. Däremot är det riksdagens ansvar att överföra de medel som de nationella minoriteterna behöver för att vidareutveckla sina språk och sina kulturer.

Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet (28:10)

Centerpartiet föreslår i budgetmotionen att det nya anslaget 28:10 *Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet* ska minskas med 251,8 miljoner kronor. Centerpartiet stöder inte regeringens särskilda satsning på 275 miljoner kronor per år under en tvåårsperiod för sysselsättningsskapande åtgärder inom kulturområdet. Enligt regeringens förslag är medlen avsedda att användas till 625 nya tjänster för bl.a. vård och tillgängliggörande av föremålssamlingar inom kulturområdet. Centerpartiet anser att denna åtgärd av flera anledningar är ogenomtänkt och orealistisk. Introducering av nyanställda kommer att vara både resurs- och tidskrävande och därmed ge liten utdelning under en så kort tidsperiod som regeringen föreslår. Vi menar att vård och tillgängliggörande av föremålssamlingar är ett långsiktigt arbete som bör genomsyras av ett kvalitetstänkande. Centerpartiet föreslår i stället att 23,2 miljoner kronor satsas permanent på detta ändamål.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

I budgetmotionen föreslår vi att anslaget 28:17 *Främjande av hemslöjden* ökas med 0,8 miljoner kronor utöver regeringens förslag för att säkerställa hemslöjdens resursbehov för 2006.

Arkiv (28:21–28:24)

Centerpartiet anser att merparten av de extra medel som regeringen avsatt för att främja dialekter inom ramen för anslag 28:23 *Språk och folkminnesinstitutioner* bör gå till att återuppta projektet Ordbok för Sveriges dialekter.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Vi föreslår att anslaget 28:27 *Kyrkoantikvarisk ersättning* ökas med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Regeringen föreslår en tillfällig neddragning av anslaget med 15 miljoner kronor under 2006 som läggs tillbaka under åren 2007–2009. Centerpartiet ser det som uppenbart att regeringen, i strid med riksdagens tidigare beslut om den kyrkoantikvariska ersättningen och utan att framföra några särskilda skäl, flyttar pengar från detta område för att kunna fylla på något annat område. Centerpartiet godkänner inte denna typ av politik utan kräver att riksdagens tidigare beslut följs så att verksamheten kan bedrivas med kontinuitet och långsiktighet.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Centerpartiet anser att fri entré-reformen ska begränsas till barn och ungdomar upp till 19 år. Av den anledningen föreslår vi en minskning av anslaget 28:28 *Centrala museer: Myndigheter* med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Vidare anser vi att anslaget 28:34 *Forum för levande historia* ska minskas med 20 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Centerpartiet anser att Forum för levande historias verksamhet inte når alla människor utan att denna typ av verksamhet i stället borde vara integrerad i all samhällelig verksamhet.

Film (28:36)

I regeringens budgetproposition saknas medel för utvecklingen av filmarkivet i Grängesberg. Utöver behovet av en rationell hantering av personella och maskinella resurser finns även ett behov av att knyta till sig teknisk kompetens. Vi anser att filmarkivet i Grängesberg bör få ansvar för att den tekniska och laboratorietekniska kompetensen byggs upp och hålls vid liv. Vi föreslår därför, som ett första steg, en ökning av anslaget 28:36 *Filmstöd* med 3 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag.

Trossamfund (28:39)

I dag ökar behoven av andlig vård både på landets sjukhus och i fängelserna. Sjukhuskyrkan och fängelsekyrkan har därmed mycket viktiga funktioner att fylla. Statens stöd till dessa kyrkor ökar däremot inte. Centerpartiet föreslår därför en ökning av anslaget 28:39 *Stöd till trossamfund* med 1,5 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

Ett levande kulturliv förutsätter mötesplatser där människor kan utöva eget skapande och ta emot olika kulturyttringar. Träffpunkter behövs inte bara i regionernas centrum utan också väl spridda över landet och nära människorna. Centerpartiet föreslår att anslaget 30:2 *Bidrag till allmänna samlingslokaler* ökas med 21 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Medlen

skulle användas för att nå ungdomar och till ombyggnationer och handikappanpassning. Centerpartiets krav på bredband i hela landet omfattar självklart också alla samlingslokaler.

Folkbildning (25:1–25:3)

Centerpartiet anser att studieförbunden erbjuder omistliga mötesplatser för det demokratiska samtalet i studiecirklar, kulturarrangemang och föreläsningar. Detta är mötesplatser för att inhämta nya kunskaper och för att skaffa sig redskap för att påverka samhällsutvecklingen. Folkbildningen spelar också en viktig roll inom den framtida vuxenutbildningen där folkhögskolorna har en avgörande roll. Med en god folkbildning får vi ett rikt medborgarinflytande. Centerpartiet anser att folkhögskolorna fyller en stor uppgift när det gäller det livslånga lärandet. Samtidigt har nästan hälften av landets folkhögskolor de senaste åren gått med förlust och antagligen kommer en del av dem att gå i konkurs om de inte får ökade statsbidrag. Sammantaget föreslår vi en ökning av anslaget 25:1 *Bidrag till folkbildningen* med 90 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Av beloppet skulle 70 miljoner kronor gå till folkbildningen och resterande 20 miljoner kronor till amatörkulturen via studieförbunden.

7. Scenkonstnärernas pensionsvillkor (punkt 18)

Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v) anför:

När nu teater-, dans- och musikinstitutionernas pensioner ses över är det av stor vikt att inte den fria scenkonsten glöms bort. Regeringen bör se över frågan om pensionerna för scenkonstarbetarna inom den fria scenkonsten.

8. Centrumbildningar, allianser, länskonstnärer, internationellt kulturutbyte (punkt 19)

Siv Holma (v) och Rossana Dinamarca (v) anför:

Centrumbildningarna fyller en viktig funktion för det icke-institutionsbundna kulturlivet och de fria teater- och dansgrupperna och koreograferna. Det gör de som samarbetsorgan, informatörer, opinionsbildare och uppdrags- eller arbetsförmedlare. Vi värnar dessa centrumbildningar på teater- och dansområdet och ser dem som garantier för kvalitet samt som en omistlig tillgång och resurs för såväl de fria grupperna som frilansarna. Vi menar att ett fortsatt och ökat stöd till centrumbildningarna är en åtgärd som är till fördel såväl för teater- och danskonsten som för arbetsmarknadspolitiken.

Vi kan konstatera att i vissa län finns det flera länskonstnärer medan det i andra inte finns någon alls. Vi anser att det är av stor vikt att länskonstnärerna har en förankring i det geografiska område de arbetar för och i den konstnärliga verksamhet de verkar inom. Vi anser vidare att länskonstnärerna ska vara en resurs för amatörkulturen och även fungera som en länk mellan amatörer och professionella. Därför bör alla län få i uppdrag att inrätta länskonstnärstjänster och konsulenter på områdena teater och dans.

Internationellt kulturutbyte är ett viktigt inslag i det internationella kultursammanhanget och i värdet av de olika konstarternas utveckling. Kulturutbytet kan också främja förståelsen mellan människor över alla gränser. Sverige kan använda kulturaktiviteter som ett aktivt verktyg i biståndsarbetet för att stärka demokratiseringen och respekten för de mänskliga rättigheterna. Vi anser att Sverige på olika sätt bör stödja det kulturella utbytet av scenkonst genom att i EU och FN arbeta för ökat internationellt kulturutbyte.

9. Göteborgsmusiken (punkt 24)

Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Besparingarna inom försvaret innebär omställningar även för försvarsmusiken. I likhet med motionärerna bakom motionerna 2004/05:Kr408 (fp, m, kd, c) och Kr311 (fp, m, kd, c) känner jag en oro för vilka konsekvenser detta kommer att innebära för t.ex. Göteborgsmusiken. Sedan drygt ett år tillbaka pågår en statlig utredning som ska se över orkestrarnas situation och som ska avslutas den 31 mars 2006. Utredningen ska bl.a. se över orkestrarnas finansiering. Detta innebär enligt utredaren att även de orkestrar som är beroende av försvaret för sin finansiering kommer att omfattas. Jag anser därför att något tilläggsdirektiv till utredningen inte är nödvändigt utan att utredningens resultat ska inväntas innan någon vidare åtgärd föreslås.

10. Museum Vandalorum (punkt 39)

Lennart Kollmats (fp), Kent Olsson (m), Gunilla Tjernberg (kd), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m), Anita Sidén (m) och Hans Backman (fp) anför:

I budgetpropositionen för 2006 drar den socialdemokratiska regeringen in det utlovade verksamhetsstödet till Vandalorum. Vi menar att det är ett svek från regeringens sida mot museet men också mot alla övriga intressenter som offrat både tid och resurser för att skapa en konsthall och mötesplats för modern konst och design. Regeringens skäl till det indragna bidraget är diffust. Att denna typ av projekt drar ut på tiden är knappast ovanligt och inte heller skäl nog för att bryta ett löfte.

Vandalorum har sedan starten väckt intresse hos såväl den nationella som den internationella konstvärlden men även hos näringsliv, utbildningsinstitutioner och beslutsfattare. Målet är att skapa en interaktiv mötesplats för modern konst, design, näringsliv och utbildning. Vandalorum är ett projekt av stort intresse för både landet och regionen.

Det är inte acceptabelt att regeringen ignorerar tidigare löften och sviker verksamheten i uppbyggnadsfasen. Vi förväntar oss därför att regeringens nu pågående dialog med Vandalorums ledning kommer att leda till att de utlovade resurserna säkras i kommande budgetarbete.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid:

2. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift (avsnitt 2.2 och 5.9.5).
3. att riksdagen godkänner regeringens förslag om den kyrkoantikvariska ersättningens storlek under 2006–2009 (avsnitt 4.9.27).
4. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket, beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 5 000 000 kronor under 2007 (avsnitt 4.9.11).
5. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kronor under 2007–2009 (avsnitt 4.9.15).
6. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2007–2009 (avsnitt 4.9.26).
7. att riksdagen godkänner regeringens förslag till medelsberäkning för 2006 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.9.5).
8. att riksdagen godkänner regeringens förslag till medelstilldelning för 2006 från rundradiokontot till statsdbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV (avsnitt 5.9.5).
9. att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2006 besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 310 000 000 kronor (avsnitt 5.9.5).
10. att riksdagen godkänner regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.9.5).

11. att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2006 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 000 000 kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 400 000 000 kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag som motsvarar 1/26 av bolagets överskott för 2005 från Nya Penninglotten avsett för konst, teater och andra kulturella ändamål att fördelas till dessa ändamål enligt de närmare anvisningar som kan komma att beslutas av regeringen (avsnitt 7.7).
12. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2006 för ramanslaget 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen besluta om stöd för studerande med funktionshinder vid folkhögskolor som medför utgifter på högst 12 000 000 kronor under 2007 (avsnitt 8.1.2).
13. att riksdagen för 2006 anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning:

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp
2:1 Lotteriinspektionen	Ramanslag	42 839 000
25:1 Bidrag till folkbildningen	Ramanslag	2 688 646 000
25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	Ramanslag	79 446 000
25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning	Ramanslag	14 529 000
26:1 Statens ljud- och bildarkiv	Ramanslag	56 236 000
27:1 Statens biografbyrå	Ramanslag	9 872 000
27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	Ramanslag	20 515 000
27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete	Ramanslag	816 000
27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	Ramanslag	2 011 000
28:1 Statens kulturråd	Ramanslag	47 328 000
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	Ramanslag	235 030 000
28:3 Nationella uppdrag	Ramanslag	2 952 000
28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	Ramanslag	151 057 000
28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter	Ramanslag	874 656 000
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	Ramanslag	755 596 000
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	Ramanslag	159 441 000
28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet	Ramanslag	46 811 000
28:9 Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	Ramanslag	124 329 000
28:10 Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet	Ramanslag	275 000 000
28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket	Ramanslag	68 982 000

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp
28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	Ramanslag	15 428 000
28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	Ramanslag	2 795 000
28:14 Statens konstråd	Ramanslag	7 375 000
28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	Ramanslag	40 026 000
28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor	Ramanslag	1 916 000
28:17 Främjande av hemslöjden	Ramanslag	20 751 000
28:18 Bidrag till bild- och formområdet	Ramanslag	27 673 000
28:19 Konstnärsnämnden	Ramanslag	14 238 000
28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer	Ramanslag	295 911 000
28:21 Riksarkivet och landsarkiven	Ramanslag	313 521 000
28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet	Ramanslag	6 049 000
28:23 Språk- och folkminnesinstitutet	Ramanslag	35 835 000
28:24 Svenskt biografiskt lexikon	Ramanslag	4 348 000
28:25 Riksantikvarieämbetet	Ramanslag	195 416 000
28:26 Bidrag till kulturmiljövård	Ramanslag	260 618 000
28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning	Ramanslag	235 000 000
28:28 Centrala museer: Myndigheter	Ramanslag	870 768 000
28:29 Centrala museer: Stiftelser	Ramanslag	220 818 000
28:30 Bidrag till regionala museer	Ramanslag	152 225 000
28:31 Bidrag till vissa museer	Ramanslag	54 663 000
28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler	Ramanslag	9 898 000
28:33 Riksställningar	Ramanslag	46 027 000
28:34 Forum för levande historia	Ramanslag	40 061 000
28:35 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	Ramanslag	80 000
28:36 Filmstöd	Ramanslag	289 324 000
28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	Ramanslag	36 014 000
28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	Ramanslag	3 696 000
28:39 Stöd till trossamfund	Ramanslag	50 232 000
29:1 Ungdomsstyrelsen	Ramanslag	19 055 000
29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	Ramanslag	128 355 000
30:1 Stöd till idrotten	Ramanslag	445 551 000
30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler	Ramanslag	28 826 000
30:3 Bidrag för kvinnors organisering	Ramanslag	28 911 000
30:4 Stöd till friluftorganisationer	Ramanslag	24 910 000
Summa		9 582 406 000

Proposition 2005/06:1 Budgetpropositionen för 2006 utgiftsområde 24 Näringsliv:

6. att riksdagen godkänner regeringens förslag om verksamhetsinriktning för Teracom AB (avsnitt 3.15.2).
7. att riksdagen godkänner regeringens förslag att utdelning från Teracom AB skall tillföras en inkomsttitel på statsbudgeten (avsnitt 3.15.2).

8. att riksdagen godkänner vad regeringen anför om Teracoms uppgifter i kris (avsnitt 3.15.2).

Motioner från allmänna motionstiden 2004

2004/05:Kr361 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

11. Riksdagen begär att regeringen återkommer med information om resultat av utvärderingen av Statens konstråd.

2004/05:Kr369 av Anita Brodén m.fl. (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Textilmuseet i Borås ett nationellt uppdrag.

2004/05:Kr402 av Anne-Marie Ekström (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Textilmuseet i Borås ett nationellt uppdrag.

2004/05:Kr408 av Erling Bager m.fl. (fp, m, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett tilläggsdirektiv om Göteborgsmusiken till den utredning som nyligen tillsatts för att se över de svenska orkestrarnas resurssituation.

Motioner från allmänna motionstiden 2005

2005/06:Kr1 av Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen beslutar att projektet Ordbok över Sveriges dialekter snarast återupptas i enlighet med vad i motionen anförs.

2005/06:Kr4 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att projektet Ordbok över Sveriges dialekter (OSD) bör återupptas.

2005/06:Kr8 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att säkra utgivningen av dialektordboken.

2005/06:Kr201 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Konstnärsnämndens hotellverksamhet.

2005/06:Kr202 av Cecilia Wigström (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Göteborg bör nomineras till europeisk kulturhuvudstad år 2014.

2005/06:Kr203 av Kenneth Johansson och Birgitta Sellén (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om uppbyggnaden av ett nationellt arkiv för folklig dans, lokaliserat till Folkmusikens hus i Rättvik.

2005/06:Kr205 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett speciellt nationellt uppdrag för Textilmuseet i Borås.

2005/06:Kr210 av Tobias Billström (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en långsiktigt hållbar finansiering av Malmö Opera och Musikteater.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en satsning på Operaverkstanen.

2005/06:Kr211 av Lars-Ivar Ericson och Margareta Andersson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den kyrkoantikvariska ersättningen.

2005/06:Kr212 av Lars-Ivar Ericson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om tillgång till talböcker.

2005/06:Kr213 av Helena Bargholtz (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om överläggningar mellan regeringen och Svenska kyrkan om den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009.

2005/06:Kr217 av Eva Flyborg (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att säkerställa projektet Ostindiefararen för framtiden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att dokumentation av all den kunskap och erfarenhet som framkommit under hela projektiden för Ostindiefararen måste utföras.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen skyndsamt bör pröva frågan om att inom ramen omfördela resurser så att projektet Ostindiefararen erhåller tillräckligt anslag i syfte att marknadsföra Sverige i Kina.

2005/06:Kr224 av Lars-Ivar Ericson och Christer Nylander (c, fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att lokalisera ett militärhistoriskt museum till Kristianstad.

2005/06:Kr225 av Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Borås textilmuseum ett nationellt uppdrag att förvalta det svenska textila arvet.

2005/06:Kr227 av Torkild Strandberg (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ansvarstagande för den svenska fotoskatten.

2005/06:Kr233 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till Göteborgsoperan, Malmö opera och musikteater, länsmusiken, Kungl. Operan och Kungl. Dramatiska Teatern.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till de nationella museerna.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kultursatsning i grundskolorna.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att minska hyreskostnaden för kulturinstitutioner.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kulturarvet.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kulturmiljön.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om museipolitiken.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hyreskostnader för de statliga museerna.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fria entréer för vuxna på de statliga museerna.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om teatern.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till de fria grupperna.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dansen och stödet till de fria dansgrupperna.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om musiken.

22. Riksdagen beslutar att avskaffa filmcensuren för vuxna i enlighet med vad som anförs i motionen.

2005/06:Kr236 av Linnéa Darell (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av att Flygvapenmuseum i Linköping får en framtida permanent lösning.

2005/06:Kr242 av Eva Flyborg och Axel Darvik (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om ekonomiskt bidrag om två miljoner kronor till Stiftelsen Emigranternas Hus i Göteborg genom omfördelning inom ram.

2005/06:Kr243 av Johan Linander (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en kulturpolitik för hela landet.

2005/06:Kr248 av Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökat stöd till allmänna samlingslokaler och även i övrigt i enlighet med förslagen i betänkandet om allmänna samlingslokaler (SOU 2003:118).

2005/06:Kr252 av Kent Olsson m.fl. (m):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konstnärerna och pensionssystemet.

2005/06:Kr274 av Erling Bager (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att staten skall kompensera scenkonsten vid kulturinstitutionerna inom teater, musik och dans för pensionskostnaderna med 15 miljoner kronor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ökning av anslaget till Göteborgsoperan med 10 miljoner kronor.

2005/06:Kr277 av Yvonne Ångström (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen år 2008 skall nominera Umeå som Europas kulturhuvudstad år 2014.

2005/06:Kr278 av Kenneth Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett nationellt uppdrag till Sätters film- och biografmuseum.

2005/06:Kr286 av Birgitta Carlsson och Sven Bergström (c):

Riksdagen anvisar till utgiftsområde 17 anslag 28:17 Främjande av hemslöjd i statsbudgeten för 2006 800 000 kr utöver vad regeringen föreslagit.

2005/06:Kr290 av Torsten Lindström och Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av stödet till sjukhuskyrkan.

2005/06:Kr302 av Birgitta Carlsson och Rigmor Stenmark (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av höjt stöd till sjukhuskyrkan.

2005/06:Kr308 av Agne Hansson och Sven Bergström (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om lika förutsättningar för den regionala musikverksamheten i Kalmar och Gävleborgs län.

2005/06:Kr310 av Kenneth Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fortsatt utveckling av verksamheten vid Filmarkivet i Grängesberg och att lokalisera Statens ljud- och bildarkiv till Grängesberg.

2005/06:Kr311 av Erling Bager m.fl. (fp, m, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett tilläggsdirektiv om Göteborgsmusiken till den utredning som tillsatts för att se över de svenska orkestrarnas resurssituation.

2005/06:Kr314 av Ronny Olander m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en del av statsbudgetens ökade anslag för stöd till friluftorganisationerna bör kunna tilldelas trädgårdsodlingens organisationer.

2005/06:Kr326 av Birgitta Carlsson m.fl. (c, m, fp, kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ökade resurser till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund i syfte att säkerställa dess verksamhet.

2005/06:Kr327 av Arne Kjörnsberg och Ann-Christin Ahlberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Textilmuseet i Borås.

2005/06:Kr334 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att samhället bör underlätta medborgarinflytandet och stärka folkbildningen, vilket förutsätter en medveten ekonomisk prioritering.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att en översyn av statsbidraget till sjukhuskyrkan behövs.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att anslaget till allmänna samlingslokaler bör ökas.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kravet på bredband i hela landet också omfattar alla samlingslokaler.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den fria scenkonsten bör få ökat anslag.

2005/06:Kr335 av Annelie Enochson (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av ökat stöd till allmänna samlingslokaler.

2005/06:Kr341 av Erling Bager och Anita Brodén (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en höjning av anslaget till trossamfunden med 10 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslår.

2005/06:Kr362 av Sven Brus och Yvonne Andersson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den ekumeniska sjukhuskyrkans betydelsefulla roll i vården och omsorgen.

2005/06:Kr363 av Ulrik Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att ge Folkmusikens hus i Rättvik ett nationellt uppdrag beträffande ett arkiv för folklig dans.

2005/06:Kr365 av Ulrik Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att ge Sätters Film- och Biografmuseum ett treårigt nationellt uppdrag för museiverksamheten inom film-, biograf- och televisionshistorien.

2005/06:Kr373 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om friluftorganisationers möjlighet att söka statligt bidrag.

2005/06:Kr381 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till nya mål och mätbara delmål för kulturpolitiken i enlighet med vad i motionen anförs.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nödvändigheten av att lösa institutionernas hyresproblem.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av långsiktig ekonomisk planering för teatrar.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förstärkning och omfördelning av medel till regional kulturverksamhet.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Statens kulturråds verksamhet och anslag.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökat stöd till nationalscenerna Operan, Dramaten och Dansens Hus.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökat stöd till Riksteatern inklusive Moomsteatern.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förstärkt permanent stöd till Drottningholms slottsteater och Sveriges teatermuseum.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om pensionskostnaderna för scenkonstnärerna.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till de fria teatergrupperna.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till kulturtidskrifterna och skapandet av en paraplyorganisation för att tillvarata kulturtidskrifters upphovsrättsliga intressen.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förstärkta bidrag till bibliotekens litteraturinköp.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kyrkoantikvarisk ersättning.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar på museernas kvalitet och samlingsvård i stället för fri entré.
21. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till en plan för hur staten kan stödja att museernas samlingar kan vårdas i framtiden.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om överföring av delar av Riksutställningars uppgifter till regionala museer.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om omlokalisering av Riksutställningar.

24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den svenska fotoskatten.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bidrag till Nordiska Akvarellmuseet och Marionettmuseet.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att säkra utgivningen av dialektordboken.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att erbjuda museer möjligheten till fri entré för barn och ungdomar upp till 19 år.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det regionala och lokala ansvaret för konstnärlig utsmyckning av det offentliga rummet.
38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om spetskonsulenten.
42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till trossamfunden.
48. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en ny åldersgräns på 18 år i samband med att vuxencensuren avskaffas.
49. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om anslag till Statens biografbyrå.
51. Riksdagen avslår regeringens förslag till ändring av lagen (1989:41) om TV-avgift.
52. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställning:

Anslag		Regeringens förslag	Anslags- förändring	Anmärkning
Tusental kronor				
27:1	Biografbyrån	9 872	-3 500	Avskaffa vuxencensur
28:1	Statens kulturråd	47 328	-6 000	Minskad verksamhet -6 mkr
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet	235 030	15 000	Pensionsåtaganden, +15 mkr
28:5	Bidrag till Ope- ran, Dramaten m.m.	874 656	-3 000	Rikskonserter -10 mkr, Operan och Dramaten +5 mkr vardera, Rikste- atern +1 mkr och Dan- sens Hus +2 mkr
28:6	Bidrag till region- al kulturverksam- het	755 596	35 000	Varav +10 mkr till Gö- teborgsoperan

Anslag		Regeringens förslag	Anslags- förändring	Anmärkning
Tusental kronor				
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	159 441	3 000	Drottningholmsteatern, +1 mkr till Teatermuseet och +2 mkr till föreställningsverksamheten
28:9	Litteraturstöd	124 329	27 500	Inköp av litteratur +28 mkr, En bok för alla, -3,5 mkr Kulturtidskrifter +3 mkr
28:15	Konst i den gemensamma miljön	40 026	-7 000	Större ansvar tas lokalt och regionalt
28:23	Språk- och folkminnesinstitutet	35 835	1 000	Färdigställande av dialektordboken
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	235 000	15 000	Fullföljande av överenskommelse med Svenska kyrkan
28:28	Museimyndigheter	870 768	-27 000	Frivillig fri entré -41 mkr, Moderna museet +3 mkr, bl.a. vård av samlingar +11 mkr
28:29	Museistiftelser	220 818	-2 000	Frivillig fri entré -7 mkr, bl.a. vård av samlingar +5 mkr
28:30	Regionala museer	152 225	16 500	Marionettmuseet, +0,5 mkr, Akvarellmuseet +2 mkr, vård av samlingar +14 mkr
28:31	Vissa museer	54 663	4 000	Bl.a. vård av samlingar
28:33	Riksutställningar	46 027	-5 000	Minskad verksamhet
28:34	Forum för levande historia	40 061	2 500	Nordisk-baltiskt fredsmuseum
28:39	Stöd till trossamfund	50 232	10 000	Sjukhuskyrkan
29:1	Ungdomsstyrelsen	19 055	-10 000	Minskade medel till ungdomssatsning
Nytt			4 000	Bevarandeplan, vård av arkivalier m.m.
Nytt			24 000	Museer erbjuds att införa fri entré för barn och ungdom
Summa för utgiftsområdet			100 000	

2005/06:Kr382 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp, -):

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en korrigering av Statens konstråds verksamhet.

42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tiden för de nationella uppdragen för att driva kulturprojekt utökas till fem år.

2005/06:Kr386 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning:

Anslag Tusental kronor		Regeringens förslag	Anslags- förändring
25:1	Bidrag till folkbildningen	2 688 646	+90 000
28:1	Statens kulturråd	47 328	+120 500
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet	235 030	-28 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet, samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	755 596	+17 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	159 441	+15 000
28:9	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	124 329	-36 000
28:10	Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet	275 000	-251 800
28:13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	2 795	+3 000
28:17	Främjande av hemslöjden	20 751	+800
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	235 000	+15 000
28:28	Centrala museer: myndigheter	870 768	-50 000
28:34	Forum för levande historia	40 061	-20 000
28:36	Filmstöd	289 324	+3 000
28:39	Stöd till trossamfund	50 232	+1 500
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	28 826	+21 000
Summa för utgiftsområdet		9 582 000	-100 000

2005/06:Kr388 av Maria Larsson m.fl. (kd, m, fp, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Museum Vandalorum.

2005/06:Kr389 av Carina Hägg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Vandalorum.

2005/06:Kr390 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till kulturmiljövård.
- Riksdagen begär att regeringen återkommer med en redogörelse om behoven för att bevara det kyrkliga kulturarvet.
- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kyrkstäderna.

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om de regionala folkrörelsearkiven.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fritt inträde för barn och ungdomar på statliga och regionala museer.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om nödvändigheten av att lösa frågan angående museernas hyreskostnader.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en satsning på museernas samlingar.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om säkerheten på museerna.

2005/06:Kr398 av Tasso Stafilidis m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om hyrorna för scener och andra spelplatser i samhällsägda fastigheter.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om centrubildningarnas anslag för verksamheten och för de arbetsförmedlande uppdragen.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda om motsvarande lösningar som teater- och dansallians även bör byggas ut i flera delar av kultursektorn.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över frågan om en kompletterande ålderspension, Kåpa, för scenkonstarbetarna vid institutionerna.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över frågan om pensionerna för scenkonstarbetarna inom den fria scenkonsten.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om länskonstnärer/konsulenter.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om internationellt kulturutbyte.

2005/06:Kr399 av Mona Jönsson m.fl. (mp, m, fp, kd, v, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att undersöka möjligheten att ge Textilmuseet i Borås ett nationellt uppdrag.

2005/06:Kr404 av Claes-Göran Brandin m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Göteborgsoperan.

2005/06:Kr408 av Kent Olsson m.fl. (m):

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställningen:

Anslag	Anslagsför- ändring
Tusental kronor	
25:1 Bidrag till folkbildningen	-300 000
28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter	-20 000
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	40 000
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	15 000
28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	-11 000
28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer	-10 000
28:26 Bidrag till kulturmiljövård	18 000
28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning	15 000
28:28 Centrala museer: Myndigheter	23 000
28:29 Centrala museer: Stiftelser	6 000
28:30 Bidrag till regionala museer	15 000
28:33 Riksutställningar	-16 000
28:34 Forum för levande historia	20 000
29:1 Ungdomsstyrelsen	-5 000
30:1 Stöd till idrotten	20 000
Nytt Den kulturella skolsatsningen	85 000
Nytt Bidrag till hyreskostnader för kulturlokaler	50 000
Summa för utgiftsområdet	-15 000

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sysselsättningsåtgärder på kulturområdet.
3. Riksdagen avslår regeringens förslag om höjd TV-avgift i enlighet med vad som anförs i motionen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utgiftsområde 17.

2005/06:Kr410 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd, m, fp, c):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konstnärernas pensioner.

2005/06:Kr411 av Kenneth Lantz m.fl. (kd):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om amatörkulturens ekonomiska villkor.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till icke-statliga kulturlokaler.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till allmänna samlingslokaler.

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ökade resurser till trossamfunden.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om sjukhuskyrkan.

2005/06:Kr415 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om en ekonomisk satsning på kultur för äldre.

2005/06:Kr416 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om En bok för alla.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om LL-stiftelsen.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om kulturtidskrifter.

2005/06:Kr417 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om en kultursatsning för barn och unga.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ändamålsfastigheternas hyror.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet av resurser till länsmusiken samt annan regional musik-, teater- och dansverksamhet.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om situationen för de fria grupperna.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om förändringar i Statens konstråds verksamhet utifrån den översyn som nu är genomförd.

2005/06:Kr418 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om kultur för äldre.
14. Riksdagen anvisar för budgetåret 2006 med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning:

Anslag		Regeringens förslag	Anslagsförändring
Tusental kronor			
28:1	Statens kulturråd	47 328	–1 000
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet (Amatörkulturens centralorganisationer)	235 030	5 000
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet (Medel för regeringens disposition)	235 030	–2 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	755 596	40 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (fria grupper)	159 441	10 000
28:9	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (En bok för alla)	124 329	–5 000
28:9	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (Kulturtidskrifter)	124 329	6 000
28:10	Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet	275 000	–275 000
28:12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	15 428	1 000
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	6 049	2 000
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	260 618	30 000
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	235 000	15 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter	870 768	–62 000
	– Fri entré		–60 000
28:29	Centrala museer: Stiftelser	220 818	–8 000
	– Fri entré		–10 000
28:30	Bidrag till regionala museer	152 225	10 000
	– Fri entré barn och unga		10 000
28:31	Vissa museer	54 663	1 500
	Sveriges teatermuseum		
28:32	Bidrag till icke-statliga kulturlokaler	9 898	3 000
28:39	Stöd till trossamfund (lokalbidrag 10 miljoner kronor samt verksamhetsstöd 5 miljoner kronor)	50 232	15 000
29:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (ungdomar i riskmiljöer)	128 355	–40 000
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	28 826	5 000
	Nytt anslag! Satsning museernas samlingar		200 000
	Nytt anslag! Kultur för barn och unga		85 000
	Nytt anslag! Kultur i äldreomsorg		17 500
Summa för utgiftsområdet		9 582 506	53 000

2005/06:K462 av Tasso Stafilidis (v):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att filmcensuren avskaffas.

2005/06:Ub426 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

56. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att folkbildningen skall tillföras resurser för att klara det existerande behovet.

BILAGA 2

Propositionens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1989:41) om TV-avgift skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***7 §¹**

TV-avgiften är 1 920 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 480 kronor.

TV-avgiften är 1 968 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 492 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämnt antal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

¹ Senaste lydelse 2004:1259.

BILAGA 3

Regeringens och partiernas förslag till anslag för år 2006 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Belopp i 1 000-tal kronor

Anslag		Anslagstyp	Regeringens förslag	Kr408 (m)	Kr381 (fp)	Kr418 (kd)	Kr386 (c)
2:1	Lotteriinspektionen	(ram)	42 839				
25:1	Bidrag till folkbildningen	(ram)	2 688 646	-300 000			90 000
25:2	Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folk- bildningen	(ram)	79 446				
25:3	Bidrag till kontakttolkutbildning	(ram)	14 529				
26:1	Statens ljud- och bildarkiv	(ram)	56 236				
27:1	Statens biografbyrå	(ram)	9 872		-3 500		
27:2	Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	(ram)	20 515				
27:3	Bidrag till dokumentation om den medie- politiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete	(ram)	816				
27:4	Forskning och dokumentation om medie- utvecklingen	(ram)	2 011				
28:1	Statens kulturråd	(ram)	47 328		-6 000	-1 000	120 500

Anslag	Anslagstyp	Regeringens förslag	Kr408 (m)	Kr381 (fp)	Kr418 (kd)	Kr386 (c)
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	(ram)	235 030	15 000	3 000	–28 000
28:3	Nationella uppdrag	(ram)	2 952			
28:4	Försöksverksamhet med ändrad regional fördel- ning av kulturpolitiska medel	(ram)	151 057			
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dan- sens Hus och Svenska rikskonserter	(ram)	874 656	20 000	3 000	
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musik- institutioner	(ram)	755 596	40 000	35 000	40 000 17 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	(ram)	159 441	15 000	3 000	10 000 15 000
28:8	Bidrag till biblioteksverksamhet	(ram)	46 811			
28:9	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter	(ram)	124 329	27 500	1 000	–36 000
28:10	Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet	(ram)	275 000		–75 000	–251 800
28:11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket	(ram)	68 982			
28:12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	(ram)	15 428		1 000	
28:13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverige- finska språknämnden	(ram)	2 795			3 000
28:14	Statens konstråd	(ram)	7 375			

Anslag	Anslagstyp	Regeringens förslag	Kr408 (m)	Kr381 (fp)	Kr418 (kd)	Kr386 (c)
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	(ram)	40 026	-11 000	-7 000	
28:16	Nämnden för hemslöjdsfrågor	(ram)	1 916			
28:17	Främjande av hemslöjden	(ram)	20 751			800
28:18	Bidrag till bild- och formområdet	(ram)	27 673			
28:19	Konstnärsnämnden	(ram)	14 238			
28:20	Ersättningar och bidrag till konstnärer	(ram)	295 911	-10 000		
28:21	Riksarkivet och landsarkiven	(ram)	313 521			
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	(ram)	6 049		2 000	
28:23	Språk- och folkminnesinstitutet	(ram)	35 835	1 000		
28:24	Svenskt biografiskt lexikon	(ram)	4 348			
28:25	Riksantikvarieämbetet	(ram)	195 416			
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	(ram)	260 618	18 000		30 000
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	(ram)	235 000	15 000	15 000	15 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter	(ram)	870 768	23 000	-27 000	-62 000
28:29	Centrala museer: Stiftelser	(ram)	220 818	6 000	-2 000	-8 000
28:30	Bidrag till regionala museer	(ram)	152 225	15 000	16 500	10 000
28:31	Bidrag till vissa museer	(ram)	54 663		4 000	1 500
28:32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	(ram)	9 898			3 000
28:33	Riksutställningar	(ram)	46 027	-16 000	-5 000	
28:34	Forum för levande historia	(ram)	40 061	20 000	2 500	
28:35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	(ram)	80			-20 000

Anslag		Anslagstyp	Regeringens för- slag	Kr408 (m)	Kr381 (fp)	Kr418 (kd)	Kr386 (c)
28:36	Filmstöd	(ram)	289 324				3 000
28:37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kultur- området	(ram)	36 014				
28:38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till tros- samfund	(ram)	3 696				
28:39	Stöd till trossamfund	(ram)	50 232		10 000	15 000	1 500
29:1	Ungdomsstyrelsen	(ram)	19 055	-5 000	-10 000		
29:2	Bidrag till nationell och internationell ungdoms- verksamhet	(ram)	128 355			-40 000	
30:1	Stöd till idrotten	(ram)	445 551	20 000			
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	(ram)	28 826			5 000	21 000
30:3	Bidrag för kvinnors organisering	(ram)	28 911				
30:4	Stöd till friluftorganisationer	(ram)	24 910				
Summa			9 582 406	-15 000	100 000	53 000	-99 000

BILAGA 4

Utskottets förslag till medelsanvisning på anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning

Belopp i 1 000-tal kronor

Politikområde, anslag och anslagstyp	Regeringens förslag	Utskottets förslag
2 Finansiella system och tillsyn		
1 Lotteriinspektionen (<i>ram</i>)	42 839	42 839
25 Utbildningspolitik		
1 Bidrag till folkbildningen (<i>ram</i>)	2 688 646	2 688 646
2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (<i>ram</i>)	79 446	79 446
3 Bidrag till kontakttolkutbildning (<i>ram</i>)	14 529	14 529
26 Forskningspolitik		
1 Statens ljud- och bildarkiv (<i>ram</i>)	56 236	56 236
27 Mediepolitik		
1 Statens biografbyrå (<i>ram</i>)	9 872	9 872
2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (<i>ram</i>)	20 515	20 515
3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete (<i>ram</i>)	816	816
4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (<i>ram</i>)	2 011	2 011
28 Kulturpolitik		
1 Statens kulturråd (<i>ram</i>)	47 328	47 328
2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (<i>ram</i>)	235 030	235 030
3 Nationella uppdrag (<i>ram</i>)	2 952	2 952
4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (<i>ram</i>)	151 057	151 057
5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Dansens Hus och Svenska rikskonserter (<i>ram</i>)	874 656	874 656
6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (<i>ram</i>)	755 596	755 596
7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (<i>ram</i>)	159 441	159 441
8 Bidrag till biblioteksverksamhet (<i>ram</i>)	46 811	46 811

Politikområde, anslag och anslagstyp		Regeringens förslag	Utskottets förslag
9	Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter (ram)	124 329	124 329
10	Sysselsättningsåtgärder inom kulturområdet (ram)	275 000	275 000
11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket (ram)	68 982	68 982
12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsin- formation och litteratur (ram)	15 428	15 428
13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sve- rige-finska språknämnden (ram)	2 795	2 795
14	Statens konstråd (ram)	7 375	7 375
15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (ram)	40 026	40 026
16	Nämnden för hemslöjdsfrågor (ram)	1 916	1 916
17	Främjande av hemslöjden (ram)	20 751	20 751
18	Bidrag till bild- och formområdet (ram)	27 673	27 673
19	Konstnärsnämnden (ram)	14 238	14 238
20	Ersättningar och bidrag till konstnärer (ram)	295 911	295 911
21	Riksarkivet och landsarkiven (ram)	313 521	313 521
22	Bidrag till regional arkivverksamhet (ram)	6 049	6 049
23	Språk- och folkminnesinstitutet (ram)	35 835	35 835
24	Svenskt biografiskt lexikon (ram)	4 348	4 348
25	Riksantikvarieämbetet (ram)	195 416	195 416
26	Bidrag till kulturmiljövård (ram)	260 618	260 618
27	Kyrkoantikvarisk ersättning (ram)	235 000	235 000
28	Centrala museer: Myndigheter (ram)	870 768	870 768
29	Centrala museer: Stiftelser (ram)	220 818	220 818
30	Bidrag till regionala museer (ram)	152 225	152 225
31	Bidrag till vissa museer (ram)	54 663	54 663
32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler (ram)	9 898	9 898
33	Riksutställningar (ram)	46 027	46 027
34	Forum för levande historia (ram)	40 061	40 061
35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (ram)	80	80
36	Filmstöd (ram)	289 324	289 324
37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (ram)	36 014	36 014
38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (ram)	3 696	3 696
39	Stöd till trossamfund (ram)	50 232	50 232
29	Ungdomspolitik		
1	Ungdomsstyrelsen (ram)	19 055	19 055
2	Bidrag till nationell och internationell ung- domsverksamhet (ram)	128 355	128 355
30	Folkrörelsepolitik		
1	Stöd till idrotten (ram)	445 551	445 551
2	Bidrag till allmänna samlingslokaler (ram)	28 826	28 826
3	Bidrag för kvinnors organisering (ram)	28 911	28 911
4	Stöd till friluftorganisationer (ram)	24 910	24 910
	Summa	9 582 406	9 582 406

BILAGA 5Förteckning över avstyrkta motionsyrkanden i
utskottets förslag till riksdagsbeslut, punkt 4

Motion	Motionärer	Yrkande
2005/06:		
Kr1	Eskil Erlandsson och Birgitta Carlsson (c)	
Kr4	Birgitta Sellén m.fl. (c)	10
Kr8	Lennart Kollmats m.fl. (fp)	13
Kr217	Eva Flyborg (fp)	1–3
Kr233	Fredrik Reinfeldt m.fl. (m)	2, 4, 5, 11, 14, 15, 17 och 18
Kr236	Linnéa Darell (fp)	
Kr242	Eva Flyborg och Axel Darvik (fp)	
Kr248	Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (c)	
Kr274	Erling Bager (fp)	1 och 2
Kr286	Birgitta Carlsson och Sven Bergström (c)	
Kr302	Birgitta Carlsson och Rigmor Stenmark (c)	
Kr308	Agne Hansson och Sven Bergström (c)	
Kr310	Kenneth Johansson (c)	
Kr314	Ronny Olander m.fl. (s)	
Kr326	Birgitta Carlsson m.fl. (c, m, fp, kd)	
Kr334	Birgitta Sellén m.fl. (c)	25, 32, 33 och 36
Kr335	Annelie Enochson (kd)	1
Kr341	Erling Bager och Anita Brodén (fp)	
Kr381	Lars Leijonborg m.fl. (fp)	8–14, 16, 17, 19, 20, 22, 25, 29, 31, 33, 38, 42, 48, 49 och 52
Kr386	Birgitta Sellén (c)	
Kr390	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	2, 9, 12, 14 och 15
Kr408	Kent Olsson m.fl. (m)	1, 2 och 4
Kr411	Kenneth Lantz m.fl. (kd)	4, 6–9
Kr415	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	7
Kr416	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	7–9
Kr417	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	1, 7 och 10
Kr418	Gunilla Tjernberg m.fl. (kd)	7 och 14
Ub426	Birgitta Sellén m.fl. (c)	56